

تاریخی آموزش و پرورش جنوب ایران

نصرالله کریمی

تبرستان

www.tabarestan.info

تاریخی آموزش و پرورش
جنوب ایران

نصر اللہ کریمی

سرشناسه : کریمی، نصرالله، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور : تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران / نصرالله کریمی.
مشخصات نشر : قم: حماسه قلم، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۳۶۰ ص: مصور، نمودار .
شابک : ۷ - ۷ - ۹۳۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : آموزش و پرورش -- ایران جنوبی -- تاریخ
موضوع : آموزش و پرورش -- ایران -- تاریخ
رده بندی کنگره : ۱۳۹۲ ۷۴۷۴۷۴ الف LA۱۳۵۴
رده بندی دیویی : ۳۷۰/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۱۹۴۷۰

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

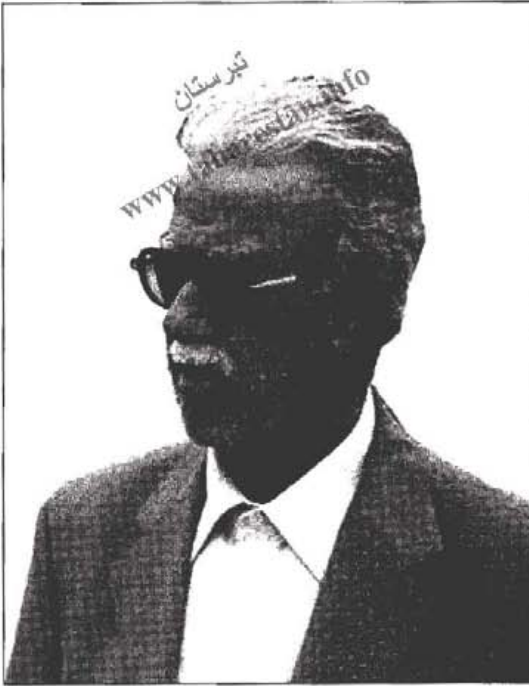
مؤلف : نصرالله کریمی
ناشر : حماسه قلم
لیتوگرافی : آفتاب
چاپ و صحافی : یازان
نوبت چاپ اول : بهار ۱۳۹۲
شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
بها : (ده هزار) ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۷ - ۷ - ۹۳۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
Isbn: 978 - 600 - 93329 - 7 - 7

آدرس انتشارات : قم - خیابان بسیج - کوی ۱۴ - پلاک ۲۵

تلفن: ۷۷۳۱۷۳۲ - ۰۲۵۱

Email : Hamase.qalam@Gmail.com

تقدیم به :

روان پاک پدر بزرگوارم - شادروان حاجی اسماعیل
کریمی - اولین معلم شہرستان پارسیان کہ عاشقانہ و با
تمام وجود بہ فرہنگ این سرزمین خدمت نمودند .

تبرستان

www.tabarestan.info

فهرست

۱۹	مقدمه مدیر آموزش و پرورش شهرستان پارسیان
۲۱	پیشگفتار

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل اول

پیشینه‌ای از تشکیل آموزش و پرورش در ایران

۲۷	مدرسه‌های اواخر زندیه و اوایل قاجار
۲۸	مدارس خارجی در ایران
۲۹	مدرسه‌ی دارالفنون
۳۰	آموزش در دارالفنون
۳۰	رؤسای دارالفنون
۳۱	اقدام‌های فرهنگی که به پیروی از دارالفنون صورت گرفت
۳۲	تأثیر فکری و اجتماعی دارالفنون
۳۳	تأسیس مدارس جدید در ایران
۳۳	مدرسه رشديه ۱۳۰۵ هـ.ق تبریز
۳۴	مواد تدریس رشديه
۳۴	کتاب‌های درسی مدرسه رشديه
۳۵	تأسیس مدرسه رشديه در تهران
۳۶	شعب مدرسه رشديه
۳۶	مرگ رشديه
۳۷	بنیان گذاران مدارس جدید بعد از رشديه
۳۸	مشکلات تأسیس مدارس جدید
۳۹	نقش روحانیون در تأسیس مدارس جدید
۳۹	تأسیس انجمن رسمی معارف

۴۰	فرهنگ سازان پیشرو
۴۲	ضرورت ایجاد آموزش و پرورش نوین در ایران پس از قاجار
۴۲	مشروطیت و تأثیر آن در آموزش و پرورش
۴۴	تأسیس وزارت آموزش و پرورش در ایران
۴۵	شعار وزارت فرهنگ
۴۵	وزرای آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۵۷ تا کنون
۴۶	تأسیس کلاس‌های اکابر در کشور
۴۶	تشکیل سپاه دانش (۱۳۴۱)
۴۷	آموزش و پرورش عشایری
۴۹	محمد بهمن بیگی بنیان‌گذار آموزش و پرورش عشایری در ایران

فصل دوم

پیشینه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

۵۵	اداره‌ی فرهنگ فارس و بنادر جنوب
۵۶	اولین مدرسه در جنوب ایران
۵۶	مدارس بنادر خلیج فارس
۵۸	مدرسه‌ی مرتضوی
۵۸	مدرسه‌ی احتجاییه
۵۸	مدرسه‌ی بهجتیه
۵۹	آموزش و پرورش در بحرین
۵۹	مدرسه‌ی اتحادیه ایرانیان بحرین
۶۰	مدرسه‌ی اخوت ملی بحرین
۶۰	مدرسه‌ی اتحاد ملی بحرین

فصل سوم

آموزش و پرورش استان هرمزگان

۶۵	آموزش و پرورش بندر عباس
۶۵	دبستان جاوید

چگونگی تأسیس مدرسه بندرعباس در اسناد صورت جلسات هیئت امنای مدرسه سعادت	
بوشهر	۶۶
مدرسه سازی در شهر بندرعباس	۷۱
اولین دبیرستان بندرعباس	۷۳
دبیران این دوره عبارت بودند از آقایان	۷۳
اسامی دانش آموزان سال اول دبیرستان سال تحصیلی ۱۳۱۶-۱۷ «دوره اول»	۷۴
اسامی دانش آموزان سال اول دبیرستان سال تحصیلی ۱۳۲۶-۲۷ «دوره دوم»	۷۴
دبیران لیسانسه	۷۴
تعدادی از پیشکسوتان آموزش و پرورش بندرعباس	۷۵
سال تأسیس تعدادی از مدارس تابع اداره‌ی فرهنگ بندرعباس از سال تحصیلی ۱۳۰۷-۸ تا	
۱۳۳۷-۳۸	۷۸
سال تأسیس تعداد دیگری از مدارس هرمزگان	۸۰
مدارس تابعه اداره فرهنگ بندرعباس در سال تحصیلی ۱۳۳۲-۳۳ ه.ش	۸۰
نمایندگان فرهنگ بندرعباس از سال ۱۳۰۵ تا ۱۳۲۵ ه.ش	۸۱
مدیران کل آموزش و پرورش استان هرمزگان در دولت جمهوری اسلامی	۸۲
احمد سایبانی	۸۳
آموزش و پرورش شهرستان جاسک	۸۵
آموزش و پرورش شهرستان بشاگرد	۸۶
پیشکسوتان آموزش و پرورش بشاگرد	۸۷
آموزش و پرورش شهرستان سیریک	۸۷
آموزش و پرورش شهرستان میناب	۸۸
علی رضایی	۸۹
آموزش و پرورش شهرستان رودان	۸۹
شکل گیری آموزش و پرورش رودان از زبان یکی از پیشکسوتان	۹۱
پیشکسوتان فرهنگی رودان	۹۲
عبدالهادی معتمدی	۹۲
آموزش و پرورش شهرستان حاجی آباد	۹۳
آموزش و پرورش شهرستان قشم	۹۴
پیشکسوتان آموزش و پرورش قشم	۹۷
آموزش و پرورش بخش شهاب	۹۷

- آموزش و پرورش شهرستان بندر خمیر ۹۷
- پیشکسوتان آموزش و پرورش بندر خمیر ۹۷
- سید عبدالجلیل فتالی..... ۹۸
- آموزش و پرورش شهرستان بندر لنگه ۹۸
- مدرسه‌ی آزاد ۹۸
- مدرسه آزاد بندر لنگه در اسناد صورت جلسات هیئت امنای مدرسه سعادت بوشهر .. ۹۹
- مدرسه‌ی محمدیه ۹۹
- مدیران مدرسه‌ی محمدیه‌ی قدیم (بدو تأسیس) ۱۰۲
- معلمان مدرسه محمدیه‌ی قدیم ۱۰۲
- نمایندگان و روسای اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان بندر لنگه ۱۰۳
- پیش کسوتان آموزش و پرورش بندر لنگه ۱۰۳
- آموزش و پرورش شهرستان بستک ۱۰۵
- مدارس تأسیس شده شهرستان بستک از ابتدا تا سال ۱۳۴۱ ه.ش ۱۰۸
- آموزش و پرورش بخش جناح ۱۰۹
- پیش کسوتان آموزش و پرورش بستک ۱۱۰
- مولوی عبدالله اولین معلم و مدیر مدرسه‌ی مصطفویه‌ی بستک ۱۱۰
- احمد حبیبی ۱۱۱
- مقام محترم اداره جلیله‌ی اقتصاد دامه توفیقاتها (۱۳۱۵ ه.ش) 113
- حضرت آقای علی اصغر حکمت وزیر محترم معارف و اوقاف ۱۱۵
- آقای حاج شیخ مصطفی بستکی ۱۱۹
- آموزش و پرورش بخش شیبکوه (بندر چارک) ۱۲۰
- آموزش و پرورش جزیره کیش ۱۲۰
- بندر مقام ۱۲۲
- جزیره لاوان ۱۲۲
- آموزش و پرورش شهرستان پارسیان ۱۲۴
- موقعیت جغرافیایی شهرستان پارسیان ۱۲۴
- آموزش و پرورش شهرستان پارسیان در یک نگاه ۱۲۵
- تأسیس مدارس ملی در پارسیان ۱۲۶
- اولین مدرسه‌ی ملی ۱۲۷
- شیخ سیف الله نصوری مؤسس اولین مدرسه‌ی ملی ۱۲۷

- دومین مدرسه‌ی ملی ۱۳۱
- شیخ یاسر نصوری مؤسس دومین مدرسه‌ی ملی ۱۳۱
- مدارس دولتی شهرستان پارسیان که از سال ۱۳۲۴ تا ۱۳۵۷ تأسیس شده‌اند. ۱۳۱
- دبستان یاسریه تأسیس ۱۳۲۴ هـ. ش ۱۳۳
- بانی خیر شیخ یاسر نصوری. ۱۳۳
- مدیران دبستان نصوری از ابتدا تا کنون ۱۳۶
- تأسیس اولین دبستان در پارسیان به نقل از احمد اقتداری ریاست فرهنگ لارستان ... ۱۳۶
- دبستان آل حرم قصر کنار (کوشکنار) تأسیس ۱۳۲۸ هـ. ش بانی خیر شیخ عبدالله بوهندی آل حرم ۱۳۷
- ریاست محترم فرهنگ بنادر جنوب - رونوشت اداره‌ی محترم فرهنگ کنگان ۱۴۰
- دبستان فردوسی دشتی تأسیس ۱۳۲۹ هـ. ش ۱۴۳
- دبستان حمادی بوچیر تأسیس ۱۳۳۰ هـ. ش ۱۴۳
- شیخ علی حمادی بانی دبستان حمادی بوچیر ۱۴۳
- دبستان نصوری پهنه تأسیس ۱۳۳۱ هـ. ش ۱۴۳
- دبستان اتحادیه احشام ۱۴۴
- دبستان کریمی روستای قاسمعالی تأسیس ۱۳۳۹ ۱۴۶
- میر عبدالله کریمی بانی دبستان کریمی روستای قاسمعالی. ۱۴۶
- دبستان دخترانه‌ی رقیه نصوری تأسیس ۱۳۴۰ ۱۴۹
- دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی دبستان رقیه نصوری در سال تحصیلی ۴۱-۱۳۴۰ ۱۵۰
- مدیران دبستان رقیه نصوری از ابتدا تا کنون ۱۵۰
- تأسیس سیکل اول دبیرستان در سال (۱۳۴۴ هـ. ش) ۱۵۲
- اولین دانش‌آموزان دبیرستان پارسیان ۱۵۲
- مدرسه‌ی راهنمایی ۲۵ شهریور تأسیس ۱۳۵۰ ش ۱۵۴
- مدیران اولین مدرسه‌ی راهنمایی مرکز شهر پارسیان از سال ۱۳۵۰ تا کنون ۱۵۵
- تأسیس مدرسه راهنمایی دخترانه طالقانی ۱۵۵
- مدیران و سرپرستان مدرسه راهنمایی طالقانی از ابتدا تا کنون ۱۵۵
- تاریخ تأسیس مدارس راهنمایی دخترانه در مراکز دهستانها ۱۵۶
- تأسیس دبیرستان (نظام ۴ ساله) در سال تحصیلی ۵۶-۱۳۵۵ ۱۵۶
- مدیران دبیرستان پسرانه شهید بهشتی از سال تأسیس تا کنون ۱۵۷
- دبیرستان دخترانه‌ی فاطمیه ۱۵۷

- ۱۵۸ مدیران دبیرستان فاطمیه از ابتدا تا کنون
- ۱۵۸ تأسیس نمایندگی فرهنگ شهرستان پارسیان
- ۱۶۰ تأسیس اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه‌ای پارسیان
- ۱۶۱ رؤسای آموزش و پرورش شهرستان پارسیان از سال ۱۳۵۹ تا کنون عبارتند از
- ۱۶۱ معاونین آموزش و پرورش پارسیان از سال ۱۳۶۰ تا کنون
- ۱۶۲ اولین‌های آموزش و پرورش شهرستان پارسیان تا بهمن ماه ۱۳۹۱
- ۱۶۵ وضع کنونی آموزش و پرورش شهرستان پارسیان سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱
- ۱۶۶ مدیران و معلمان نمونه کشوری از ابتدا تا سال ۱۳۹۱
- ۱۶۷ دانشجویان پارسیانی دارای رتبه‌های زیر دکتر کنکور سراسری (منطقه ۳) از ابتدا تا سال ۱۳۹۰
- دارندگان مدارک دکتری و کارشناسی ارشد در آموزش و پرورش پارسیان تا بهمن ماه سال ۱۳۹۱
- ۱۶۷ آمار بازنشستگان آموزش و پرورش پارسیان از ابتدا تا مهر ماه سال ۱۳۹۱
- ۱۷۰ فرهنگیان متوفی شهرستان پارسیان از ابتدا تا اسفند سال ۱۳۹۱
- ۱۷۱ پیش‌کسوتان آموزش و پرورش پارسیان
- ۱۷۲ اولین معلم بومی شهرستان پارسیان
- ۱۷۴ شادروان حاجی اسماعیل کریمی
- ۱۷۴ مرحوم حاجی مختار بدیعی
- ۱۷۹ محمد شهابی
- ۱۸۰ مذکور نصوری
- ۱۸۱ اولین معلم زن بومی شهرستان پارسیان
- ۱۸۲ خدیجه ترکمان
- ۱۸۲ مرحوم عبدالحمید فهیمی زاده
- ۱۸۴ منوچهر پور فر
- ۱۸۵ نصرت نصوری
- ۱۸۸ تعدادی دیگر از پیشکسوتان فرهنگی پارسیان
- ۱۸۹ تعدادی از معلمان غیر بومی شاغل در آموزش و پرورش پارسیان از سال ۱۳۱۴ الی ۱۳۵۰
- ۱۸۹
- ۱۹۱ زندگی‌نامه تعدادی از سرپرستان، نمایندگان، رؤسا و مدیران آموزش و پرورش پارسیان
- ۱۹۱ غلامعباس بهتری نماینده‌ی فرهنگ پارسیان

۱۹۱	الیاس افضلی نماینده‌ی فرهنگ پارسیان.
۱۹۱	رحمت الله رحیمی نماینده‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۱۹۳	محمود ایزدخواه نماینده‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۱۹۵	هلال نجف بیگی نماینده‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۱۹۵	احمد صمدی کفیل آموزش و پرورش پارسیان.
۱۹۶	احمد فربودی سرپرست آموزش و پرورش پارسیان.
۱۹۸	عبدالله دلشاد نماینده و رییس آموزش و پرورش پارسیان.
۲۰۰	محمد کاتبی بناب رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۲۰۲	علی اقلیمی رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۲۰۴	حبیب فرهمند فرد کفیل آموزش و پرورش پارسیان.
۲۰۵	ابراهیم اسلامی رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۲۰۶	روزهای سخت لذت بخش.
۲۱۱	حمزه حسندخت رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان.
۲۱۴	مسعود کریمی مدیر آموزش و پرورش شهرستان پارسیان.
۲۱۵	سید عبدال عیدی پور رییس آموزش و پرورش شهرستان پارسیان.
۲۱۸	خیرین مدرسه ساز شهرستان پارسیان.
۲۱۸	رئیس مجمع خیرین مدرسه ساز شهرستان پارسیان.
۲۲۱	حاجی احمد رستماني خیر و نماینده‌ی برادران خیر رستماني.
۲۲۲	حاجی علی حیدری تولد ۱۳۰۶ تحصیلات مکتبی شغل کاسب.
۲۲۲	حاجی عبدالرحیم اکبری.
۲۲۳	حاجی حسن یوسف قاسم کوشکناری.
۲۲۳	حاجی محمد پاسلار.
۲۲۳	حاجی علی عباس القبند.
۲۲۳	شیخ حارب نصوری.
۲۲۴	حاجی احمد طاهر.
۲۲۴	حاجی محمد سالم زاده.
۲۲۴	حاجی حمد دلگرم.
۲۲۴	حاجی حسن بحری.
۲۲۵	صقر غانم با مشارکت حاجی جاسم غانم.

۲۲۵ حاجی محمد قاسم.
۲۲۵ خلف رخینه.
۲۲۵ حاجی جاسم زینی
۲۲۵ حاجی ملا عبدالرحمن ملک

فصل چهارم

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش استان بوشهر

۲۳۳ آموزش پرورش شهرستان بوشهر
۲۳۳ مکتب خانه احمدیه اولین مدرسه قدیمی بوشهر
۲۳۴ مدرسه پروتستان‌های مسیحی در بوشهر
۲۳۵ مدرسه سعادت اولین مدرسه‌ی نوین شهرستان بوشهر
۲۳۸ صورت جلسات هیأت امناء
۲۴۱ نکاتی خواندنی پیرامون مدرسه‌ی سعادت
۲۴۲ مدرسه‌ی سعادت بوشهر هفت درجه دارد، ابتدایی و شش درجه دیگر
۲۴۲ مواجب هیأت مدرسه
۲۴۲ در مدرسه‌ی سعادت
۲۴۳ اسنادی از مدرسه سعادت
۲۴۳ سندی پیرامون توجه به امور معنوی دانش آموزان
۲۴۳ سندی درباره گزینش دینی و اخلاق معلمین
۲۴۳ سندی در خصوص پیوند اولیاء و مدرسه
۲۴۴ مدیران، معلمان و دانش آموختگان مدرسه‌ی سعادت
۲۴۴ مدیران مدرسه‌ی سعادت
۲۴۵ معلمان مدرسه‌ی سعادت
۲۴۵ دانش آموختگان مدرسه‌ی سعادت
۲۴۶ تعدادی از مدارس اولیه شهرستان بوشهر
۲۴۶ مدرسه فردوسی
۲۴۷ نظامنامه داخلی دبستان ملی فردوسی بوشهر، به نقل از کتاب تاریخ آموزش و پرورش شهرستان بوشهر ص ۵۹ و ۶۰
۲۴۸ دبستان ملی دشتی (دبستان و دبیرستان پهلوی بوشهر)
۲۴۹ دبستان پور سینا

۲۵۰ دبستان معینی اولین مؤسسه آموزشی دخترانه بوشهر
۲۵۰ مدرسه اخوت اسلامی بوشهر تأسیس ۱۳۰۲ هـ.ش
۲۵۱ دبستان شاهدخت بوشهر
۲۵۲ دبستان دولتی دخترانه ایران‌دخت بوشهر
۲۵۲ دبستان گلستان
۲۵۳ دبستان باقری
۲۵۳ دبستان مهران
۲۵۴ رؤسای فرهنگ بندر بوشهر از سال ۱۲۹۹ تا ۱۳۵۷ هـ.ش
۲۵۵ آموزش و پرورش شهرستان عسلویه
۲۵۵ دبستان فرهنگ عسلویه
۲۵۸ اداره فرهنگ شهرستان بوشهر و بنادر جنوب
۲۵۹ دبستان احمدیه‌ی نخل تقی
۲۵۹ دبستان آیت الله خانی بید خون
۲۶۰ آموزش و پرورش شهرستان کنگان
۲۶۰ «دبستان عنصری کنگان»
۲۶۲ پیشکسوتان آموزش و پرورش کنگان
۲۶۲ دبستان نصوری بندر سیراف
۲۶۳ آموزش و پرورش شهرستان جم
۲۶۵ پیشکسوتان آموزش و پرورش جم
۲۶۵ آموزش و پرورش شهرستان دیر
۲۶۶ تأسیس نمایندگی آموزش و پرورش دیر
۲۶۶ پیشکسوتان آموزش و پرورش دیر
۲۶۷ خلیل عمرانی «پژمان دبری»
۲۷۰ اداره آموزش و پرورش منطقه کاکی
۲۷۰ پیشکسوتان فرهنگی کاکی
۲۷۱ آموزش پرورش شهرستان دشتی
۲۷۱ آموزگاران اولیه مدرسه سید مصطفی
۲۷۳ پیشکسوتان فرهنگی
۲۷۴ آموزش و پرورش شهرستان تنگستان

- ۲۷۴ دبستان دخترانه پروین اعتصامی
- ۲۷۵ دبیرستان اهرم:
- ۲۷۵ مدرسه‌ی راهنمایی
- ۲۷۵ دبیرستان نوشیروان
- ۲۷۶ اولین مدارس روستایی
- ۲۷۶ تأسیس مدارس دلوار
- ۲۷۶ پیشکسوتان فرهنگی تنگستان
- ۲۷۹ آموزش و پرورش شهرستان دشتستان
- ۲۸۴ تعدادی از پیشکسوتان فرهنگی دشتستان
- ۲۸۴ آموزش و پرورش بندر ریگ
- ۲۸۵ پیشکسوتان آموزش و پرورش بندر ریگ
- ۲۸۵ آموزش و پرورش شهرستان بندر گناوه
- ۲۸۷ آموزش و پرورش شهرستان بندر دیلم
- ۲۸۹ «پیشکسوتان فرهنگی دیلم
- ۲۹۰ شرح احوال شیخ محمد حسین سعادت مدیر مدرسه‌ی سعادت
- ۲۹۲ مدیران کل آموزش و پرورش استان بوشهر از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۱

فصل پنجم

آموزش و پرورش تعدادی از شهرستان‌های جنوبی استان فارس

- ۲۹۵ آموزش و پرورش شهرستان لارستان
- ۲۹۶ رؤسای آموزش و پرورش لارستان از سال ۱۳۱۲ تا ۱۳۳۸
- ۲۹۶ آموزش و پرورش بخش اوز
- ۲۹۷ پیشکسوتان آموزش و پرورش اوز
- ۲۹۷ آموزش و پرورش شهرستان خنج
- ۲۹۸ پیشکسوتان آموزش و پرورش خنج
- ۲۹۸ آموزش و پرورش شهرستان گراش
- ۲۹۹ آموزش و پرورش بخش بیرم
- ۳۰۰ آموزش و پرورش شهرستان لامرد

۳۰۳	پیشکسوتان آموزش و پرورش لامرد
۳۰۴	محمد علی حیاتی
۳۰۷	آموزش و پرورش بخش اشکنان
۳۰۹	شهر اهل
۳۱۰	آموزش و پرورش بخش علامرودشت
۳۱۰	پیشکسوتان آموزش و پرورش علامرودشت
۳۱۰	آموزش و پرورش شهرستان مهر
۳۱۱	آموزش و پرورش بخش کله‌دار
۳۱۲	پیشکسوتان آموزش و پرورش کله‌دار
۳۱۳	سید ابراهیم حسینی کله‌داری
۳۱۵	اداره‌ی فرهنگ کنگان
۳۱۸	آموزش و پرورش در فال
۳۱۸	تأسیس مدرسه نوین فال
۳۱۹	سیدعباس واعظی
۳۲۰	آموزش و پرورش بخش وراوی
۳۲۰	اولین معلمان بومی وراوی
۳۲۱	آموزش و پرورش بخش اسیر
۳۲۱	مسئولان و مدیران کل آموزش و پرورش استان فارس از ابتدا تا سال ۱۳۴۶
۳۲۲	مدیران کل آموزش و پرورش فارس در نظام جمهوری اسلامی ایران

فصل ششم

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش تعدادی از شهرستان‌های جنوبی

استان کرمان

۳۲۵	آموزش و پرورش شهرستان بم
۳۲۷	آموزش و پرورش شهرستان ریگان
۳۲۷	آموزش و پرورش شهرستان نرماشیر
۳۲۸	آموزش و پرورش شهرستان جیرفت
۳۲۸	پیشکسوتان آموزش و پرورش جیرفت
۳۲۹	بخش جبالبارز

- ۳۲۹ پیشکسوتان آموزش و پرورش جبالبارز
- ۳۳۰ آموزش و پرورش شهرستان عنبرآباد
- ۳۳۱ پیشکسوتان آموزش و پرورش عنبرآباد
- ۳۳۱ آموزش و پرورش شهرستان رودبار
- ۳۳۲ اولین آموزگاران بومی رودبار
- ۳۳۲ آموزش و پرورش شهرستان قلعه گنج
- ۳۳۳ آموزش و پرورش شهرستان کهنوج
- ۳۳۴ آموزش و پرورش شهرستان منوجان
- ۳۳۶ پیشکسوتان فرهنگی

تهرانستان
www.tabarestan.info

بخشی از زندگی نامه‌ی فرهنگی نگارنده

- ۳۴۱ زندگینامه.
- ۳۵۵ سایر آثار نویسنده
- ۳۵۷ منابع و مأخذ
- ۳۵۹ منابع شفاهی

مقدمه مدیر آموزش و پرورش شهرستان پارسیان

در سال‌های اخیر تلاش‌های ارزشمندی از سوی آموزش و پرورش استانها یا محققین و علاقه‌مندان به آموزش و پرورش برای تهیه و تدوین تاریخچه‌ی آموزش و پرورش استان‌ها یا شهرستان‌ها صورت گرفته است. شهرستان پارسیان در استان هرمزگان علی‌رغم همه تلاش‌ها و فداکاری‌های پیشگامان تأسیس و توسعه‌ی مدارس نوین و فراز و نشیب‌های طی شده، هم اکنون که به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی دوره‌ی شکوفایی آموزش و پرورش می‌باشد لازم است تاریخچه‌ی آموزش و پرورش مورد مذاقه قرار گرفته و معرفی شود. بدین ترتیب قدر زحمت کشان و تلاش‌گران این عرصه بهتر شناخته می‌شود و برای دیگران به‌ویژه نسل جوان درس و الگو می‌باشد و هم اینکه تاریخ آموزش و پرورش ابزار مهمی است در تحلیل وضع کنونی آن و می‌تواند مسئولان نظام آموزش و پرورش را در اقدامات گوناگونشان راهنما باشد و مربیان و معلمان را در پیش‌بینی تحولات آینده‌ی آموزش و پرورش یاری کند.

در حال حاضر مردم در عرصه‌ی آموزش و پرورش حضوری فعال دارند و خانواده‌ها آموزش و پرورش را از نیازهای اولیه‌ی خویش می‌دانند. اشتیاق و گرایش گسترده به سمت مدارس وجود دارد هر جا سخن از معلمان متخصص بومی، استاندارد سازی فضاها و تجهیزات آموزشی، هوشمند سازی و روش‌های نوین تدریس است. شاید باور نکنید که توجه تأسیس مدارس نوین با توجه به سوءظن مردم نسبت به پدیده‌های غربی چه دشواری‌هایی داشته است و معلم و مدرس حکم کیمیا. گچ تحریر دانش آموز ساخته پیش از آن که بنویسد تخته سیاه را می‌خرائید.

صدای پیت‌های خالی که به جای نیمکت و صندلی مورد استفاده قرار می‌گرفتند گوشها را می‌آزرد.

پژوهش‌های انجام شده در استان هرمزگان قابل ستایش‌اند از جمله پژوهش محقق و نویسنده‌ی گرانمایه آقای احمد سایبانی از پیشکسوت‌های آموزش و پرورش که بیشتر، آموزش و پرورش بندر عباس را مورد نظر قرار داده‌اند.

آقای نصرالله کریمی، فرهنگی بازنشسته‌ی شهرستان پارسیان استان هرمزگان از معدود پژوهش‌گران استان است که جرأت و جسارت به خرج داد، با تلاش شبانه روزی و جستجوی اسناد و مدارک و پژوهش‌های میدانی و مسافرت‌های متعدد به استان‌ها و شهرستان‌های مختلف و حضور در مدارس، مجموعه‌ی ارزشمندی را تحت عنوان «تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب کشور» جمع‌آوری و تدوین نموده است.

این اثر را می‌توان به دایرة‌المعارفی تشبیه کرد که خوانندی علاقه‌مند با مطالعه‌ی آن می‌تواند پیشینه‌ی آموزش و پرورش استانهای جنوبی را یک جا و در یک کتاب مطالعه کند.

اگر بخواهم به عنوان مدیر آموزش و پرورش پارسیان فقط در مورد پارسیان بگویم، این کتاب اولین اثر مکتوب تاریخی در آموزش و پرورش پارسیان است، هم موجبات آشنایی نسل کنونی با نسل پیشین و هم ماندگاری نام نیک در گذشتگان این عرصه را فراهم می‌آورد.

به گمانم باید بر همت این محقق درود فرستاد و بر پشتکارش آفرین گفت. امید که این مجموعه ره تحقیق را برای پژوهشگران بگشاید و مورد استفاده‌ی علاقه‌مندان به ویژه فرهنگیان ارجمند قرار گیرد.

مسعود کریمی

مدیر آموزش و پرورش شهرستان پارسیان

پیشگفتار

خدای را صمیمانه سپاسمندم که مرا توفیق داد چهارمین کتاب خود را با نام «تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران» تقدیم خوانندگان و علاقمندان نمایم. شایسته دانستم در آغاز با شما عزیزان سخنی بگویم و اینکه کتاب را اندکی معرفی کنم. کتاب حاضر که از عشق، تحقیق، سیر و سفر، جستجو، مصاحبه و مطالعه‌ی اسناد، بولتن‌های مدارس و ادارات فراهم آمده، ادای دینی به جامعه‌ی فرهنگی و فرهنگ دوستان عزیز، مخصوصاً همشهریان شفیق است. در این کتاب از پیش‌کسوتان فرهنگی خطه جنوب یاد شده است. چگونگی تأسیس مدارس بیان شده و خیرین مدرسه‌ساز و بنیان‌مدارس نوین در این دیار نیز معرفی شده‌اند.

از هر بزرگواری که به ساخت مدرسه‌ای همت گمارده نام آورده‌ام تا یادشان جاودانه بماند و موجبات ترغیب خیران کنونی به ساخت مدرسه فراهم آید.

به مناسبت آن که آموزش و پرورش پارسیان از آغاز تا سال ۱۳۴۰ تابع اداره‌ی آموزش و پرورش لارستان بوده، از فرهنگ و فرهنگیان دیار لارستان کهن نیز یاد کرده‌ام تا نام و یاد هر آن کس که در آموزش و پرورش پارسیان سهمی و نقشی داشته به نیکی محفوظ بماند.

از آموزش و پرورش بوشهر و مدرسه‌ی سعادت که اولین مدرسه‌ی استان فارس و جنوب کشور و به عبارتی مادر مدارس جنوب می‌باشد به تفصیل سخن به میان آمده است.

همچنان که عطار هفت شهر عشق را گشت، بنده نه هفت شهر که نه شهر جنوب استان کرمان را گشتم و بسیاری مطالب را جستم و در این مجموعه نوشتم که خود

روزگارانی در جیرفت معلم بوده‌ام و به نحوی خواستم دین خود را به خوبیها و مهربانی‌های مردم آن سامان ادا کنم.

این کتاب پیشینه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران و دربر دارنده‌ی پیشینه‌ی آموزش و پرورش کشور از پایان دوره زندیه و آغاز روزگار قاجار تا کنون است. این مجموعه در بردارنده‌ی اسناد و تصاویری است که گویای بسی حکایات نانوشته‌اند و چنان که گفتم حاصل عشق آموزگاری است که این کسوت را از پدر به ارث برده است. هدف از انتشار این کتاب، پاسداشت زحمات معلمان و خیران و بانیان مدرسه در ایران زمین و به ویژه خطه‌ی جنوب کشور و تساهل دادن پیشرفت‌های آموزش و پرورش در روزگار کنونی در این خطه است.

امید بر آن است که این مجموعه به گونه‌ای، گوشه‌ای از زحمات گذشتگان را در عرصه تعلیم و تربیت بازگو نماید و تلاش آنان را قدر بگذارد.

نگارنده صمیمانه و مخلصانه انتظار دارد این قدم موجبات پژوهش‌های ارجمند محققان و مؤلفان بزرگوار را فراهم آورد. از این که به شهرستان پارسیان بیش از سایر شهرها پرداخته شده بر من خرده نگیرید که: خود پارسیانی هستم و چراغ من در اینجاست سوزد.

به حکم ادب بر خود لازم و واجب می‌دانم:

از کارکنان اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی پارسیان (آقایان رحمن محقق، محمد دسترس و یحیی صحرانشین) که به حق در تمام مدت یار و یاورم بوده‌اند و زحمت حروف چینی آن را قبول فرموده‌اند تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم. از دوستان صاحب‌دلی که در هر شهر و دیاری مرا مدد نمودند و از ادارات آموزش و پرورش همه شهرها و مناطقی که در این مجموعه از آنها ذکری شده است صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم. تشکر ویژه‌ای دارم از استاد شایسته زبان و ادبیات فارسی جناب آقای علی صمدی که بنده و شهرستان پارسیان به ایشان بسی مدیون است چرا که هر خدمت فرهنگی را در طول عمر خویش بی‌مزد و منت انجام داده‌اند و همچنین از جناب

آقای محمود اسدی دیگر استاد ادبیات و رییس محترم اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان پارسیان که به نیکی مرا یار بوده و با مطالعه‌ی دقیق این مجموعه خطاهای آن را زدودند و بر غنای آن افزودند درودشان باد.

اجازه می‌خواهم سپاسی داشته باشم از جناب آقای محمد حسن تراکمه چهره آشنای فرهنگی بندرلنگه که جای خالی پدر را برایم پر کرده‌اند و در تالیف هر کتابم از یاریم دریغ نفرموده‌اند.

خلاصه ممنون هر عزیزی هستم که مرا یار و یارگر بودند. اجازه دهید از همسر عزیز و فرزندان دلبندم، صادفانه تشکر کنم زیرا آنان همسر و پدری را یاری می‌نمایند که به جای تأمین امکانات رفاهی برایشان به نوشتن نشسته است که صد البته نانی در پی ندارد.

نگارنده به هیچ عنوان ادعا ندارد که تاریخچه‌ی آموزش و پرورش را در جنوب کشور به طور کامل به قلم کشیده است، من بر آنم که که خامه‌ام خام است و تحقیقاتم ناتمام. آنچه در این مجموعه آمده، گذری کوتاه و خلاصه بر پیشینه‌ی آموزش و پرورش کشور و به ویژه آموزش و پرورش جنوب است.

خدای را سپاس که این کتاب به زیور چاپ آراسته گردید. باشد که مورد قبول صاحب‌دلان و صاحب نظران ارجمند قرار گیرد، پیشاپیش از هرگونه اشتباه احتمالی عذر خواسته، مهربانانه از عزیزان انتظاردارد مرا از هرگونه خطای موجود در این کتاب با خبر سازند تا به یاری خداوند در چاپ بعدی اصلاح گردد. خدایتان یار و مشعل عشق چراغ راهتان باد.

نصرالله کریمی

پارسیان، زمستان ۹۱

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل اول

پیشینه‌ای از تشکیل

آموزش و پرورش در ایران

تبرستان

www.tabarestan.info

مدرسه‌های اواخر زندیه و اوایل قاجار

«نادرشاه افشار با قبول سلطنت و به خاطر حفظ تاج و تخت و یکپارچگی ایران صلاح در نزدیکی با عثمانی دید و برای موفقیت در این کار، پیشنهادهایی کرد که موجب کاهش قدرت و نفوذ روحانیون شیعه شد. او با در دست گرفتن و نظارت بر درآمد موقوفه‌ها، از رونق بسیاری از مدرسه‌ها و مکتب‌خانه‌ها کاست. نابسامانی‌های اواخر دوره‌ی افشاریه و کم بودن دامنه نفوذ و قدرت زندیه نیز با همه تلاشهای کریم خان، تأثیری چندان مهم در امر آموزش و پرورش نگذاشت. از کارهای کریم خان زند، نصب بقعه بر امام زاده میر حمزه در شیراز و ایجاد مدرسه‌ای بود که بعدها به مدرسه‌ی خان معروف گشت. اما جنگهای ایران و روس در دوران قاجار، مسافرت‌های شاهان قاجار و رجال و درباریان و ارتباط ایران با مغرب، زمینه درک و فهم و قبول تجدد و تمدن به سبک اروپایی و از جمله شیوه‌ی آموزش و پرورش را فراهم آورد. انتشار مجله و روزنامه به فارسی در خارج از ایران، به همت مردانی مانند جمال‌الدین اسدآبادی، به این امر کمک بیشتری کرد.

مُنشآت امیر نظام گروسی که پندنامه‌ای به فرزندش است و نیز مُنشآت قائم مقام فراهانی از تراوش‌های فکری این دوره و اصولاً، درباب رفتار و اخلاق است. غالب اینکه، زنی به نام طاهره قره‌العین در دوره‌ی قاجار از علمای نجف حکم اجتهاد داشت و تدریس نیز می‌کرد، او آزادی زن را نیز اعلام کرد.

... قاجاریه، توجه چندانی به معارف نداشتند و اگر در برخی موارد قائم مقام و یا

امیر کبیر را در این دوران داریم، بیشتر یک تصادف است تا یک جریان درست تربیتی

البته افرادی مانند عباس میرزا و قائم مقام بزرگ، جوانانی را برای تحصیل به انگلستان فرستادند. از تألیفات میرزای بزرگ کتابی است به نام جهادیه کبیر و جهادیه صغیر که احتمالاً نخستین کتاب چاپ شده در تبریز بود و در گیراگیر جنگهای معروف ایران و روس نوشته شد. نخستین چاپخانه، در تبریز به وسیله عباس میرزا و میرزا صالح شیرازی به کار افتاد. نخستین روزنامه فارسی با چاپ سنگی نیز در ایران انتشار یافت. در این دوره، نخستین مدرسه آمریکایی و اروپایی در ایران نیز تأسیس شد. فرستادن دانشجویان به خارج، تدریس زبانهای فرنگی و نیز برخی نوآوریهای جزئی نیز در دوران قاجاریه رخ داد. یکی از رجال دوران قاجاریه (میرزا محمود خان مفتاح الملک)، کتاب تعلیم الاطفال را نوشت که خوشایند ذوق خیلی از رجال نبود و آن را نوعی فرنگی مآبی دانستند.

آخونداف در روسیه، برای آموزش در مدرسه‌های ابتدایی، کتابی برای استفاده آموزگاران نوشت و میرزا حبیب دستان اصفهانی در استانبول، کتاب دستور سخن را انتشار داد. آزادی خواهان آشنا به آموزش و پرورش جدید و آشنا به فنون و نتایج پرورش جدید بر خلاف میل شاهان و بزرگان، در اشاعه معارف و فرهنگ از هیچ گونه کوششی فروگذار نکردند.^(۱)

مدارس خارجی در ایران

«مدارس خارجی پیش از ایجاد وزارت و مدارس تازه تأسیس یافته در کشور دائر بود به گونه‌ای که در دوره کریم خان زند و فتحعلی شاه قاجار، نخستین مدارس آمریکایی و اروپایی در چند شهر تأسیس شد. به مبلغان آمریکایی در سال ۱۲۱۳ هـ. ش اجازه‌ی تأسیس مدرسه در ارومیه داده شد. مبلغان «لازاریست» فرانسوی نیز در سال ۱۲۱۹ هـ. ش اجازه یافتند که در تبریز، جلفا، تهران، شیراز، اصفهان، سلماس و همدان مدرسه دایر کنند.

۱. محمد علی ضمیری، تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام، ص ۱۶۱ - ۱۶۲

تعداد دانش‌آموزان مدارس خارجی در آغاز مشروطیت ۵۰۰۰ نفر بود که با گذشت زمان به ۲۶۱۹ نفر کاهش یافت. کاهش دانش‌آموزی همچنان ادامه داشت تا آنکه در سال ۱۳۱۳ هـ. ش همه مدارس به جز کالج آمریکایی تهران تعطیل شد. مدرسه کالج هم پس از چند سال منحل گردید و به جای آن مجموعه‌ی آموزشی البرز تهران ایجاد گردید...»^(۱)

مدرسه‌ی دارالفنون

«دارالفنون نام مدرسه‌ای است که به ابتکار امیر کبیر در زمان ناصرالدین شاه برای آموزش علوم و فنون جدید در تهران تأسیس شد. می‌توان گفت که دارالفنون نخستین دانشگاه در تاریخ مدرن ایران می‌باشد، که تا دیر زمانی همه دانشگاه‌های خارجی را در نوشته‌های ایرانی دارالفنون می‌خواندند.

دارالفنون در روز یکشنبه ششم دی ماه ۱۲۳۰ هـ. ش برابر با پنجم ربیع الاول ۱۲۶۸ هـ. ق سیزده روز پیش از قتل امیر کبیر و با حضور ناصرالدین شاه قاجار، آقاخان نوری، صدر اعظم جدید و گروهی از دانشمندان و معلمان ایرانی و اروپایی با ۳۰ نفر شاگرد رسماً گشایش یافت.

در آن زمان هفت معلم اتریشی آموزش محصلین را که اغلب از خانواده‌های مهم و بانفوذ بودند بر عهده داشتند. از نامه‌های به جای مانده از امیر کبیر و مندرجات روزنامه وقایع اتفاقیه و اسناد دیگر بر می‌آید که در آغاز نام خاصی برای این واحد آموزشی در دست ساخت در نظر نگرفته بودند و از این بنا با عناوین «مدرسه، مدرسه جدید، مکتب خانه پادشاهی، تعلیم خانه، معلم خانه و مدرسه نظامیه» یاد شده است در آخرین نامه‌ای که امیر کبیر به سفیر ایران در روسیه برای پیگیری جذب استادان اروپایی می‌نویسد از این بنا به عنوان «مدرسه‌ی نظامیه» یاد می‌کند.

آموزش در دارالفنون

پیاده نظام، سواره نظام، مهندسی، پزشکی و جراحی، داروسازی و کانی شناسی رشته هایی بود که در این مدرسه تدریس می شد. زبان فرانسه، علوم طبیعی، ریاضی و تاریخ و جغرافیا دروس مشترک همه رشته ها بود. بعدها زبان انگلیسی، روسی، نقاشی و موسیقی به این درسها افزوده شد.

برای اداره ی مدرسه، امیر کبیر ابتدا به استخدام معلمان خارجی می پردازد. وی که با سیاستهای دولتهای فرانسه و انگلیس آشنا بود دستش نیاز به سوی آنها دراز نمی کند، بلکه به سراغ اتریشی ها رفته و شش معلم را برای مدت شش سال با مقرری سالانه ۴۴۰۰ تومان استخدام می کند.

رؤسای دارالفنون

رؤسای دارالفنون معمولاً از مهمترین مقام های سیاسی مملکت بودند. افراد زیر به ترتیب رؤسای دارالفنون بودند.

۱. میرزا محمد علی خان شیرازی (وزیر امور خارجه)
۲. عزیز خان مکرری (سردار کل یا وزیر جنگ)
۳. میرزا محمد خان امیر تومان
۴. علی قلی میرزا اعتضادالسلطنه (اولین وزیر علوم ایران)
۵. رضا قلی خان هدایت (به مدت ۱۸ سال ناظم و سپس رییس مدرسه شد)
۶. علی قلی خان هدایت (ملقب به مخبرالدوله)
۷. جعفر قلی خان هدایت (ملقب به مخبر الملک)
۸. محمد حسن خان ادیب الدوله

اعتضاد السلطنه عموی ناصرالدین شاه مشهورترین رییس دارالفنون و رضاقلی خان هدایت مشهورترین ناظم دارالفنون بودند و دوران درخشان دارالفنون در زمان مدیریت آنها بوده است.

یک نفر کتاب‌دار، یک نفر آجودان، یک ناظر، یک صندوق‌دار، یک نفر منشی که فعالیت‌های مدرسه را ثبت می‌کرد، یک نفر مؤذن، تعدادی نگهبان و فراش جزو ساختار دارالفنون بودند».^(۱)

مدرسه‌ی دارالفنون

اقدام‌های فرهنگی که به پیروی از دارالفنون صورت گرفت

«تأسیس وزارت علوم در سال ۱۲۷۲ ه.ش به وزارت علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه که از دانشمندان بود موجب رواج و اقتباس فرهنگ اروپایی در ایران شد. همچنین هفت سال پس از تأسیس دارالفنون، ۴۲ تن دانشجو به هزینه دولت راهی فرنگ شدند و پس از بازگشت مقام‌های عالی را به دست آوردند. حاج میرزا حسین خان سپهسالار نیز به تأسیس مدرسه و تنظیم کتابخانه سلطنتی

همت گماشت و مدرسه سپهسالار (شهید مطهری فعلی) از یادگارهای او است. در شهریور سال ۱۳۰۷ ه.ش، تشخیص داده شد مدرسه دخترانه فرانکو پراسان که دارای کلاسهای تربیت آموزگار بود به دارالمعلمت تبدیل شود و بنابراین، امکانات آن در اختیار تربیت آموزگاران دختر، برای آموزگاری مدرسه‌های ابتدایی دختران قرار گرفت. دوره تحصیل در این مدرسه، ۴ سال بود» (۱).

تأثیر فکری و اجتماعی دارالفنون

«این مؤسسه، در سه جنبه اصلی، بر جامعه ایرانی اثر گذاشت.

۱. دگرگونی عقلانی: با نشر علوم جدید و کاربرد روشهای تحقیقی از جنبه کیفی و بنابراین کم رنگ شدن عقاید خرافی و علاقه به کسب معارف جدید برای تغییر زندگی فردی و اجتماعی.
۲. نگارش کتابهای تازه: آموزگاران دارالفنون خود به انتشار کتابهای جدید و نو دست زدند و اندک اندک، دیگران نیز به ترجمه کتابهای خارجی و تألیف کتابهای ایرانی و فارسی علاقه مند شدند، این کار، دریچه‌ای بر روی جهان نو گشود.
۳. صنف تازه‌ای به نام روشنفکر، ترقی خواه و نو جو که در دگرگونی فکری مردم مؤثر بودند از بین فارغ التحصیلان شکل گرفت. می توان گفت، امیر کبیر سه کار مهم و تاریخی در ایران انجام داد.

الف: نوآوری فرهنگی و صنعتی

ب: پاسداری از هویت ملی ایرانی در برابر تهاجم غرب

ج: اصلاحات سیاسی و مبارزه با فساد اخلاقی و رشوه خواری» (۲)

۱. محمد علی ضمیری، تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام ص ۱۶۳ - ۱۶۴

۲. همان، ص ۱۶۴-۱۶۵

تأسیس مدارس جدید در ایران

مدرسه رشديه ۱۳۰۵ هـ. ق تبریز

«نخستین کسی که مدرسه‌ی ابتدایی به صورت جدید در ایران تأسیس کرد، رشديه بود چنان که گفته‌اند:

نخستین بزرگی که مکتب به ایران گشود، شخص رشديه بود. حاج میرزا حسن رشديه فرزند اخوند ملا مهدی در سال ۱۲۷۶ هـ. ق در تبریز به دنیا آمد. پس از کسب مقدمات علوم و ادبیات به بیروت رفت و به مدت دو سال در آنجا ماند و بارها از دارالعلمین که زیر نظر فرانسوی‌ها اداره می‌شد، به دقت دیدن کرد و به اصول تعلیم و تربیت جدید آشنا گردید. سپس به اسلامبول رفته پس از دیدن بعضی از مدارس جدید آن سامان راهی قفقاز شد.

در سال ۱۳۰۰ هـ. ق در ایروان با کمک برادر مادری خود حاج آخوند، مدرسه‌ی اسلامی برای ایرانیان مقیم آنجا دایر کرد و مدت چهار سال آن را با نظم و ترتیب قابل تحسینی اداره نمود تا اینکه ناصر الدین شاه در هنگام مراجعت از سفر دوم خود به اروپا، از آن مدرسه دیدن کرد و با رضایت و اظهار خوشوقتی از فعالیت رشديه، او را به طهران دعوت نمود تا در پایتخت نمونه آن مدرسه را تأسیس نماید.

رشديه مدرسه ایروان را به حاج آخوند سپرد و با سرعت راهی تهران شد ولی درباریان به او اجازه ملاقات با شاه ندادند و شاه را از عواقب تأسیس چنین مدرسه‌ای ترساندند.

رشديه با ناکامی به ایروان باز گشت و با شگفتی دید مدرسه تعطیل شده است و

به وسیله کارگزاران ایران در ورودی آن مهر و موم گردیده است.

وی از آنجا به تبریز رفت و در سال ۱۳۰۵ هـ. ق مدرسه رشديه را دایر نمود. با این که مورد استقبال عده‌ای از رجال روشنفکر قرار گرفت ولی در اثر تحریک متعصبین عده‌ای به مدرسه هجوم آورده اسباب و اثاثیه آن را غارت کردند و در صدد آزار رشديه بر آمدند. رشديه شبانه به مشهد فرار کرد. در ظرف ده سال نه بار مدرسه او در تبریز مورد هجوم و چپاول قرار گرفت و حتی او را تکفیر و مهدورالدم نمودند. تا این که میرزا علی خان امین الدوله در سال ۱۳۱۴ هـ. ق به حکومتی آذربایجان منصوب شد. او از رشديه حمایت کرد و مدتی مدرسه دائر گردید. در میال ۱۳۱۵ هـ. ق امین الدوله به صدارت رسید. رشديه را به تهران فرا خواند و دستور داد که نخستین مدرسه‌ی ابتدایی را در پایتخت تأسیس کند و هزینه تحصیل و لباس و ناهار روزانه چهل نفر را خود تعهد نمود.

مدرسه‌ی رشديه در کمال نظم و ترتیب تأسیس شد و عده‌ای از رجال و روشنفکران فرزندان خود را به مدرسه سپردند و رونق آن موجب گردید که به فاصله کوتاهی چند مدرسه‌ی دیگر به تقلید مدرسه‌ی رشديه در تهران دائر شود.

اهمیت مدرسه رشديه در این بود که در آن الفبای صوتی فارسی برای نخستین بار با ابتکار رشديه تدریس می‌شد و به ادعای او و شهادت کسانی که در آن مدرسه تحصیل کرده اند، با الفبای صوتی در مدت شصت روز خواندن و نوشتن آموخته می‌شد.

مواد تدریس رشديه

قرآن مجید، ریاضیات، بدیع و مبانی بیان، عربی و ادبیات، زبان روسی، زبان فرانسه، نقشه کشی.

کتاب‌های درسی مدرسه رشديه

کلاس تجهیزیه «کلاس اول» بدایه لتعلیم، تألیف رشديه در نیمه اول سال تدریس می‌شده و در نیمه دوم سال به تدریس کتاب تسهیل التعلیم «حکایت» می‌پرداخته‌اند.

کلاس اعدادیه «کلاس دوم» قرآن مجید، گلستان (باب اول و دوم) مدخل الحساب، اعداد شرعیات، اخلاق، تعلیم خط و املا.

کلاس تهیه «کلاس سوم» قرآن مجید، شرعیات، اخلاق محسنی، کفایة التعلیم رشدیه «جلد اول» .

کلاس ابتداییه «کلاس چهارم» قرآن مجید، انوار سهیلی، کفایة التعلیم «جلد دوم» نهایة التعلیم جلد دوم (صرف و نحو) تبصره الصرف، فقه، خط و املا، سیاق.

درجه اول «کلاس پنجم» قرآن با معنی، تکملة الصرف، دروس النحویه، تاریخ و صاف، فقه، ترسل، بدیع، حساب (ارشاد الحساب)، جغرافی حاج نجم الدوله، تعلیم خط، زبان خارجه (فرانسه - روسی).

درجه دوم «کلاس ششم» قرآن مجید با معنی، دروس النحویه جلد ۲ و ۳، الفیه، مقامات حریری، تاریخ و صاف، بدیع، معانی و بیان، حساب، نقشه کشی، جغرافی حاج نجم الدوله، تعلیم خط، زبان خارجه (فرانسه روسی).

برنامه دروس مدرسه رشدیه قبلاً در تبریز به تأیید و امضای عده‌ای از علمای آن شهر رسیده بود.^(۱)

تأسیس مدرسه رشدیه در تهران

«بعد از تأسیس مدرسه دارالفنون اولین مدرسه جدید تهران در سال ۱۳۱۵ هـ. ق در باغ کربلایی عباسعلی افتتاح و لوح مدرسه رشدیه بر سردر آن نصب شد که مورد استقبال فراوان مردم قرار گرفت. به فرمان امین الدوله ۴۰ نفر از فرزندان ایتام به خرج دولت در کلاسهای درس حضور یافته و حمایت دولت از رشدیه رسمیت یافت. بعد از مدتی امین الدوله به مدرسه آمد و پس از بازدید و امتحانات لازم مسئولین مدرسه را مورد تفقد و عنایت قرار داد...»^(۲)

۱. حسن امداد، تاریخ آموزش و پرورش فارس، ص ۲۲۶-۲۲۷، ۲۳۰.

۲. تاریخ آموزش و پرورش شهرستان بوشهر، ص ۲۰.

شعب مدرسه رشدیه

«ایروان، باکو، اردبیل، خوی، تهران، قم، مشهد، اهواز»

مرگ رشدیه

«رشدیه در ۲۱ آذر ماه ۱۳۲۳ هـ. ش در قم دیده از جهان فرو بست و در قبرستان مرحوم حاجی شیخ عبدالکریم به خاک سپرده شد».

«در تاریخ مشروطه ایران صفحه ۴۱ نقل شده است که خواندن یک مقاله روزنامه اختر میرزا حسن را به خواندن درس آموزگاری ترجیح می‌کند».

«... حاجی میرزا حسن رشدیه که بنیانگذار دبستان هاست، می‌گوید. مرا به رفتن بیروت به یادگرفتن شیوه نوین آموزگاری یک گفتاری از روزنامه اختر برانگیخت. روزی با پدرم آن را می‌خواندم، دیدم نوشته، در اروپا از هر هزار تن، ده تن بیسوادند دلی در ایران از هر هزار تن ده تن با سواد! می‌باشند و انگیزه این بدی شیوه آموزش و دشواری درس القباست. باید در ایران دبستانهایی به شیوه اروپایی بنیاد گردد. این نوشته در من و پدرم سخت تأثیر گذاشت و من که ملازاده بودم و می‌بایست که به نجف رفته درس بخوانم همراه با پدرم روانه استانبول و مصر و بیروت گردیدم و در این شهر بازپسین چگونگی آموزگاری نوین را یادگرفتم» (۱)

شیخ محمد حسن رشدیه مؤسس اولین مدرسه‌ی جدید در ایران

۱. علی قربانی، تاریخ مدرسه سازی سعادت بوشهر در یکصد ساله اخیر، ص ۴۰

بنیان گذاران مدارس جدید بعد از رشديه

«سردار مكرم (ميرزا كريم خان سواد كوهي) سالها در اروپا مي زيسته با داشتن ثروت سرشار اولاد نداشت و چون پيشرفت آموزش و پرورش را در فرنگ ديده بود، از روي علاقه معارف دوستي بر آن شد كه در ايران نيز به تاسيس مدرسه اقدام كند. در اواسط رجب ۱۳۱۵ هـ. ق دعوتي از معارف دوستان كرد تا درباره ي تاسيس دارالايتماي به هزينه خود مشورت كنند.

اين مجلس معارف پژوهان به هر صورت ملي تشكيل شد و مدرسه اي به نام خيريه ي دارالايتما «ابتدائيه» تاسيس يافت. اين مدرسه خيريه به صورت شبانه روزي اداره مي گشت.

در سال ۱۳۱۵ هـ. ق با علاقه امين الدوله و موافقت مظفرالدين شاه به كوشش احتشام السلطنه چند مدرسه ي ديگر به نامهاي علميه، شرف، افتتاحيه، مظفريه و دانش دائر و آماده كار شدند هر يك از اين مدارس در ظرف ۱۵ روز پر از شاگرد مي گرديد. شيخ يحيي دولت آبادي از بنيان گذاران مدارس جديد بعد از رشديه است كه مدت چهل سال از عمر خود را صرف تعليم و تربيت فرزندان وطن کرده است. وي كه مدير مدرسه ي دانش بود در سال ۱۳۱۶ هـ. ق سه مدرسه ديگر به نامهاي سادات، ادب و قدسيه تاسيس نمود و با علاقه و پشتكار هر چهار مدرسه را اداره مي كرد. وي رساله اي به نام «شجره طيبه» در اخلاق و كتابي در شرعيات به نام «علي» تاليف کرده كه سالها در مدارس تدريس مي گرديد.

در اغلب این مدارس نهار داده می‌شد و شاگردان با لباسهای متحدالشکل به مدرسه می‌رفتند.» (۱)

مشکلات تأسیس مدارس جدید

- «در زمان حکومت استبدادی حتی تا چندی پس از مشروطیت تأسیس مدارس جدید به آسانی میسر نبود. مدرسه‌ی دارالفنون هم که با نظر ناصرالدین شاه، امیر کبیر دائر کرد بعد از ترس عواقب از چشم شاه افتاد و از توسعه و تکمیل آن جلوگیری شد. اهم مشکلاتی که در سر راه تأسیس مدارس جدید وجود داشت چنین به نظر می‌رسد:
۱. مخالفت حکومت‌های وقت؛ زیرا تصور می‌کردند که اگر این مدرسه توسعه یابد عده‌ی زیادی از جوانان تحصیل کرده به حکومت استبدادی مخالفت کرده و دستگاه ظالمانه آنان برچیده می‌شود.
 ۲. مخالفت یک عده از متعصبین متنفذ؛ که فکر می‌کردند مدارس جدید جوانان را از دین و آیین بری می‌کند و آنان را به فساد و تباهی می‌کشاند.
 ۳. نا آگاهی قاطبه‌ی مردم از فوائد مدارس جدید؛ که خلاف عادت دیرین بوده است. زیرا مردم ناآگاه به هر چیز تازه به آسانی تن در نمی‌دهند.
 ۴. عدم امکان مالی
 ۵. عدم آشنایی بعضی از مؤسسین از طرز مدارس جدید؛ چه از نظر برنامه و چه از نظر تدریس و چه از نظر اداره‌ی مدرسه مخصوصاً در شهرستان‌ها عدم اطلاع از روش اصول تعلیم و تربیت جدید موجب شد که مدیران و معلمان در مدارس روش کهنه قدیمی را به سلیقه‌ی شخصی به کار برند.
 ۶. نبودن کتاب‌های درسی مطلوب و چاپخانه‌ی مجهز و طرز صحیح انتشار کتاب‌ها.» (۲)

۱. حسن امداد، تاریخ آموزش و پرورش در فارس، ص ۲۳۴

۲. همان، ص ۲۴۵

نقش روحانیون در تأسیس مدارس جدید

«همان طوری که در نهضت مشروطیت، عده‌ای از روحانیون جداً طرفدار برهم ریختن اساس حکومت ظالمانه‌ی استبدادی بودند و از مشروطیت جانب‌داری می‌کردند، عده‌ای از آنان در مبارزات ضد استبدادی شرکت کرده مانند شادروان آیت‌الله سید محمد طباطبایی و سید عبدالله بهبانی جزء سران و پیشوایان مشروطه بودند. عده‌ای از روحانیون از ابتدا با تأسیس مدارس جدید موافق بودند و از مؤسسين آنها طرفداری می‌کردند. از جمله حاج شیخ هادی نجم‌آبادی در تهران و آیت‌الله آقا میرزاده ابراهیم محلاتی در شیراز، حتی بعضی از مؤسسين مدارس جدید در کسوت روحانیت بودند، مانند حاجی میرزا یحیی دولت‌آبادی. اما در پوایر، عده‌ای از روحانیون هم شدیداً با تأسیس مدارس جدید مخالفت می‌کردند و تصور می‌نمودند که هر پدیده تازه اجتماعی بدعت است و مردم را از دین و آئین بری می‌کند به همین سبب مدارس تازه تأسیس در تبریز، مشهد و حتی در شیراز مورد هجوم یک عده طلاب متعصب قرار می‌گرفت.

رشدیه در تبریز برای جلب موافقت نظر روحانیون برنامه دروس مدرسه را به تأیید و امضاء چند تن از آنان رسانید یا به طوری که بعداً خواهیم دید برای تدریس زبان انگلیسی در مدرسه سعادت بوشهر کار به استفتا کشیده است.»^(۱)

تأسیس انجمن رسمی معارف

«نخستین انجمن رسمی معارف در ماه شوال ۱۳۱۵ هـ. ق با حضور وزیر علوم نیرالملک در مدرسه‌ی رشدیه منعقد گردید. احتشام السلطنه معاون وزارت خارجه به امر امین الدوله صدراعظم برای جمع‌آوری اعانه جهت تأسیس مدارس ملی کتابچه‌ای تهیه و به حضور مظفرالدین شاه فرستاد. شاه مبلغ دو هزار تومان و بعد امین الدوله مبلغ دوازده هزار تومان تعهد پرداخت کردند و سپس سایر اعیان و اشراف هر یک به

قدر مقدور مبلغی را متعهد شدند.

وظایف انجمن رسمی معارف عبارت بود از تأسیس کتابخانه، دارالترجمه، دارالتألیف و کلاسهای شبانه اکبر، سرکشی به مدارس. این انجمن هر جلسه‌ی خود را در یکی از مدارس تشکیل می‌داد تا بعد مکان مخصوصی برای آن تهیه شود. این انجمن دو مهر داشت یکی به نام «انجمن معارف» و دیگری به نام «انجمن مکاتب ملی ایران». مفتاح الملک که عضو فعال آن انجمن بود مدرسه افتتاحیه را بنیان گذاشت و روزنامه‌ای هم به نام معارف برای جلب توجه مردم به مدارس جدید انتشار داد. (وی رئیس دفتر وزارت امور خارجه، مردی خوش رو و خوش صحبت، درستکار و شریف و علاقه به تأسیس مدارس جدید و حراج و بذال بود.) انجمن معارف بعدها تبدیل به وزارت معارف و صنایع مستظرفه شد.^(۱)

فرهنگ سازان پیشرو

۱. میزا تقی خان امیر کبیر مؤسس دارالفنون
۲. میرزا حسن رشیدیه مؤسس اولین مدرسه‌ی جدید در تبریز در سال ۱۳۰۵ ه. ق
۳. امین الدوله از وزیران خوش نام، روشن فکر و درستکار دوره قاجار
۴. احتشام السلطنه، ایشان در اشاعه‌ی مدرسه‌ی ملی و تهیه بودجه مدارس از طریق گرفتن اعانه بسیار کوشید و از رجال درستکار و روشن فکر و آزادی خواه دوره قاجاریه بود در دوره‌ی اول مجلس به مقام ریاست مجلس شورای ملی انتخاب شده است، او مؤسس اولین هنرستان زیر نظر معلمان آلمانی نیز بوده است.
۵. سردار اکرم
۶. مفتاح الملک
۷. حاجی میرزا یحیی دولت آبادی

۱. حسن امداد، تاریخ آموزش و پرورش در فارس، ص ۲۳۴-۲۳۵

۸. ذکاء الملک فروغی
۹. آیت الله سید محمد طباطبایی مؤسس مدرسه اسلام و پیشوای بزرگ مشروطه خواهان
۱۰. میرزا حسن خان مشیرالدوله مؤسس مدرسه‌ی علوم سیاسی
۱۱. مخبر السلطنه مدیر مدرسه‌ی علمیه
۱۲. میرزا علی اکبرخان ناظم الاطباء کرمانی مدیر مدرسه‌ی شرف.
۱۳. عده‌ای از این فرهنگ سازان در کشمکش‌های سیاسی بر سر تأسیس مدارس جدید و انجمن معارف مشاغل مهم سیاسی خود را از دست داده‌اند...» (۱)

ضرورت ایجاد آموزش و پرورش نوین در ایران پس از قاجار

«به طور کلی، ضرورت ایجاد آموزش و پرورش نوین در ایران پس از قاجار، به

شرح زیر بیان شده است:

۱. گرایش به ایجاد وحدت ملی و تأسیس حکومت ملی
۲. دگرگونی نظام حکومتی
۳. ارتباط و آشنایی با مغرب زمین و فرهنگ آن
۴. ظهور قشرهای جدید اجتماعی
۵. مشارکت بیشتر مردم در سرنوشت سیاسی - فرهنگی جامعه
۶. حرکت جامعه ایرانی به سوی صنعتی شدن
۷. ارج نهادن به میراث فرهنگی و حفظ و انتقال آن
۸. نیازها و تقاضاهای روز افزون اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۹. ناهمخوانی آموزش و پرورش سنتی با شیوه آموزش و فرهنگ جهانی
۱۰. ناتوانی آموزش سنتی در برآوردن توقعات معقول جدید افراد و جامعه» (۱)

مشروطیت و تأثیر آن در آموزش و پرورش (۲)

«علی رغم پیدایش مدرسه‌های جدید و دگرگونی در امر آموزش و پرورش، به خاطر کم توجهی دولت قاجار و نبود بودجه کافی و مخالفت برخی از دانشمندان و بی اطلاعاتی افراد، تغییر اساسی و فراگیری تا دوران مشروطه در امر آموزش و پرورش

۱. محمد علی ضمیری، تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام، ص ۱۷۴

۲. همان، ص ۱۷۴-۱۷۵

به وجود نیامد و هیچ گونه قانون زیر بنایی تا این زمان تصویب نشد.

می توان مشروطیت ایران را زمینه ساز اصلی آموزش عمومی، دولتی و فراگیر در ایران دانست. با اعلام مشروطیت در سال ۱۳۲۴ ه. ق (۱۲۸۲ ه. ش) و تصویب قانون اساسی و متمم آن، موادی مربوط به آموزش و پرورش در آن گنجانیده شد. در قانون اساسی مشروطیت آمده است: تحصیل و آموزش علوم و معارف و صنایع آزاد است مگر آنچه شرعاً ممنوع باشد. در اصل ۱۹ متمم آن بیان شده است: تأسیس مدارس به مخارج دولتی و ملتی و تحصیل اجباری باید مطابق قانون وزارت علوم و معارف باشد و مقرر شد که تمام مدارس و مکاتب باید در تحت ریاست عالی و مراقبت وزارت علوم و معارف قرار گیرد.

به موجب دو اصل بالا جایگاه آموزش و پرورش در نظام مشروطه ایران مشخص شد. در سالهای نخستین مشروطیت، به علل سیاسی و نظامی اقدام عملی چندانی در تحقق این اصول انجام نشد، اما پس از چندی، قانون اداری وزارت معارف تصویب شد. با تصویب این قانون، مراحل آموزش و پرورش به شرح زیر مشخص شدند:

۱. مکاتب ابتدایی روستایی
۲. مکاتب ابتدایی شهری
۳. مدرسه های متوسطه
۴. مدرسه های عالی

در این قانون تأکید شده بود که مکتب و مدرسه، جایگاه پرورش اخلاقی، علمی و بدنی است.

در مراحل بعد، برای هر مقطع امتحان نهایی در نظر گرفته شد و اندکی بعد، شرایطی برای احراز مسؤولیت مدیری مدرسه ها به تصویب رسید. از همان سالهای اولیه، تأکید شد که تنبیه بدنی ممنوع است. مشروطیت آموزش و پرورش را از دو بعد دگرگون کرد:

۱. از لحاظ سازمانی: مدرسه‌ها با ضابطه و کنترل دولت اداره شدند و هماهنگی در امر آموزش و پرورش بیشتر شد.
 ۲. از لحاظ خط مشی و اهداف: برای نمونه ممنوعیت تنبیه بدنی، نوعی نگرش جدید در زمینه شناخت کودکان و نیازها و توانایی‌های آنها را در برداشت. بازنگری کتابها و دگرگونی مطالب و روشهای تدریس نیز نسبت به گذشته خیلی بهتر و کاملتر شد و این فکر که هر مطلبی را هر شخص در هر سنی می‌تواند فرا بگیرد، نادرست شمرده شد. آموزش و پرورش در مشروطه دست کم این فکر را به وجود آورد که آموزش، باید خوشایند کودک باشد، اگرچه این فکر در آغاز و متأسفانه با روشهای ناآگاهانه برخی آموزگاران کنونی هنوز هم تحقق نیافته است.
- مشروطیت، دست کم از جنبه نظری، امکان تحصیل برای زن و مرد را مجاز و آن را حق اساسی هر فرد ایرانی دانست...»

تأسیس وزارت آموزش و پرورش در ایران

«ضرورت ساماندهی آموزش و پرورش کشور، تحت تأثیر پیشرفت تمدن در اروپا که به هر حال، موجی از آن به ایران عقب افتاده آن روزگار هم می‌رسید و بر توقعات به حق مردم می‌افزود، سبب شد که در سال ۱۲۳۴ ه. ش، وزارتخانه‌ای به نام وزارت علوم، در کشور تأسیس شود و علی قلی میرزا (اعتضاد السلطنه)، از فرهیختگان دوره‌ی قاجار که تا آن زمان، ریاست مدرسه‌ی دارالفنون را بر عهده داشت، به ریاست آن گمارده شد. از آن روزگار، این نهاد، نام‌های متفاوتی به خود گرفته است»

وزارت علوم (۱۲۹۳-۱۲۳۴ ه. ش) وزارت معارف و صنایع مستظرفه (۱۳۱۷-۱۲۹۳)، وزارت فرهنگ (۱۳۴۳-۱۳۱۷ ه. ش) و وزارت آموزش و پرورش از سال ۱۳۴۳ ه. ش تا کنون. (۱)

شعار وزارت فرهنگ

«در سال ۱۳۱۶ برای وزارت فرهنگ این مصراع اول شعر فردوسی به عنوان شعار فرهنگی انتخاب شده است:

توانا بود هر که دانا بود

در سال ۱۳۱۵ هم میرزا ابوالقاسم ملقب به فخرالاشراف شیرازی که تمام عمر خود را در وزارت معارف گذرانید، حدیث «اطلبو العلم من المهد الی اللحد» را چنین ترجمه و به عنوان شعار به وزارتخانه پیشنهاد کرد:

ز گهواره تا گور دانش بجوی»^(۱)

وزرای آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۵۷ تا کنون

ردیف	نام و نام خانوادگی	تاریخ انتصاب
۱	غلامحسین شکوهی	۱۳۵۷ تا ۱۳۵۸
۲	شهید محمدعلی رجایی و شهید محمد جواد باهنر	۱۳۵۸ تا ۱۳۶۰
۳	دکتر علی اکبر پرورش	۱۳۶۰ تا ۱۳۶۴
۴	دکتر سید کاظم اکرمی	۱۳۶۴ تا ۱۳۶۸
۵	دکتر محمد علی نجفی	۱۳۶۸ تا ۱۳۷۶
۶	دکتر حسین مظفر	۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰
۷	مرتضی حاجی	۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴
۸	محمود فرشیدی	۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶
۹	دکتر علیرضا علی احمدی	۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸
۱۰	دکتر حمیدرضا حاجی بابایی	۱۳۸۸ تا کنون

تأسیس کلاس‌های اکابر در کشور

«انجمن معارف کشور نخستین کلاس اکابر کشور را در سال ۱۲۷۷ هـ. ش با مساعدت میرزا محمود خان احتشام السلطنه برپا داشت. در آن سال کتاب ویژه‌ای برای سوادآموزی سالمندان تالیف شده بود که رایگان در اختیار آنان قرار می‌گرفت. از گذشته‌ی کلاسهای اکابر اطلاعات مدون عمده‌ای در دست نیست. اشرف احمدی تاریخ نگار معاصر در صفحه ۳۹۷ سالنامه اطلاعات (انتشارات ۱۳۴۶ هـ. ش) تعداد سالمندان سوادآموز در سال ۱۳۱۵ هـ. ش ۵۳۸۰ نفر و برای سال ۱۳۳۷ هـ. ش ۲۵۳۸۰۰ نفر اعلام کرده است. کلاسها پس از مدتی به سازمان مبارزه با بیسوادی تغییر نام داد و سوادآموزی بزرگسالان بیسواد و کم سواد را تا سال ۱۳۵۷ برعهده داشت.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، سازمان یاد شده به نهضت سوادآموزی تغییر نام یافت. نهضت سوادآموزی در کنار مسئولیت سواد آموختن به بزرگسالان، تعلیم و تربیت اطفالی که به هر علتی زیر پوشش آموزش ابتدایی قرار نگرفته‌اند نیز عهده دار است.»^(۱)

«می‌توان گفت اولین قدم رسمی برای آموزش بزرگسالان و مبارزه با بی سوادی در ایران از سال ۱۳۱۵ هـ. ش آغاز گردید.... به دستور پهلوی اول در مهرماه ۱۳۱۵ آموزش بزرگسالان (اکابر) یعنی مبارزه با بیسوادی ابتدا به قصد آموزش سربازان در پادگانها همزمان با آن در پایتخت و سپس در مراکز استانها تأسیس شد و شروع به فعالیت نمود به این ترتیب تعلیمات اکابر به صورت شبانه تشکیل گردید....»^(۲)

تشکیل سپاه دانش (۱۳۴۱)

«علیرغم کوششهای بسیاری که وزارت آموزش و پرورش برای تحت پوشش قرار دادن کودکان لازم‌التعلیم مبذول می‌داشت، همه ساله بیش از دو میلیون کودک

۱. عبدالمحمد طاهری، فارسانه دوم، ص ۴۶

۲. ماندنی صلصال، هشتاد سال سوادآموزی در استان بوشهر، ص ۳۹

در سراسر کشور، به دلیل عدم وجود امکانات آموزشی و مسائل و مشکلات عدیده‌ی اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی و اینکه در آن زمان حدود ۶۸ درصد جمعیت ایران روستانشین بودند و نسبت بی‌سوادی در میان بزرگسالان به خصوص در مناطق دورافتاده گاه از ۹۵ درصد نیز تجاوز می‌کرد که نمی‌توانستند به مدارس راه یابند و از آموزش رسمی بهره‌مند شوند؛ از این رو در سال ۱۳۴۱ دستور ایجاد سپاه دانش از طرف شاه صادر گردید تا در درون ارتش به کمک آموزش و پرورش در مناطق دورافتاده که فاقد امکانات آموزشی بودند، کودکان و بزرگسالان را در امر سوادآموزی یاری دهند.»^(۱)

آموزش و پرورش عشایری (۲)

«نتیجه‌ی بررسی‌های انجام شده نشانگر آن است که از سال ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۱ ه. ش به همت مرحوم فرصت الدوله شیرازی و در چندتن دیگر ۷ باب مدرسه‌ی عشایری در میان عشایر کشور ایجاد شده بود. متأسفانه این مدارس پس از یکی دو سال به صورت مدرسه عادی در آمد.

از بنیانگذاران آموزش عشایری در کشور محمد بهمن بیگی بوده است که از اواخر سال ۱۳۳۰ فعالیت عمده‌ای را در این زمینه آغاز کرد و در سال ۱۳۳۵ به طور رسمی دایره عشایر در فرهنگ شیراز بوجود آورد و مدارس عشایری را در سطح استان راه اندازی کرد.

مدارس عشایری فارس از آغاز به دو صورت ثابت و سیار تشکیل یافت مدارس ثابت در روستاهای عشایرنشینی دایر شد و ویژه فرزندان عشایر بود ولی مدارس سیار همراه ایل طایفه و تیره، کوچ می‌کرد و تابستانها را در بیلاق و زمستانها را در گرمسیر می‌گذرانید.

۱. همان، ص ۴۴

۲. عبدالمحمد طاهری، فارسانه دوم، ص ۴۶ - ۵۰

در سال ۱۳۳۵ مقرر شد در استانهایی که عشایر زندگی می‌کنند مدارس تشکیل شود و برای اداره مدارس عشایری جوانانی از طوایف گوناگون ایلی که گواهینامه ششم ابتدایی و یا معلوماتی برابر آن داشته باشند به مدت یک سال آموزش ببینند و سپس به طایفه باز گردند و به تعلیم و تربیت فرزندان عشایر بپردازند. بنابراین در سال یاد شده در فارس، شهرکرد، ایذه، خوزستان، بهبهان و چند نقطه دیگر این فعالیت آغاز شد.

محمد بهمن بیگی که خود از عشایر بود رئیس دایره تعلیمات عشایری مدارس عشایری را در طوایف مختلف بر عهده گرفت و از آغاز تشکیل دانشسرای عشایری، به کمک آن شتافت. در سایه این همکاری‌ها و تلاشهای محمد بهمن بیگی، دانش آموزان مدارس عشایری چنان درخشیدند که تا مدتها برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش را تحت الشعاع قرار داده بودند.

در سال ۴۰-۱۳۳۹ شورایی از دبیران با شرکت محمد بهمن بیگی تشکیل یافت و تصمیم بر آن شد که مدارس عشایری در چادرهای سفید، در میان عشایر کوچ رو بر پا شود و تدریس دانش آموزان در آنجا انجام گیرد. این مدارس از یک چادر سفید با یک پرچم سه رنگ کشور ایران، یک تخته سیاه یک صندلی ارج و دو عدد زیلو، تشکیل شده بود. این مدارس، چه ثابت چه سیار، تک آموزگاری بود و یک آموزگار، از کلاس اول تا ششم یا پنجم به دانش آموزان درس می‌داد. بنابراین همه شاگردان (دختر و پسر) همگی زیر یک چادر درس می‌خواندند.

مدارس عشایری تعطیلی نداشت مگر روزهایی که ایل، طایفه در کوچ بود و به محض توقف آموزگاران چادر را بر پا می‌کردند و تدریس آغاز می‌شد.

آموزگاران عشایری با جدیت و علاقه، و دانش آموزان با عشق و امید، سرگرم تدریس و فراگیری بودند. شجاعت ذاتی، خوب فراگرفتن، خواندن شعر و متون فارسی و تاریخ و جغرافیا، با صدای بلند به صورت صحیح و فصیح و چهار عمل

اصلی حساب را به سرعت عمل کردن از ویژگی‌های شگرف نوآموزان عشایری بود. آموزگار عشایری از همان طایفه یا تیره‌ای برگزیده می‌شد که در آن به انجام وظیفه مشغول بود. روزانه بین ۸ تا ۱۰ ساعت (۴ساعت صبح و ۴ساعت عصر) تدریس و فراگیری ادامه داشت. مدارس عشایری در فارس و مناطق عشایر نشین غرب ایران از خوزستان تا دشت مغان و در جنوب کشور در کرمان و بلوچستان گسترش یافت و هزاران آموزگار و نوآموز عشایری در این مدارس سرگرم فعالیت بودند. این تلاش همچنان ادامه دارد.

در سال ۱۳۴۶ دایره تعلیمات عشایری به موجب حکم وزارت معارف، از اداره آموزش و پرورش فارس جدا شد و به صورت اداره‌ای مستقل به نام «اداره تعلیمات عشایر» به ریاست محمد بهمن بیگی درآمد. این اداره نو بنیاد به سرعت رو به توسعه گذاشت و بودجه و اعتبارات بسنده‌ای در اختیار آن قرار گرفت.

در اواخر سال ۱۳۴۷، محمد بهمن بیگی به مقام مدیریت کل تعلیمات عشایر ارتقاء یافت و در اثر جدیت و تلاش وی دانشسرای عشایری نیز گسترش یافت و هر سال به تعداد دانش‌آموزان افزوده شد با افزایش شمار مدارس عشایری سازمان راهنمایان عشایری را در آن اداره تأسیس کرد و از آموزگاران با تجربه عشایری برای این کار بهره گرفت.

محمد بهمن بیگی بنیان گذار آموزش و پرورش عشایری در ایران

محمد بهمن بیگی در سال ۱۲۹۹ هـ.ش در منطقه‌ی کاظم لارستان در چادر عشایر به هنگام کوچ، دیده به جهان گشود تبعید سران عشایر در دوران حکومت پهلوی اول وی را در دوران خردسالی همراه پدر و مادر تبعیدش به تهران کشاند در آنجا به مدرسه رفت و پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه در رشته حقوق دانشگاه تهران به تحصیل پرداخت در سال ۱۳۲۲ پس از اخذ مدرک لیسانس دوباره به ایل برگشت، بی سوادی عشایر همواره او را رنج می‌داد و به فکر چاره اندیشی

بود، لذا برنامه ریزی در جهت با سواد بار آوردن خردسالان عشایر را در سر لوحه کار خود قرار داد. در این خصوص مکاتباتی با آموزش و پرورش انجام داد و با پیگیری‌های مستمر خود توانست تعدادی معلم از آموزش و پرورش بگیرد ولی معلمین روستان‌دیده قادر نبودند خود را با زندگی عشایری وفق بدهند. کوچ برای آنان مشکل بود و همین امر باعث شد تا در امر آموزش موفق نباشند. او مأیوس نشده و با تلاش مستمر خود از بین عشایر کسانی که اندک سواد داشتند با حقوق اندکی که آن هم توسط خود عشایر پرداخت می‌شد جهت امر سواد آموزی دعوت به کار کرد. محمد بهمن بیگی از همان ابتدای فعالیت خود آموزش دختران ایل را از یاد نبرد و تعدادی از دختران با سواد از جمله دختر خودش را نیز جهت گذراندن دوره تربیت معلم روانه دانشسرا کرد.

دکتر کریم فاطمی اولین مدیر کل آموزش و پرورش فارس از جمله کسانی بود که بهمن بیگی را در راستای هدفش که همانا با سواد کردن عشایر بود یاری نمود

او با بازدید خود از مدارس عشایر و انعکاس فعالیت‌های توأم با موفقیت بهمن بیگی به وزارت آموزش و پرورش باعث شد تا معلمان عشایر استخدام شوند و از دولت حقوق دریافت نمایند.

کم‌کم فعالیت سواد آموزی در عشایر رشد پیدا کرد. نیاز دبیرستان در ایل مشهود بود بهمن بیگی اقدام به تأسیس دبیرستان عشایری نمود. تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان همین دبیرستان عشایری در بهترین رشته‌های تحصیلی جذب دانشگاه‌ها شدند.

به حق می‌توان محمد بهمن بیگی را بنیان‌گذار و مربی آموزش و پرورش عشایر کشور نامید. او از چهره‌های ماندگار آموزش و پرورش نه تنها در ایران بلکه در گسترده گیتی در تاریخ معاصر است و کمتر کسی از تبار دانش و فرهنگ است که او را نشناسد. وی برنده‌ی جایزه‌ی سواد آموزی یونسکو می‌باشد. او قبل از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به افتخار بازنشستگی نائل گردید بهمن بیگی یکی از

نویسندگان برجسته کشور بود از وی چهار کتاب به نام‌های «عرف و عادت در عشایر فارس»، «بخارای من ایل من»، «آگه قره قاچ نبود» و «به اجاقت قسم» به چاپ رسیده است.

محمد بهمن بیگی در اردیبهشت سال ۱۳۸۹ دار فانی را وداع گفت او هنوز زنده است چون در دل‌های عشایر جای دارد.

محمد بهمن بیگی مؤسس آموزش و پرورش عشایری

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل دوم

پیشینه‌ی آموزش و پرورش

جنوب ایران

تبرستان

www.tabarestan.info

اداره‌ی فرهنگ فارس و بنادر جنوب

«بوشهر و توابع آن و بنادر جنوب تا بندر عباس از لحاظ وضع طبیعی دنباله جنوبی خاک فارس است و از نظر تاریخی همواره جزو فارس به شمار آمده و حکام آن نواحی و حتی بحرین از شیراز اعزام می‌شده‌اند ولی گاهی به ملاحظات سیاسی استقلال اداری یافته است.

در سال ۱۳۱۶هـ.ش قانون تقسیمات کشوراز تصویب مجلس شورای ملی گذشت و ایران به ۱۳ استان و ۲ فرمانداری کل و ۱۳۶ فرمانداری و ۳۸۴ بخشداری تقسیم شد.

فارس و بنادر جنوب به عنوان استان هفتم نامیده شد و شامل آباده، کازرون، فیروزآباد، جهرم، فسا، نیریز، استهبانات، داراب، لار، بوشهر، بندر لنگه و دشتستان گردید.

توابع بوشهر که جزء فارس شد عبارت بود از: حومه، کاکلی خورموج (دستی)، بندر گناوه (ریگ)، دیلم، تنگستان، کنگان، خارگ، شیبکوه، بستک، جزیره کیش و گاوبندی.

بنابر این از آن تاریخ مانند سابق، رؤسا و نمایندگان فرهنگ و دبیران لیسانسه و دیپلمه از شیراز بدان صفحات اعزام می‌شدند و عنوان فرهنگ فارس و بنادر جنوب تحقق یافت و از آن زمان معمول گردید.»^(۱)

اولین مدرسه در جنوب ایران

اولین مدرسه‌ای که در جنوب ایران به روش نوین فعالیت آموزشی داشته، مدرسه «سعادت» بندر بوشهر می‌باشد.

مدرسه سعادت نقش بسیار ارزنده و بالنده‌ای در گسترش علم و دانش در اقصی نقاط جنوب ایران داشته است. به گونه‌ای که می‌توان فعالیت‌های علمی و آموزشی آن را در ردیف مدرسه‌ی دارالفنون بر شمرد. به حق می‌توان گفت: مدرسه‌ی سعادت «مادر مدارس» جنوب ایران است.

«با آغاز تحولات فرهنگی در عصر قاجار مدرسه‌سازان جدید در ایران در دوره‌ی مظفرالدین شاه رشدی بالنده یافت تا آن جا که به همت پدر مدرسه‌سازی جدید ایران، میرزا حسن رشدیه از سال ۱۳۱۵ هـ. ق چند مدرسه در ایروان، تبریز و تهران شروع به کار نمود. این اقدام سترگ فرهنگی رشدیه دو سال بعد در بندر بوشهر به بار نشست، تا آن جا که با پیشنهاد محمد علی خان واثق الملک کار گزار بوشهر و با حمایت مالی میرزا احمد خان دریا بیگی حکمران کل بنادر و همکاری برادران سعادت، شیخ محمد حسین و شیخ عبدالکریم در سال ۱۳۱۷ هـ. ق مدرسه‌ای به نام مدرسه‌ی مبارکه سعادت مظفری در بوشهر راه اندازی شد. با گذشت یک دهه شاگردان و معلمین این مدرسه در اقصی نقاط جنوب ایران مانند بندر عباس، بندرلنگه، اهواز، خرمشهر، آبادان و بحرین مدارس جدیدی تأسیس کردند و خدمات ارزشمندی به تاریخ و فرهنگ ایران زمین نمودند.»^(۱)

مدارس بنادر خلیج فارس (۲)

«بنابر مندرجات دفتر احصائیه (آمار) اداره معارف فارس در سال تحصیلی ۱۳۰۸-۰۹ مدارس بنادر خلیج فارس از بوشهر و بحرین گرفته تا میناب و چابهار

۱. دکتر عبدالکریم مشایخی، بندر بوشهر پیشگام مدرسه‌سازی جنوب ایران

۲. حسن امداد، تاریخ آموزش و پرورش فارس، ص ۳۵۷ - ۳۶۵

جزء اداره معارف فارس بوده و احکام مدیران و معلمان از طرف آن اداره صادر گشته و عده‌ای از آنان نیز از شیراز بدان صفحات اعزام شده اند. چگونگی این مدارس را به اختصار در اینجا از آن دفتر نقل می‌کنیم.

مدارس دولتی شهر بوشهر

مدرسه‌ی دولتی برازجان

مدرسه‌ی دولتی شماره ۴ خورموج

مدرسه‌ی دولتی نمره ۵ بندر ریگ

مدرسه‌ی دولتی نمره ۶ دیلم

مدرسه‌ی دولتی نمره ۷ دیر

مدرسه‌ی دولتی نمره ۹ چاه کوتاه

مدرسه‌ی دولتی چابهار

مدرسه‌ی قشم

مدرسه‌ی دولتی میناب

مدرسه‌ی دانش

مدرسه‌ی محمودیه:

به طوری که در سالنامه معارف آمده است شادروان شیخ محمود مجتهد از حکمای روشن ضمیر بود. چند دکان و نیمی از کاروانسرای شخصی خود را وقف هزینه‌ی تحصیل اطفال و ایتم کرد و تولیت آن را به برادرزاده خود داد و در سال ۱۳۰۳ هـ. ش مدرسه‌ای چهار کلاسه به نام محمودیه به مدیریت آقای محمد صادق غیائی دایر گردید، و هر ماهه ۴۰۰ ریال از عواید موقوفه به مصرف مخارج آن مدرسه می‌رسید ولی چندی نگذشت که در اثر ادعای همسر شیخ محمود قضیه وقفیت در دادگستری مطرح شد و عواید مورد وقف توقیف گردید.

تبرستان
www.tabarestan.info

مدرسه‌ی مرتضوی

مرحوم ابوالقاسم حسام در سال ۱۳۴۳ هـ. ق با مساعدت آیت الله شیخ مرتضی مجتهد محلاتی مدرسه‌ای شش کلاسه به نام مرتضوی بنا نهاد و از ابراهیم قوام و حاج عباسعلی شیرازی برای هزینه آن کمک‌ها گرفت و اداره معارف هم ماهی ۶۵۰ ریال اعانه برای آن تعیین کرد. این مدرسه بعدها به «فرهنگ» تغییر نام داد و سالها دوام یافت.

مدرسه‌ی احتجاییه

در سال ۱۳۴۴ هـ. ق بانو صغری خلیلی مدرسه‌ای چهار کلاسه به نام احتجاییه تأسیس کرد و در سال ۱۳۰۷ هـ. ش آن را به صورت شش کلاسه در آورد و طبق ماده واحده مصوب مهر ۱۳۰۹ امتیاز آن مدرسه به نام صغری خانم خلیلی از سوی وزارت معارف صادر گردید.

این مدرسه از ابتدا ماهی ۳۰۰ ریال از اداره‌ی معارف فارس اعانه می‌گرفته است. مدرسه احتجاییه از مدارس منظم دخترانه به شمار می‌رفت و در اردیبهشت ۱۳۱۵ به نام دبستان دخترانه بدر تغییر نام داد.

مدرسه‌ی بهجتیه

این مدرسه در سال ۱۳۴۴ هـ. ق به مدیریت خانم بتول دانشی تأسیس یافت و دارای چهار کلاس بود که به تدریج به صورت مدرسه‌ای شش کلاسه در آمد و طبق ماده واحده مصوب ۱۳۰۹ امتیاز آن به نام خانم بتول دانشی صادر گردیده است.

آموزش و پرورش در بحرین

مدرسه‌ی اتحادیه ایرانیان بحرین

در سال ۱۳۳۰ ه. ق. بازرگانان ایرانی مقیم بحرین، مدرسه‌ی اتحادیه را تأسیس کردند و از دولت ایران خواستند که مدیر و آموزگاران برای اداره آن بدانجا گسیل دارند. از آن زمان به بعد عده‌ای معلم از تهران یا شیراز یا بوشهر بدانجا اعزام می‌شدند. تا مدتی کل هزینه اداره مدرسه اتحادیه از طرف بازرگانان پرداخت می‌گردید. ولی از سال ۱۳۰۴ ه. ش. مخارج مدرسه از طرف وزارت معارف ایران تأمین شد. و با وجود این از محصلین متمکن وجه مختصری به عنوان شهریه دریافت می‌کردند.

در سال ۱۳۴۴ ه. ق. برابر ۱۳۰۴ ه. ش. شادروان علی نقی بهروزی به سمت مدیری و معلمی مدرسه اتحادیه به بحرین اعزام شد و تا دو سال در آنجا با جدیت مشغول انجام وظیفه گردید و به آن مدرسه سر و صورتی داد.

مدرسه‌ی اتحادیه در آغاز دو کلاس و به تدریج چهار کلاس بدان افزوده شده و به صورت مدرسه شش کلاسی ابتدایی درآمد و در چند سال اخیر نیز دوره اول متوسطه بدان اضافه گردیده است.

هزینه و اعزام مدیر و معلم آن مدرسه تاکنون از سوی دولت ایران پرداخت می‌شود. برنامه مدرسه اتحادیه مانند مدارس ایرانیان و مطابق با برنامه وزارت آموزش و پرورش است و در حال حاضر آن مدرسه دارای ۵ کلاس دوره راهنمایی می‌باشد. در سال ۱۳۴۷ ه. ش. سه درس زبان عربی و تاریخ و جغرافیای بحرین به برنامه

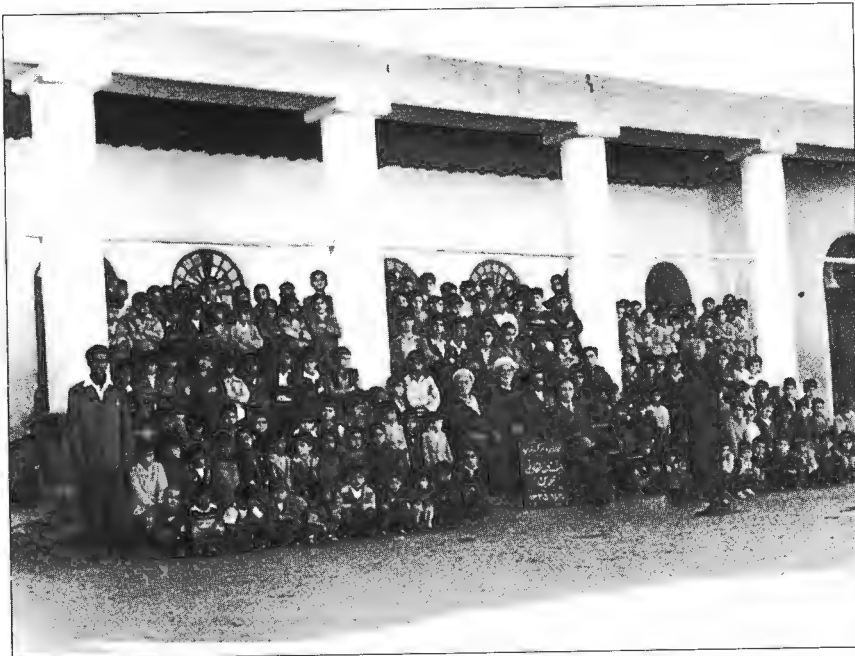
کلاسی آن مدرسه افزوده شد و معلم این سه درس از طرف دولت بحرین گمارده می‌شود.

مدرسه‌ی اخوت ملی بحرین

این مدرسه در بحرین در سال ۱۳۰۸ به مدیریت سید باشی پیامی و دو آموزگار و یک خدمتگزار اداره می‌شده و دارای ۶ کلاس ابتدایی و ۶۳ دانش‌آموز بوده است.

مدرسه‌ی اتحاد ملی بحرین

این مدرسه پنج کلاسه در منامه بحرین در سال ۱۳۰۸ به مدیریت میرزا ابوالقاسم سعادت و ۵ آموزگار و یک خدمتگزار و ۳۶ دانش‌آموز اداره می‌شده است.

دبستان «اتحاد ملی ایرانیان» بحرین عکس از کتاب بوشهر قدیم در آینه تصویر

علی نقی بهروزی مدیر مدرسه‌ی اتحادیه ایرانیان بحرین در میان معلمین و دانش‌آموزان

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل سوم

آموزش و پرورش استان هرمزگان

تبرستان

www.tabarestan.info

آموزش و پرورش بندر عباس

دبستان جاوید

«در سال ۱۲۸۵ هـ. ش مقارن با جنبش مشروطیت، گروهی از بزرگان و فرهنگ دوستان مقیم بندرعباس، انجمنی به نام انسجمن «جاوید» تشکیل دادند و پس از چندی، در اولین اقدام فرهنگی خود، دبستانی با نام «جاوید» در شهر بندرعباس و در منزلی که آقای شیخ احمد گله داری یکی از اعضای انجمن، در اختیار گذاشت دایر کردند. دبستان به صورت ملی شروع به کار کرد و تمام هزینه‌های آن از جیب اعضا و یا اخذ شهریه از دانش‌آموزان متمکن و یا وضع عوارض گمرکی تأمین می‌گردید.

معلمین دبستان را از میان افراد باسواد محل که مورد احترام مردم و خوش نام بودند انتخاب کردند. دبستان مذکور مدت ۲۰ سال به صورت ملی اداره شد تا اینکه در سال ۱۳۰۵ هـ. ش اداره‌ی امور آن را دولت به عهده گرفت و دولتی شد. در این دوران، محل دبستان، ساختمانی بزرگ و مجلل بود که پیش از آن حاکم نشین بود و کرمعلی خان شجاع نظام، نایب‌الحکومه در اختیار گذاشته بود.

دبستان جاوید حدود ۷۰ سال تنها مرکز علمی - تربیتی بندرعباس بود و بسیار کسان از بومی و غیر بومی در آن درس خواندند و به خدمت جامعه درآمدند.»^(۱)

چگونگی تأسیس مدرسه بندرعباس در اسناد صورت جلسات هیئت امنای

مدرسه سعادت بوشهر (۱)

«از جمله اسناد جالب توجه در این بخش، اسنادی است که به اقدامات و فعالیت‌های هیئت امنای مدرسه‌ی سعادت در خصوص تأسیس و راه‌اندازی مدارس چون جاوید در بندرعباس، خزعلیه در خوزستان، اخوت در کاظمین، مدرسه‌ی بهبهان و لنگه اختصاص دارد. این هیئت با اعزام معلم و مساعدت مالی به مدارس یاد شده در زمینه‌ی فرهنگی، خدمات ارزشمندی را انجام می‌دادند.»

«چون جناب موسس خان که یکی از اعضای انجمن است، مدتی است که مسافرت نموده و به ریاست بندرعباس مأمور شده و در این هفته، به توسط جناب آقای سروش، ابلاغ سلامی به انجمن نموده بود لهذا قرار بر این شد که از طرف انجمن و به مناسبت عضویت ایشان خطی به ایشان نوشته شود و ضمناً هم در باب تأسیس مدرسه‌ی عباسی تشویق شود.» ۲۰/شوال/۱۳۲۵

«در خصوص معلم برای تأسیس مدرسه‌ی جدید الافتتاح بندرعباس مذاکره شد و پس از تعیین معلم و قرارداد مخارج آن با میل، آینده روانه شود.» ۱۹/ذیقعه/۱۳۲۵
«قرار بر این شد در این هفته جواب خط انجمن عباسی و جناب موسس خان که در خصوص خواستن معلم نوشته شده بود، نوشته شود که انجمن خیریه بوشهر در صدد فرستادن معلم هستند.» ۱۹/ذیقعه/۱۳۲۵

«در خصوص معلم به جهت مدرسه جدید التأسیس بندرعباس قرار بر این شد که جناب آقای ملا حاجی آقا، آقای شیخ عبدالعلی به سلامتی در این هفته به جهت انجام کار با میل بروند. مواجب جناب آقای ملا حاجی آقا ماهی سی تومان و آقا شیخ عبدالعلی ماهی پانزده تومان از یوم حرکت تا یوم مراجعت بوشهر و مخارج سفر رفتن و برگشتن و نول هر یک دوازده تومان، مدت سفر از یوم حرکت و توقف در آنجا

۱. دکتر احمد دشتی، نگاهی به تاریخچه مدرسه سعادت بوشهر

و مراجعت سه ماه تمام باشد و قرار شد که مواجب یک ماهه‌ی هر یک در این جا پیشکی به ایشان داده شود.» ۲۶/ذیقعدہ/۱۳۲۵

«در مجلس سابق، جناب آقا ملا حاجی آقا و آقا شیخ عبدالعلی برای مسافرت بندر عباس و تشکیل مدرسه‌ی آنجا معین شدند. چون برای آقا ملا حاجی آقا عذر سوجهی روی داد لهذا بجای ایشان جناب آقا سید فخرالدین معین گردید که به همان ترتیبات مذکوره حرکت نمایند. سوای آن چون جناب آقا سید فخرالدین را دو مخارج تعلق می‌گرفت، مواجب اینجای ایشان ماهی تومان بود لذا قرار شد به جهت انجام این خدمات ایشان پنجاه تومان باشد.» ۳/ذیحجه الحرام/۱۳۲۵

«قرار بر این شد که به انجمن جاوید عباسی در خصوص توقف معلمینی که موقتاً برای تشکیل مدرسه آنجا رفته بودند، مجدداً خطی نوشته شود تا تکلیف آتیه معین شود.» ۱/ربیع الاول/۱۳۲۶

«مقرر شد که خطی به انجمن جاوید بندرعباس نوشته شود و صریحاً اظهار شود که چون آقا جناب سید فخرالدین و آقا شیخ عبدالعلی به موقع معین به موجب قرارداد مراجعت نموده اند، مدرسه‌ی سعادت یقین حاصل کرد که در مدرسه‌ی جاوید بندرعباس توقف خواهند نمود و از این جهت در عوض ایشان، معلم اختیار و قبول نموده‌اند و اسامی معلمین مزبور از دفتر مدرسه‌ی بوشهر خارج گردید.» ۵/ربیع الثانی/۱۳۲۶

«از مدرسه جاوید عباسی خطی رسیده بود، قرائت شد و معلوم گردید که جناب آقا سید فخرالدین و آقا شیخ عبدالعلی را همان جا برای مدرسه نگاه داشته‌اند. مقرر شد که جواب ایشان متحمل بر اظهار رضایت از توقف مشارالیهما نوشته و ارسال شود.» ۱۲/ربیع الثانی/۱۳۲۶

برنامه‌ی دبستان جاوید

«برنامه و مواد درسی دبستان جاوید شامل: فارسی، املاء، انشاء، تاریخ، جغرافیا،

حساب و هندسه، عربی، شرعیات، زبان خارجه، حفظ الصحه (بهداشت) تعلیمات مدنی، معرفه الاشیاء (علم الاشیاء) کارهای دستی، ورزش بود. در کلاس ۵ و ۶ مکالمه به زبان انگلیسی، مناظره و مشاعره و سخنوری و اندکی فنون نظامی مورد توجه قرار داشت...»^(۱)

اعضاء انجمن جاوید

«برای ستایش از بنیان گذاران آموزش و پرورش بندر عباس ذیلاً اسامی آن بزرگان زیب این صفحات می شود.

۱. مرحوم شیخ احمد گله داری
۲. مرحوم حاج حسین گله داری معروف به امین التجار، متوفی به سال ۱۳۲۷ ه.ق
۳. مرحوم محمد علی کبابی (سدید السلطنه) متوفی به سال ۱۳۲۰ ه.ش.
۴. مرحوم آقا غلامعلی خراسانی
۵. مرحوم حاج میرشمس الدین اوزی
۶. مرحوم حاج محمد شریف ملک التجار
۷. مرحوم حاج میر محمد اوزی (ارفعی)
۸. مرحوم حاج سید سلیمان (کاملی)
۹. مرحوم شیخ علی اشتن
۱۰. مرحوم حاج محمدعلی گله داری (معمد گله دار)
۱۱. مرحوم حاج مختار مشیردوانی
۱۲. مرحوم حاج مهدی لاری (محترم)
۱۳. مرحوم حاج محمدشرف لاری»^(۲)

۱. احمد سایبانی، بندر عباس و هلال طلایی، ص ۱۵۱

۲. احمد سایبانی، از بندر جرون تا بندر عباس، ص ۲۱۱

درآمد و هزینه‌ی دبستان جاوید

«مرحوم سدید السلطنه» در باب درآمد و هزینه‌ی دبستان جاوید آماری ذکر کرده که عیناً نقل می‌شود.

عایدات فرعی ماهی ۲۰ تومان

حق‌التعلیم اطفال از قرار ماهی ۵ قران ۲۵ تومان

دریافتی از مال‌التجاره وارده هر نگله یک شاهی ماهی ۲۰ تومان

کلیه عایدات ۶۵ تومان

مصارف

مواجب سه نفر معلمین ماهی ۴۵ تومان

مواجب فراش ماهی ۳ تومان

مواجب دربان ماهی ۲ تومان

اجاره دبستان ماهی ۶ تومان

متفرقه ماهی ۳ تومان

مواجب جمع‌کننده نگله ماهی ۵ تومان

کلیه مخارج ماهی ۶۴ تومان

جمع شاگردان ۶۶ نفر که یک سوم آنها به طور مجانی پذیرفته می‌شدند.»^(۱)

مدیران و آموزگاران دبستان جاوید

«برای تجلیل از کسانی که مدیریت و آموزگاری دبستان جاوید را طی سالها به عهده گرفتند و سنگ اولیه بنای فرهنگ و تعلیم و تربیت را در این منطقه نهادند، ذیلاً به ذکر اسامی آنان مبادرت می‌شود:

۱. همان، ص ۲۱۲

مدیر و آموزگار (دوره اول)	مرحوم سید جواد بهشتی
آموزگار	مرحوم سید عبدالله قاری
آموزگار	مرحوم عبدالعلی عصفوری مینابی
آموزگار	مرحوم محمد هادی انصاری
آموزگار	مرحوم محمد اسماعیل ادیبی
آموزگار	مرحوم محمد زمان ادیبی
مدیر و آموزگار دوره دوم	دراج (مستر دراج انگلیسی)
آموزگار	مرحوم شیخ حسن بوشهری
مدیر و آموزگار دوره سوم	مرحوم محمد اسماعیل اوزی
آموزگار	مرحوم عبدالله مولوی
آموزگار	مرحوم سید محمد صادق طباطبائی
مدیر	مرحوم میرزا احمد خان مستغنی شیرازی
مدیر و آموزگار دوره چهارم	مرحوم فاضل محمد خان
آموزگار	مرحوم محمد شریف محمود پور
آموزگار	مرحوم عبدالجلیل انصاری
آموزگار	مرحوم عبدالرحیم انصاری
آموزگار	مرحوم میرزا محمد علوی فرزند حاج ابراهیم علوی

لازم به ذکر است که بسیاری از آموزگاران فوق الذکر تا پایان عمر به کار آموزگاری مشغول بودند و با مدیران بعدی دبستان نیز همکاری داشته اند.»^(۱)

«بعد از دبستان ملی جاوید بندر عباس قدیمی ترین دبستان در حوزه شهرستان بندرعباس، دبستان ملی میناب بود که در سال ۱۳۰۴ هـ.ش تأسیس گردید و در سال ۱۳۰۵ همزمان با دبستان جاوید بندرعباس دولتی گردید.

۱. احمد سایبانی، از بندر جرون تا بندر عباس، ص ۲۱۳

۱. دبستان ملی قشم در سال ۱۳۰۴ هـ. ش با کمک‌های مالی حاجی محمد معین ملک التجار بوشهری تأسیس گردید.
۲. دبستان جاسک در سال ۱۳۰۷ به مدیریت آموزگاری مرحوم عبدالکریم شبل الحکماء راه اندازی شد.
۳. دبستان جزیره هرمز در سال ۱۳۰۷ به مدیر آموزگاری حسین عابدی راه اندازی گردید.
۴. دبستان گلبارانی بندر خمیر در سال ۱۳۱۱ به مدیر آموزگاری مرحوم محمد اسماعیل ادیبی تأسیس شد.
۵. دبستان بدر فین در سال ۱۳۱۳ به مدیر آموزگاری حبیب‌الله صفائی‌ان تأسیس گردید.
۶. دبستان دخترانه میناب در سال ۱۳۱۵ به مدیر آموزگاری مرحومه بانو مدنی تأسیس شد.^(۱)

مدرسه سازی در شهر بندرعباس

«... در سال ۱۳۲۱ هـ. ش دبستان چهار کلاسه مشیر دوانی در شمال بازار بزرگ در ساختمانی که مرحوم «حاجی مختار مشیر دوانی» اهداء کرده بود تأسیس گردید... با تأسیس این دبستان در سال تحصیلی ۲۲-۱۳۲۱ شهر بندرعباس دارای دو دبستان پسرانه و یک دبستان دخترانه گردید.

در این جا لازم است از مرد نیکو کار و فرهنگ دوست «حاجی محمد دانشمند» یاد شود که در سال ۱۳۲۲ هـ. ش در «سورو» در سه کیلو متری غرب شهر قدیم بندرعباس خانه مسکونی خود را با اصلاحات و اضافاتی که در آن به عمل آورد به دبستان اختصاص داد تا فرزندان واجب‌التعلیم آنجا مجبور به طی مسافت بین سورو و شهر نشوند. نامبرده تمام هزینه‌های دبستان اعم از حقوق معلمین و کارکنان را از

کیسه‌ی پر فتوت خود تأمین می‌کرد و علاوه بر آنها در سال‌های بعد یک باب دبستان دخترانه و یک باب دبیرستان نیز به مردم سورو اهداء نمود...

در ضلع شرقی شهر قدیم بندرعباس یعنی نایبند نیز مرد بلند همت دیگری به نام «علی صنعتی» یک باب خانه خود را با اراضی متعلق به آنجا که متجاوز از سی هزار متر مربع بود به فرهنگ واگذار کرد و ابتدا دبستان شش کلاسه و چندی بعد یک باب دبستان دختران در آنجا تأسیس و خدمات ارزنده‌ای به مردم نایبند نمود...»^(۱)

مرحوم حاج محمد دانشمند بانی دبستان و دبیرستان سورو بندرعباس

مرحوم حاج مختار مشیر دوانی مؤسس دبستان مشیر دوانی بندرعباس سال ۱۳۲۱

دبستان دختران

«اولین دبستان دختران در بندرعباس در سال ۱۳۱۱ هـ. ش به مدیریت و آموزگاری خانم طلعت باستی، در ساختمان اجاره‌ای تأسیس گردید و در سال اول، حدود ۳۵ نفر دانش‌آموز داشت. لباس دختران نیز خاکستری متحدالشکل با یقه و کمربندی سفید بود. با افتتاح دبستان دختران در بندرعباس، شهر بندرعباس در سال

۱. احمد سایبانی، از بندر جرون تا بندر عباس، ص ۲۱۷ - ۲۱۸

۱۳۱۱ هـ. ش دارای یک دبستان پسران و یک دبستان دختران بود...»^(۱)

اولین دبیرستان بندرعباس

مرحوم (نور علی باستی) علاوه بر تأسیس چند باب دبستان، در سال تحصیلی ۱۷-۱۳۱۶ به تأسیس دبیرستان در بندرعباس نیز اقدام نمود و اداره‌ی آن را به عهده برادرش «عبدالحسین باستی» گذاشت و او با کمک معلم دیگری به نام خانم «نصرت کمپانی» اهل شیراز دبیرستان را با یک کلاس ضمیمه دبیرستان جاوید اداره کردند. دبیرستان مذکور متأسفانه بیش از یک سال دوام نیاورد و به دلیل کمبود شاگرد و معلم تعطیل گردید. و دوره فترتی بوجود آمد که تا سال ۱۳۲۶ هـ. ش ادامه یافت. در سال تحصیلی ۲۷-۱۳۲۶ بار دیگر دبیرستان جدید با یک کلاس ضمیمه‌ی دبستان جاوید تأسیس گردید، تعداد شاگردان آن که نگارنده (احمد سایبانی) نیز جزء آنان بود، جمعاً ۱۱ نفر بودند. کلاسها به وسیله معلمان دبستان که فارغ التحصیل دانشسرای مقدماتی کرمان بودند اداره می‌شد.

دبیران این دوره عبارت بودند از آقایان

۱. حسن نصیبی رئیس دبیرستان و دبیر تعلیمات دینی
 ۲. عبدالعلی عصفوری از معلمان اولیه دبستان جاوید دبیر عربی
 ۳. سروش همتی دبیر جبر و ادبیات فارسی
 ۴. مهدی رضوی رشتی پور دبیر حساب و هندسه و زبان انگلیسی
 ۵. جواد باقرزاده دبیر تاریخ و جغرافیا
 ۶. رحیم امیر زرنندی معاون دبیرستان
 ۷. جواد درستکار دبیر ورزش
- شهریه دبیرستان در هر دوره هر نفر ۱۵ ریال بود.

۱. احمد سایبانی، بندرعباس و هلال طلایی، ص ۱۴۸

اسامی دانش‌آموزان سال اول دبیرستان سال تحصیلی ۱۳۱۶-۱۷ «دوره اول»

آقای یوسف عمادی بلوکی، آقای سید عبدالله حسنی، آقای علی اصغر عراقی زاده، آقای حسین سایبانی، آقای سید محمد هاشمی، آقای ابراهیم بلغانی، آقای محمد علی ارفعی، آقای یوسف خواجه، آقای سید عباس سعادت، آقای شکرالله سعادت، آقای هوشنگ ستایش.

اسامی دانش‌آموزان سال اول دبیرستان سال تحصیلی ۱۳۲۶-۲۷ «دوره دوم»

آقای عبدالله باغستانی، آقای تیمور باغستانی، آقای عبدالله علوی پزشک مقیم آلمان، آقای فاروغ سیفانی، آقای محمود فرح، آقای سید عبدالرحیم کاملی، آقای حاجی آقاصادقی، آقای محمد صفازاده، آقای عبدالرزاق عابدی، آقای عبدالرحمن عابدی، احمد سایبانی (مؤلف).

دبیران لیسانسه

دبیرستانی که در سال تحصیلی ۱۳۲۶-۲۷ تأسیس گردید تا سال تحصیلی ۲۹-۱۳۲۸ دارای ۳ کلاس اول و دوم و سوم گردید (دوره اول متوسطه) در سال سوم برای اولین بار دو دبیر لیسانسه از فارغ التحصیلان دانشسرای عالی تهران به نام «علی موسی زاده» دبیر زبان انگلیسی و «مرتضی محمودزاده» دبیر علوم طبیعی مأمور خدمت در بندر عباس شدند. آقای «محمودزاده» چندسالی بیشتر نماند اما آقای «موسی زاده» که اهل کرمان بود تا زمان بازنشستگی به خدمت خود ادامه داد و با دلسوزی و لیاقت و شایستگی ابتدا دبیری و ریاست دبیرستان جاوید و سپس ریاست دبیرستان ابن سینا را به عهده داشت.

سال تحصیلی ۲۹-۱۳۲۸ که به پایان رسید، چند نفری از دانش‌آموزان که علاقه‌مند به ادامه تحصیل بودند به فکر کسب مجوز برای افتتاح کلاس چهارم متوسطه افتادند و دست به اقداماتی زدند: از جمله طی تلگرافی به نخست وزیر وقت درخواست

کلاس چهارم نمودند اما به علت کمبود شاگرد با تقاضای آنان موافقت نشد و تلاشها بی نتیجه ماند. ناگزیر چند نفری ترک تحصیل کردند و چهار نفر از جمله نگارنده (احمد سایبانی) و آقایان «علی علوی مقدم - عبدالرحیم کوسج - واحمد ادیبی» به توصیه و اصرار آقای «محمود پزشکی» رئیس فرهنگ وقت برای ادامه تحصیل روانه کرمان شدیم و پس از دو سال تحصیل در دانشسرای مقدماتی برای خدمت آموزگاری به بندرعباس برگشتیم.»^(۱)

تعدادی از پیشکسوتان آموزش و پرورش بندرعباس

احمدسایبانی، غلام وکیلی، عباس سایبانی، ابراهیم راجی، غلامعباس زائری، ابوطالب جوادی، پرویز اسپید، ابراهیم نقوی، محمد خطیب زاده.

شماره: ۷۴۷۵

تاریخ: ۱۳۲۹/۵/۷

پیوست

تبرستان
www.tabarestan.info
نخست وزیر

آقای احمد سایبانی و سایر آقایان

پیرو نامه شماره ۵۶۹۰ مورخ ۲۹/۴/۲۷ را- ح به تأسیس کلاس چهارم دبیرستان در بندرعباس اشعار می‌دارد:

بطوریکه از وزارت فرهنگ گزارش می‌دهند چون عده دانش‌آموزان کلاس سوم دبیرستان بندرعباس شش نفر می‌باشد و بایستی حداقل ۳۰ نفر باشند تا بتوان اقدام بافتتاح کلاس چهارم نمود لذا در سال جاری نسبت به تقاضای شما نمی‌توان اقدام نمود.

رئیس کل دفتر نخست وزیر

مخضنفری

منبع: کتاب «از بندر جرون تا بندرعباس»

وزارت فرهنگ

اداره محترم فرهنگ استان مازندران

چون این شهرستان احتیاج مبرمی بوجود فارغ التحصیلان دانشمندان
 دارد موقع را غنیمت شمرده آقا احمد سیبانی که از خانواده باکسین
 و اصل بندرعباس و شخصاً دارای صفات حمیده است و اکنون در
 تحصیل در دانشسرای مقدس کمران شده بدینوسیله معرفی مینماید
 مستعزنت مقرر فرمائید موهبات انجام تعاضات او را فراهم
 و تسهیلاتی هم قائل شوند تا سبب تشویق دیگران شده و بدین ترتیب
 رفع نیازمند این شهرستان کمک مؤثر شود.

رئیس فرهنگ بندرعباس - پریشک

احمد سیبانی در جواب نامه مورخه ۳۰/۶/۲۹

۳۱۲۹
تاریخ ۲۹
رفولوت آقا

رئیس فرهنگ بندرعباس - پریشک

ابلاغ بندر -

سال تأسیس تعدادی از مدارس تابع اداره‌ی فرهنگ بندر عباس از سال

تحصیلی ۱۳۰۷-۸ تا ۱۳۳۷-۳۸

سال تحصیلی / تأسیس	محل مدرسه	نام مدرسه
۱۳۰۷-۸	جزیره هرمز	دبستان جزیره هرمز
۱۳۱۳-۱۴	فین	دبستان بدر
۱۳۱۵-۱۶	میناب	دبستان دخترانه میناب
۱۳۱۹-۲۰	خورگو - حومه بندر عباس	دبستان فروردین
۱۳۱۹-۲۰	شهواری - میناب	دبستان خسرو
۱۳۱۹-۲۰	حسن لنگی - حومه بندر عباس	دبستان اخگر
۱۳۱۹-۲۰	دهبارز - رودان	دبستان بزرگمهر
۱۳۱۹-۲۰	رضوان - فین	دبستان جوادی
۱۳۲۰-۲۱	شمیل - حومه بندر عباس	دبستان رازی
۱۳۲۳-۲۴	حومه بندر عباس	دبستان پسرانه سورو
۱۳۲۳-۲۴	حومه بندر عباس	دبستان دخترانه سورو
۱۳۲۳-۲۴	میناب	دبستان گوربند
۱۳۲۳-۲۴	میناب	دبستان سرریگان
۱۳۲۳-۲۴	حاجی اباد	دبستان فرزاد احمدی
۱۳۲۴-۲۵	بیابان - میناب	دبستان نیک خواه
۱۳۲۴-۲۵	گهره - فین	دبستان اعتماد
۱۳۲۵-۲۶	ایسین - حومه بندر عباس	دبستان کریمی
۱۳۲۵-۲۶	کشکو - حومه بندر عباس	دبستان رحیمی
۱۳۲۵-۲۶	حاجی اباد - حومه بندر عباس	دبستان خنجی

نام مدرسه	محل مدرسه	سال تحصیلی / تأسیس
دبستان کیوان سیرمند	حاجی آباد - حومه بندرعباس	۱۳۲۵-۲۶
دبستان دخترانه ناهید	میناب	۱۳۲۵-۲۶
دبستان ایمانی	قشم	۱۳۲۸-۲۹
دبستان قاسمی	سوزا - قشم	۱۳۲۸-۲۹
دبستان دخترانه ثریا	قشم	۱۳۲۸-۲۹
دبستان دریانورد	درگهان - قشم	۱۳۲۸-۲۹
دبستان دخترانه فین	فین	۱۳۲۸-۲۹
دبستان هاشمی پور	جاسک کهنه	۱۳۲۸-۲۹
دبستان پسرانه شمس	کشار - خمیر	۱۳۲۸-۲۹
دبستان دریانورد	لشتگان - خمیر	۱۳۲۹-۳۰
دبستان آزمایش	انگوران خمیر	۱۳۲۹-۳۰
دبستان گچین زاده	گچین بالا - خمیر	۱۳۲۹-۳۰
دبستان میناب	میناب	۱۳۳۱-۳۲
دبستان هنگام	جزیره هنگام	۱۳۳۴-۳۴
دبستان شهرو	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان بستانو	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان کوشک	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان پل	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان کشار سرگپ	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان گریند	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان گچین پائین	خمیر	۱۳۳۴-۳۵
دبستان روئین تن	کهورستان - خمیر	۱۳۳۴-۳۵

سال تحصیلی / تأسیس	محل مدرسه	نام مدرسه
۱۳۳۶-۳۷	جاسک	دبستان یک بنه
۱۳۳۷-۳۸	جزیره هرمز	دبستان دخترانه هرمز
۱۳۳۷-۳۸	خمیر	دبستان دخترانه خمیر

منبع: احمد سایبانی، بندرعباس و هلال طلایی، صص ۱۵۶ تا ۱۶۴

سال تأسیس تعداد دیگری از مدارس هرمزگان

دبستان مان ماز ۱۳۲۸ هـ. ش	دبستان فروردین خورگو ۱۳۱۹ هـ. ش
دبستان سلیمانی لافت ۱۳۲۹ هـ. ش	دبستان نیکخواه بمانی بیابان ۱۳۲۴ هـ. ش
دبستان ناصریه فارغان ۱۳۲۹ هـ. ش	دبستان بنگاه رودان ۱۳۲۶ هـ. ش
دبستان سیریک ۱۳۲۹ هـ. ش	دبستان گله داری شغو ۱۳۲۷ هـ. ش
دبستان گردین تخت ۱۳۲۹ هـ. ش	دبستان ابراهیمی قلعه قاضی ۱۳۲۷ هـ. ش
دبستان پسرانه تیاب ۱۳۳۰ هـ. ش	دبستان دخترانه حاجی آباد ۱۳۲۸ هـ. ش
دبستان رئیسی ماکیان ۱۳۳۱ هـ. ش	دبستان جاسک کهنه ۱۳۲۸ هـ. ش
	دبستان شمس کشار ۱۳۲۸ هـ. ش

منبع: محمود یوسف زاده، سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، صص ۶۲ و ۶۳

مدارس تابعه اداره فرهنگ بندر عباس در سال تحصیلی ۱۳۳۲-۳۳

هـ. ش

بندر عباس ۱۹ مدرسه

قشم ۶ مدرسه

حاجی آباد ۱۲ مدرسه

فین ۶ مدرسه

جاسک ۲ مدرسه

خمیر ۷ مدرسه

میناب ۱۵ مدرسه

جمع کل: ۶۷ مدرسه (همان منبع، همان صفحه)

نمایندگان فرهنگ بندر عباس از سال ۱۳۰۵ تا ۱۳۲۵ هـ. ش

«میرزا علی شریف از سال ۱۳۰۵ تا ۱۳۰۷

عباس خان مدنی ۱۳۰۷ تا ۱۳۰۹

میرزا علی حبیبی ۱۳۰۹ تا ۱۳۱۱

نور علی باستی ۱۳۱۱ تا ۱۳۱۹

محمود پزشکی اصفهانی ۱۳۱۹ تا ۱۳۲۵» (۱)

در کتاب هفت شهر لیراوی و بندر دیلم تألیف علیرضا خلیفه زاده به نقل از تاریخچه‌ی فرهنگ و بنادر خلیج فارس نوشته حسن برازجانی بر گرفته از صد سال مطبوعات استان بوشهر، آمده است.

«... گزارشی دیگر در این مورد به جدایی فرهنگی بوشهر از بندرعباس در سال

۱۳۰۸ اشاره می‌کند:

در اواخر سال ۱۳۰۸ آقای سید محمد تقی فخر دانی که نویسنده و مورخی دانشمند بود به ریاست فرهنگ بوشهر منصوب شد زمان ریاست نامبرده مصادف با وزارت «اعتمادالدوله قره گوزلو» بود که فرهنگ کشور را ناحیه بندی کرد. در این تقسیمات فرهنگ بوشهر ضمیمه فرهنگ فارس گردید. آقای میرزا ابوالقاسم فیوضات رئیس فرهنگ شیراز و فارس به بوشهر آمدند و تأسیسات فرهنگی را تحویل گرفتند. آقای فیوضات، آقای محمد حسین دشتی را به کفالت فرهنگ بوشهر و توابع که عبارت از دشتی، دشتستان، و حیات داوودی و لیراوی بود گمارده و فرهنگ عباسی را از بوشهر جدا ساخت...»

مدیران کل آموزش و پرورش استان هرمزگان در دولت جمهوری اسلامی

غلامعباس زائری، دکتر علی شهبازی، یاسی پور، محمد رضایی سر دره، نعمت الله فرهنگ، علی اصغر گل تاب، محمد جعفری، جلال الدین آسپار، اکبر سعیدی گراغانی، مهدی سیازی، خلیل عمرانی، احمد آخوندی

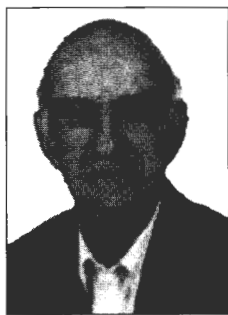

«حضرت آیت الله نعیم آبادی در مدت حضور پرخیز و برکت خود در استان هرمزگان، تاثیر زیادی در تحولات فرهنگی این استان داشته است. محرومیتهای استان بارها از تریبون نماز جمعه، توسط ایشان بیان شده است. زمانی که دانش آموزان محروم هرمزگان در مدارس کپری و یا حتی زیر درختان درس می خواندند، او با جدیت تمام این موضوع را پیگیری می کرد. با تأکیدی که مقام معظم رهبری در خصوص جمع آوری مدارس کپری از سطح کشور داشتند و همچنین با حمایت های دولت و پیگیری های آیت الله نعیم آبادی، همه ی مدارس کپری در سال ۸۴ از سطح استان جمع آوری شد. زدودن این محرومیت، گامی بزرگ در مسیر رشد و تعالی فرهنگی

منطقه به شمار می رود...»

حضرت آیت الله نعیم آبادی احساسات خود را در خصوص جمع آوری مدارس کپری این گونه بیان می کند.

«ابتدا از دوستان عزیزی که آغازگر این حرکت بوده اند و زمینه را برای انجام کارهای خیر فراهم کرده اند تشکر می کنم. هر انسانی، حتی در دورترین نقاط دنیا که ارتباطی با علم نداشته باشد، از این خبر خوشحال می شود. من که با این مردم ارتباط تنگاتنگ دارم وقتی می بینم مشکل بزرگی در بخش آموزش آنها حل شده، قادر به توصیف خوشحالی خود نیستم. خبر خوشی بود که همه ی مردم استان را خوشحال کرد. در واقع یکی از آثار حکومت طاغوت از بین رفت. آثار نکبت بار زیادی از دوران طاغوت برجای مانده که مدارس کپری یکی از آنها بود. الحمدلله نظام مقدس جمهوری اسلامی توفیقات غیر قابل وصفی در نابودی این آثار و طاغوت زدایی داشته است. انشالله همه ی این آثار به زودی از بین خواهد رفت.» (۱)

احمد سایبانی

استاد احمد سایبانی در سال ۱۳۱۲ در یک خانواده متدین در بندرعباس متولد شد. در سال ۱۳۳۱ از دانش سرای مقدماتی کرمان فارغ التحصیل شد و به استخدام آموزش و پرورش درآمد. در سال ۱۳۳۸ برای ادامه تحصیل به دانش

سرای عالی راه یافت و در سال ۱۳۴۱ فارغ التحصیل شد و برای خدمت به بندرعباس بازگشت و تا پایان بازنشستگی در مشاغل مختلف آموزشی و اداری خدمت کرد. وی دارای آثاری به شرح ذیل می باشد:

۱. فین بندرعباس، ۲. از بندرجرون تا بندرعباس ۳. بندرعباس و هلال طلایی

۴. جاسک در گذر زمان ۵. سبک باران ۶. هشت داستان کوتاه برای نوسوادان
از وی مقالات متعددی در روزنامه‌های تهران، شیراز و بندرعباس به چاپ رسیده
است.

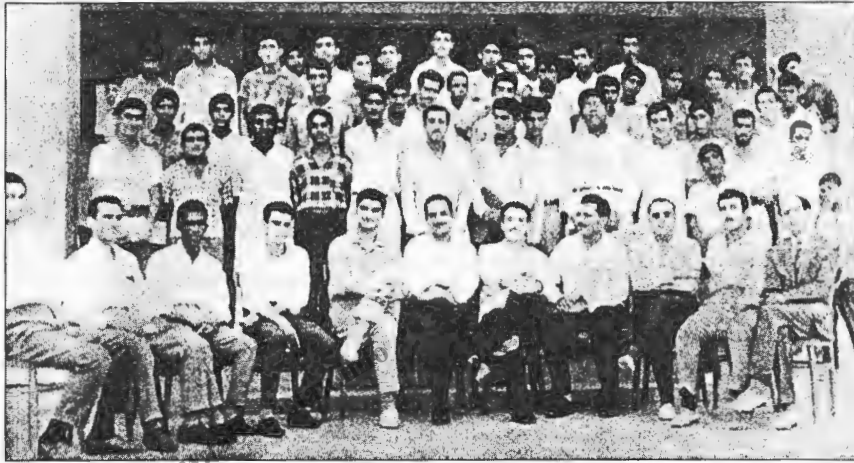

عباس سایبانی

عباس سایبانی متولد ۱۳۱۵ فارغ التحصیل زبان و ادبیات
عرب از دانشگاه تهران، از معلمین فرهیخته استان هرمزگان
می‌باشد که در سال ۱۳۷۶ به افتخار بازنشستگی نائل آمد.
پس از بازنشستگی تدریس در دانشگاه‌های بندرعباس را به
عهده داشتند. در کارنامه کاری ایشان همکاری در تألیف کتاب «تلگراف چی» اثر ایرج
افشار و مقالات متعددی در نشریات مختلف کشور و همچنین جمع‌آوری واژه‌های
محلی استان موجود است.

معلمین و شاگردان دبستان جاوید بندرعباس سال ۱۳۲۸ هـ. ق
عکس از کتاب بندرعباس و خلیج فارس

دبیران و دانش‌آموزان دبیرستان ابن سینا بندر عباس - سال تحصیلی ۴۲ - ۱۳۴۱
عکس از کتاب بندر عباس و هلال طلایی

آموزش و پرورش شهرستان جاسک

آموزشگاه به سبک جدید در سال ۱۳۰۲ هـ. ش به مدیریت و آموزگاری مرحوم عبدالکریم شهبال الحکماء در جاسک با یک پایه تأسیس گردید. ۹-۱۳۰۸ دبستان مذکور دارای دو کلاس و حقوق معلم آن ۱۵ تومان بوده است. به موجب گزارش سرشماری نفوس مسکن در سال ۱۳۳۵ هـ. ش چهار روستا دارای دبستان دولتی بوده‌اند.

پیشکسوتان آموزش و پرورش جاسک: احمد مسقطی، عبدالحمید حقدوست، محمد مویدی، علی نصیری، محمد خطیبی زاده»^(۱)

«در صفحه ۴۵۶ کتاب هفت شهر لیراوی و بندر دیلم تاریخ تأسیس دبستان جاسک سال ۱۳۰۵ قید شده است.»

آموزش و پرورش شهرستان بشاگرد

«منطقه‌ی بشاگرد که اکنون در تقسیمات کشوری شهرستان می باشد در زمان‌های گذشته‌ی نه چندان دور محروم‌ترین منطقه در جنوب ایران بوده است.

با توجه به محرومیت منطقه، مردم آن سامان از علم آموزی غافل نبودند و آموزش و پرورش به شیوه‌ی مکتب خانه‌ای در بشاگرد رواج داشته که توسط ملاها اداره می شده است.

از پایه‌گذاران آموزش مکتب خانه‌ای در بشاگرد می توان از افرادی چون علی خاکساری، علی ملا، ابراهیم جباری، ملا مهدی مهملی زاده و ملاچمل چملی نام برد. اکثر مردم بشاگرد سواد خواندن و نوشتن خود را مدیون همین ملاها می دانند.

اولین مدرسه‌ی دولتی در بشاگرد در سال ۱۳۲۰ هـ. ش در روستای انگوران (گوهران فعلی) با ۲۰ نفر دانش آموز و با آموزگاری شخصی به نام ابوالقاسم یزدان فر تأسیس گردید. در سال‌های بعد این واحد آموزشی به نام دبستان «شیخ کلینی» تغییر نام یافت.

پس از آن مدارس دولتی که همان مدارس کپری می باشند در روستاهای سردشت، بلبل آباد، تچک، جگدان، شه بابک، سرحور، بشنو و تیدر راه اندازی شد. کم کم دامنه‌ی سواد آموزی و آموزش و پرورش نوین در منطقه گسترش یافت و مردم خودشان به فکر ساخت مکانی مناسب برای آموزش فرزندانشان بودند. سرکار خانم گنجی دلمرادی از جمله خیرین مدرسه ساز است که یک دبستان سه کلاسه در روستای چرخون احداث نموده است.

مدرسه راهنمایی بشاگرد با نام راهنمایی «آیت الله طالقانی» در سال ۱۳۷۳ در روستای گوهران تأسیس شد. دبیرستان بشاگرد با نام دبیرستان «امام خمینی» در سال ۱۳۷۴ در خمینی شهر تأسیس گردید. لازم به ذکر است ساختمان این دبیرستان توسط کمیته امداد امام خمینی علیه السلام احداث شده است.

نماینده‌ی آموزش و پرورش بشاگرد در سال ۱۳۶۸ با مسئولیت آقای مصطفی

احمدی تأسیس شد و در سال ۱۳۷۲ با ریاست آقای زینل احمد پور به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

پیشکسوتان آموزش و پرورش بشاگرد

محمد اکبری، مظفر انصاری، عزیز عزیزی، هوشنگ شجاعی

آموزش و پرورش شهرستان سیریک

«قبل از تأسیس مدرسه نوین در سیریک، در سال ۱۳۱۷ هـ. ش فردی نظامی و فرهنگ دوست به نام سرگرد طیار اقدام به راه اندازی مدرسه نمود. هیچ سازمان دولتی از وی حمایت نکرد. ایشان شخصاً امر سوادآموزی را به عهده داشت و لوازم التحریر و کتاب درسی با هزینه خود خریداری و در اختیار دانش آموزان قرار می داد.

در سال ۱۳۲۴ هـ. ش با تلاش فردی به نام علی جلال نیکخواه مجوز تأسیس اولین مدرسه ابتدایی در روستای بمانی که اکنون مرکز بخش می باشد از اداره فرهنگ میناب گرفته شد.

در سال ۱۳۲۹ اداره فرهنگ میناب اقدام به ساخت یک مدرسه ی کپری در بخش سیریک نمود. در سال ۱۳۳۷ آمار مدارس سیریک به ۵ واحد آموزشی رسید. تا سال تحصیلی ۴۲-۱۳۴۱ معلمان با مدرک تحصیلی زیر دیپلم عهده دار تدریس بودند و در مهرماه ۱۳۴۲ برای اولین بار دو نفر معلم با مدرک دیپلم به آموزش و پرورش سیریک اعزام شدند از مهرماه ۱۳۴۳ با پیگیری های مردم آموزگازان سپاهی دانش عهده دار تدریس در مدارس سیریک گردیدند.

دبیرستان سیریک در سال ۱۳۴۴ تأسیس و راه اندازی شد. نمایندگی آموزش و پرورش سیریک در سال ۱۳۳۷ تأسیس گردید و در سال ۱۳۷۲ به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.» (۱)

۱. عبدالرحمن ابراهیمی، سیریک از منظر تاریخ، فرهنگ و جغرافیا، ص ۸۳-۸۴

آموزش و پرورش شهرستان میناب

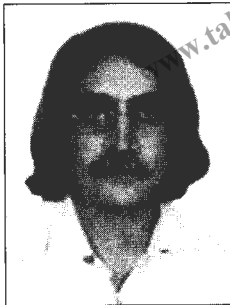
«در سال ۱۳۰۲ اولین دبستان این شهر به نام دبستان حافظ همزمان با تأسیس دبستان جاوید بندر عباس دایر و آموزگار آن از کرمان آورده شد. تعداد دانش آموزان در این دبستان تازه تأسیس ۲۵ نفر بودند و در سال ۱۳۰۴ دبستان سر ریگان افتتاح شد و چند سال بعد دبستان دخترانه‌ی ناهید دایر گردید. در سال ۱۳۲۵ تعداد دانش آموزان دبستان حافظ در حدود ۱۸۰ نفر بود که این دبستان تا پایه ششم ابتدایی تشکیل می‌شد و بعد از آن دانش آموزان جهت ادامه‌ی تحصیل می‌بایست به دبیرستان بروند. در همین راستان در سال ۱۳۳۱ دبیرستان فردوسی میناب به بهره برداری رسید و تعداد دانش آموزان آن ۱۵ نفر و مدیر آن نیز ابوالقاسم کارگر بود. با تأسیس اداره‌ی فرهنگ میناب، در کریان و شهوار و چند روستای دیگر میناب نیز دبستان ۴ کلاسه افتتاح نمودند.

از سال ۱۳۱۱ تا ۱۳۳۴ میناب تابع استان کرمان و یکی از بخش‌های بندرعباس بود و در سال ۱۳۳۵ که بندرعباس به فرمانداری کل بنادر و جزایر خلیج فارس و دریای عمان تبدیل شد، میناب نیز صاحب فرمانداری شد و اولین فرماندار آن نیز امیر حشمت بهزادی بوده است. اولین دبستان انگهران بشاگرد به مدیریت ابوالقاسم یزدانفر در سال ۱۳۴۲ تأسیس شد و یک سال بعد دانشسرای مقدماتی پسران در کنار دبیرستان فردوسی راه اندازی گردید و پس از چند دوره منحل شد و متقاضیان آموزش معلمی به دانشسرای بندرعباس رفتند و اما اولین دانشسرای دخترانه میناب در سال ۱۳۵۵ در ساختمان دو طبقه‌ای که امروز محل استقرار آموزش و پرورش میناب است احداث شد که پس از دو دوره برچیده گردید. در حال حاضر در تمامی روستاهای میناب مدارس ابتدایی و در روستاهای پر جمعیت مدارس راهنمایی و دبیرستان وجود دارد.»^(۱)

۱. سهراب، سعیدی، فرهنگ مردم میناب، ص ۳۸۳

«در صفحه ۴۵۶ کتاب هفت شهر لیراوی و بندر دیلم تاریخ تأسیس دبستان میناب سال ۱۳۰۵ قید شده است.»

سال تأسیس و نام مدارس حوزه‌ی فرهنگ میناب در سال تحصیلی ۳۳-۱۳۳۲ دبستان حافظ ۱۳۰۲، دبستان ناهید ۱۳۱۵، دبستان خسرو شهوار ۱۳۱۹، بزرگمهر رودان ۱۳۱۹، کیهان سرریگان ۱۳۲۳، گوربند ۱۳۲۳، نیکخواه بمانی بیابان ۱۳۲۴، دخترانه میناب؟، پسرانه میناب ۱۳۳۰، ریسی ماهیگان ۱۳۳۱، حاجی خادمی؟ دهبازر رودان؟ بیکاه رودان، سرریگان، دبستان حکمی.

علی رضایی

استاد علی رضایی متولد ۱۳۲۷ شهرستان میناب دارای مدرک کارشناسی ادبیات فارسی از دانشگاه شیراز از معلمین فرهیخته، هنرمند، پژوهشگر و نمایشنامه نویس استان هرمزگان، داری تألیفات و آثار زیر می باشند.

۸. هفت جلد کتاب برکه و باران (مجموعه شعر و قصه‌ی کنگره شعر جوان)
۹. مجموعه داستان کوتاه انگشتر بر خاکستر
۱۰. ساخت فیلم‌های دکه، اشتر و نخل و جل
۱۱. نوشتن بیش از ۳۰ فیلم مستند تلویزیونی و مقالات متعدد برای همایشها و کنگره‌ها

آموزش و پرورش شهرستان رودان

«اولین مدرسه‌ای که به صورت جدید در رودان افتتاح شد دبستان «بزرگمهر» رودان است. که در سال ۱۳۱۹ ه.ش به صورت رسمی توسط آقای «شیخ عبدالعلی عصفوری» رئیس فرهنگ بخش میناب افتتاح گردید. «شیخ عبدالعلی عصفوری» به

رودان آمد و از مردم خواست که با او همکاری کنند و خانه‌ای را جهت افتتاح مدرسه در اختیار او قرار دهند. حشمت راد نماینده‌ی قوام خانه «حیدر پور» را موقتاً تحت اختیار اداری فرهنگ قرار داد. اولین معلمی که به رودان آمد «ماندنی فلاح» بود که دیپلم و اهل بوشهر بود و اولین کسی که با آقای فلاح همکاری می‌کرد آقای «غلامرضا پروین کریمی» است.

طبق فرموده آقای «پروین کریمی» تمام امور مدرسه اعم از خدمتگزاری، آموزگاری، سرایداری، و... به او محول شد. او می‌گوید: «جهت استخدام گواهی صحت مزاج از پزشک پادگان به نام دکتر کامران گرفتم بعد رئیس فرهنگ میناب به من گفت بیا میناب تا وسایل مدرسه را به تو تحویل دهم. میز و نیمکت و وسایل دیگر را از میناب تحویل گرفته و توسط شتر به رودان آوردم.

مردم اوایل نسبت به مدرسه بدبین بودند و بچه‌های خود را به مدرسه نمی‌فرستادند. ما با سرباز حتی شبها به دنبال جمع آوری دانش آموز می‌رفتیم. سال اول با هزار زحمت توانستیم ۱۰ الی ۲۰ نفر دانش آموز جمع کنیم، سالهای بعد تعداد دانش آموزان بیشتر شد. اشکال کار، گچ و سایر وسایل نوشتنی بود که وجود نداشت و ما به کوهی نزدیک رودان به نام «کبلی» می‌رفتیم و نوعی سنگ به نام «قیطاس» جمع‌آوری می‌کردیم و به جای گچ مورد استفاده قرار می‌دادیم. در سال ۱۳۲۰ (ه.ش) که رضا شاه از ایران تبعید شد مدتی مدرسه تعطیل بود، بعد که پسر او محمدرضا شاه جانشین او گردید دوباره مدرسه افتتاح شد. زمانی که جاده رودان - کهنوج درست شد توانستیم مقدار زیادی وسایل برای مدرسه تهیه کنیم. تا حدود چهار سال مدرسه چهار کلاسه بود، بعد از آن به شش کلاسه تبدیل شد. ساختمان مدرسه به علت کهنگی و قدیمی بودن خراب شد و من به میناب مراجعه کردم و جریان را به آقای عصفوری گفتم که ایشان نامه‌ای به مرحوم «محمد رضا حقیقی» نوشت: «خانه‌ای در اختیار مدرسه قرار دادم و مبلغ ۵۰۰ تومان از مرحوم حقیقی گرفتم که فقط قسمت اعیانی

خانه در اختیار مدرسه و عرصه در اختیار خودم باشد. قباله را به همین صورت تنظیم نمودیم. بنده تا سال ۱۳۴۴ (ه.ش) که بازنشسته شدم بسیاری از کارهای مدرسه اعم از تدریس، سرایداری، خدمتگذاری و... به عهده داشتم.»

به هر حال آقای «غلامرضا پروین کریمی» به علت زحماتی که متحمل شدند حق زیادی به گردن فرهنگیان رودان دارند...

به غیر از آقای «پروین» معلمان قدیمی دیگری نیز زحماتی برای مدارس رودان در گذشته کشیدند که می توان از آقایان:

رضا قلی زندی، سید شرف محمدی، محمد مؤیدی، غفور و... نام برد. (۱)

شکل گیری آموزش و پرورش رودان از زبان یکی از پیشکسوتان

«اولین مدرسه دولتی در رودان در سال ۱۳۱۹ ه.ش با ۲۰ نفر دانش آموز به صورت مختلط با آموزگاری محمد رضا کریمی مشهور به پروین با نام دبستان «بزرگمهر» در مسجد جامع فعلی راه اندازی شد. در سال های بعد محمد رضا خان حقیقی، زمینی از آقای پروین خریداری کرد. به کمک اهالی مدرسه ای خشت و گلی ساخته شد. با استقرار مدرسه در این مکان به مدرسه «شاهدخت» تغییر نام یافت. در سال های بعد این مدرسه مختلط به دو مدرسه پسرانه با نام دبستان بزرگمهر و دخترانه با نام شاهدخت تفکیک شد. دبستان شاهدخت اکنون با نام دبستان «فدک» فعالیت آموزشی دارد.

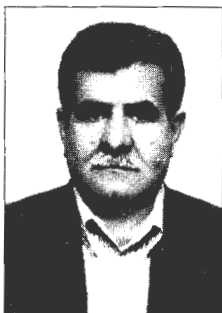
در سال ۱۳۳۷ مدرسه برنطین با آموزگاری آقای حسن بابایی در منزل شخصی حاج عباس ضیاء تأسیس شد آقایان خاندانی و ستایش از معلمان اولیه این مدرسه می باشند مدرسه راهنمایی دهباز در سال تحصیلی ۵۱-۱۳۵۰ تأسیس گردید. در سال تحصیلی ۵۲-۱۳۵۱ مدرسه راهنمایی برنطین راه اندازی شد.

دبیرستان رودان در سال ۱۳۳۶ در یک ساختمان خشت و گلی که توسط مردم ساخته شده بود راه اندازی شد و پس از دو سال فعالیت آموزشی به مدرسه شاهدخت منتقل و به نام دبیرستان شاهپور نامگذاری شد. مدارس رودان در سال‌های اولیه تحت نظر آموزش و پرورش میناب اداره می‌شده است.

نمایندگی فرهنگ رودان با مسئولیت آقای محمد مؤیدی تأسیس شد و در سال ۱۳۵۸ با مسئولیت آقای ابوالقاسم تربت به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت».

پیشکسوتان فرهنگی رودان

غلامرضا کریمی مشهور به پروین، محمد مؤیدی، عبدالهادی معتمدی، سید محمد علی سجادی، ابراهیم نقوی، محمد باقر موحدی، علیرضا سپهری، غلام صادقی، حسن ضیاء پور، سلمان سهراب زاده، سرکارخانم آفاق ذوالقیثا».

عبدالهادی معتمدی

عبدالهادی معتمدی متولد ۱۳۲۰ شهرستان رودان دارای مدرک تحصیلی ادبیات فارسی و فارغ التحصیل در رشته‌ی نمایشنامه نویسی از انیستیتوی هنری از معلمین هنرمند و فرهیخته دیار جنوب هستند و تألیفات و آثار ایشان به شرح ذیل می‌باشد:

۱. رودان بهشت جنوب ۲. شهدای رودان ۳. فرشتگان جنوب

آقای معتمدی راه گشاه و پایه‌گذار تئاتر در بندرعباس می‌باشند و نخستین بار در سال ۱۳۵۰ گروه تئاتری «گشر» را پایه‌گذاری کردند. در ضمن کارگردانی نمایشنامه‌هایی چون زار و پادزهر، تفنگ چی، مادر، چشم در برابر چشم نوشته دکتر

ساعدی، میراث نوشته بهرام بیضایی، خواستگاری اثر جخوف، استثناء و قاعده اثر برتولت برشت و... را عهده دار بوده است.

دبستان زینلی روستای خراجی شهرستان رودان در یکی از سالهای دهه ۱۳۳۰ ه. ش

آموزش و پرورش شهرستان حاجی آباد

اولین مدرسه‌ی دولتی در حاجی آباد در سال تحصیل ۲۶-۱۳۲۵ با ۱۸ نفر دانش آموز ۱۷ نفر پسر و یک نفر دختر (دختر بخشدار) با آموزگاری آقای اسحاق رضایی فینی در ۴ کلاس در منزل شخصی مرحوم مرتضی حیدری تأسیس شد.

دو سال بعد مدرسه به محل کاروانسرای خنجی انتقال پیدا کرد. پس از مدتی کاروانسرا از سوی آقای خنجی وقف مدرسه شد. اداره‌ی فرهنگ مدرسه را به نام «دبستان خنجی» نامگذاری نمود. اولین دانش‌آموزان مدرسه‌ی خنجی قبلاً در مکتب‌خانه اندک سواد را آموخته بودند و در اولین سال شروع به کار مدرسه معلم، دانش‌آموزان را با میزان یادگیری آنان در پایه اول تا چهارم ثبت نام نمود.

قبل از تأسیس مدرسه خنجی در سال ۱۳۱۷ هـ. ش شخصی به نام جعفر عاشوری اقدام به ساخت بنایی جهت مدرسه نمود. آقای عاشوری مسئول دارایی حاجی آباد بود چون منتقل شد کار ساخت مدرسه نیمه تمام ماند. بعد از مدتی این مکان به مسجد تعلق گرفت که همین مکان فعلی مسجد جامع شهر می باشد.

در سال ۱۳۳۳ دبستان دخترانه در یک منزل شخصی با مدیر آموزگاری خانم زهره هنردار تأسیس شد.

(در صفحه ۶۳ کتاب سیری در تاریخچه آموزش و پرورش کرمان نوشته محمود یوسف زاده تاریخ تأسیس دبستان دخترانه حاجی آباد سال ۱۳۲۸ ش ذکر شده است.)
در سال ۱۳۴۴ سال اول دبیرستان به صورت مختلط ضمیمه‌ی دبستان خنجی تأسیس شد. و در سال ۱۳۴۹ هـ. ش این دبیرستان به صورت مستقل با نام «۲۵ شهریور» راه اندازی شد. در سال ۱۳۳۲ آقای فرج زاده مدیر مدرسه خنجی با حفظ سمت مسئولیت نمایندگی فرهنگ حاجی آباد را عهده‌دار بود.

در سال ۱۳۳۴ هـ. ش نمایندگی فرهنگ حاجی آباد به صورت مستقل با مسئولیت آقای اصغر فخاری تأسیس شد و در یکی از سال‌های تحصیلی ۴۷-۴۶ یا ۴۸-۴۷ با مسئولیت به اداره ارتقا یافت.

پیشکسوتان آموزش و پرورش: غلامعباس کوهی زاده، منوچهر لشکری، احمد کوهی، کریم شهرضایی، شجاعت شریفی، رمضان نیکویی، کرامت کریمی، فرامرز انصاری، مرو رنگ لشکری، خانم بهجتی، منیژه رفیعی، تازه بهار توسلی.»

آموزش و پرورش شهرستان قشم

«تا سال ۱۳۰۳ هـ. ش در جزیره قشم به جز دارالعلم دبستان دیگر نبود. طبق نوشته آقای محمد عبدالمهدی و بهمن صمدی در کتاب حیات فرهنگی استان چنین

نوشته: در سال ۱۳۰۳ هـ. ش مرحوم حکمت رئیس اداره‌ی معارف بندر و جزایر به اتفاق حکمران بوشهر به قشم وارد شدند و در منزل صالحی جلسه تشکیل دادند و از شیخ صالح امیری حاکم قشم خواستند تا برای تأسیس دبستان، فردی را معرفی نمایند. آقای علی کریمی بدین سمت معرفی گردید: بنا به توصیه امین التجار کترانچی خاک سرخ وکیل شیخ احمد گله داری، آقای علی ابن احمد معرفی گردید. در سال ۱۳۰۴ هـ. ش دبستان ملی محمدیه قشم به مدیریت علی ابن احمد تأسیس گردید. نور علی باستی رئیس معارف بندرعباس بود. توسط وی وسایل لازم نیز فرستاده شد. کتاب دستور امید برای شاگردان کلاس اول و کتب دیگر به نام ناصر و منصور برای دانش آموزان سال دوم تدریس می شد. سپس عبدالعلی زیارتی از بوشهر برای تدریس اعزام گردید و به این ترتیب دبستان ملی محمدیه در خانه شخصی شیخ محمد شیخ ابراهیم شیخ عبدالقادر حاجی رمضان جلو زیارت شیخ فرج اجاره گرفتند و با شش نفر شاگرد به نام‌های عبدالسلام کریمی، تراب ذاکری، علی جدی، ابوالقاسم اعتمادی، صالح نقشبندی، علی قنبری در سال ۱۳۰۴ هـ. ش رسماً شروع به کار کرد.

اقامت آقای زیارتی در قشم زیاد طول نکشید و میرزا عبدالعلی عصفوری استخدام و ایشان شروع به کار کرد. اواخر سال ۱۳۰۵ هـ. ش حکم استخدامی آقای علی کریمی قشمی با حقوق ماهیانه هفتاد ریال صادر گردید. در این زمان دبستان محمدیه چهارده نفر دانش آموز داشت. همزمان با تأسیس این دبستان، دبستان ملی هرمز نیز افتتاح گردید و دارای چهار کلاس بود. مدیر اعتدالی و معلم علی کریمی و یک خدمتگذار به نام کربلایی کنار این چهار کلاس را اداره می کردند. حقوق مدیر و معلمین و مستخدم از محل مالیات خاک سرخ هرمز به وسیله امین التجار پرداخت می شد.

در سال ۱۳۲۰ هـ. ش حاج محمد تقی بلوکی خانه شخصی خود را برای دبستان وقف نمود. از آن سال دبستان محمدیه به دبستان بلوکی تغییر نام یافت و اجازه تأسیس کلاسهای پنجم و ششم را نیز از اداره‌ی متبوعه دریافت کرد. در این سال‌ها

امتحان کلاس چهارم به صورت نهایی و با حضور ناظر اعزامی اداره معارف بوشهر انجام می‌گرفت و فارغ التحصیلان اولیه این دبستان افراد سرشناسی در حد مملکتی و منطقه‌ای شدند که موقعیت خود را مدیون این دبستان و معلمین آن می‌دانند. میزان حقوق معلمین این مدارس در سال‌های اولیه از پنجاه تا هفتاد ریال تجاوز نمی‌کرد و در سال ۱۳۱۵هـ. ش این مبلغ تا یکصد و هفتاد ریال افزایش یافته بود. در سال ۱۳۲۹هـ. ش آقای سید حسین عابدی به ریاست فرهنگ قشم انتخاب شد و در سال ۱۳۳۲هـ. ش خانم سیده رقیه عابدی اولین معلمه زن در این مدرسه.

در آن سال مدرسه مختلط و دختران هم در همین دبستان بودند. در سال ۱۳۳۰هـ. ش منزل آقای مشایخی در کنار دبستان بلوکی اجاره دبستان دخترانه به نام دبستان ثریا تأسیس و شروع به کار کرد. اولین مدرسه‌ی راهنمایی در سال ۱۳۵۰هـ. ش و اولین دبیرستان به نام پهلوی در سال ۱۳۴۳هـ. ش با بیست و پنج شاگرد به مدیریت آقای عبدالعزیز اسعدی تأسیس شد. بعد از انقلاب دبیرستان به نام محمدی تغییر نام داده شد. در حال حاضر در سراسر جزیره ۱۰۴ باب دبستان، ۵۷ باب مدرسه راهنمایی، ۲۵ باب دبیرستان، ۵ باب هنرستان کار و دانش، ۲ باب راهنمایی شبانه روزی پسرانه و دخترانه و یک باب هنرستان فنی دایر و نوجوانان ما مشغول فراگیری علم و دانش هستند. جزیره‌ای که در سال ۱۳۰۴هـ. ش با شش دانش‌آموز مدرسه‌اش تأسیس شد، امروز در پرتو حکومت جمهوری اسلامی به این گونه و در آینده امیدواریم بهتر بشود انشاء الله.»^(۱)

«در سال ۱۳۲۴هـ. ش مرد فرهنگ دوستی به نام محمد بلوکی با اهداء یک باب عمارت زیبا و باشکوه در مرکز جزیره قشم کودکان واجب‌التعلیم قشم را از گرفتاری بزرگی نجات داد.»^(۲)

۱. فاطمه «ایران» دژگانی، قشم نگینی بر خلیج فارس، ص ۱۰۰، ۱۰۳.

۲. احمد سایبانی، از بندر جرون تا بندر عباس، ص ۱۱۹.

پیشکسوتان آموزش و پرورش قشم

سید حسین عابدی، علی کریمی، حسن داور، محسن روزبهی، عبدالله خنجی، حسن عارفی، محمد سعید قادری، محمد نور کریمی، غلامعباس صالحی، معصومه دژگانی، زیبا توفیقی، شهربان توفیقی، شهربان درا.

آموزش و پرورش بخش شهاب

اولین دبستان بخش شهاب در سال ۱۳۲۸ با نام دبستان قاسمی سوزا تأسیس گردید.

مدرسه راهنمایی سوزا (مرکز بخش) در سال تحصیلی ۶۸-۱۳۶۷ و دبیرستان سوزا در سال تحصیلی ۷۴-۱۳۷۳ تأسیس گردید.

نماینده‌گی آموزش و پرورش بخش شهاب در سال ۱۳۷۲ با مسئولیت آقای محمدرضا افروخته تأسیس شد و در سال تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸ با ریاست آقای عباس صالحی به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

سال تأسیس تعدادی از مدارس جزیره قشم:

ایمانی رمکان ۱۳۲۷، دریانورد درگهان ۱۳۲۸، سلیمانی لافت ۱۳۲۹

آموزش و پرورش شهرستان بندر خمیر

«اولین مدرسه در بندر خمیر در سال ۱۳۱۱ ه.ش توسط شخصی به نام سید محمد گل بارانی ساخته شد. نام اولیه آن «دبستان خیام» بود در سال‌های بعد به پاس اقدام فرهنگی این خیر فرهنگ دوست توسط اداره‌ی فرهنگ بندرعباس به «دبستان گل بارانی» تغییر نام یافت مردم بندر خمیر از شخصی به نام حاجی اسماعیل ادیبی به عنوان اولین معلم این مدرسه یاد می‌کنند.

پیشکسوتان آموزش و پرورش بندر خمیر

سید عبدالرئوف قتالی (اولین معلم)، محمد نور بخشایش، سید عبدالجلیل قتالی،

محمد طبیب زاده، حاج عبدالرضا امیری، محمد علی بلوکی، یونس نیکخو، صالح صالح زادگان، فاطمه خطیبی، فاطمه گل ادیبی.

نماینده‌گی آموزش و پرورش بندر خمیر در سال ۱۳۳۶ با مسئولیت آقای جهاد زاده تأسیس شد و در سال ۱۳۶۰ به ریاست آقای سید عبدالجلیل قتالی به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقا یافت».

سید عبدالجلیل قتالی

سید عبدالجلیل قتالی در سال ۱۳۲۸ در بندر خمیر متولد شد و پس از فارغ التحصیل از دانشسرای مقدماتی به استخدام آموزش و پرورش درآمد. در سال ۱۳۵۳ در رشته مدیریت آموزشی دانشگاه ابوریحان تهران مشغول به تحصیل شد و پس از فارغ التحصیل در این رشته، در آموزش و پرورش در رشته‌های مختلف به خدمت مشغول شدند.

ایشان دارای تألیفاتی به شرح ذیل می‌باشند.

۱. ضرب المثل‌های مشهور بندر خمیر
۲. بررسی گویش و واژگان بندر خمیر
۳. هفتاد افسانه از افسانه‌های بندر خمیر

آموزش و پرورش شهرستان بندر لنگه

مدرسه‌ی آزاد

«اولین و قدیمی‌ترین مدرسه در جنوب ایران مدرسه آزاد بود که توسط انجمن آزاد تأسیس شد.

این مدرسه در سال ۱۲۸۰هـ. ش افتتاح و تا سال ۱۲۸۳هـ. ش فعال بود. مدیر مدرسه آزاد بندر لنگه شخصی به اسم عطف زنجانی بود. در این مدرسه علاوه بر خواندن و نوشتن به شاگردان مشق نظامی هم تعلیم می دادند.

محل مدرسه آزاد در ساختمان قدیم دارائی بود. با شروع به کار مدرسه محمدیه همه شاگردان مدرسه آزاد به مدرسه محمدیه منتقل شدند.^(۱)

مدرسه آزاد بندر لنگه در اسناد صورت جلسات هیئت امنای مدرسه سعادت بوشهر^(۲)
«چون خطی از جناب آقا سدیدالسلطنه به جهت اجل آقای سروش الملک رسیده بود، و جناب آقای محمد را برای معلمی مدرسه آزاد لنگه خواسته بودند در جواب نوشته شود که محض همراهی به نوع مشارالیه به شهریه‌ی ماهی پانصد تومان آماده حرکت نموده و در صورتی شهریه‌ی یک ماه او مساعده و سپس همان مخارج به جهت او فرستاده شود.» ۲/ جمادی الثانی ۱۳۲۶

«قرار بر این شد که از طرف وکلای مدرسه سعادت خطی به وکلاء مدرسه‌ی آزاد لنگه نوشته شود، مبنی بر اظهار تأسف از انسداد مدرسه آزاد و تشویق شود ایشان را به افتتاح مدرسه و اظهار مساعدت و همراهی شود که اعضا این هیئت همه گونه بذل مساعدت معنوی با آن اساس مقدس خواهند نمود. ۲۷/ ربیع الثانی ۱۳۲۷»

مدرسه‌ی محمدیه^(۳)

«مدرسه‌ی محمدیه بندر لنگه بعد از مدرسه‌ی دارالفنون تهران و سعادت بوشهر،

۱. اداره‌ی کل نوسازی مدارس هرمزگان، جلوه‌های عشق و ایثار

۲. دکتر احمد دشتی، نگاهی به تاریخچه مدرسه سعادت بوشهر، ص ۵۹، ۶۱

۳. یوسف محسنی زاده، مروارید دیروز لنگه امروز، صص ۵۲، ۵۵ - ۵۸

به همت تجار و بازرگانان لنگه‌ای در سال ۱۳۳۲ هـ. ق (۱۲۹۰ هـ. ش) در زمان نیابت حکومت میرزا عبدالله خان نوری مدحت السلطنه به مدیریت شیخ عبدالحق که نامبرده از فضلا و ادبای اهل هندوستان بود تأسیس گردید.

مدرسه‌ی محمدیه قبل از تأسیس، خانه‌ای متروکه و باغی که دارای نخلستان و همچنین محل اسکان تفنگچی‌ها و نگهداری اسب حکمرانان وقت بندرلنگه بود که مردم این شهر و افراد خیر آن را تأسیس و نامش را محمدیه که منسوب به نام حضرت ختمی مرتبت، محمد ﷺ است نهادند.

اثاثیه و لوازم مدرسه را اعیان و تجار شهر تأمین می‌کردند که مخارج و هزینه آن از عوارض واردات مال التجاره اختصاص داده می‌شد.

برای ثبت نام شاگردان از آنها برحسب توانایی مبالغی شامل یک تومان، شش ریال و سه ریال دریافت می‌شد و برخی به علت عدم توانایی مالی مجانی ثبت نام می‌شدند. دوران تحصیل در این مدرسه هشت سال شامل هشت پایه بود که سال اول به نام «فریق» سال دوم به نام «ابتدایی» و شش سال دیگر را کلاسهای اول تا ششم می‌نامیدند. در آن زمان روزانه شش ساعت درس تدریس می‌شد.

کتابها و مواد درسی شامل: فارسی، عربی، حساب، دینی و قرآن، ورزش بود و برای کلاسهای بالاتر زبان انگلیسی، تاریخ، جغرافی، تعلیمات اجتماعی، تعلیمات نظامی، پیشاهنگی و خطاطی بود. جالب اینجاست که درس حسن خط (زیبایی خط) ارزش زیادی داشت و دانش‌آموزان موظف به یادگیری آن، با استفاده از قلم‌نی می‌شدند.

کلاس‌های اول، دوم، سوم آموزگاران ایرانی و کلاسهای چهارم و پنجم و ششم استادان هندی و ایرانی عهده دار تدریس بودند.

دانش‌آموزان پس از فارغ‌التحصیل از این مدرسه جذب ادارات دولتی و شرکت‌ها می‌شدند و کسانی که از تمکن مالی برخوردار بودند برای ادامه تحصیل به کشورهای

خارجی به خصوص کشور هندوستان می رفتند.

ورزش‌ها و بازی‌هایی مانند کریکت، هاکی، فوتبال، والیبال، تنیس و... به دست معلمان خارجی علی‌الخصوص هندوستانی‌ها تعلیم و متداول گردید.»

در واقع باید اذعان کرد که زیر بنای آموزش و پرورش بندر لنگه با افتتاح مدرسه محمدیه (سومین مدرسه ایران) پس از دارالفنون تهران و سعادت بوشهر، در سال ۱۳۳۲ هـ. ق (۱۲۹۰ هـ. ش) در زمان مدحت السلطنه حاکم وقت بندر لنگه بنا گذاشته شد.

در سال ۱۳۰۷ هـ. ش اولین نمایندگی معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه (آموزش و پرورش امروزی) از طرف اداره معارف و اوقاف بوشهر دایر گردید که دو مدرسه محمدیه و پهلوی سابق (تأسیس ۱۳۰۴ هـ. ش) را زیر نظر گرفت تا اینکه در سال ۱۳۱۵ هـ. ش این دو مدرسه در هم ادغام و به نام دبستان ۱۵ بهمن نامگذاری شد.

در خرداد ۱۳۲۰ هـ. ش اداره فرهنگ و اوقاف لنگه از بوشهر جدا و تابع اداره فرهنگ بندر عباس گردید تا اینکه در سال ۱۳۲۴ هـ. ش اداره فرهنگ و اوقاف لنگه تابع فرهنگ لار و استان فارس درآمد و در همین سال مدرسه ۱۵ بهمن به دبستان پهلوی تغییر نام داد.

اولین و قدیمی‌ترین دبستان رسمی دخترانه لنگه به نام فکری در محله بلوکی، شرق مسجد غیاث با به کارگیری چند معلم زن تأسیس گردید. در سال ۱۳۳۴ هـ. ش اداره فرهنگ لنگه مستقل و عنوان نمایندگی آن به عنوان ریاست تبدیل گشت و همچنین اداره فرهنگ گاویندی (پارسیان امروزی) از لار جدا و زیر نظر لنگه درآمد و در همین سال ۱۳۳۴ هـ. ش دبیرستان پهلوی سابق تأسیس و شروع به کار نمود.

در سال ۱۳۳۷ هـ. ش دبستان پسرانه سعدی و نیز در انتهای محله رودباری دبستان کشاورزی که بعدها به دبستان مهر تغییر نام یافت تأسیس گردید.

در سال ۱۳۴۰ هـ. ش اداره فرهنگ بستک از لار جدا و تابع بندر لنگه گردید و

همچنین اداره لنگه از فارس جدا و تابع استان هرمزگان گردید.

در سال ۱۳۴۲هـ. ش کودکستان زهره و دبیرستان دخترانه پروین اعتصامی، در سال ۱۳۴۶هـ. ش دبستان مهر و در سال ۱۳۴۷هـ. ش دبستان دخترانه رازی در محله سبوعای تأسیس و در همین سال اداره اوقاف از آموزش و پرورش جدا گردید.

در سال ۱۳۴۸هـ. ش دانشسرای مقدماتی لنگه در محل آموزشگاه استثنایی امروزی (۲۲ بهمن سابق) در کنار برکه عباس در محله بلوکی تأسیس و در سال ۱۳۵۰هـ. ش تعطیل و به جای آن در همین سال مدرسه راهنمایی ابن سینا (در محل فعلی و امروزی دبیرستان دکتر علی شریعتی) تأسیس گردید. در سال ۱۳۵۲ مدرسه رهنمایی دخترانه پارسا (صدیقه رضایی) افتتاح گردید.

مدیران مدرسه‌ی محمدیه‌ی قدیم (بدو تأسیس)

۱. عبدالمحمد نمازی (ایرانی) ۲. شهاب الدین (هندی) ۳. شیخ عبدالحق (پاکستانی) ۴. پیر بخش (هندی) ۵. محمد افغان (ایرانی) ۶. شیخ صالح ادیب (ایرانی) لنگه‌ای که چندین دوره متناوب سمت مدیریت را عهده دار بود. ۷. رجایی ۸. عظیمی ۹. حفار.

معلمان مدرسه محمدیه‌ی قدیم

۱. عبدالرحمن معماری (لنگه‌ای) ۲. محمد امین رفیعی (معلم ریاضی و انگلیسی) ۳. عبدالغفار سیفایی (از اوزی‌های مقیم لنگه معلم ادبیات) ۴. محمد امین صوفی (معلم ادبیات لنگه‌ای) ۵. محمد قاری (معلم قرآن لنگه‌ای) ۶. محمود زاهد (معلم قرآن) ۷. مصیب (معلم پایه اول) ۸. اورنگ (از اوزی‌های مقیم بندر لنگه) ۹. غلامعباس مهتری (لنگه‌ای) ۱۰. حسن آرمند (لنگه‌ای) ۱۱. عبدالله دشتی (لنگه‌ای) ۱۲. شیخ صالح عطیه ادیب (اصلیت بحرینی و عرب زبان) ۱۳. محمد افغان ۱۴. محمد کرانی ۱۵. محمد بلغانی

به خصوص معلمین عزیز پایه اول تا پنجم اینجانب (یوسف محسنی زاده) که حق زیادی بر گردنم دارند: ۱۶. شادروان عبدالغفور امیری (پایه اول) ۱۷. بی بی سنیّه هاشمی (پایه دوم) ۱۸. حاج علی محسنی زاده (پایه سوم) ۱۹. شادروان ناهید مهجور پور (پایه چهارم) ۲۰. شادروان اسماعیل سمیع زاده (پایه پنجم)».

نمایندگان و روسای اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان بندرلنگه

شیخ صالح ادیب، رستم نژاد، پاک شیر، غیثی، حسین موشوی سعید، عبدالمهدی مومنائی، الیاس افضلی، نعیم وحیدی، عباس سایبانی، حمید شهبازی، ابولحسن جعفری فرد، ابوالقاسم شریفی، حسین فرجمندی، حسین استاد، حسین مذنبی، فریدون زارعی، امید علی بهرامی، غلامحسین عطایی دریایی، محمود دستوری، مسعود کریمی، عبدالله هاشمی، حسین کرم شاپور، هوشنگ شهابی و علی ایرازه.

پیش کسوتان آموزش و پرورش بندر لنگه

برادران: حسین نظری، محمد غلام پور، عبدالرسول شیروانی، محمد حسن تراکمه، ابراهیم محمودیان و علی حرزی
خواهران: ایران پاک، صفیه یوسفی، ایران کریمی، شهناز در خور، شهلا در خور، کلثوم عماد پور، معصومه حیدری، آمنه سیسی زاده، لیلا صیادی، زهرا سنگ بر، شهناز محسنی پور.

از میان پیش کسوتان بندر لنگه کسی که کباده‌ی علم و ادب را به وقت به دوش کشید و چاووشی خوان قافله‌ی معلمی در این دیار بود و از نام خانوادگی اش هویدا است، استاد «شیخ صالح ادیب» نام دارد که در سال ۱۳۲۰ هـ. ش. مدال درجه‌ی دو علمی از دستان وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه دریافت کرد که عاقبت شورای آموزش و پرورش بندرلنگه به رسم ادب و پاسداشت حرمت این معلم فرهیخته پیشنهاد احداث آموزشگاهی به نام ایشان داد که سرانجام از سوی آموزش و

پرورش بند لنگه در سال ۱۳۸۶ آموزشی به این نیت ساخته شد.

تذکره شماره ۱۰۰

تاریخ تصویب: ۱۳۸۶
شماره: ۱۹۳۰۲۵۱۱

تبرستان

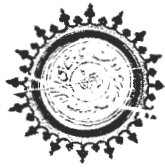
www.tabarestan.info

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

بر طبق مجری ماده چهارم فصل اول نظامنامه ال نشان علمی

نظریه تربیاتی آقای صاحب ادیب میردستان بی بندرنگه رابیک طلعه

مدال علمی از درجه دوم نال میدارد

وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

بیرنگه

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

دانش آموزان و معلمان مدرسه ی محمدیه ی بندر لنگه در سال های اولیه تأسیس

آموزش و پرورش شهرستان بستک

«حاجی شیخ مصطفی بن شیخ عبدالطیف بستکی بنی عباسی در سال ۱۳۰۲ هـ. ش دستور ساخت مدرسه‌ای شش کلاسه صادر کرد. در آن سال‌ها در شهرها و آبادیهای مجاور مدرسه‌ای نبود فقط در بندر لنگه مدرسه‌ای به نام محمدیه وجود داشت که به وسیله‌ی اولیای دانش‌آموزان از طریق پرداخت شهریه و گمرک بندر لنگه که تجار خودشان تعیین نموده بودند از مال التجاره خودشان مبلغی برای هزینه مدرسه اختصاص داده بودند.

مدرسه‌ای به نام مصطفویه ساختمانش آغاز گردید. در دو سالی که مدرسه در حال ساخت بود در مدرسه‌ی دینی سلطان العلما که تعطیل بود شروع به کار کرد. در سال ۱۳۰۴ مدرسه به اتمام رسید و رسماً گشایش یافت. مدیری به نام مولوی عبدالله فوق لیسانس ادبیات و ریاضیات پرفسوری به تمام معنی بود از هند استخدام و به بستک اعزام گردید. پنج نفر با سواد مناسب هم برای معلمی، یک نفر هم برای فراش

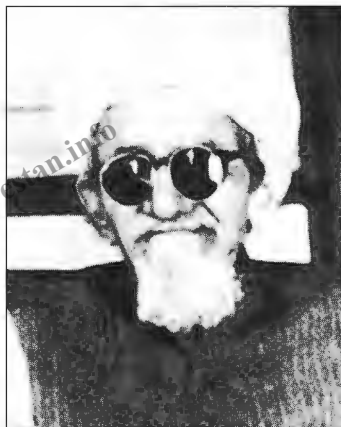
استخدام گردیدند حقوق مکفی به آنها پرداخت می شد مدیر و معلم‌ها به شرح زیر می باشد خدا رحمتشان کند. استادم بودند و همه هم خوب و باسواد ۱. مولوی عبدالله کلاس ششم خود تدریس می نمود ۲. مرحوم سید عبدالرحمان ال عبائی کلاس پنجم ۳. مرحوم شیخ شافعی شیخ زاده معلم کلاس چهارم ۴. مرحوم شیخ احمد مدنی معلم کلاس سوم ۵. مرحوم سید محمد ال عبائی معلم کلاس دوم (و معلم خط) ۶. و مرحوم شیخ اویس قرنی معلم کلاس اول و کلاس ابتدائی (آمادگی) ۷. شیخ عبدالرحمن فراش.

با حقوق کافی و مناسب شروع به کار نمودند نه تنها به معلمان حقوق می دادند، کتاب و لوازم التحریر شاگردان را هم مجاناً می دادند سالی یک دمت کت و شلوار به همه‌ی شاگردان می دادند و تخته سیاه میز تحریر از بمبئی حمل نمودند.

خدا رحمتش کند خیرِی بی نظیر بود که مانندش در این دوره و زمانه فکر نکنم پیدا شود مرحوم مولوی عبدالله علمش در سطحی بالا بود با اینکه در صحبت چون هندی بودند لهجه داشتند اما عجیب بود در جشن‌ها عجالاً شعر می سرود و به نظم در می آورد و آهنگش هم تنظیم می نمود. ریاضیدان و ادیب قوی، در عربی متبحر بودند. انگلیسی اش بسیار عالی بود، به زبان‌های فرانسه و آلمانی هم آشنایی داشتند. نگارنده بعد از اینکه کلاس ششم را به به پایان رساندم حدود شش سال بعداً با چند نفر دیگر در مدرسه ماندیم و نزد مولوی به درس و تحصیل ادامه دادیم اما بی مدرک، کلاسی هم خصوصی شبانه مجانی در منزل‌شان دائر بود شبها در موقع بیکاری به عده‌ای از بزرگسالان درس می دادند. این وضع تا سال ۱۳۱۶ ادامه داشت تا اینکه مدرسه دولتی شد و تحویل اداره معارف فارس گردید. مولوی هم در بستک ازدواج نموده بودند با عائله به بحرین مسافرت نمودند بعد از دو سه سال بر اثر تصادف اتومبیل وفات یافتند. روحش شاد.» (۱)

۱. مصطفی قلی عباسی، بستک و جهانگیریه، ص ۱۰۵

آقای شیخ مصطفی بن عبدالطیف مؤسس مدرسه بستک در سال ۱۳۱۰ برای کمک به مدرسه خود نامه‌ای به اداره جلیله اقتصاد می‌نویسد و درخواست می‌نماید که اجازه ورود جنس قماش باب از طریق گمرک بندر لنگه به او بدهند تا وی بتواند از سود حاصل این تجارت امور مدرسه بستک را اداره نماید.

مرحوم حاجی شیخ مصطفی عبدالطیف بستکی مؤسس مدرسه ی مصطفویه بستک

دبستان مصطفویه بستک

دانش آموزان مدرسه‌ی مصطفویه بستک

مدارس تأسیس شده شهرستان بستک از ابتدا تا سال ۱۳۴۱ هـ. ش

مقطع	سال تأسیس	مکان	نام فعلی	اولین نام
ابتدایی	۱۳۰۲ ملی	بستک	مصطفویه	مصطفویه
	۱۳۱۸ دولتی			
ابتدایی	۱۳۱۸	جناح	توحید	کاظمی
ابتدایی	۱۳۲۶	گچویه	ابوطالب احمدی	
ابتدایی	۱۳۲۶	ایلود	حکمت	
ابتدایی	۱۳۲۹	کمشک	ادیب	
ابتدایی،	۱۳۳۰	بستک	حافظ	شهناز
ابتدایی	۱۳۳۰	انوه	شهید محمد منتظری	
ابتدایی	۱۳۳۰	هرنگ	۱۷ شهریور	
ابتدایی	۱۳۳۶	جناح	آزم	
ابتدایی	۱۳۳۷	دهنگ	بعثت	

اولین نام	نام فعلی	مکان	سال تأسیس	مقطع
	شهید شیرودی	فتویه	۱۳۴۰	ابتدایی
	توانگر	چاه بنارد	۱۳۴۰	ابتدایی
	انقلاب اسلامی	تدرویه	۱۳۴۱	ابتدایی
نظامی	میراحمدامیری	فاریاب	۱۳۴۱	ابتدایی
	مصطفویه	بستک	۱۳۴۱	دبیرستان

نماینده‌گی آموزش و پرورش بستک با تابعیت شهرستان لارستان استان فارس در سال ۱۳۲۶ با مسئولیت «محمد هاشم دانشگر» تأسیس شد. در سال ۱۳۵۱ نمایندگی به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت و غلام خودستان از طرف اداره کل آموزش و پرورش استان ساحلی به عنوان رئیس آموزش و پرورش بستک منصوب شد.

آموزش و پرورش بخش جناح

اولین مدرسه‌ی دولتی در جناح در سال ۱۳۱۸ ه.ش با نام «مدرسه‌ی کاظمی» با مدیریت شخصی به نام حکیم رابط شیرازی و آموزگاری محمد صدیق امیدوار اوزی تأسیس گردید. این مدرسه بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به «دبستان توحید» تغییر نام یافت.

قبل از تأسیس دبستان دولتی در جناح مدرسه‌ای به صورت غیر رسمی، اما کلاسیک به وسیله شخصی به نام نعمت الله اوزی در منزل شخصی ابراهیم خسروانی دایر بوده و حدود چهل نفر دانش آموز در این مدرسه در حال تحصیل بوده‌اند که پس از مدتی کوتاه این مدرسه هم تعطیل می‌شود.

اولین کسی که در جناح، ردای معلمی را بر تن پوشید و در دبستان تازه تأسیس یافته جناح مشغول به تدریس گردید، فردی به نام «حاجی احمد درود» بود ایشان علاوه بر زبان فارسی به زبان‌های انگلیسی و عربی هم تسلط داشت. آقای درود به

سرودن شعر هم علاقمند بود و سروده هایی از وی به یادگار مانده است. از سرکار خانم فاطمه گل بخار می توان به عنوان اولین معلم زن جناحی نام برد. نمایندگی آموزش و پرورش در جناح در سال ۱۳۸۲ با مسوولیت آقای ناصر شجاعی تأسیس شد و در بهمن ماه ۱۳۹۰ با ریاست آقای علی ایرازه به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

پیش کسوتان آموزش و پرورش بستک

برادران: احمد بهرمن، احمد درود، عبدالله یادرو، محمد یعقوب عباسی، حاجی مزارعی، عبدالله عبدی، ابراهیم فقیهی، احمد ایاز، نظام الدین عباسی، احمد نور گچوئیان، محمد هادی محمدی، مصطفی بهاور، مصطفی پیشدست، علی مشوش، اسماعیل فقیهی، ماشالله کمالی، محمد عقیل دست پاک، عبدالرزاق راهدار، احمد نور عبدی زاده، محمد مدنی، محمد هاشم دانشگر، عبدالرزاق شاعرزاده، علی کاردان
خواهران: مریم مصلحی، مریم تدین، فریده بهرمن، ملیحه درخشان، کلثوم

رزمگیر

مولوی عبدالله اولین معلم و مدیر مدرسه‌ی مصطفویه‌ی

بستک

استاد مولوی عبدالله اهل هندوستان بوده و در اوان زندگی مشرف به دین مبین اسلام گردیده است. وی در چهل سالگی به عنوان کنسول هند در بندر عباس مشغول

بوده و پس از دو سال خدمت به هندوستان مراجعت می نماید. در سال ۱۳۰۲ همزمان با تأسیس مدرسه مصطفویه از سوی شیخ مصطفی بن عبدالطیف مؤسس مدرسه‌ی مصطفویه به عنوان مدیر مدرسه تعیین و عازم بستک گردید.

ایشان دارای تحصیلات عالی در مقطع فوق لیسانس در رشته ادبیات از کشور

هندوستان بوده‌اند. وی به علوم مختلف زمان خود نظیر تاریخ، جغرافیا، فلسفه و دین مسلط بود و با پنج زبان خارجی انگلیسی، عربی، فرانسوی، اردو و فارسی تکلم می‌نمود. علاوه بر مدیریت، تدریس کلاس ششم را نیز عهده‌دار بود.

مولوی عبدالله شخصی بسار خوش اخلاق مهربان و متدین بود در علم طبابت مهارت داشت به گونه‌ای که اگر کسی مریض می‌شد جهت مداوا به وی مراجعه می‌نمود. سرانجام مولوی عبدالله در سال ۱۳۱۸ پس از واگذاری آموزشگاه به دولت به اتفاق همسر و فرزندان به بحرین عزیمت نمود و در سال ۱۳۵۰ در اثر سانحه تصادف دار فانی را وداع گفت.

احمد حبیبی

استاد احمد حبیبی معلم فرهیخته، نویسنده، محقق و مؤلف در سال ۱۳۳۶ در روستای دهنگ از توابع شهرستان بستک استان هرمزگان دیده به جهان گشود. او دارای مدرک تحصیلی لیسانس ادبیات فارسی از دانشگاه شیراز است. استاد حبیبی یکی از پژوهشگران و محققان سرشناس استان

هرمزگان هستند که در زمینه‌های تاریخ، هرمزگان شناسی و فرهنگ بومی بستک و توابع دارای تألیفات متعددی می‌باشند. استاد حدود ۳۰۰ مقاله‌ی خود را با مضمون و محتوای تاریخی، جغرافیا، ادبیات، جامعه شناسی بومی و محلی، مردم شناسی جنوب در مطبوعات ملی و محلی به چاپ رسانده‌اند.

ایشان در بیش از هفتاد همایش، کنفرانس و نشست علمی و فرهنگی با ارائه‌ی مقاله و سخنرانی شرکت داشته است. آقای حبیبی دارای یک کتابخانه‌ی شخصی با تعداد ۱۲ هزار جلد کتاب در زادگاه خود هستند.

تألیفات استاد احمد حبیبی

۱. محیا شاعری از جنوب ۲. دُر درِی در کرانه‌های خلیج فارس ۳. دوبیتی‌های

مجرم بستکی ۴. دیوان غیرت بستکی ۵. محیا در دریای پارس ۶. شعر مشهور/شعر و شروای مشهور فرامرزی

اداره

وزارت اقتصاد ملی

سواد نامه شماره ... مورخه ... وزارت ... که اصل آن بنمره ... ثبت شد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

IRAN NATIONAL ARCHIVES

تسلیتم ادا بر صلیه مهتاد ...
 مکان حرام عصر بنام ...
 در مسقطیه ...
 در خارج این ...
 میانه غیر از خود ...
 سید ...
 زکات حق الله ...
 نسیج و اوردکات ...
 در آنجا ...
 حرفه بگیرد ...
 با دارد که ...
 غیر از آنکه ...

آن بریزد که ...
 در حدود ...
 مع اصره ...
 باشد ...
 متعاضد خیریه ...
 سار ...

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
 IRAN NATIONAL ARCHIVES

مقام محترم اداره جلیلهی اقتصاد دامه توفیقاتها (۱۳۱۵ هـ . ش)

با کمال احترام عرض می‌نمایم که این مخلص مصطفی بن عبدالطیف مقیم بمبئی از چندین سال گذشته تا به حال مدرسه‌ای به نام مدرسه مصطفویه در بستک که از جزو لارستان است بنا و تمام کرده‌ام و مدرسه موصوفه مدیر و معلمین مخصوص دارد که مخارج ایشان از کیسه خود می‌دهم چنانکه مخارج بنا مدرسه مذکور هم از کیسه‌ی خود داده و می‌دهم و هیچ مساعد و معاونی غیر از خودم نداشته و ندارم و مخارج مدیر و معلمین مدرسه سالانه تقریباً شش هزار روپیه می‌شود که هر ساله می‌دهم و شاگردان مشغول تحصیل و تعلیم و تربیت و علاوه از مخارج مدرسه که عرض شد هر سالی معادل دوازده هزار روپیه زکات حق الله که فرض اسلام است به اهالی بستک و اطراف آن داده‌ام و می‌دهم و غرض تأسیس مدرسه خدمت به نوع و از زکات ادا فرض دینی است که هر سالی باید معادل هیجده هزار روپیه باید بدهم و در عرض مدت گذشته تا به حال در آنجا یعنی در بستک و کیلی معین داشته‌ام و دارم و حتی مال التجاره پیش او می‌فرستم و قیمت آن پس از فروش صرف می‌کرده در مخارج مدرسه و زکات فوق الذکر چون که حال اوضاع ملکی تغیر یافته و نمی‌توان بی‌اجازه مالی وارد کرد و پول خوبی هم در بمبئی نیست که بفرستم به این ملاحظات زحمت بر این مخلص فراهم آمده و چاره نمود. غیر از آنکه التماس اجازه از اداره جلیله نمایم که هر سالی یک دفعه اجازه تحمیل جنس قماش باب وارد کردن آن به بندر لنگه بدهند و مقدار قیمت آن تک قران باید معین فرمائید که کفاف مخارج مدرسه و زکات یک ساله شود و مقصودم از این خواهش این نیست که دولت گمرک آن نگیرد و بگیرد و در گمرک آن هیچ خلافی ندارم و می‌دهم و نظر به قانون ملکی اجازه وارد کردن قماش باب که مردم آنجا به آن احتیاج دارند استدعا می‌نمایم تا به جهت خیر مسبب زحمت فاعل آن نباشد و دوام داشته باشد و لطفاً در آنچه عارض شده‌ام تحقیقات نمایند پس از آنکه معلوم شد که صحت دارد شما هم در اجرا مقاصد خیریه شریک بشوند و اجر آن هم داشته باشند زیاده جسارت است. صحیح است.

مصطفی ابن عبدالطیف

سواد مطابق اصل است

۴۰
۱۵/۳/۲۷

تصویر رسید
۴/۶

خزانه‌های ملی صنعت و معادن

مقررًا خاطر را منتهی می‌دارد - که از آنجا بگذرد و مشخص که برین علم و مهارت بر نقطه میسن غیریم می‌باشد
و هر یک از جوانان خود را برای ادای وظیفه خدمت به وطن و استفاده از علم حاصل نمائید. پس آنرا از دسترس علم هر چه
و برتری که از حیث فکری و عملی قادر بر تصدیق نیستند هم از توجهات خاصه موزی با کمک مساعدت اولیای محترم دولت
و سایر اهل تعلیمات ایشان را فراهم ساخته و مساعدت و اما بدینست ازین بر این نقطه است که آنهم از حیث
یک شخص است هر سوم به جای شیخ مصطفی تا پس که تدبیر و توان بر اینست که در این جای است و در استان
وجود ندارد. این نمونه در استان مخصوصه که در تحلیلات است این خود را انجام دلی چون صدور گواهی نامه و ثبت اسکن است
و بایست که هرگز داده شود و بنده هم در این خصوص توانائی خاصه خود را تمام کرده‌ام و اینک با بلی که بر این
شوق در تحلیلات صنایع است و از این جهت ملت بوده و در ادای این مقوله هم تحلیلات خود را داده و جدا برای
خدمت برین و همسنگ گرامی ام آماده کنم لایه‌های تا خود و تفکر. ازین جهت مستحقم باین
وزارت محترم موصول شد که هرگز سبب دانند در تمام تحلیلات با سایر دولتی ترین سرتواری و تمام نمایند

در خاتمه نود و هشتاد و سه سال

۱۳۰۹۵۵
۱۵/۳/۲۷
ریفستانی
در استان مخصوصه صنعت

۵۸۴۲
۱۵/۳/۲۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
IRAN NATIONAL ARCHIVES

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

حضرت آقای علی اصغر حکمت وزیر محترم معارف و اوقاف

محترماً خاطرت را مستحضر می‌دارد از آنجایی که در این دوره‌ی مشعشع که برق علم و معارف در هر نقطه‌ی میهن عزیزم می‌درخشد و هر یک از جوانان خود را برای ادای وظیفه و خدمت به وطن و استفاده از علم حاضر می‌نمایند همچنان که تا کنون هزارها از سر چشمه‌ی علم بهره‌ور و برخی که از حیث فقر و بی‌چیزی قادر به تحصیل نیستند هم از توجهات معارف امروزی با کمک و مساعدت اولیای محترم دولت و وسایل تکمیل تحصیلات ایشان را فراهم ساخته و می‌سازند اما بدبختانه در این نواحی فقط یک دبستان که آن هم از جیب فتوت یک شخص با همت موصوم به حاجی شیخ مصطفی تأسیس که تدریس دروس به کلیه شاگردان مجانی است و دیگر دبستان و دبیرستانی وجود ندارد. این بنده در دبستان مصطفویه مذکور تحصیلات ابتدایی خود را انجام ولی چون صدور گواهی نامه در بستک ممکن نیست و بایست در مرکز داده شود بنده هم در اثر عدم توانایی متأسفانه نتوانستم گواهی نامه دریافت دارم و اینک با قلبی که پر از شوق در تحصیلات معارف است و از اینکه به علت قلت بودجه و دارایی نمی‌توانم تحصیلات خود را ادامه داده و خود را برای خدمت به هم نوع و میهن گرامی ام آماده سازم لانهایت متأسف و متفکرم از این جهت مستقیماً به آن وزارت محترم متوسل شده که به هر وسیله دانند در اتمام تحصیلاتم با مساعی دولت قرین سرافرازی و افتخارم فرمایند.

در خاتمه نور دانش تابنده باد.

یوسف دبستانی دبستان مصطفویه بستک

۹/۴

نوع مسوده	وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه	شماره ۴۸۰۹۶
موضوع مسوده	اداره	رقم ۷۴۸۳
ضمیمه	شعبه	تاریخ ۱۹۳۳
مسئول یا کنویس	ماده تاریخ ثبت	ماده تاریخ با کنویس
ماده تاریخ خروج	ماده تاریخ ثبت	ماده تاریخ با کنویس

www.tabarestan.info

اولاد عرف و ادب است

IRAN NATIONAL ARCHIVES
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

بسم الله الرحمن الرحيم
 در این باب در نظر اولاد است که در مورد اولاد او عبد فرزند
 سرف بهینه و فرزند حسن بیاید چون نزدیک برادر
 فتح واقع شده اند و در این کسب آنرا فرزند
 بنامان سعید است و نسبت آنی که در این است
 در دفتر مکتوباته که در این است
 و نسبت آنی که در این است و در وجه
 ملک فرج که در این است و در وجه
 اولاد در این است و در وجه
 در این است

۲۹۷۰	۱۸ - محل در آرشیو	۱۱ - شماره مکتوب	۲۱ - انتشار
۱۱۰۲۴۱۸		۱۳۲۶۶	□ آری □ خیر

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
اداره معارف و اوقاف ایالتی فارس
دائرة

تاریخ ۲۱ ماه ۱۳۱۵/۵
نمبره ۴۵۰۰۵ ضمیمه

تکیرستان
www.barestan.info

وزارت معارف و اوقاف - اداره معارف و اوقاف
عطف بر قومه ۷۴۸۳/۲۸۰۹۹ صادره از تعلیمات و ادبیات باج
۱۵/۶/۱۳
بستگ محترم معتمد در رد اول چون بستان بکست سرس دولتی نسبت این اداره
ستقیماً نسبتاً نسبت بستگ بستان نیز در قدامی نماید ولی هر چه باقی مانده
مصطفی سبکی نوشته شد که نسبت با سید کاظم ۵ و آن بستان اقدام نمایند
تا نسبتاً راجع بر زاری ملک خرج در باره ریختن دستانی حاصل بستان نون چنانکه
فاطمه مبارک حضرت در مقابل عوائد بدینستند اوقافی که رجوعش نمیشد به حسب
مقام وزارت رسیده است و فعلاً عملی را برای عطا ملک خرج از قمر عوائد بر زاری
میشاید و اگر بعد از عوایدی پیدا شود حسب اول ملک خرج مناسبی در باره سایر اوقاف نیز خواهد
از سر رئیس قریب اوقاف ایالتی فارس

سالمه حسینی
۱۵/۶/۲۶

درد در بند قریب اداره تعلیمات و ادبیات
نمبره ۱۱۴۱۵
۱۳۱۵
۲۶/۶/۱۵

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
IRAN NATIONAL ARCHIVES

آموزش و پرورش شهرستان بستک

نوع مسوده.....	 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه اداره..... دایره..... شعبه.....	نمره عمومی.....
موضوع مسوده.....		نمره خصوصی.....
ضمیمه.....		کارتن.....
مسئول یا کنویس.....		دوسه.....
تاریخ ثبت..... ماه..... تاریخ ثبت..... ماه..... تاریخ خروج..... ماه..... ۱۳۱		تاریخ تحریر..... ماه..... تاریخ یا کنویس..... ماه..... تاریخ ثبت..... ماه..... تاریخ خروج..... ماه..... ۱۳۱

تاریخ ثبت در دبیرستان

با اطلاع از شماره ۴۰۴ درج در روزنامه کیهان در تاریخ ۱۵/۳/۲۲

که در آن به سردار زاهدی در باره لزوم درج در کتاب

مجموعه مصنفان اشاره شده و در باره آن کتاب در تاریخ ۱۵/۳/۲۲

پیشتر در کتابخانه از آنرا درج شده است و در تاریخ ۱۵/۳/۲۲

برای درج آن در کتابخانه اقدام شده است

۱۵/۳/۲۲

۱۵/۳/۲۲

در دبیرستان کیهان

سازمان اسنادی ایران
IRAN NATIONAL ARCHIVES

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

۱۱۳-ج

تاریخ ۲۱ ماه ۶ ۱۳۱۵
نمبره ۱۷۲۴ ضمیمه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
اداره معارف و اوقاف ایالتی فارس
دائره

آقای حاج مصطفی بستکی
برای سده خدمات نوعی بلاجور کرام دار فرزندان میهن پیشروان
حرم خود همه منازات مقرر فرمایند و سایر تکالیف مستظرفی
فرهنگ آورده لذات اهل کلاس و در نیز در آنجا دارن و در این نظر
از سده خدمات بصیرت شایسته دارن

براعطف نامه ۷۴۸۳/۲۸۰۹۹
۱۵/۶/۳
صادر از اداره تعلیمات و ایالت
رئیس معارف و اوقاف فارس

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
IRAN NATIONAL ARCHIVES

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
۱۵/۶/۳

اداره تعلیمات و ایالت
نمبره ۱۱۴۱۶
۱۳۱۵

آقای حاج شیخ مصطفی بستکی

برای اینکه خدمات نوعی را به نحو اکمل انجام داده فرزندان میهن بیش از پیش
مرهون مراسم خود نمایند مناسب است مقرر فرمایند و سایل تکمیل دبستان مصطفویه
بستک را فراهم آورده از اول سال تحصیلی کلاس ۵ و ۶ نیز در آنجا دائر شود که
اطفال بستک به طور کامل از مساعدت های ذی قیمت شما برخوردار گردند.

سواد عطف به نامه ی ۱۳۱۵/۶/۳ // ۷۴۸۳/۲۸۰۹۹ صادره از اداره تعلیمات و ایالت

ارسال می شود.

از طرف رئیس معارف و اوقاف ایالتی فارس

آموزش و پرورش شهرستان بستک

آموزش و پرورش بخش شبکوه (بندر چارک)

اولین مدرسه‌ی بندر چارک در سال ۱۳۲۹ هـ.ش با ۱۱ نفر دانش‌آموز با مدیریت آقای مهدی سعدین در یک خانه شخصی معروف به «خانه طالب» تأسیس گردید. مدتی بعد به همت شیخ حسن آل علی ساختمان مدرسه احداث گردید و به پاس خدمت این فرد خیر و فرهنگ دوست این مدرسه توسط اداره‌ی فرهنگ به نام دبستان «آل علی» نامگذاری شد ساختمان مذکور تا امروز با همان نمای قدیم برقرار است (ساختمان روبروی بخش‌داری).

این دبستان در بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به دبستان «شهید هاشمی نژاد» تغییر نام یافت.

دبستان دخترانه بندر چارک نیز در سال ۱۳۶۱ با نام دبستان (شهید مراغی‌زاده) به مدیریت خانم اعظم درستکار تأسیس شد. خانم شمس شمسی پور از مدیران اولیه این واحد آموزشی می‌باشد.

مدرسه راهنمایی بندر چارک در سال ۱۳۵۸، دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۷۰ و دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد.

اولین معلم مرد و زن بومی عباس حکیمی و آمنه عیسائی می‌باشند. نمایندگی آموزش و پرورش در چارک در سال ۱۳۴۷ با مسئولیت آقای خودستان تأسیس و در سال ۱۳۷۳ با ریاست آقای ماشاالله پورطرق به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

آموزش و پرورش جزیره کیش

اولین مدرسه در جزیره کیش دبستان چهار کلاسه‌ای بود که با همت و پیگیری شیخ عبدالله آل علی در یکی از سالهای ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۶ در محلی به نام «ماشه» در کنار بازار قدیم و در کنار زیباترین ساحل جزیره (تقریباً محل فعلی بازار مریم) ساخته شد. دانش‌آموزان فقط در همین مدرسه قادر بودند تا چهارم ابتدایی تحصیل نمایند و امکان

ادامه‌ی تحصیل برای آنان وجود نداشت.

در سال تحصیلی ۵۵-۱۳۵۴ مدرسه راهنمایی در پایگاه هوایی تأسیس گردید و این اقدام فرهنگی موجب خوشحالی و خرسندی همه ساکنین جزیره گردید. البته باز هم دانش‌آموزان فقط می‌توانستند تا پایان دوره راهنمایی درس بخوانند و ناخواسته مجبور بودند ترک تحصیل نمایند. اولین فردی که در جزیره کیش موفق به اخذ مدرک دیپلم گردید. خالد فرزند آل علی بود. ظاهراً ایشان پس از پایان دوره راهنمایی در یکی از شهرهای شیراز یا تهران به تحصیل پرداخته است.

در سالهای بعد دو نفر دانش‌آموز به نامهای حسن واعظ و ابراهیم صداقت جهت ادامه‌ی تحصیل در مقطع متوسطه به بندر لنگه رفتند اما با شرایط سخت آن زمان و مشکلات موجود موفق به اخذ مدرک تحصیلی دیپلم نشدند. آقای رضا زارعی پس از پایان دوره راهنمایی به بوشهر رفت و مدرک تحصیلی دیپلم گرفت. در سال ۱۳۶۲ هـ. ش آقای حسین مذنبی ریاست وقت آموزش و پرورش بندر لنگه در بازدیدی که از مدارس کیش داشت در جمع اولیای دانش‌آموزان، آنان را تشویق نمود که بچه‌های خود را جهت ادامه تحصیل به بندر لنگه بفرستند و از امکانات رفاهی آموزش و پرورش بهره مند شوند که این امر موجب گردید دو نفر از دانش‌آموزان به نامهای عبدالله بحرینی و عیسی زارعی جهت تحصیل در مقطع متوسطه به بندر لنگه رفتند و در خوابگاه شبانه روزی مستقر شدند و به تحصیل پرداختند و برای اولین بار این دو نفر دانش‌آموز کیشی توانستند در شهرستان بندر لنگه مدرک تحصیلی دیپلم اخذ نمایند تاکنون هیچ یک از بچه‌های کیشی به عنوان معلم جذب آموزش و پرورش نشده‌اند.

از اولین معلمانی که در جزیره کیش اشتغال داشتند می‌توان از آقایان قنادی و بحری نام برد.

نماینده‌ی آموزش و پرورش در کیش با مسئولیت آقای عبدالرضا ناطق تأسیس

شد و در سال ۱۳۷۴ با ریاست آقای سید عیسی اکبری به اداره ارتقا یافت.

بندر مقام

اولین مدرسه در بندر مقام دبستان «شیخ علی حمادی» بود که به همت و تلاش ایشان در سال ۱۳۳۶ تأسیس شد. محل دبستان ابتدا در یکی از خانه‌های شخصی شیخ بود و پس از مدتی به محل دیگری به نام «مربع» که باز هم متعلق به خود ایشان بود انتقال یافت. در سال ۱۳۴۵ توسط سازمان شیر و خورشید مدرسه دولتی ساخته شد، این دبستان بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به دبستان «۱۷ شهریور» تغییر نام یافت.

مدرسه‌ی راهنمایی در این بندر در سال تحصیلی ۵۹-۱۳۵۸ با نام مدرسه‌ی راهنمایی بندر مقام تأسیس شد و در سال ۱۳۶۰ با شهادت «شهید پورحیدری» به مدرسه راهنمایی «شهید پورحیدری» تغییر نام یافت. دبیرستانهای پسرانه و دخترانه در سال ۱۳۷۷ به صورت اقماری ضمیمه دبیرستانهای چارک تأسیس شد و در سال بعد ضمیمه مدارس راهنمایی مقام گردید تا اینکه در سال ۱۳۷۸ دبیرستان پسرانه توسط فردی خیر به نام سیف احمد الغریر ساخته شد و به نام خود خیر نامگذاری گردید. دبیرستان دخترانه هم در سال ۱۳۷۸ توسط بانوی خیری به نام «عوشه بنت ملیح» ساخته و به همین نام نامگذاری شد.

اولین معلم مرد در مقام، خیرالله اشکنانی می‌باشد. از اولین معلمان زن بومی می‌توان از خانمها زمزم غلامپور و مهین دخت داوری نام برد

جزیره لاوان

مدرسه‌ی ابتدایی در این جزیره در اوایل دهه ۴۰ تأسیس شد. چندین سال محل تشکیل کلاس‌های درس ساختمان قلعه بود تا اینکه در سال ۱۳۴۵ مدرسه دولتی توسط سازمان شیر و خورشید ساخته شد و به نام دبستان «شاهپور» نامگذاری گردید

و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به دبستان «شریعتی» تغییر نام یافت. این دبستان از ابتدا تاکنون مختلط بوده است.

مدرسه‌ی راهنمایی در لاوان در سال تحصیلی ۵۴-۱۳۵۳ به صورت مختلط تأسیس و ضمیمه ابتدایی بوده، در سال ۱۳۵۴ به صورت مستقل درآمد و به نام مدرسه راهنمایی علوی نامگذاری شد.

با شروع جنگ تحمیلی تعداد زیادی از خانواده‌های ساکن جزیره مهاجرت نمودند و به دلیل کاهش دانش‌آموز این واحد آموزشی برای مدت ۱۰ سال تعطیل گردید تا اینکه مجدداً در سال ۱۳۶۸ با نام مدرسه راهنمایی «حضرت سجاد علی» بازگشایی شد. دبیرستان پسرانه در لاوان وجود ندارد. دبیرستان دخترانه با نام «خلیج فارس» با رشته تجربی در سال ۱۳۸۸ تأسیس شد.

مردم لاوان از آقای علی بهاروند به عنوان اولین معلم نام می‌برند، از دیگر پیشکسوتان آموزش و پرورش لاوان می‌توان از آقایان داوود حمادی و حسین فرجمندی نام برد.

اولین معلمان مرد و زن بومی در جزیره لاوان: خالد چرویده، جاسم چرویده، الهام سالمی و خدیجه جزایری هستند.

آموزش و پرورش شهرستان پارسیان

موقعیت جغرافیایی شهرستان پارسیان

پارسیان شهری است در ۴۰۰ کیلومتری منتهی‌الیه غرب استان هرمزگان که به صورت باریکه‌ای بین رشته کوه‌های ساحلی قرار گرفته است. حداکثر ارتفاع رشته کوه شمالی به ۳۵۰۰ متر می‌رسد. ارتفاع آن از سطح دریا ۵۴ متر و فاصله آن تا ساحل ۱۲ کیلومتر می‌باشد. مساحت آن در حدود ۱۸۰۰ کیلومتر مربع است. از نظر مختصات جغرافیایی بین ۵۳ درجه و ۲۲ دقیقه طول شرقی و ۲۷ درجه و ۷ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته و آب و هوای آن به علت وجود ارتفاعات جنوبی که در مقابل دریا قرار گرفته گرم و خشک است. درجه حرارت در فصل تابستان به ۴۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد.

شهرستان پارسیان از شمال به شهرستان لامرد استان فارس، از جنوب به آبهای نیلگون خلیج همیشه فارس، از مشرق به بخش شیبکوه بندر لنگه و از مغرب به منطقه ویژه اقتصادی پارس جنوبی «عسلویه» منتهی می‌باشد.

پارسیان در تقسیمات کشوری سال ۱۳۱۶ بخش و تابع شهرستان لارستان در استان فارس بوده، با ارتقاء بندر لنگه به شهرستان تابع این شهرستان شده و مدتی تابع فرمانداری کل بوشهر بوده است. با تشکیل استان ساحلی تابع این استان گردید و در سال ۱۳۸۳ به شهرستان ارتقاء یافت. نام قدیم آن گاوبندی بود و در سفر اول ریاست جمهوری دکتر محمود احمدی‌نژاد به این شهرستان در سال ۱۳۸۶ با پیشنهاد مردم و تاکید استاندار وقت (عبدالرضا شیخ الاسلام) «به پارسیان» تغییر نام یافت.

بر اساس آخرین تقسیمات کشوری شهرستان پارسیان از دو بخش به نام‌های مرکزی و کوشکنار و چهار دهستان به نام‌های بوچیر، مهرگان، بهدشت و کوشکنار و سه نقطه شهری به نام‌های کوشکنار، پارسیان و دشتی و چهل روستا تشکیل شده است. شهرستان پارسیان بر اساس سرشماری سال (۱۳۹۰) دارای ۴۲۸۴۳ می باشد که از این تعداد ۲۷۳۹۷ نفر روستایی و ۱۵۴۴۰ نفر شهری می باشد.^(۱)

پارسیان از نظر ترکیب جمعیتی از دو گروه شیعه‌ی دوازده امامی و سنی شافعی مذهب تشکیل شده است که همزیستی مسالمت آمیز این دو گروه در کنار هم از ویژگی‌های برجسته و ممتاز منطقه به حساب می آید که خود نشان دهنده‌ی درک بالا و فرهنگ اجتماعی مردم این شهرستان است.

آموزش و پرورش شهرستان پارسیان در یک نگاه

تعلیم و تربیت در این شهرستان به شکل غیر مکتب خانه‌ای پیشینه‌ای طولانی داشته و سابقه‌ی آن به سال ۱۳۰۹ باز می گردد. تأسیس دبستان یاسریه در سال ۱۳۲۴ هـ. ش نخستین اقدام نظام‌مند و رسمی برای شکل گیری آموزش و پرورش به شمار می رود. پس از آن آموزش و پرورش در شهرستان فراز و نشیب‌های فراوان و در عین حال رو به رشدی را طی نموده است. آموزش و پرورش کنونی نتیجه‌ی مجاهدت‌ها و تلاش‌های مردان و زنان سخت کوش و اندیشمندانی است که لحظه‌ای از کسب و ترویج علم و دانش و معرفت فروگذار نکرده‌اند.

از سال ۱۳۲۴ هـ. ش آموزش و پرورش پارسیان با عنوان نمایندگی فرهنگ فعالیت داشته و با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی بر اساس ارزش‌های مبتنی بر تعالیم عالی اسلام و ماهیت فرهنگی انقلاب، جایگاه و موقعیت ویژه‌ای یافت و اهداف، وظایف و ماموریت‌های آن مورد بازنگری قرار گرفت که شاهد پیشرفت کمی و کیفی در عرصه‌ی آموزش و پرورش بوده‌ایم. در سال ۱۳۵۹ هـ. ش آموزش و

۱. استانداری استان هرمزگان حوزه معاونت برنامه ریزی، دفتر آمار و اطلاعات

پرورش از نمایندگی به اداره ارتقاء می‌یابد و در سال ۱۳۸۴ عنوان مدیریت آموزش و پرورش پارسیان را به خود می‌گیرد.

تأسیس مدارس ملی در پارسیان

شیخ مذکور نصوری فرزند شیخ حسن بانی اولین مدرسه به شیوه‌ی مکتب خانه‌ای

قبل از تأسیس مدرسه‌ی ملی در پارسیان مدرسه‌ای به شیوه‌ی مکتب‌خانه‌ای با کوشش شیخ مذکور نصوری در سال ۱۳۰۹ هـ. ش تأسیس شد. در این مدرسه در کنار آموزش قرآن و احکام، روخوانی کتاب‌های گلستان، بوستان و حافظ نیز آموزش داده می‌شد و در کنار این آموزش، آموزش نظامی هم وجود داشت.

تعدادی از دانش‌آموزان این مدرسه :

شیخ حارب نصوری، رییس احمد فربودی، رئیس عبدالحمید فربودی، عبدالله قاسمی، محمد یعقوب یعقوبی، عبدالرحمن احمد جاسم و محمد جاسم بهبودی

مدیر مدرسه : شیخ سیف الله نصوری

مدرس : شیخ عبدالله قاضی

متأسفانه به دلیل تعصبات مذهبی که نباید آموزشی غیر از قرآن و احکام دینی داده شود، این مدرسه پس از یک سال فعالیت تعطیل گردید که نگرانی خیلی از خانواده‌ها را نیز به دنبال داشت.

اولین مدرسه ی ملی

شیخ سیف الله نصوری مؤسس اولین مدرسه ی ملی

اولین مدرسه ی ملی در سال ۱۳۱۴ ه.ش با تعداد ۳۰

نفر دانش آموز و با تلاش شیخ سیف الله نصوری تأسیس گردید. در این مدرسه کتاب درسی تدریس می شد و تنها یک

جلد کتاب وجود داشت که فقط در اختیار معلم بود. محل

کلاس ابتدا در حسینیه مرکز بخش و بعدها هم در منزل احمد آبرن (کاکا) بود.

معلمان این مدرسه آقایان عیسی قدسی و حسن طیبی اهل کنگان بودند.

افراد ذیل دانش آموختگان اولین مدرسه ملی بودند که به عنوان اولین دانش آموزان

منطقه از آنها نام برده می شود.

احمد توکلی، اسماعیل کریمی، یوسف فرودی، احمد نصوری، حمزه فرح

بخش، حسین فرودی، عبدالرحمن جمالی، احمد دیلمی نژاد، محمد گلستانی، حسن

خواجه، شیخ محمد نصوری، علی صبری پور، حسن روان، غلامرضا صفایی، حاجی

اسماعیل دژن، علی انصاری، یوسف یوسف زاده، احمد طاهری، محمد کنگانی،

اسماعیل مصلح، حسین زایر غلام، غلام منفرد، علی دشتی زاده (قاعد)، باشی محمدی،

عبدالله فرجمندی و خیرالنساء مصلح.

این مدرسه هم بعد از دو سال تعطیل گردید.

وزارت داخلہ

حکومت بنادر جنوب و مضافات

۵

سواد مردم فروشی پتہ ۲۶۲۸ از طرف بنادر جنوب مضافات مورخہ ۲۳/۲/۱۳۱۴ء

ادارہ معارف و اوقاف بنادر جنوب۔ با اطلاع از سخا در سلسلہ ۵۵۹۔ موضوع تقاضای شیخ سیف اللہ
نصوری راجع لزوم افتتاح یک باب دبستان در گاوبندی اشعار می دارد نظر بہ علت اعتبارات اضافی
و لزوم رفع نقائص موسسات فعلی در ہذہ السنہ بہ تاسیس دبستانہای جدید در نقاط مہم بنادر جنوب موقوف نشدہ و البتہ
با فراہم بودن اعتبارات کافی در سال ۱۳۱۵ نسبت بہ تقاضای مشارالہ اقدام مقتضی بہ فرہم آید۔
وزیر معارف و اوقاف

رہبر دہان احمد اسد
معاونت مع مدیر دفتر معارف

رہبر دہان احمد اسد
وزیر معارف و اوقاف

ادارہ معارف و اوقاف بنادر جنوب با اطلاع از مفاد مراسلہ ۵۵۹-۱۳۱۴/۳/۸ موضوع تقاضای شیخ سیف اللہ خان نصوری راجع بہ لزوم افتتاح یک باب دبستان در گاوبندی لزوماً اشعار می دارد نظر بہ علت اعتبارات اضافی و لزوم رفع نقائص موسسات فعلی در ہذہ السنہ بہ تاسیس دبستانہای جدید در نقاط مہم بنادر جنوب موقوف نشدہ و البتہ با فراہم بودن اعتبارات کافی در سال ۱۳۱۵ نسبت بہ تقاضای مشارالہ اقدام مقتضی بہ عمل خواہد آمد سواد مطابق اصل است

وزیر معارف و اوقاف

آموزش و پرورش شہرستان پارسیان

وزارت داخله

حکومت بنادر جنوب و مضافات

نمره ۱۰۹۵

تاریخ ۶ ماه ۳۰ ۱۳۱۴

ضمیمه برده

۳

تبرستان نصری
شماره ۲۶۲۸
۷۸۴۷
۶۸۶
www.parsan.ir

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

افتتاح دبستان در گاوبندی در استان تبرستان

۴۶
۱۳۱۴/۴/۱۳

آقای شیخ سیف الله خان نصوری

تعقیب نامه ۶۸۶ اینک سواد مراسله ۲۶۲۸ و ۷۸۴۷ وزارت جلیله معارف و اوقاف و

صنایع مستظرفه راجع به افتتاح دبستان در گاوبندی عیناً ارسال می دارد.

حکمران بنادر جنوب و مضافات محمدعلی اکبری

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

دومین مدرسه‌ی ملی

شیخ یاسر نصوری موسس دومین مدرسه‌ی ملی

پس از دو سال وقفه در سال ۱۳۱۸ هـ. ش دوباره همین مدرسه‌ی ملی به شیوه‌ی دولتی با آموزگاری احمد بصیری راه اندازی شد. مرحوم شیخ یاسر نصوری که خود بانی این امر خیر بود افرادی را به روستاها فرستاد تا مردم را تشویق نمایند که بچه‌های خود را به مدرسه بفرستند در واقع نفوذ اجتماعی و سیاسی ایشان باعث گردید که این مدرسه شکل بگیرد و برای چند سالی دوام داشته باشد. گفتنی است کتاب‌های درسی و لوازم التحریر تمامی شاگردان توسط آقای نصوری تهیه و در اختیار آنان قرار می‌گرفت. متأسفانه این مدرسه هم مانند مدارس پیشین، پس از چند سالی تعطیل گردید.

مدارس دولتی شهرستان پارسیان که از سال ۱۳۲۴ تا ۱۳۵۷ تأسیس

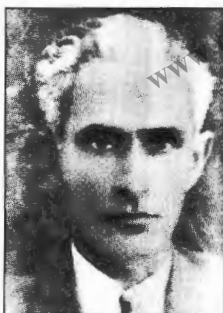
شده‌اند.

نام قبلی	نام فعلی	مکان	مقطع	سال تأسیس
یاسریه	یاسر نصوری	مرکز شهر	ابتدایی	۱۳۲۴
آل حرم	شهید کشوری	کوشکنار	ابتدایی	۱۳۲۸
فردوسی	فردوسی	دشتی	ابتدایی	۱۳۲۹
حمادی	محمد باقر صدر	بوچیر	ابتدایی	۱۳۳۰
نصوری	بلال حبشی	بهده	ابتدایی	۱۳۳۱
اتحادیه	شهید باهنر	احشام	ابتدایی	۱۳۳۴
کریمی	کریمی	قاسمعلی	ابتدایی	۱۳۳۹

سال تأسیس	مقطع	مکان	نام فعلی	نام قبلی
۱۳۴۰	ابتدایی	مرکز شهر	بنت الهدی	رقیه نصوری
۱۳۴۰	ابتدایی	بندر شیو	شهید کلانتری	خیام
۱۳۴۱	ابتدایی	ستلو	رودکی	رودکی
۱۳۴۱	ابتدایی	سروباش	هفت تیر	جوان مردان
۱۳۴۱	ابتدایی	بندر زیارت	هنر بخش	هنر بخش
۱۳۴۲	ابتدایی	بندر بیستانو	شهید نامجو	هنر
۱۳۴۴	دبیرستان سیکل اول	مرکز شهر	شهید بهشتی	۲۵ شهریور
۱۳۴۴	ابتدایی	هشنیز	اقبال لاهوری	دکتر اقبال
۱۳۴۴	ابتدایی	میلکی	شهید عباس پور	صائب
۱۳۴۴	ابتدایی	گود	وحدت	
۱۳۴۴	ابتدایی	حمیران	شهید منتظری	عبیدلی - بهزادان
۱۳۴۶	ابتدایی	عمانی	رحمت	نوبنیاد -
۱۳۴۹	ابتدایی	فومستان	شهید مصطفی خمینی	هما
۱۳۵۰	ابتدایی	روستای خلف	ابن سینا	ابن سینا
۱۳۵۰	راهنمایی	مرکز شهر	۱۷ شهریور	۲۵ شهریور
۱۳۵۱	ابتدایی	بندر مغان	شهید قندی	آرین
۱۳۵۲	ابتدایی	برکه دکا	شهید جهان آرا	فرح
۱۳۵۲	ابتدایی	تنبو جنوبی	شهید فلاحی	گلزار
۱۳۵۳	ابتدایی	چھواز	شهید حقانی	
۱۳۵۳	ابتدایی	غورزه	شهید هاشمی نژاد	بارید
۱۳۵۳	ابتدایی	بمبری	شهید کلاهدوز	نوبنیاد

نام قبلی	نام فعلی	مکان	مقطع	سال تأسیس
نوبنیاد	شهید چمران	کناردان	ابتدایی	۱۳۵۳
نوبنیاد - شهید فکوری	شهید زارعی	تنبو شمالی	ابتدایی	۱۳۵۳
۲۵ شهریور	شهید بهشتی	مرکز شهر	دبیرستان نظام ۴ ساله	۱۳۵۵

دبستان یاسر به تأسیس ۱۳۲۴ هـ. ش

بانی خیر شیخ یاسر نصوری

همان گونه که قبلاً به آن اشاره شد قبل از تأسیس اولین دبستان دولتی در پارسیان در چند نوبت مدرسه‌ی ملی به همت نیک اندیشان راه اندازی شد اما به دلایل مختلف مورد استقبال قرار نگرفت و عمر طولانی نداشت و پس از یکی دو سال تعطیل شد. خانواده‌ها فرزندان خود را جهت یادگیری

قرآن که در کنار آن احکام دینی و شرعیات هم آموزش داده می‌شد راهی مکتب خانه‌ها می‌نمودند. قبل از بازگشایی مدرسه‌ی دولتی در پارسیان در شهرهای بندر لنگه، بستک، بوشهر، کنگان، دیر و لار مدرسه دولتی وجود داشت که به دلیل عدم وجود راه ارتباطی مناسب این امکان وجود نداشت که بچه‌های پارسیانی بتوانند در آن مناطق به تحصیل بپردازند. لذا مردم پارسیان کراً خواستار بازگشایی مدرسه دولتی در شهر خود بودند.

در آن زمان از نظر تقسیمات کشوری پارسیان بخش و از توابع شهرستان لارستان استان فارس بود. در سال ۱۳۲۴ هـ. ش شیخ یاسر نصوری که سمت بخشداری منطقه را به عهده داشت تقاضای مردم پارسیان در خصوص ایجاد مدرسه را به اداره‌ی فرهنگ لارستان انتقال و خود نیز مجدداً پیگیر این خواسته به حق مردم شد. پس

از مدتی مجوز تأسیس مدرسه صادر گردید. در همان سال در یکی از سفرها موقع بازگشت از لارستان شخصی به نام بصیری به عنوان معلم با خود به پارسیان آورد. آقای نصوری بخشدار وقت نامه‌ای به کدخدایان نوشت و از آنها خواست که به مردم روستای خود اعلام نمایند بچه‌هایی که سنشان از هفت سال بالاتر است جهت ثبت نام به مدرسه اعزام نمایند. اما بعضی از بچه‌های آن زمان از مدرسه ترس و وحشت داشتند و عده‌ای از والدین هم که خود بی سواد بودند تمایلی به باسواد نمودن فرزندان خود نداشتند.

در مهر ماه سال ۱۳۲۴ اولین مدرسه دولتی به کوشش شیخ یاسر نصوری به نام «دبستان دولتی گاوبندی» در یک منزل شخصی (منزل احمد کاکا) تأسیس گردید. در اولین سال تحصیلی با تأکید مکرر شیخ و پافشاری کدخدایان از روستاهای نزدیک به مرکز بخش چند نفری که بیشتر فرزندان افراد سرشناس بودند به مدرسه فرستاده شدند. دانش‌آموزان با سنین مختلف در مدرسه حضور داشتند. تعدادی از آنها کسانی بودند که قبلاً در مدرسه‌ی ملی درس خوانده بودند و بعضی‌ها هم در نزد مَلاهای مکتبی چیزهایی آموخته بودند و اندک سواد داشتند و آقای بصیری مدیر و معلم مدرسه آنها را در کلاس جداگانه‌ای آموزش می‌داد، میز و نیمکتی وجود نداشت بچه‌ها روی حصیر یا حلب می‌نشستند و بچه‌های روستاهای اطراف، نهار را با خود می‌آوردند.

آقای بصیری برای مدت دو سال در پارسیان ماند و سال سوم دو نفر معلم به نام‌های علی محمد ضیاء و محمد صادق امامی و یک نفر خدمتگزار به نام عباس از طرف اداره‌ی فرهنگ لارستان به گاوبندی فرستاده شدند. با فعالیت این مدرسه کم‌کم دامنه‌ی سواد آموزی به روستاهای منطقه کشیده شد و مردم روستاها هم نسبت به باسواد شدن فرزندان خود علاقه‌مند شدند. این امر باعث گردید تا افراد خیر در روستاها نسبت به مدرسه سازی اقدام نمایند.

در سال ۱۳۲۷ هـ. ش شیخ یاسر نصوری یک باب ساختمان گلی جهت مدرسه احداث و به اداره‌ی فرهنگ لارستان اهدا نمود.

به پاس این خدمت فرهنگی آقای نصوری مدرسه به نام «دبستان یاسریه» نامگذاری شد. این دبستان بعدها در سال ۱۳۳۸ توسط اداره‌ی فرهنگ لارستان به «دبستان نصوری» تغییر نام داد اما بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در سال ۱۳۶۰ هـ. ش نام دبستان نصوری به «عمار یاسر» تغییر یافت.

در اردیبهشت سال ۱۳۶۹ در مراسم بزرگداشت روز معلم که در حسینیه‌ی محله‌ی احشام برگزار شد شادروان اسماعیل کریمی که خود از اولین دانش‌آموزان مدرسه ملی در سال ۱۳۱۴ بود و یکی دو سال هم در همین مدرسه‌ی دولتی درس خوانده بود و در آن روز به افتخار باننشستگی نایل گردیده بود در سخنرانی خود در جمع کثیری از معلمان منطقه از مرحوم شیخ یاسر نصوری به عنوان «پدر فرهنگ» پارسیان نام برد و از مدیر کل وقت آموزش و پرورش استان هرمزگان آقای محمد جعفری که در جلسه حضور داشت خواستار شد که به پاس اقدام فرهنگی این فرد فرهنگ دوست دبستان پسرانه‌ی مرکز بخش مجدداً به نام «یاسر نصوری» نامگذاری شود.

این درخواست مورد قبول واقع گردید و از همان سال دبستان عمار یاسر به «دبستان یاسر نصوری» تغییر نام یافت و تا کنون نیز به همین نام باقی است.

بی‌شک خاطرات ارزنده این خیر فرهنگی از اذهان مردم فرهنگ دوست پارسیان پاک نخواهد شد و به حق می‌توان او را «پدر فرهنگ» منطقه نامید.

تعدادی از اولین دانش‌آموزان مدرسه‌ی یاسریه در سال تحصیلی ۱۳۲۵-۱۳۲۴:

عبدالله فربودی، علی افشاری، محمد کریمی، مختار بدیعی، عبدالله دلشاد، محمود ارجمند، حسن ارجمند، ابراهیم ارجمند، عبدالرحمن فربودی، عبدالرحمن ملایی، علی عجزور و حسن کشاورز.

مدیران دبستان نصوری از ابتدا تا کنون

بصیری، علی محمد ضیاء، حسن عسگری، غلامعباس مهتری، الیاس افضلی، محمد دری، موسی صراف زاده، عبدالرسول شیروانی، علی خواجه، علی طاهری، عبدالله دلشاد، عباس کریمی، حسن صاحب نژاد، حسین جاسمدخت، احمد خنجی، صالح یعقوبی، احمد رحمانی، محمد ماجدی

تأسیس اولین دبستان در پارسیان به نقل از احمد اقتداری ریاست فرهنگ

لارستان

«در پاییز سال ۱۳۲۷ به زمان وزارت فرهنگ مرحوم دکتر علی اکبر سیاسی، قانون تعلیمات اجباری از مجلس شورای ملی گذشت و مرحوم دکتر سیاسی طی بخشنامه‌ای از رؤسای فرهنگ ولایات خواست تا گزارش اقدامات در زمینه تأسیس مدارس و توسعه مدارس ابتدای را برای درج در مجله «تعلیم و تربیت» بفرستند. من برای تأسیس مدرسه‌ی گاوبندی و ایجاد مدرسه‌ی لامرد و اشکنان به اتفاق فرمانده ژاندارمری منطقه مرحوم سرهنگ سمندری پس از تأسیس یک مدرسه‌ی دو کلاسه ابتدایی در لامرد، با یک معلم و چند بار الاغ میز و نیمکت و یک صندلی از راه گردنه سادول با پای پیاده از لامرد به گاوبندی رفتم و با همت و حمایت مرحوم شیخ یاسر نصوری و مهمانداری آقای شیخ حارب نصوری در گاوبندی نخستین دبستان ابتدایی چهار کلاسه با یک معلم به نام ضیاء لاری در یک اتاقک گلی مخروبه که اهالی از ترس بخشدار و ژاندارم با اکراه و بدون سند اهداء کرده بودند، تأسیس نمودم و به یاد می‌آورم روزی که می‌خواستم مدرسه را افتتاح کنم عده‌ای از معتمدین محل نیامده بودند و آنها که آمده بودند نیز از ژاندارمری تقاضای همراهی ژاندارم می‌کردند که آنها را به خانه هاشان برساند تا از گزند مخالفین مدرسه‌ی دولتی در امان باشند. مردم گاوبندی در آن روزگار معتقد بودند که به جز مدرسه‌ی علوم دینی مخصوص تدریس

فقه شافعی حضور و اعزام فرزندانشان به مدارس دولتی حرام و گناه است...» (۱)

دانش آموزان کلاس ششم ابتدایی دبستان نصوری شهر پارسیان سال تحصیلی ۴۹-۱۳۴۸
معلم: غلامعلی فرخ نیا

دبستان آل حرم قصر کنار (کوشکنار) تأسیس ۱۳۲۸ هـ. ش بانی خیر شیخ عبدالله بوهندی آل حرم

روستای کوشکنار مرکز دهستان آل حرم در سال ۱۳۲۸ تابع ضابطی آل حرم و از توابع بخش کنگان بوده است. مردم این روستا کراراً خواستار تأسیس مدرسه در روستای خود بوده‌اند تا اینکه در سال ۱۳۲۸ مدرسه‌ای ۴ کلاسه با مصالح محلی توسط ضابط کوشکنار شیخ عبدالله بوهندی آل حرم ساخته و به اداره‌ی فرهنگ کنگان واگذار شد و در مهر ماه همین سال دبستان نوبنیاد کوشکنار با ۲۵ نفر دانش‌آموز و با آموزگاری سید عیسی ابطحی تأسیس شد بعدها با پیشنهاد رئیس اداره‌ی فرهنگ

۱. احمد اقتداری، کاروان عمر، ص ۲۶ - ۲۷

کنگان دبستان مزبور به نام بانی خیر «آل حرم» نامیده شد در آن زمان مردم کوشکنار طی نامه‌ای مراتب تشکر و قدردانی خود را از نماینده‌ی فرهنگ کنگان اعلام داشتند در سال ۱۳۴۲ این دبستان از حوزه‌ی نمایندگی کنگان منتزع و تابع نمایندگی فرهنگ پارس‌یان گردید. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی دبستان آل حرم به دبستان «شهید کشوری» تغییر نام یافت. در سال ۱۳۴۱ اداره‌ی فرهنگ کنگان طی نامه شماره ۶۸۸-۱۳۴۱/۷/۲۶ به مدیر دبستان آل حرم خواستار تهیه زمین برای ساختن یک باب دبستان مدرن و آبرومند در قصرکنار شد که بلاعکاس این درخواست توسط سید عیسی ابطحی مدیر وقت مدرسه به مردم قصرکنار و پیگیری شیخ ابراهیم آل حرم کدخدای وقت کوشکنار یک قطعه زمینی توسط فردی خیر به نام «حاجی یوسف قاسمی» جهت ساخت دبستان به نمایندگی فرهنگ کنگان واگذار شد و آقای ابطحی مدیر دبستان اقدام نیک این فرد خیر اندیش و فرهنگ دوست را طی نامه شماره ۱۳۴۱/۹/۱۰-۵۸ به نمایندگی فرهنگ کنگان اعلام نمود.

ریاست محترم فرهنگ بازرگانی، روزگفت ادارت محترم فرهنگ کنگان

موقه بدین سید مذکورین ریاست محترم درام ریاست محترم فرهنگ بازرگانی در مورد دریافت و تحویل

استعاره در این راجع به تأسیس و اتصال دبستان مذکور در کنگان در روزگفت محترم کنگان

تذکرات مذکور که مورد تأسیس ریاست محترم قدیم داشته و در تمام و الطافت با این امر و تأسیس آن

هم چنین از اقدام و مساعدت هر اردن ناخبر محترم فرهنگ کنگان نسبت به صدور دستور در اتصال و اتصال

مذکور در حسن انجام این امر و صدور دستور و تأسیس این دبستان بسیار ممنون و قدردان میوه از آنست

محترم است که این امر از اردن ناخبر فرهنگ کنگان در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

اعتماد و توفیق بعد از هر حیث که در پسند مردم این جمع و بسیارند و حقیقتاً در مانع شریف و نجیب

فرهنگ و تربیت ساریت که در امر و حسن تدوین آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

که در این امر و تأسیس آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

ساریت پروردگار خدایا در این امر و تأسیس آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

از سرپرست و مسئول آن که در این امر و تأسیس آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

در این امر و تأسیس آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

در این امر و تأسیس آن در این امر و تأسیس آن بسیار ممنون و قدردان

آموزش و پرورش شهرستان پارسین

ریاست محترم فرهنگ بنادر جنوب - رونوشت اداره‌ی محترم فرهنگ

کنگان

محترماً بدین وسیله از حسن نیت و مراحم ریاست محترم فرهنگ بنادر جنوب در مورد موافقت و تصویب استدعای فدویان راجع به تأسیس و افتتاح دبستان روستایی در قصر کنار که مرکز دهستان آل حرم می‌باشد، تشکرات لازمه حضور آن ریاست محترم تقدیم داشته و از مراحم و الطاف بی پایان آن جناب ممنون و سپاسگزاریم. همچنین از اقدامات و مساعدت‌های آقای اسدی نماینده‌ی محترم فرهنگ کنگان نسبت به صدور دستور در تسریع افتتاح دبستان مازور و حسن انتخاب ایشان در مورد مدیر و آموزگاری این دبستان بسیار ممنون و قدردانی می‌شود. از آن ریاست محترم استدعا می‌نمایم که از آقای اسدی نماینده فرهنگ کنگان و آقای ابطحی مدیر و آموزگار دبستان نویناد قصر کنار که خداوند اخلاق و تربیت بوده و از هر حیث مورد پسند مردم این حدود می‌باشند و حقیقتاً مردمانی شریف و نجیب و در امورات فرهنگی و پیشرفت معارف همیشه کوشا و ساعی هستند قدردانی شده و اسباب تشویق و دلگرمی چنین کارمندان کاردیده و با وجدان را فراهم نمایند. در خاتمه ترقیات آن جناب و پیشرفت و توسعه‌ی فرهنگ بنادر جنوب که شخص معارف پروری مانند جنابعالی در رأس آن قرار گرفته، از خداوند متعال و وزارت عالیه فرهنگ خواستاریم.

سرپرست دهستان آل حرم، بوهندی عبدالله آل حرم، عبدالله شیخ جابر آل حرم، خلفان شیخ محمد آل حرم، ابراهیم شیخ محمد آل حرم، یوسف قاسم، غلام عزیز، احمد عبدالله خیاط، سلطان یوسف، عبدالرحمن قاسم حسن، یوسف حمیدان، علی حمیدان

شماره ۵۸

تاریخ ۱۰/۹/۱۳۴۱

پیوست ۱

وزارت فرهنگ

اداره فرهنگ بنادر جنوب (بو شهر)

دایره

اداره محترم فرهنگ بنادر جنوب

ن
رضی
باب

www.tabarakhan.info

۶۸۸
۱۳۵۵

محرره
عطف بابت
مدان داربند مدتی قمر نماز زیلا بفرزین
باینه در سال گذشته اقدامات لازم برای این مسکن تعمیر شده و تعمیرات همان بوده در سال ۱۳۵۵
برای سال آینده نیز اقدامات لازم در زمینه تعمیرات و نگهداری در نظر گرفته شده است
مجلسه را با ابرار در این امر کاملاً از ایدیه این زور با جدیت و کوشش و همکاری
گرفته و مذاکره نموده شد؛ کذا در این خصوص که در صورتی که در صورتی که در صورتی که
و کما در این ایام هم تذکر شد که در این ایام از مردود بنابر در سال گذشته در طول
مرحم علی در این تمام بنظر همان در این تقویت حوز با حق بهره و در این
اطلاع فرمایید و حق یاد آورنده از هر چه آنچه اقیاج در این نسبت
سبب حقان صبر اداره زبید داشته باشد با حال من تمام فرامی دارد
برای فریاد اجمع عین تمام در این ایام کلمه در کشف را به هر چه تمام برادر
مدیریت در این ایام

آموزش و پرورش شهرستان پارسسیان

تاریخ _____ ۱۳
شماره _____
پیوست _____

وزارت فرهنگ
اداره فرهنگ بندر لنگه

در خصوص درخواست صدور مجوز برای
تعمیرات در مدرسه دخترانه
مدرسه دخترانه بندر لنگه
شماره ۱۳۹۸۲/۱۹۸۲۷
تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۹

اداره کل کارگزینی وزارت فرهنگ

عطف بنام شماره ۱۴۸۴۶/۵ در روزت نامه شماره ۱۹۸۲۷/۱ و ۱۳۹۸۲/۱۹۸۲۷ ضمیمه نامه
شماره ۴۱/۱۲/۲۱
مذکور بندر لنگه بندر لنگه شهرستان بندر لنگه دستور داده شده نسبت به تجدید و تکمیل دبستان آکرم
انجام نمایندگی پس از وصول پاسخ اعلام خواهد شد. رئیس اداره کل فرهنگ بندر و جزایر بحرمان - دادری

روزت عطف بنام شماره ۱۳۹۷۲۲/الف جهت اطلاع اداره بازنس اداری ارسال میشود
شماره ۴۱/۱۲/۱۹
رئیس اداره کل فرهنگ بندر و جزایر بحرمان - دادری

۱۴۷۷۳/ روزت تمام بانصام روزت نامه شماره ۱۴۸۴۶/۵ و ۱۳۹۷۲۲/۱۹ با داره
شماره ۴۱/۱۲/۲۱
فرهنگ شهرستان بندر لنگه ارسال میشود که نسبت به تجدید و تکمیل امور فرهنگی دبستان مذکور اقدام و نتیجه را
اعلام نمایند. رئیس اداره کل فرهنگ بندر و جزایر بحرمان - دادری

۲- روزت جهت اطلاع و اقدام فرهنگ بخش گاونده ای ارسال مقتضی است با سریت
شماره ۴۱/۱۲/۲۱
مختداری نسبت به تجدید و تکمیل دبستان مذکور اقدام و نتیجه را اعلام دارید. رئیس اداره فرهنگ شهرستان بندر لنگه عینی

۲۸- روزت جهت اطلاع دبستان آکرم قصر کندر ارسال و اضافه بنامیه که قریباً جهت
شماره ۴۱/۱۲/۲۱
بررسی و تصحیح دبستان و تجدید و تکمیل تعمیرات بنامیه لازم است از این پس مکاتبات اداری
را فرهنگ بخش گاونده ای بنامیه فرهنگ گاونده ای تسلسل

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش جنوب ایران

دبستان فردوسی دشتی تأسیس ۱۳۲۹ هـ. ش

دبستان روستای دشتی بنا به تقاضای اهالی، پیگیری کدخدای وقت روستا و حمایت مرحوم شیخ یاسر نصوری در سال ۱۳۲۹ با تعداد ۱۲ نفر دانش آموز با آموزگاری غلام پور در منزل کدخدا (ملائی) تأسیس شد. در سال بعد مدرسه به ساختمان قلعه‌ی شیخی انتقال یافت در سال ۱۳۳۱ با همکاری همه مردم ساختمانی با خشت و گل در محل فعلی دبستان حاج علی عباس ساخته شد و دانش آموزان به این مکان انتقال یافتند. نام دبستان ابتدا نویناد بود و بعد به دبستان «فردوسی» تغییر نام یافت.

دبستان حمادی بوچیر تأسیس ۱۳۳۰ هـ. ش

شیخ علی حمادی بانی دبستان حمادی بوچیر

دبستان پسرانه روستای بوچیر با پیگیری و تلاش شیخ علی حمادی که در آن زمان ضابط آن منطقه بود در سال ۱۳۳۰ تأسیس گردید. در اولین سال تأسیس تعداد ۲۱ دانش آموز در پایه اول ثبت نام نمودند. ابتدا مدرسه در خانه شخصی که بعضی‌ها از خانه کدخدا نام می‌برند تشکیل شد. بعدها توسط شیخ با همکاری مردم ساختمانی گلی ساخته و به فرهنگ واگذار گردید. مدرسه به نام «دبستان حمادی» نامگذاری شد و در سال ۱۳۶۰ به دبستان «محمد باقر صدر» تغییر نام یافت.

دبستان نصوری بهده تأسیس ۱۳۳۱ هـ. ش

مردم روستای بهده هم چون دیگر روستاها کراراً خواستار بازگشایی مدرسه در روستای خود بودند تا اینکه مرحوم شیخ یاسر نصوری یک باب خانه مسکونی از فردی به نام رستم خریداری و جهت راه اندازی مدرسه به اداره فرهنگ واگذار نمود.

سرانجام در مهر ماه سال ۱۳۳۱ دبستان بهده با آموزگاری عباس عسگری تأسیس شد. به پاس این اقدام فرهنگی مرحوم نصوری دبستان بهده به نام «دبستان نصوری» نام گذاری شد. در سال ۱۳۴۷ توسط دولت مدرسه‌ای ساخته شد و دانش‌آموزان به ساختمان جدید منتقل شدند.

بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی دبستان نصوری بهده به دبستان «بلال حبشی» تغییر نام یافت.

دبستان اتحادیه احشام

دبستان چهار کلاسه روستای احشام که اکنون محله‌ای از شهر پارسیان است، در دهه اول مهر ماه سال ۱۳۳۴ با آموزگاری رحمت‌الله سوری در حسینیه روستا تأسیس شد. در سال ۱۳۳۵ با تلاش و مساعدت همه اهالی مدرسه‌ای در محل فعلی دبستان شهید رجائی ساخته شد. بنا به پیشنهاد مرحوم مشهدی عبدالله رادمنش چون این مدرسه با اتحاد و همکاری همه مردم ساخته شده بود، به نام دبستان «اتحادیه احشام» نام گذاری شد. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در سال ۱۳۶۰ با شهادت شهید دکتر باهنر به دبستان «شهید باهنر» تغییر نام یافت.

دانش آموزان پایه اول دبستان اتحادیه‌ی محله احشام شهرستان پارسین سال تحصیلی ۶۰-۱۳۵۹
 ایستاده از راست راضیه بشاگردی، فاطمه مولوی، زهرا اکامرانی، خدیجه فولادی، خدیجه ملکی، فاطمه ناجی، فهیمه
 رشیدی، صفیه صفری، مریم صادقی، کبری توکلی، رقیه آقا، نعیمه جعفری، فریده قاسمپور، خدیجه دست افشان.
 نشسته از راست: خدیجه قاسمی، عایشه صمدی، حسنه عباسی، کلثوم مقدس، مریم یعقوبی، صغری آقا، نجمه
 کریمی، لیلا هنرمند، زینب رکیده، صدیقه عالی، فریده گلستانی، زهرا زارع، صفیه زارع. (نگارنده در کسوت معلمی)

شماره مدرسی
ذکر شماره پیش
جزودان
تاریخ نگارش	۱۳.....
تاریخ باکتویس	۱۳.....
تاریخ ثبت	۱۲.....

وزارت فرهنگ
 اداره فرهنگ شهرستان بندر لنگه

۳۱
 ۱۳۸۸/۸
 ریاست محترم دبیران
 نشانی: دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران
 کسب‌کار: دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران

مدیریت اداره ارضام - زراعه
 زراعه

شماره	۲۰۰۰.....
شماره همدومی
نوع پیش نویس
موضوع

اداره فرهنگ شهرستان بندر لنگه

دبستان احشام

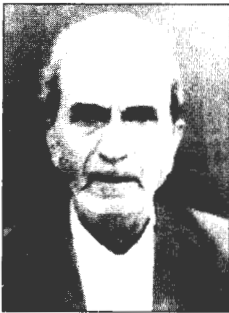
باسم نامه شماره ۴۲ / تعداد تعداد آسانه در هر کلاس
 ۱۳۸۸/۸

کریال سرگرد و وصول آنرا اعلام دارید /
 نشانی: دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران دبیران

دانش آموزان پایه اول دبستان شهید باهنر احشام شهرستان پارسین سال تحصیلی ۶۱-۱۳۶۰
 ایستاده از راست: اسماعیل بشاکردی، عبدالرضا حمزوی، یعقوب کهزاد، عبدالله قاسمی، ابراهیم غنی پور،
 عبدالله آقا، حسن اکبرپور، رضا بشاکردی، محمد اعتماد
 نشسته از راست: مسعود ناجی، عبدالرسول حمزوی، عبدالصمد صمدی، محمد رضا خیاطیان، حاجی
 بشاکردی، علی هنرمند، علی اکبری، عبدالعزیز فولادی (نگارنده در کسوت معلمی)

دبستان کریمی روستای قاسمعالی تأسیس ۱۳۳۹

میر عبدالله کریمی بانی دبستان کریمی روستای قاسمعالی

تا قبل از تأسیس دبستان در روستای قاسم عالی مردم
 این روستا فرزندان خود را برای تحصیل به دبستان نصوری
 مرکز بخش و بعدها به دبستان اتحادیه‌ی احشام می‌فرستادند.
 اهالی روستای قاسم عالی کراً خواستار تأسیس مدرسه در
 این روستا می‌شوند اداره‌ی فرهنگ شرط تأسیس مدرسه در
 هر روستا علاوه بر تعداد دانش‌آموز، اهدا ساختمان مناسب قرار داده بود.

میر عبدالله کریمی که از سال ۱۳۰۸ در این روستا ساکن بوده و مردم از مناعت

طبع و خیر اندیشی ایشان همواره یاد می کنند، این نیاز را به خوبی احساس می کند و در راستای تأسیس مدرسه در روستای قاسمعالی تلاش خود را آغاز می کند. وی در سال ۱۳۳۸ با هزینه شخصی خود و همکاری فرزند بزرگش اسماعیل یک باب مدرسه‌ی دو کلاسه احداث و به اداره‌ی فرهنگ اهدا می نماید، ولی به دلیل کمبود معلم و کمی دانش آموز در آن سال مدرسه تأسیس نمی شود. اسماعیل فرزند ایشان که در آن سال در قطر مشغول به کار بوده از همانجا جهت افتتاح مدرسه با دکتر خانلری وزیر وقت فرهنگ ایران مکاتبه می نماید و سر انجام با پیگیری های مجدانه‌ی ایشان در مهرماه سال ۱۳۳۹ دبستان این روستا با آموزگاری قنبر بلالی تأسیس می شود و دانش آموزان روستاهای خلف، باغستان و خردو نیز در همین مدرسه مشغول به تحصیل می شوند.

به پاس این اقدام خیرخواهانه، اداره‌ی فرهنگ بندرلنگه این دبستان را به نام «دبستان دولتی کریمی» نام گذاری می نماید و تا کنون نیز به همین نام باقی است. در سال ۱۳۴۲ اسماعیل کریمی که خود از اولین دانش آموزان دبستان ملی در سال ۱۳۱۴ می باشد به عنوان اولین معلم بومی منطقه استخدام شد و به مدت ۲۷ سال تا پایان سال ۱۳۶۹ مدیر و آموزگاری این دبستان را عهده دار بوده است.

اولیاء دانش آموزان دبستان کریمی روستای قاسمعالی شهرستان پارسین

نامه‌ی میر عبدالله کریمی به فرزندش اسماعیل در قطر در خصوص پیگیری
بازگشایی مدرسه‌ی روستای قاسم عالی شهرستان پارسین

عزیزم! عرض کنم که در این روزها
برمانند که گواهند در سینه چینه‌ها بر ما نماند
از ما باید حتی ۱۲۰۰ نفر را داشته باشیم
که یکم و خبر نیست عزیزم! از آن بکنند فوراً از طرف
خود اهل آن خطی بنویسند و بگویند که
خود ما رسیدن خط اگر نتواند از آن
بدهند ترا و ترحمی هم بدهد معطن خود
بنویسد لاکر اولی است کند
تا ۱۵ روز بعد کند و متن خبر جز از طرف
که فرزند اگر بماند آن بود است فوراً
خبریده هم و بیز از خطی کند

دبستان دخترانه‌ی رقیه‌نصوری تأسیس ۱۳۴۰

از ابتدای تأسیس اولین دبستان دولتی در سال ۱۳۲۴ تنها تعداد اندکی از دختران حاضر به حضور در کلاس‌های درس در کنار پسران بودند در حالی که تعداد زیادی از خانواده‌ها به دلیل تعصبات دینی حاضر به فرستادن دخترانشان به مدرسه نبودند و اکثریت قریب به اتفاق دختران از نعمت خواندن و نوشتن محروم بودند و سوادآموزی آنها به صورت یک ضرورت اجتماعی مطرح نبود، چند سال پس از تأسیس مدارس پسرانه لزوم تأسیس مدارس دخترانه بر سر زبانها افتاد و مردم را وادار نمود تا نسبت به ایجاد مدرسه‌ای مستقل برای دختران خود اقدام نمایند.

به دنبال تقاضای مردم، آقای غلامعباس مهتری نماینده‌ی فرهنگ پارسیان درخواست مردم را به اداره‌ی فرهنگ بندرلنگه ارسال نمود و اداره‌ی فرهنگ بندرلنگه ضمن بررسی با ایجاد مدرسه‌ی مستقل دخترانه در مرکز بخش موافقت نمود و سرانجام در مهرماه سال ۱۳۴۰ ه.ش در زمان نمایندگی آقای الیاس افضلی اولین دبستان دخترانه با نام دبستان «دخترانه گاوبندی» به مدیریت سرکار خانم «فرنگیس جوکار» تأسیس گردید.

در اولین سال تأسیس این واحد آموزشی تعداد ۱۶ نفر دانش‌آموز در پایه‌ی اول ثبت نام نمودند و دانش‌آموزان دختری که قبلاً در مدرسه پسرانه‌ی نصوری در حال تحصیل بودند به این مدرسه منتقل شدند. ابتدا این مدرسه در ساختمانی در کنار اداره‌ی اسبق آموزش و پرورش (ساختمان فعلی کتابخانه‌ی ارشاد اسلامی) فعال بود در سال ۱۳۴۰ ه.ش ساختمان جدید مدرسه‌ی دخترانه توسط شادروان شیخ یاسر نصوری احداث گردید و دانش‌آموزان به مدرسه‌ی جدید منتقل شدند. (خیابان امام خمینی، محل اداره‌ی سابق آموزش و پرورش) به پاس این اقدام فرهنگی جناب آقای نصوری با پیشنهاد آقای الیاس افضلی نماینده‌ی وقت فرهنگ پارسیان به اداره‌ی فرهنگ بندرلنگه و موافقت اداره‌ی مذکور دبستان دخترانه مرکز شهر به نام «دبستان رقیه‌نصوری» نام‌گذاری شد. در سال ۱۳۴۳ سرکار خانم خدیجه ترکمانی که پایه‌های

اول تا چهارم ابتدایی خود را در دبستان نصوری سپری کرده بود و در مدرسه‌ی رقیه نصوری موفق به اخذ مدرک تحصیلی ششم ابتدایی شده بود به عنوان اولین معلم زن بومی در منطقه به استخدام آموزش و پرورش در آمد و در دبستان رقیه نصوری مشغول به تدریس شد. این دبستان در سال ۱۳۶۰ به «دبستان بنت الهدی» تغییر نام یافت.

دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی دبستان رقیه نصوری در سال تحصیلی

۱۳۴۰-۴۱

زهره بزمی، کلثوم جعفری، مریم خلیلی، مریم دیو خوار، سکینه دهقان، رفعت ریسی، مریم سادگی، فاطمه غلامپور، عایشه غفاری، زهرا فیوضی، کنیز کاتب زاده، زیور کربلایی، فتحیه نصوری، حوا محمودی زاده، حوا رحمانی و طلعت آبرن.

مدیران دبستان رقیه نصوری از ابتدا تا کنون

فرنگیس جوکار، فاطمه بحرانی، شوکت الزمان فهیمی، مهرانگیز حسین زاده، طوبی حق شناس، علی طاهری، مذکور نصوری، عباس کریمی، خدیجه ترکمانی، مهین جهرمی، فاطمه قاسمی و فرزانه روشن.

ساختمان دبستان رقیه نصوری مرکز شهر، اداره آموزش و پرورش پارسیان سابق سال احداث:

۱۳۴۰ هـ. ش

شماره ۴۴
 چرودان
 تاریخ ثبت
 پرونده

منازلت
 اداره کل فرهنگ استان هفتم
 اداره فرهنگ شهرستان بندرلنگ
 تاریخ نگارش ۲۰/۲/۱۳۹۲
 تاریخ پاکدیس

دستان دقرانه کاوشی
 بنامد خمره سفالین و کوزه دلسران آنجوری جهت
 استفاده دانش آموزان آذربایجان ارسال میگردند تقاضی
 است ضمن ثبت نام خمره و دلسران در دفتر ارسال وصول
 آنرا بخدمت فرمائید
 نماینده فرهنگ گاویندی فضل

منازلت
 اداره کل فرهنگ استان هفتم
 اداره فرهنگ شهرستان بندرلنگ
 تاریخ نگارش ۲۰/۲/۱۳۹۲
 تاریخ پاکدیس

اداره فرهنگ گاویندی
 بازگشت نامه ۲۸۴
 و ممرل بنامد خمره سفالین و کوزه دلسران
 آنجوری جهت استفاده دانش آموزان آذربایجان
 ارسال میگردند آن اداره اطلاع میسردهد

شماره ۱۸۵
 چرودان
 تاریخ ثبت
 پرونده

منازلت
 اداره کل فرهنگ استان هفتم
 اداره فرهنگ شهرستان بندرلنگ
 تاریخ نگارش ۲۵/۲/۱۳۹۲
 تاریخ پاکدیس

دستان دقرانه
 بنامد یک جلد کتاب داستان سلطان و پادشاهان
 ارسال میگردند مورد استفسار دانش آموزان و
 آموزگاران قرار میگیرد با سستی در سررسه تمام آوری
 مورد وصول آنرا اعلام دارم
 نماینده فرهنگ گاویندی فضل

منازلت
 اداره کل فرهنگ استان هفتم
 اداره فرهنگ شهرستان بندرلنگ
 تاریخ نگارش ۲۵/۲/۱۳۹۲
 تاریخ پاکدیس

اداره فرهنگ گاویندی
 بازگشت نامه ۲۸۴
 و ممرل بنامد خمره سفالین و کوزه دلسران
 آنجوری جهت استفاده دانش آموزان آذربایجان
 ارسال میگردند آن اداره اطلاع میسردهد

آموزش و پرورش شهرستان پارسینان

دبستان خیام بندر شیو تأسیس ۱۳۴۰ هـ. ش

پس از تأسیس ۹ واحد آموزشی در مرکز شهر پارسیان و تعدادی از روستاهای اطراف، مردم روستاهای ساحلی هم خواستار تأسیس مدرسه در روستای خود شدند. نمایندگی فرهنگ منطقه شرط تأسیس مدرسه در هر روستا را منوط به ساخت فضای آموزشی مناسب توسط اهالی می‌دانست.

مردم روستای شیو با کمک و همکاری همدیگر ساختمانی با مصالح محلی جهت مدرسه در کنار گمرک قدیم ساختند و به اداره‌ی فرهنگ واگذار نمودند. سرانجام پس از پیگیری‌های مستمر در مهر ماه سال ۱۳۴۰ هـ. ش دبستان ۴ کلاسه بندر شیو با تعداد ۱۰ دانش‌آموز و با آموزگاری شخصی به نام..... مدیرزاده تأسیس شد.

ابتدا نام دبستان، «دبستان دولتی شیو» بود و پس از مدتی به نام دبستان «خیام» نامگذاری شد، و بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی با شهادت «شهید کلانتری» به نام دبستان «شهید کلانتری» تغییر نام یافت.

تأسیس سیکل اول دبیرستان در سال (۱۳۴۴ هـ. ش)

به دلیل نبودن دبیرستان در منطقه‌ی پارسیان اکثر دانش‌آموزان پس از پایان مقطع ابتدایی ترک تحصیل می‌کردند تا این که در مهر ماه ۱۳۴۴ هـ. ش با تلاش آقای رحمت‌الله رحیمی لاری نماینده‌ی وقت آموزش و پرورش اولین دبیرستان با تعداد ۱۰ نفر دانش‌آموز بامدیریت آقای محمد دری با نام دبیرستان «۲۵ شهریور» تأسیس گردید.

اولین دانش‌آموزان دبیرستان پارسیان

منوچهر پورفر، علی توکلی، احمد فربودی، حمزه شهابی، موسی صالحی، یوسف قاسمی، عیسی منصوری، محمد سعیدی، عبدالله رستگار و ابراهیم شهابی

محل تشکیل کلاس: ابتدا برای مدتی منزل مرحوم حاج عبدالرحمن طاهری، چند سالی در دبستان نصوری، برای دو سال تحصیلی در ساختمان قلعه‌ی شیخ مذکور

نصوری و دو سال دیگر هم در مدرسه راهنمایی ۲۵ شهریور ساختمان فعلی دبستان فاطمیه بود.

تعدادی از اولین دبیران: هلال نجف بیگی، مراد کاظمی، حبیب الله ضمیری، سروان علی آبادی (دبیر زبان خارجه)

همچنین در سال ۱۳۴۶ ه. ش با پیگیری آقای محمود ایزدخواه نماینده‌ی آموزش و پرورش سیکل اول (کلاس نهم) راه اندازی شد و دانش‌آموزان این منطقه توانستند حداقل با مدرک تحصیلی سیکل اول فارغ التحصیل شده توسط همین مدرک جذب ادارات دولتی شوند. اولین دانش‌آموزان دبیرستانی که پیش از اخذ مدرک تحصیلی سیکل اول در آزمون ورودی دانشسرای مقدماتی شرکت نموده و پس از طی دو سال دوره تربیت معلم در مهر ماه ۱۳۴۹ به عنوان آموزگار جذب آموزش و پرورش منطقه شدند منوچهر پورفر و علی توکلی می‌باشند.

مدیران دبیرستان ۲۵ شهریور (سیکل اول)

محمد دری، حسین مصدري درگاه محمد حسن اسکندری و جمشید رخشان

اجرای نمایش تئاتر خون شرف توسط دانش‌آموزان دبیرستان ۲۵ شهریور پارسین سال ۱۳۴۹

مدرسه‌ی راهنمایی ۲۵ شهریور تأسیس ۱۳۵۰ش

با تغییر نظام آموزشی در سال تحصیلی ۱۳۵۱-۱۳۵۰ سیکل اول دبیرستان (کلاسهای هفتم، هشتم و نهم) کم کم جای خود را به نظام راهنمایی داد و در این سال تحصیلی دانش‌آموزان راهنمایی و سیکل اول دبیرستان در یک آموزشگاه به نام مدرسه راهنمایی ۲۵ شهریور مشغول به تحصیل بودند و هر ساله یک کلاس از سیکل اول کم و یک کلاس به دوره راهنمایی افزوده می‌شد، تا اینکه در پایان سال تحصیلی ۵۳-۱۳۵۲ سیکل اول دبیرستان پایان یافت و نظام سه ساله راهنمایی جایگزین سیکل اول شد.

این مدرسه راهنمایی تا سال ۱۳۵۸ تنها مدرسه‌ی راهنمایی منطقه بود و به صورت مختلط اداره می‌شد. در اولین سال تأسیس این واحد آموزشی از تعداد ۶۷ نفر دانش‌آموز در پایه‌ی اول راهنمایی تنها چهار نفر دانش‌آموز دختر بودند و در سالهای بعد هم به دلیل تعصبات دینی مردم، تعداد انگشت شماری از دختران پس از پایان دوره‌ی ابتدایی جذب مقطع راهنمایی می‌شدند.

به دلیل نبود راه ارتباطی مناسب از روستاها به شهر، عدم وسیله‌ی نقلیه به منظور ایاب و ذهاب دانش‌آموزان و تعصبات دینی خانواده‌ها در مورد حضور دختران در کلاسهای درس در کنار پسران شاهد بودیم که چه استعدادهای با ارزشی بعد از پایان دوره‌ی ابتدایی از تحصیل باز می‌ماندند. در سالهای اولیه‌ی تأسیس مدرسه‌ی راهنمایی که به صورت مختلط اداره می‌شد دو نفر دبیر زن به نام‌های طاهره عسگری و زهرا خمسه‌ای در کنار مردان مشغول به تدریس بودند.

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ مدرسه راهنمایی ۲۵ شهریور به مدرسه‌ی راهنمایی «۱۷ شهریور» تغییر نام یافت.

در سال تحصیلی ۱۳۵۸-۱۳۵۹ مدرسه‌ی راهنمایی به صورت مختلط در مرکز دهستانهای بوچیر، بهده، دشتی و کوشکنار تأسیس شد و مدرسه عدالت دهستان

زیارت در سال ۱۳۶۳ تأسیس گردید..

مدیران اولین مدرسه‌ی راهنمایی مرکز شهر پاریسیان از سال ۱۳۵۰ تا کنون

حسین مصدري درگاه، محمد حسن اسکندري، جمشيد رخشان، يعقوب شادبهر،
منوچهر پورفر، عبدالرحمن چمن آرا، عبدالله بهبودی، علی سبحانی، علی مصلی نژاد
و محمد بحری

دانش آموزان دبیرستان و راهنمایی ۲۵ شهرپور پاریسیان سال تحصیلی ۵۳-۵۲

تأسیس مدرسه راهنمایی دخترانه طالقانی

در مهرماه ۱۳۵۸ مدرسه‌ی راهنمایی دختران با نام راهنمایی «اعظم طالقانی» با ۵۵ نفر دانش آموز و با مدیریت آقای احمد فربودی تأسیس شد و شور و شوق تحصیل در بین دختران فزونی یافت. در سال بعد نام مدرسه از اعظم طالقانی به مدرسه‌ی «راهنمایی طالقانی» تغییر یافت.

مدیران و سرپرستان مدرسه راهنمایی طالقانی از ابتدا تاکنون

احمد فربودی، عباس کریمی، عبدالله دلشاد، خدیجه ترکمانی، نصرت نصوری،

رقیه ابراهیمی، فرزانه روشن، آسیه عباسی، زینب ماجدی، منیژه روشن.

تاریخ تأسیس مدارس راهنمایی دخترانه در مراکز دهستانها

حدیجه کبری بوچیر ۱۳۶۵، شهید رستمی دشتی ۱۳۶۸، توحید بهده ۱۳۷۱

فضیلت کوشکنار ۱۳۷۲

تأسیس دبیرستان (نظام ۴ ساله) در سال تحصیلی ۵۶-۱۳۵۵

با پایان یافتن سیکل اول متوسطه در خرداد ماه ۱۳۵۳ دبیرستان پارسیان منحل شد باز هم دانش آموزان فارغ التحصیل دوره راهنمایی جهت ادامه تحصیل و گرفتن دیپلم دچار مشکل بودند، عده‌ای از آنها ترک تحصیل می نمودند و عده‌ای هم جهت ادامه تحصیل راهی شهرهای دیگر می شدند تا اینکه اولین دبیرستان نظام جدید متوسطه که دوره‌ی آن چهار ساله بوده در سال تحصیلی ۵۶-۱۳۵۵ با مدیریت علی توکلی تأسیس شد.

باز هم دختران فارغ التحصیل دوره راهنمایی یا ترک تحصیل می نمودند یا مجبور بودند در کنار پسران مشغول به تحصیل شوند که تعداد اندکی از دختران در این شرایط درس می خواندند. در اولین سال تأسیس دبیرستان از تعداد ۴۸ دانش آموز در پایه اول فقط ۷ نفر دختر بودند. رشته‌های خدمات و علوم انسانی اولین رشته‌هایی بودند که در این دبیرستان ایجاد شد و بالاجبار دانش آموزان یا می‌بایست در یکی از این دو رشته‌ها تحصیل نمایند و یا اینکه جهت ادامه تحصیل به دیگر شهرها بروند.

دبیرستان ۲۵ شهریور در بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به «دبیرستان میرزاده‌ی عشقی» تغییر نام داد. در سال تحصیلی ۵۹-۱۳۵۸ مدیریت این دبیرستان به آقای ابراهیم اسلامی واگذار شد و نامبرده تا پایان سال تحصیلی ۶۵-۱۳۶۴ مدیریت این واحد آموزشی را به عهده داشت. در سال ۱۳۶۰ با شهادت دکتر سید محمد حسین بهشتی نام این دبیرستان به «دبیرستان شهید بهشتی» تغییر یافت.

این دبیرستان تا پایان سال تحصیلی ۶۱-۱۳۶۰ تنها دبیرستانی بود که در مرکز بخش گاوبندی آن روز، پذیرای دانش‌آموزان متوسطه سراسر بخش بود و همه دانش‌آموزان منطقه اعم از روستایی و غیر روستایی دختر و پسر در این دبیرستان مشغول به تحصیل بودند. از سال تحصیلی ۶۲-۱۳۶۱ دبیرستان دخترانه‌ای که امروز به نام فاطمیه می‌شناسیم افتتاح شد و پسران و دختران در این مقطع تحصیلی جدای از هم تحصیل می‌کردند. دبیرستانهای دخترانه و پسرانه و حتی بخشی از مدارس راهنمایی توسط دبیران و مربیانی اداره می‌شد که غالباً از مناطق مختلف کشور به این منطقه انتقال یافته بودند. به جرات می‌توان گفت دبیران و کادر آموزشی دوره‌ی متوسطه از خود منطقه به عدد انگشتان یک دست هم نمی‌رسید.

خیلی از این دبیران انتقال یافته به این منطقه انسانهای با فرهنگ و با دانشی بودند که هنوز هم آثار فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی و رفتارهای انسانی آنان با اینکه سالهاست از این منطقه رفته‌اند در دل و ذهن مردم و به خصوص دانش‌آموزانی که به مدارج علمی بالا دست یافته‌اند ماندگار است.

مدیران دبیرستان پسرانه شهید بهشتی از سال تأسیس تا کنون

علی توکلی، ابراهیم اسلامی، حمزه حسندخت، احمد رادمنش، عبدالله محمدی، محمد ایرانخواه، حمزه حسندخت و عبدالله اعزازی.

دبیرستان دخترانه‌ی فاطمیه

دبیرستان دخترانه‌ی فاطمیه در پارسیان در سال ۱۳۶۱ تأسیس گردید. همانگونه که قبلاً هم اشاره شد قبل از تأسیس دبیرستان دخترانه اکثر دانش‌آموزان دختر پس از فارغ‌التحصیل شدن از مقطع راهنمایی ترک تحصیل می‌نمودند و تنها تعداد اندکی از آنان در دبیرستان پسرانه به صورت مختلط حاضر به ادامه تحصیل بودند تا اینکه در این سال دبیرستان دخترانه فاطمیه با ۲۸ نفر دانش‌آموز در پایه‌های اول، دوم و

چهارم با مدیریت سرکار خانم «ماه منظر پرهیزگار» تأسیس شد و تا سال ۱۳۷۰ محل دبیرستان ساختمان فعلی هنرستان کارو دانش حضرت رقیه علیها السلام بود و از مهر ماه سال ۱۳۷۰ به محل فعلی خیابان رازی روبروی پارک ملت انتقال یافت.

مدیران دبیرستان فاطمیه از ابتدا تا کنون

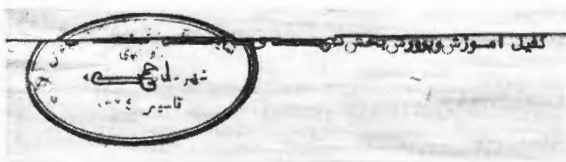
ماه منظر پرهیزگار، شهربان کریمی، رویا محمدیان، زینب تقوی، پری خاتون
صحرائشین و سیده طاهره حمزوی

تبرستان
www.tabarestan.info

تأسیس نمایندگی فرهنگ شهرستان پارسیان

نمایندگی فرهنگ در شهرستان پارسیان هم زمان با تأسیس اولین مدرسه دولتی در سال ۱۳۲۴ هـ. ش با مسئولیت فردی به نام بصیری تأسیس شد. در آن زمان نمایندگی فرهنگ گاوبندی تابع اداره‌ی فرهنگ لارستان بوده است. در صفحه ۸۴۹ کتاب فارس نامه دوم تألیف عبدالحمید طاهری آمده که «در سال ۱۳۲۷ لارستان دارای یک اداره و چهار نمایندگی به نام نمایندگی گاوبندی، نمایندگی بستک، نمایندگی اوز و نمایندگی بندر لنگه بود» به نظر می‌رسد در هر منطقه‌ای که مدرسه راه اندازی می‌شده مدیر آن مدرسه نیز با حفظ سمت، مسئولیت نمایندگی فرهنگ آن منطقه هم عهده دار بوده است. با ارتقا نمایندگی فرهنگ بندر لنگه به اداره‌ی مستقل، نمایندگی فرهنگ گاوبندی در سال ۱۳۴۰ با تعداد ۸ واحد آموزشی (دبستانهای نسوری مرکز بخش، فردوسی دشتی، نسوری بهده، حمادی بوچیر، اتحادیه احشام، کریمی قاسمعالی، رقیه نسوری، خیام بندر شیو) تحت پوشش اداره‌ی فرهنگ بندر لنگه قرار گرفت.

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش در پارسیان

نمونه مهر نمایندگی فرهنگ گاوبندی در سال ۱۳۲۴ هـ. ش

ساختمان نمایندگی آموزش و پرورش پارسیان میدان جمهوری اسلامی محل کتابخانه‌ی فعلی تا سال ۱۳۵۸

وزارت فرهنگ

اداره کل فرهنگ استان هنرمند
دائرة

تاریخ ۱۳
شماره ۴۸۱۸۹
پوسه ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰

اداره فرهنگ شهرستان لار

۱۱
۱۳

چون طبق مصوبه مورخ ۱۳/۳/۴۰ هیأت وزیران فرهنگ بندرلنگه از فرهنگ نارس
مقتضی وضع اداره فرهنگ بندرلنگه گردیده بنا براین بخشهای کاربندی و مسکن نیز تظلم
اداره فرهنگ بندرلنگه میباشد خواهشمند است بفرهنگهای مذکور ابلاغ نمایند از این به بعد
بمسئول فرهنگ بندرلنگه مکاتبه نمایند.

رئیس اداره کل فرهنگ استان فارس - منصوری

دو روزنامه: فرهنگ لار
۴۸۹۰۲۱۳۶۹۷۵۱

۱۳
۱۳۰۷۱۳

نمایندگان آموزش و پرورش پارسین از سال ۱۳۲۴ تا ۱۳۵۹ ه. ش

نام و نام خانوادگی	سال	شهرستان
بصیری	۱۳۲۴	لارستان
علی محمد ضیاء لاری	۱۳۲۷	لارستان
محمد صادق امامی	۱۳۳۰	لارستان
امینا زاده	۱۳۳۶ تا ۱۳۳۸	لارستان
غلامعباس مهتری	۱۳۳۸ تا مهر ماه ۱۳۴۰	بندر لنگه
الیاس افضلی	از مهر ماه ۱۳۴۰ تا مهر ۱۳۴۴	ابركوه
رحمت الله رحیمی	سال تحصیلی ۴۵-۱۳۴۴	لارستان
حبیب الله فرزانه	کفیل سال تحصیلی ۴۶-۱۳۴۵	داراب
محمود ایزدخواه	۴۶/۶/۲۷ تا ۵۲/۹/۲۵	لارستان
رضائی	۵۲/۱/۲۵ تا ۵۳/۱/۲۵	انزلی
محمود ایزدخواه	۵۳/۱/۲۵ تا ۵۵/۶/۵	لارستان
هلال نجف بیگی	۵۵/۶/۵ تا ۵۶/۳/۲	ارومیه
احمد صمدی	کفیل (۵۶/۳/۲ تا ۵۶/۷/۱)	پارسین
محمد صالحی	۵۷/۱۲ تا ۵۶/۷/۱	تهران
احمد فربودی	سرپرست ۵۸/۱/۲۵ تا ۵۸/۱۱/۶	پارسین
عبدالله دلشاد	۱۳۵۹ تا ۵۸/۱۱/۶	پارسین

تأسیس اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه‌ای پارسین

در سال ۱۳۵۹ ه. ش در زمان نمایندگی مرحوم عبدالله دلشاد با پیگیری‌های ایشان و تلاش‌های آقای حبیب کریمی معاونت اداره و حمایت‌های آقای حسین استاد

ریاست وقت اداره‌ی آموزش پرورش بندرلنگه و دکتر علی شهبازی مدیر کل آموزش و پرورش استان هرمزگان آموزش و پرورش پارسیان از نمایندگی به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقا یافت.

رؤسای آموزش و پرورش شهرستان پارسیان از سال ۱۳۵۹ تا کنون عبارتند از

نام و نام خانوادگی	تاریخ انتصاب	محل سکونت
عبدالله دلشاد	۱۳۶۰/۶/۱ تا ۵۹	پارسیان
محمد کاتبی بناب	۱۳۶۰/۶/۱ تا ۶۱/۱۲/۲۲	مرند
علی اقلیمی	۱۳۶۱/۱۲/۲۲ تا ۶۴/۶/۱۹	جهرم
حبیب فرهمندفرد	۱۳۶۵/۷/۱ تا ۶۴/۶/۱۹	کفیل
ابراهیم اسلامی	۱۳۶۵/۷/۱ تا ۱۳۷۱/۷/۵	مرند
حمزه حسندخت	۱۳۷۱/۷/۵ تا ۱۳۷۸/۴/۱۴	پارسیان
مسعود کریمی	۱۳۸۲/۶/۲۸ تا ۱۳۷۸/۴/۱۴	پارسیان
سیدعبدال عبدی پور	۱۳۸۷/۴/۳۱ تا ۱۳۸۲/۶/۲۸	یاسوج
مسعود کریمی	۱۳۸۷/۵/۱ تا کنون	پارسیان

معاونین آموزش و پرورش پارسیان از سال ۱۳۶۰ تا کنون

نام و نام خانوادگی	تاریخ انتصاب
حبیب کریمی	۱۳۶۰ تا ۱۳۶۱/۷/۱۲
عبدالله محمدی	۱۳۶۱/۷/۱۲ تا ۱۳۶۲/۷/۴
حبیب فرهمندفرد	۱۳۶۲/۷/۵ تا ۱۳۶۶/۱۱/۲۰

نام و نام خانوادگی	تاریخ انتصاب
علی مصلی نژاد	۱۳۶۶/۱۱/۲۱ تا ۱۳۷۴/۷/۲۹
عبدالرضا کرمی	۱۳۷۴/۸/۶ تا ۱۳۷۹/۶/۲۴
حبیب فرهمندفرد	۱۳۷۹/۶/۲۴ تا ۱۳۸۷/۱۲/۱۲
غلامرضا بدیعی	۱۳۸۶/۱۰/۳۰ تا ۱۳۸۷/۸/۲۰
عبدالمجید بدیعی	۱۳۸۷/۸/۲۰ تا کنون
محمد پژمانفر	۱۳۸۷/۸/۲۰ تا کنون
محمود روان	۱۳۸۹/۱۲/۲۸ تا کنون

اولین های آموزش و پرورش شهرستان پارسین تا بهمن ماه ۱۳۹۱

اولین مدرسه ی ملی	مدرسه ملی با آموزگاری عیسی قدسی و حسن طیبی ۱۳۱۴ هـ. ش، بانی شیخ سیف الله نصوری
اولین مدرسه ی دولتی	دبستان یاسریه مرکز شهر ۱۳۲۴ هـ. ش بامدیر آموزگاری بصیری
اولین دبستان روستایی	دبستان آل حرم کوشکنار ۱۳۲۸ هـ. ش بامدیر آموزگاری سید عیسی ابطحی
اولین دبستان دخترانه	دبستان رقیه نصوری مرکز شهر ۱۳۴۰ هـ. ش بامدیریت فرانگیس جوکار
اولین دبستان دخترانه روستایی	دبستان شهید رجایی ۱۳۶۰ احشام بامدیریت عبدالله دلشاد
اولین دبستان (سیکل اول)	۲۵ شهریور ۱۳۴۴ هـ. ش بامدیریت محمد دری
اولین مدرسه ی راهنمایی	۲۵ شهریور ۱۳۵۱ هـ. ش بامدیریت حسین مصدري درگاه

اولین دبیرستان نظام چهار ساله جایگزین سیکل دوم	۲۵ شهریور شهید بهشتی فعلی ۱۳۵۵ ه. ش. بامدیریت علی توکلی
اولین دبیرستان دخترانه	دبیرستان فاطمیه ۱۳۶۱ ش بامدیریت ماه منظر پرهیزگار
اولین دبیرستان نمونه دولتی	دخترانه نمونه امام خمینی <small>علیه السلام</small> تأسیس ۱۳۸۲ با مدیریت زینب ماجدی
اولین مدرسه‌ی راهنمایی نمونه دخترانه	دخترانه نرجس ۱۳۹۰ با مدیریت ماندانا طاهری
اولین راهنمایی نمونه پسرانه	راهنمایی حاج علی چیلری ۱۳۹۰ با مدیریت حسن علی پور
اولین مدرسه‌ی استثنایی	جبار باغچه بان با مدیریت حبیب کریمی سال ۱۳۶۳
اولین معلم بومی	اسماعیل کریمی استخدام سال ۱۳۴۲ ه. ش.
اولین معلم زن بومی	خدیجه ترکمانی ۱۳۴۳ ه. ش.
اولین فارغ التحصیلان دانشسرای مقدماتی برادران	منوچهر پورفر - علی توکلی ۱۳۴۹ ه. ش.
اولین فوق دیپلم‌های آموزش و پرورش	محمد مبارکی - محمد ایرانخواه رشته حرفه و فن ۱۳۵۴ ه. ش.
اولین فوق دیپلم زن	ملیحه اولی نژاد ۱۳۵۶ ه. ش.
اولین لیسانس مرد	علی توکلی لیسانس مدیریت ۱۳۵۶
اولین لیسانس زن	مریم صمدی لیسانس ادبیات سال ۱۳۷۲
اولین فارغ التحصیلان دانشسرای مقدماتی خواهران	سکینه آبرن - ام کلثوم ابطحی سال ۱۳۵۵ ه. ش.
اولین فارغ التحصیلان دانشسرای روستایی برادران	ابراهیم (علی) کورده‌ای، محمد دست گشاده، حسن سامزاده، محمد عباسیان، محمد دستمزد، محمود بحری

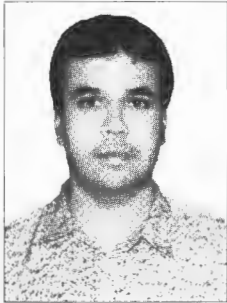
اولین فارغ التحصیلان دانشسرای روستایی خواهران	لیلا هنرمند، فاطمه جاسم دخت
اولین فوق لیسانس و دکتری	محمد نور رحمانی سال ۱۳۷۲ فوق لیسانس علوم تربیتی، ۱۳۷۸ دکتری علوم تربیتی
اولین فوق لیسانس زن	ملیحه صالحی فوق لیسانس ریاضی ۱۳۸۵
اولین نماینده‌ی فرهنگ	بصیری ۱۳۲۴ هـ. ش
اولین رئیس اداره آموزش و پرورش	عبدالله دلشاد ۱۳۵۹ هـ. ش
اولین مدیر آموزش و پرورش	سید عبدال عبدی پور ۱۳۸۴ هـ. ش
اولین پرسنل خدماتی مرد	محمد علی جهرمی ۱۳۴۰ هـ. ش
اولین پرسنل خدماتی زن	فخری کاظمی
اولین معاون اداره‌ی آموزش و پرورش	حبیب کریمی ۱۳۶۰ هـ. ش
اولیم معلم بازنشسته	اسماعیل کریمی ۱۳۶۹ هـ. ش
اولین معلم بازنشسته زن	خدیدجه ترکمانی ۱۳۷۳ هـ. ش
اولین سال برگزاری کنکوردر پارسیان	۱۳۷۸ توسط آموزش و پرورش باریاست مسعود کریمی
اولین دانشجو	عبدالله فربودی رشته پزشکی ۱۳۳۷ هـ. ش
اولین رتبه‌ی تک رقمی (رتبه ۹)	داریوش اکبری ۱۳۷۰
اولین دانش آموز راه یافته به المپیاد علمی کشوری	حسن احتشامی پور رشته شیمی ۱۳۷۰ هـ. ش

اولین دانش آموزان کسب کننده‌ی مقام علمی کشوری در جشنواره خوارزمی	صادق خیاطیان، محمد عباسی، کسب رتبه سوم کشوری، رشته مکانیک آذر ۸۶ نهمین جشنواره خوارزمی
اولین خیران مدرسه ساز	شیخ یاسر منصور ۱۳۲۴ ه. ش، شیخ عبدالله بوهندی آل حرم ۱۳۲۸، شیخ علی حمادی ۱۳۳۰، عبد الله کریمی ۱۳۳۹

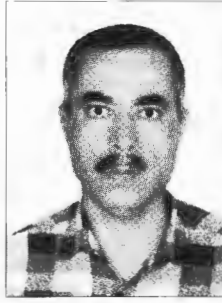
وضع کنونی آموزش و پرورش شهرستان پارسین سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱

واحد آموزشی	واحد	کلاس	دانش آموز
ابتدایی	۴۷	۲۳۹	۳۹۴۸
راهنمایی	۳۲	۷۵	۱۲۹۰
متوسطه	۱۴	۵۸	۱۲۷۹
فنی حرفه ای	۳	۱۶	۳۰۱
کار و دانش	۵	۲۰	۴۱۰
جمع کل	۱۰۱	۴۰۸	۷۲۲۸
پرسنل رسمی ۹۳۳ نفر - پرسنل قرار دادی ۹۱ نفر			

مدیران و معلمان نمونه کشوری از ابتدا تا سال ۱۳۹۱

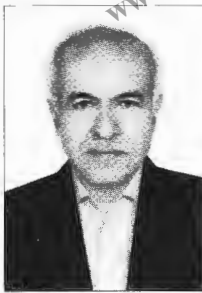
احمد اسماعیلی شمس آباد
معلم نمونه سال ۱۳۷۵

احمد محمودی زاده
معلم نمونه سال ۱۳۷۳

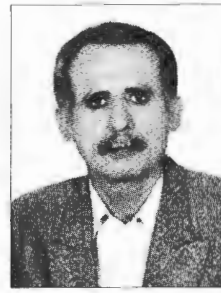
منوچهر پور فر
مدیر نمونه سال ۱۳۷۱

حسن رئیسی
معلم نمونه سال ۱۳۷۷

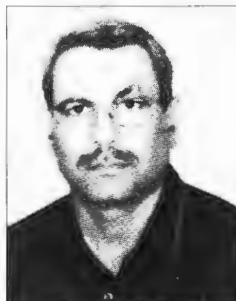
احمد رحمانی
معلم نمونه سال ۱۳۷۶

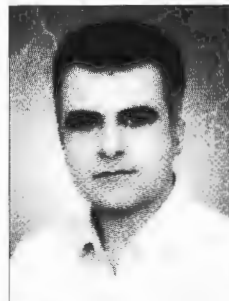
جاسم بهبودی
معلم نمونه سال ۱۳۷۵

الله داد امیری
مدیر نمونه سال ۱۳۸۷

محمد حبیبی
معلم نمونه سال ۱۳۸۵

فرید فریبودی
مدیر نمونه سال ۱۳۸۵

ملیحه اولی نژاد مدیر نمونه سال ۱۳۸۴

دانشجویان پارسیانی دارای رتبه‌های زیر ۱۰۰ در کنکور سراسری (منطقه ۳)

از ابتدا تا سال ۱۳۹۰

نام و نام خانوادگی	رشته تحصیلی	رتبه کنکور	رشته دانشگاه
داریوش اکبری	علوم تجربی	۹	پزشکی یزد
محمد رشیدی	ریاضی فیزیک	۲۷	مهندسی برق امیر کبیر
محمد هنرمند	ریاضی فیزیک	۵۴	مهندسی مکانیک اصفهان
فریده فرودی	علوم تجربی	۶۴	پزشکی بندر عباس
زینب عباسی	ریاضی فیزیک	۷۶	صنعت نفت اهواز
مرتضی توکلی	علوم تجربی	۹۶	پزشکی یزد

دارندگان مدارک دکتری و کارشناسی ارشد در آموزش و پرورش پارسیان

تا بهمن ماه سال ۱۳۹۱

نام و نام خانوادگی	مدرك تحصیلی	رشته تحصیلی	سال اخذ مدرک
محمود اکبری	فوق لیسانس	علوم قرآن و حدیث	۱۳۹۰
یعقوب آرایش	فوق لیسانس	برنامه ریزی درسی	۱۳۹۱
عبدالحمید جعفری	فوق لیسانس	علوم قرآن و حدیث	۱۳۷۸
فاضل جاسمی	فوق لیسانس	فیزیک	۱۳۹۰
اسماعیل حیدری	فوق لیسانس	شیمی	۱۳۸۹
محمد حبیبی	فوق لیسانس	برنامه ریزی درسی	۱۳۹۱
حسین حسندخت	فوق لیسانس	ادبیات فارسی	۱۳۹۱
علی دلدار	فوق لیسانس	جغرافیای سیاسی	۱۳۸۷

سال اخذ مدرک	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی	نام و نام خانوادگی
۱۳۸۹	ریاضی	فوق لیسانس	عبدالکریم دهقان
۱۳۹۱	ادبیات فارسی	فوق لیسانس	حسن دست موزه
۱۳۸۰	زبان و ادبیات فارسی	فوق لیسانس	احمد دهقان
۱۳۷۸	علوم تربیتی	دکتری	محمدنور رحمانی
۱۳۸۹	مدیریت آموزشی	فوق لیسانس	هادی رحمانی
۱۳۷۹	مدیریت آموزشی	فوق لیسانس	یوسف رستم نژاد
۱۳۹۱	برنامه ریزی آموزشی	فوق لیسانس	عبدالمولاربیسی
۱۳۹۰	فیزیک	فوق لیسانس	حسین رامک
۱۳۸۵	تاریخ اسلام	فوق لیسانس	محمد رستم زاده
۱۳۹۰	زبان و ادبیات فارسی	فوق لیسانس	عبدالواحد رستگار
۱۳۷۹	زبان انگلیسی	فوق لیسانس	محمد فرهادی
۱۳۸۳	دبیری زبان انگلیسی	فوق لیسانس	یوسف فرهادی
۱۳۸۶	مدیریت بازرگانی		سید عمران سجادی
۱۳۸۷	زبان و ادبیات فارسی	فوق لیسانس	سید احمد سجادی
۱۳۹۰	الهیات و معارف فارسی	فوق لیسانس	عبد الوهاب سلیمی پور
۱۳۸۱	جغرافیای طبیعی	فوق لیسانس	نادر شهابی
۱۳۸۹	زبان و ادبیات فارسی	فوق لیسانس	علی صمدی
۱۳۹۱	برنامه ریزی آموزشی	فوق لیسانس	علی صادقی
۱۳۸۵	ریاضی محض	فوق لیسانس	ملیحه صالحی

نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	سال اخذ مدرک
محمد عارف نیا	فوق لیسانس و دانشجوی دکتری	تاریخ	۱۳۸۷
یوسف علیپور	فوق لیسانس	شیمی	۱۳۸۷
طیب عبدایی	فوق لیسانس	زبان و ادبیات عرب	۱۳۹۰
محمد غلامی	فوق لیسانس	زبان و ادبیات فارسی	۱۳۹۰
حسن غفوری	فوق لیسانس	جامعه‌شناسی تبرستان	۱۳۹۱
خالد غانم	فوق لیسانس	ادبیات فارسی	۱۳۸۹
فرید فربودی	فوق لیسانس	آموزش زبان انگلیسی	۱۳۹۱
مریم فولادی	فوق لیسانس	فیزیک	۱۳۹۱
علی قاسمی	فوق لیسانس	روانشناسی تربیتی	۱۳۹۰
مسعود قاسمی	فوق لیسانس	فیزیک	۱۳۸۸
مسعود کریمی	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی	۱۳۸۱
غلامحسین کریمی	فوق لیسانس	تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش	۱۳۹۰
محمود کامران	فوق لیسانس	زیست‌شناسی	۱۳۹۰
امین لطیفی	فوق لیسانس	ادبیات فارسی	۱۳۸۲
محمد مبارکی	فوق لیسانس	میکروبیولوژی	۱۳۸۷
محمود مبارکی	فوق لیسانس	تربیت بدنی	۱۳۹۱
خالد مکاری	فوق لیسانس	تربیت بدنی	۱۳۹۱
عبدالعزیز ملایی	فوق لیسانس	مترجمی زبان انگلیسی	۱۳۸۶
اسماعیل مولوی	فوق لیسانس	علوم اجتماعی	۱۳۹۰

نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	سال اخذ مدرک
علی محمدی	فوق لیسانس	برنامه ریزی درسی	۱۳۹۱
ناصر میثاقی	فوق لیسانس	زبان و ادبیات عرب	۱۳۹۰
یوسف مختاری	فوق لیسانس	حقوق	۱۳۸۳
عبدالرحمن مصلح	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی	۱۳۹۰
رقیه نکوزاد	فوق لیسانس	علوم و قرآن حدیث	۱۳۹۰
محمد هوشیار	فوق لیسانس	ادبیات	۱۳۹۱

آمار بازنشستگان آموزش و پرورش پارسیان از ابتدا تا مهر ماه سال ۱۳۹۱

سال بازنشستگی	تعداد بازنشسته	سال بازنشستگی	تعداد بازنشسته
۱۳۵۹	۱	۱۳۸۳	۱۴
۱۳۶۹	۱	۱۳۸۴	۱۳
۱۳۷۳	۲	۱۳۸۵	۲۳
۱۳۷۴	۳	۱۳۸۶	۳۵
۱۳۷۸	۸	۱۳۸۷	۷۷
۱۳۷۹	۳	۱۳۸۸	۴۱
۱۳۸۰	۹	۱۳۸۹	۱۱
۱۳۸۱	۱۰	۱۳۹۰	۱۳
۱۳۸۲	۳	۱۳۹۱	۲۵
جمع کل ۲۹۲ نفر			

فرهنگیان متوفی شهرستان پارسین از ابتدا تا اسفند سال ۱۳۹۱

نام و نام خانوادگی	تاریخ وفات	نام و نام خانوادگی	تاریخ وفات
یوسف نصوری	۱۳۵۹	داریوش سعیدی	۱۳۸۱
عبدالحمید فهیمی زاده	۱۳۶۳	عبدالرضا کرمی	۱۳۸۲
احمد عجور	۱۳۶۳	عبدالرسول حیدری	۱۳۸۳
علی قاسمی	۱۳۶۴	احمد احمدیان	۱۳۸۵
محمد کتابت	۱۳۶۵	عبدالرحیم ره آورد	۱۳۸۶
رمضان بامری	۱۳۶۶	اسماعیل کریمی	۱۳۸۶
قاسم دشتیان	۱۳۷۱	مختار بدیعی	۱۳۸۶
عبدالله دلشاد	۱۳۷۲	حسن صاحب نژاد	۱۳۸۶
محمد جهرمی	۱۳۷۳	یعقوب سرور	۱۳۸۶
محمد حنفیه بیگی	۱۳۷۵	احمد منفرد	۱۳۸۷
علی جاسمی	۱۳۷۵	فزاد (اسماعیل) نجات	۱۳۸۸
یوسف اکبری	۱۳۷۶	محمد باقری	۱۳۸۸
محمد دبان	۱۳۷۸	سیدحسن سجادی	۱۳۸۹
حوا علی دوست	۱۳۷۹	اسماعیل حیدری	۱۳۸۹
فاطمه رحمانی	۱۳۷۹	ناصر نصوری	۱۳۹۰
ولید احمدیان	۱۳۸۰	احمد حمیدی	۱۳۹۱
زهرا بلوچی	۱۳۸۱	ناصر افشاری	۱۳۹۱

پیش‌کسوتان آموزش و پرورش پارسیان

هنراکنون همه در خاک طلب باید کرد زآنکه در خاک نهانند همه پر هنران

صائب تبریزی

اگر به دیده انصاف بنگریم باید معلمان را هنرمندانی بدانیم که با هنر خویش چراغ دانایی و معرفت را در دل فرزندان این مرز و بوم بر ساخته اند.

در روزگاری نه چندان دور که هنوز مدارس سبک جدید و پیشرفته‌ی امروزی گسترش نیافته بود افراد محترمی در این منطقه دل به دنیای بی‌ریای معلمی و آموزگاری دادند. که کمترین فن معلمی را در هیچ مدرسه و دانشگاهی نیاموخته بودند

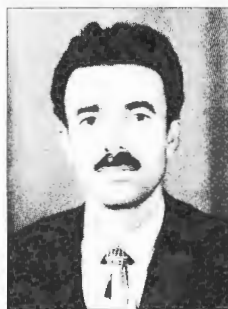
این عزیزان در کار معلمی خود از آموزش‌های کلاسیک و ظرافت‌های آموزشی بی بهره بودند. شیوه‌ی کار آنان تنها باتکیه بر دانش از پیش آموخته خود که به سواد قدیم معروف است استوار بود. کلاس‌های درس را مردانه و هنرمندانه اداره می‌کردند. بیان آنان بسیار شیوا و قلمشان سحر انگیز بود. هنوز آثار قلمی و نوشته‌های باز مانده آنها روح هر خواننده‌ای را می‌نوازد. بی تعارف باید گفت حاصل کار این معلمان بسی پخته‌تر و داناتر از فارغ‌التحصیلان امروزی است آیا این هنرمندی نیست؟

مختار بدیعی
استخدام: ۱۳۴۳

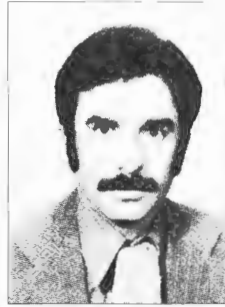
عبدالله دلشاد
استخدام: ۱۳۴۳

اسماعیل کریمی
استخدام: ۱۳۴۲

تیرعلی طاهری
استخدام: ۱۳۴۳

مذكور نصوری
استخدام: ۱۳۴۳

عبدالحمید فهیمی
استخدام: ۱۳۴۴

منوچهر پورفر
استخدام: ۱۳۴۷

حسین فرجمندی
استخدام: ۱۳۴۴

محمد شهابی
استخدام: ۱۳۴۳

علی توکلی
استخدام: ۱۳۴۷

خدیجه ترکمانی
استخدام: ۱۳۴۳

نصرت نصوری
استخدام: ۱۳۵۳

اولین معلم بومی شهرستان پارسیان

شادروان حاجی اسماعیل کریمی

هیچ اکسیری مسی را زر نکرد

مرده را لیکن معلم زنده کرد

«در هر جامعه‌ای دهقان و آموزگار بهترین خدمتگزاران

هستند. دهقان نان می‌بخشد و معلم جان، تن نادان بافرده

یکسان است و معلم در چنین تنی جان می‌دمد.»

شادروان حاجی اسماعیل کریمی فرزند عبدالله متولد ۱۳۰۸ هـ. ش از جمله‌ی اولین دانش‌آموزانی بود که در سال ۱۳۱۴ هـ. ش راهی دبستان شد. او تا کلاس ششم ابتدایی در منطقه‌ی پارسیان درس خواند و می‌بایست جهت شرکت در امتحانات نهایی به شهرستان لار برود، اما به دلیل مشکلات مالی و از طرفی مهاجرت پدر به بندر چیرویه از شرکت در امتحانات باز ماند که در این رابطه خودش اظهار می‌نمود: «تلخی این کار هنوز در کام دارم.» او فرزند بزرگ خانواده بود و می‌بایست در کنار پدر باشد. در بندر چیرویه به کمک پدر به امر تجارت مشغول بود. خط و انشایی بسیار زیبا و شیوا داشت. به همین دلیل مکاتبات مرحوم شیخ یاسر نصوری بخشدار وقت گاوبندی به عهده‌ی ایشان بود. او از فعالان سیاسی و اجتماعی روزگار خود بود. بنا به خواست مردم و شایستگی خود از طرف بخشدار وقت مرحوم شیخ یاسر نصوری به عنوان کدخدای یردها (قاسمعالی، خلف، خردو و باغستان) منصوب شد.

در سال ۱۳۳۶ هـ. ش جهت کسب معاش و گذران زندگی راهی امیر نشین کویت می‌شود و در آن زمان روستای قاسمعالی که محل زندگی او بود مدرسه نداشت و دانش‌آموزان به روستای احشام و یا مرکز بخش می‌رفتند. وی به فکر ساخت مدرسه می‌افتد و به کمک مرحوم پدرش میر عبدالله کریمی یک باب مدرسه احداث و به

آموزش و پرورش واگذار می‌نماید، گویا شادروان حاج اسماعیل کریمی مدتی هم در امیر نشین قطر در تجارتخانه‌ی علی اکبر رضوانی لاری به عنوان منشی مشغول به کار بوده است و در همان حال پیگیر افتتاح دبستان روستای قاسمعالی می‌شود و از همان جا (قطر) با وزیر آموزش و پرورش وقت، جناب دکتر خانلری، مکاتباتی انجام می‌دهد و در نتیجه تلاش‌ها و پیگیری‌های مستمر، سرانجام در سال ۱۳۳۹ ه.ش. مدرسه مذکور افتتاح و به نام دبستان «دولتی کریمی» با آموزگاری آقای قنبری بلالی شروع به کار می‌نماید.

ایشان بعد از افتتاح مدرسه جهت استخدام با وزارت آموزش و پرورش مکاتبه می‌نماید و در سال ۱۳۴۲ ه.ش. به صورت روز مزد از قرار روزی ده تومان بدون احتساب روزهای جمعه از طرف آموزش و پرورش بندرلنگه در زمان ریاست آقای غلامعباس مهتری جهت تدریس در مدرسه‌ی روستای قاسمعالی دعوت به کار می‌شود و پس از ۵ سال خدمت روز مزد در سال ۱۳۴۷ ه.ش. با ماهی ۴۷۰ تومان به عنوان معلم رسمی استخدام می‌گردد. ایشان از ابتدای کار به مدت ۲۲ سال مدیر آموزگار و فقط ۵ سال آخر خدمت مدیر مستقل بود.

او اولین کسی بود که در شهرستان پارسپان ردای معلمی بر تن پوشید و این ردا بر قامت او چنان زیبا بود که تا لحظه‌ی مرگ غباری بر آن ننشست. او خوش ذوق و خوش سخن، خنده رو و خوش برخورد بود. در کنار شغل شریف معلمی کارگری ساده در امر کشاورزی بود. در عین حال که معلمی دلسوز و وارسته بود در مسایل اجتماعی با جدیت شرکت می‌کرد و در حل مشکلات عامه مردم از هیچ کوششی دریغ نمی‌ورزید. به دانش‌آموزان خود علاقه داشت و پیگیر ادامه تحصیل آنان بود. یکی از افتخارات ایشان این بود که جمع کثیری از فرزندان، برادران و بستگان خود را در کسوت معلمی می‌دید و خانواده‌ی خود را فرهنگی معرفی می‌کرد.

او بارها اظهار می‌نمود: «از این که شاگردانم مرا در کنار تخته سیاه مدرسه به یاد

می‌آورند برایم بسیار دل‌انگیزتر از آن است که مرا در کنار ترازو به خاطر آورند.» او می‌گفت: «خوشحالم از این که دوستان همکار بعد از سال‌ها بازنشستگی مرا همکار خود می‌دانند.»

ایشان در سال ۱۳۶۹ هـ. ش در سن ۶۱ سالگی با ۲۷ سال خدمت به افتخار بازنشستگی نایل شد ولی هیچ وقت خود را بازنشسته تلقی نکرد. سرانجام در روز سه شنبه مورخه ۱۳۸۶/۲/۱۸ دست تقدیر این معلم بزرگوار و فرهیخته را از میان ما برگرفت. فقدان او ضایعه‌ای بزرگ برای جامعه فرهنگی و دیگر اقشار شهرستان پارسیان بود و من فرزند امروز او به افتخار می‌گویم:

«پدر بزرگوار و معلم گرانقدر! زبانم از وصف کمالت عاجز است و هر چه دارم از تو دارم تو بودی که انگیزه‌ی معلم شدن را در وجودم شکوفا کردی. این فرزند و شاگرد کوچک به وجود چنین معلم و پدری افتخار می‌کند.»

بلبل از فیض گل آموخت سخن ورنه نبود

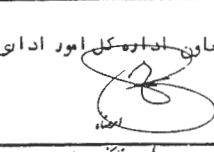
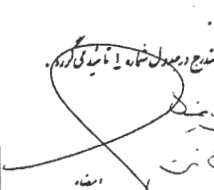

این همه قول و غزل تعبیه درمنقارش

«حافظ»

حکم برقراری حقوق بازنشستگی یا وظیفه از کار افتادگی

جمهوری اسلامی ایران

فرم ۹-۱۱۹ (۱۳۹۱-۱۳۹۰) سازمان تعاونی و استخدامی کشور

۱- وزارت آموزش و پرورش ک ۱۳۱۳		۲- شماره مستخدم ۰۵۲۶۶۶۱-۹		۳- دفتر محل ۲۹۸۸۸۴	
۴- نام: اسماعیل		۵- نام خانوادگی: کردیمی		۶- نام پدر: عبدالله	
۷- محل صدور: شهرستان بند لنگه استان هرمزگان		۸- شماره شناسنامه: ۱۶۶		۹- تاریخ تولد: ۱۳۰۸	
۱۰- جنسیت: ☐ زن ☐ مرد		۱۱- میزان تحصیلات: محالو طاعت قدیمه		۱۲- رشته تحصیلی: -	
۱۳- تاریخ استخدام رسمی: ۴۷/۱/۱		۱۴- عنوان آخرین پست ثابت سازمانی: مدد دید دبستان		۱۵- آخرین محل فرست: شهرستان بند لنگه استان هرمزگان	
۱۶- گروه: ۷		۱۷- پایه: ۱۴		۱۸- وضعیت استخدامی: ☐ مشمول قانون استخدام کشوری ☐ مشمول مقررات استخدامی	
۱۹- مدت خدمت رسمی		۲۰- مدت خدمت غیررسمی		۲۱- جمع مدت خدمت قابل احتساب در حقوق بازنشستگی یا وظیفه	
روز: ۱۴	ماه: ۵	سال: ۲۴	روز: ۱	ماه: ۱۰	سال: ۲۶
۲۲- مشد نامزدی پروکاری حقوق بازنشستگی یا وظیفه: تبصره یک ماده ۲ مصوب ۶۸/۱۲/۱۳		۲۳- متوسط حقوق و مزایا: ۶۶۷۱۳ ریال			
۲۴- حقوق بازنشستگی یا وظیفه از کار افتادگی: ۵۹۹۴۳ ریال		۲۵- محل دریافت حقوق: شهرستان بند لنگه استان هرمزگان			
۲۶- بدی کسور بازنشستگی					
نوع بدی		میزان بدی			
مقرری ماه اول					
کسور خدمت رسمی					
کسور خدمت غیررسمی زیر پریم		۳۱۶۰۰			
۲۷- جمع بدی ها		۳۱۶۰۰ ریال			
۲۸- تعداد اقساط		۲۹- مبلغ هر قسط: ریال			
۳۰- تاریخ ابرای حکم: ۶۹/۲/۱۵		۳۱- نام و نام خانوادگی: معاون اداره کل امور اداری			
۳۲- شماره: ۵۹۱۵-۸۶۳۵-۱۱۷۳۵		۳۳- تاریخ: ۱۳۹۱/۲/۱۵			
۳۴- محل تأیید سازمان بازنشستگی کشوری		۳۵- سمت این حکم: ☐ تأییدی گروه ☒ با اصلاحات مندرج در جدول شماره ۱ نامائیدی گروه			
نام و نام خانوادگی: عنوان پست ثابت سازمانی: 		۳۶- شماره: ۲۳۱۰۵۳۲			
۳۷- تاریخ: ۱۳۹۱/۲/۱۵		۳۸- شماره: ۲۳۱۰۵۳۲			

ضمناً با صد و اید حکم شماره ۷۱۰/۹۷/۵ مورخ ۷۰/۲/۴ اصلاح میگردد نشخ:

مستقیم

آموزش و پرورش شهرستان پارسپان

سخنرانی شادروان حاجی اسماعیل کریمی (پدر نگارنده) اولین معلم بومی بازنشسته شهرستان
پارسیان در جمع معلمان بازنشسته سال ۱۳۸۴

مرحوم حاجی مختار بدیعی

مرحوم حاجی مختار بدیعی در اول مهر ماه ۱۳۴۱ هـ. ش به روش روز مزدی که شیوهی متداول استخدام معلمان در آن سالها بود کار خود را در دبستان مردم ساخته اتحادیه احشام آغاز کرد. نام اتحادیه حاکی از اتحاد و همبستگی مردم روستا در ساخت بنای این مدرسه است. اولین دستمزد دریافتی ایشان ماهانه ۲۵۰ تومان بود که با آن آبرومندان زندگی می کرد، پس از شش سال تجزیه اندوزی در آن دبستان در سال ۱۳۴۷ هـ. ش رسماً به استخدام اداره فرهنگ آن زمان در آمد و حقوقشان تا ۴۸۰ تومان افزایش یافت، با مشاهده احکام حقوقی باز مانده از ایشان سالانه مبلغ ۱۰۰ تومان به دریافت ماهانه اضافه می شده است.

در مهرماه سال ۱۳۵۰ هـ. ش در پی مشاجره لفظی که با رییس نمایندگی آموزش و پرورش گاوبندی داشته اند نمایندهی آموزش و پرورش ایشان را به روستای ساحلی زیارت انتقال می دهند. به مدت یکسال تحصیلی در مدرسه هنر بخش زیارت مشغول به کار شده، و مسئولیت کلاس چند پایه و مدیریت آموزشگاه رابرعهد می گیرند. سال بعد مجدداً به دبستان اتحادیه احشام منتقل و تا مدت ها در این مدرسه تدریس می کنند در دوران پس از انقلاب اسلامی به علت خستگی ناشی از بالا رفتن سن و همچنین تغییر در روش های تدریس و کتب درسی علاقه ای چندان به تدریس نداشته است و مدتی به عنوان دفتردار مدرسه راهنمایی ۱۷ شهریور مشغول به کار می شوند، نهایتاً در سال ۱۳۷۳ پس از ۳۰ سال خدمت در آموزش و پرورش به افتخار بازنشستگی نایل می گردند.

آرامش در رفتار و اخلاق از ویژگی های مرحوم حاج مختار بدیعی بود، بنا به گفته یکی از شاگردانش همیشه سنگین گام برمی داشت، نه پر شتاب بسیار آراسته و موقر به

کلاس درس می رفت و به رسم آن دوران کت و شلوار می پوشید و از بستن کراوات که نشان از نظم و انضباط در پوشش ایشان بود لذت می برد. از سیاحت و تفریح هرگز خسته نمی شد، اگر از کسی رنجیده خاطر می شد این رنجش را به کینه و نفرت بدل نمی کرد. همه شنیده‌ها را از دل خود دور می ساخت، قلبش ملامت از عشق به اهل بیت عصمت و طهارت بود و در ایام سوگواری امام حسین از مداحان و ذاکران آن حضرت پذیرایی می کرد و این عمل را افتخاری برای خود می دانست. وی هیچ سرمایه مادی بجز عشق و محبت دیگران از خود بر جای نگذاشت. این وجود ارزشمند پس از تحمل یک دوره بیماری که سالها با آن آشنا بود و مرتب به پزشکان مراجعه می کرد عاقبت در بعد از ظهر روز ۱۳۸۶/۲/۲۲ درست چهار روز پس از فوت دوست صدیق و باوفایش مرحوم حاج اسماعیل کریمی ناگهان پیک اجل در رسید و او را به دوست دیرینش رساند و همه دوستداران، فرزندان و متعلقان خود را برای همیشه داغدار و اندوهگین ساخت، روحش شاد (احمد رادمنش برادرزاده مرحوم)

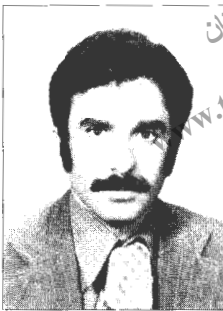

محمد شهابی

اینجانب محمد شهابی فرزند ملا احمد شهابی. در روز یکم مهر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی در روستای بهده از توابع شهرستان پارسیان دیده به جهان گشودم. تا ششم ابتدایی درس خوانده‌ام و دوره‌ی ابتدایی را در مدرسه‌ی «الخلیفه‌ی کشور بحرین» زیر نظر آقایان: فخری، عبدالرحیم روزبه و استادی عیسی جودر گذرانده‌ام. پدرم انگیزه‌ی فراوانی برای کسب و تحصیل دانش در من به وجود آورد. بازگشت از بحرین به ایران یکی از عواملی بود که باعث شد من به تحصیل خود ادامه ندهم. در سال ۱۳۴۳ به استخدام آموزش و پرورش در آمدم و در روستای خود بهده در دبستان نصوری به تعلیم علم و دانش پرداختم. اولین کلاس‌هایی که در آن به تدریس

پرداختم پایه اول و پنجم (دوپایه) بود.

در اولین سال خدمتم با آقای رحمت الله رحیمی در دبستان نصوری بهده همکار بودم. از فرهنگیان شهرستان پارسیان کسانی که با آنها هم دوره بوده‌ام مرحوم حاج اسماعیل کریمی، مرحوم عبدالله دلشاد، مرحوم مختار بدیعی و آقایان علی طاهری و مذکور نصوری بودند. اینجانب در سال ۱۳۷۴ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم. (محمد شهابی)

مذکور نصوری

مذکور نصوری فرزند حاج رب در شهریور ماه سال ۱۳۲۰ هـ. ش معروف به سال قحطی در قلعه دشتی از توابع شهرستان پارسیان دیده به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی خود را تا پایه سوم در دبستان نصوری شهر پارسیان گذراند به

طوری که هر روز مسافت روستای دشتی تا مرکز بخش را پیاده طی می نمود پایه‌های چهارم تا ششم ابتدایی را در دبستان ابن سینا شیراز سپری نمود و در دبیرستان ابن سینا شیراز در مقطع متوسطه به ادامه تحصیل پرداخت. در خرداد ماه سال ۱۳۴۴ هـ. ش مدرک سیکل اول (نهم) را اخذ نمود. به علت مشکلات از ادامه تحصیل باز ماند و در مهر ماه ۱۳۴۴ با مدرک تحصیلی سیکل به عنوان آموزگار به استخدام آموزش و پرورش درآمد. پایه‌های چهارم و پنجم دبیرستان به صورت متفرقه گذراند و دروس اختصاصی دانشسرای مقدماتی را امتحان داد و موفق به اخذ دیپلم دانشسرای مقدماتی گردید و با همین مدرک تحصیلی تا پایان سال ۱۳۵۳ در دبستان‌های اتحادیه احشام، یاسر نصوری، و رقیه نصوری در پایه‌های مختلف به تدریس پرداخت و چند سالی هم به عنوان مدیر و معاون در دبستان‌های مذکور در خدمت تعلیم و تربیت منطقه بود. در مهر ماه سال ۱۳۵۴ با ابلاغ نمایندگی آموزش و پرورش به سمت راهنمای

تعلیماتی سپاه دانش منصوب شد. از سال ۱۳۵۸ به مدت دو سال معاونت اداری و امور دفتری دبیرستان میرزاده عشقی (شهید بهشتی) به ایشان واگذار شد. در سال ۱۳۷۳ به عنوان کتابدار دبیرستان شهید بهشتی منصوب گردید. سرانجام پس از ۳۱ سال و ۸ ماه خدمت در مسؤلیت‌های مختلف در مهر ماه ۱۳۷۵ به افتخار بازنشستگی نایل شد.

ایشان در خاطرات معلمی خود می‌نویسد «با عشق و علاقه شغل شریف و مقدس معلمی را انتخاب نمودم و در طول خدمت همواره در کنار دانش‌آموزان لذت می‌بردم و هیچ وقت شغل دومی را انتخاب ننمودم و هرگز به مادیات فکر نمی‌کردم و بر این عقیده بودم که اگر از مادیات صرف نظر نکنی معلم نباشی بهتر است».

اولین معلم زن بومی شهرستان پارسیان

خدیجه ترکمان

اینجانب خدیجه ترکمانی فرزند غلامحسین متولد ۱۳۲۶ هـ. ش در سال ۱۳۳۶ راهی دبستان شدم در آن زمان دبستان به صورت مختلط اداره می‌شد و مدارس فاقد هر گونه امکانات اولیه از قبیل میز و صندلی و گچ تحریر بود. هر دانش‌آموز

یک عدد حلب جهت نشستن روی آن همراه خود به کلاس می‌آورد. دانش‌آموزان به نوبت گچ تحریر درست می‌کردند. لوازم التحریر وجود نداشت. دانش‌آموزانی که پدر آنان در قطر بود لوازم التحریر داشتند. کاغذهای زرد رنگ و کوچکی در بازار بود به نام «کاغذ پستی» آن را می‌خریدیم و با نخ می‌دوختیم و یا با چسب (که از شیره درخت کرت تهیه می‌شد) دفتر درست می‌کردیم. برخورد معلمان آن زمان توأم با خشونت بود. تنبیه بدنی وجود داشت و دانش‌آموزان تنبل و خاطی را سخت تنبیه می‌کردند، والدین به دلیل مشکلات خاص زندگی جهت پیگیری درس بچه‌های خود

به مدرسه نمی آمدند. جهت آگاهی از وضع عمومی تحصیل دانش آموزان مرحوم شیخ یاسر نصوری که خود بانی اولین مدرسه در سطح شهر بود همراه با شخصی بنام حاج عبدالرحمن طاهری هر هفته از مدرسه سرکشی می کردند و در جریان تحصیلی بچه‌ها قرار می گرفتند و اگر هم مواردی وجود داشت به خانواده‌ها اطلاع می دادند.

بچه‌هایی که از روستاهای اطراف به مدرسه می آمدند ناهار خود را که بیشتر نان و خرما بود همراه داشتند. در سال ۱۳۴۰ هـ. ش دبستان دخترانه باز هم به همت مرحوم شیخ یاسر نصوری احداث و به نام رقیه نصوری نام گذاری شد.^{۴۰} در سال تحصیلی ۴۲-۱۳۴۱ موفق به دریافت مدرک تحصیلی ششم ابتدایی شدم، به گونه‌ای در محله‌ای که ساکن بودم تنها دختر باسواد بودم و هر کس نامه‌ای برای خواندن و نوشتن داشت به بنده مراجعه می کرد.

علاقه به ادامه‌ی تحصیل داشتم ولی می‌بایست جهت ادامه تحصیل به شهر لار یا لنگه می‌رفتم که در آن زمان برای بنده امکان پذیر نبود.

در سال ۱۳۴۳ آموزش و پرورش تقاضای استخدام یک معلم زن با مدرک ششم ابتدایی را داشت و چون در آن زمان تنها کسی بودم که دارای مدرک ششم ابتدایی بودم با ماهی ۴۷۰ تومان به استخدام آموزش و پرورش در آمدم. از بدو استخدام به مدت ۱۵ سال در دبستان دخترانه «رقیه نصوری» که بعد از انقلاب به دبستان «بنت الهدی» تغییر نام یافت تدریس در پایه‌های اول و دوم به عهده داشتم در زمان معلمی خودم هم مدرسه امکانات کافی نداشت. به تعداد دانش آموزان میز و نیمکت وجود نداشت، وسایل کمک آموزشی در دسترس معلم نبود با ابتکار و سلیقه‌ی خودم وسایل کمک آموزشی تهیه می کردم. به بهداشت فردی دانش آموزان اهمیت می دادم. ماتو شلوار نبود. بچه‌ها لباس‌های رنگارنگ می پوشیدند.

در سال ۱۳۵۸ بنا به پیشنهاد نماینده‌ی وقت آموزش و پرورش آقای احمد فربودی مدیریت دبستان رقیه نصوری به بنده واگذار شد. پس از مدت ۱۰ سال

مدیریت دبستان به عنوان سرپرست مدرسه راهنمایی طالقانی منصوب شدم، دوباره ۲ سال در دبستان بنت الهدی مشغول تدریس شدم و مجدداً معاونت مدرسه‌ی راهنمایی طالقانی به بنده واگذار گردید و در سال آخر خدمت سرپرست خوابگاه شبانه روزی دبیرستان فاطمیه بودم. سرانجام در سال ۱۳۷۳ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم. در ضمن حاصل زندگی چهار دختر و یک پسر است که به جز یکی همگی در خدمت آموزش و پرورش هستند.

مرحوم عبدالحمید فهیمی زاده

داستان و زندگی نامه مردی که در روستای آن زمان یعنی کوشکنار و بخش کنونی به عنوان طلّیعه دار علم و قلم به شغل انبیا یعنی معلمی می پردازد. مردی به نام عبدالحمید فهیمی زاده فرزند قطب الدین در سال ۱۳۲۳ هـ. ش در بندرریگ یکی از شهرستانهای توابع استان بوشهر متولد می شود.

از آن جایی که پدرش جایگاه اجتماعی والای زمان خود را داشت و به عنوان مأمور دارایی استان بوشهر منصوب شده بود عبدالحمید را در آن شهر با تحصیل علم و قلم آشنا می سازد. دوران کودکی اش در بندر ریگ و بندر کنگان سپری شده و دوران ابتدایی اش در مدرسه سلیمانیه شهرستان کنگان به پایان می رساند و پس از آن جهت گذران زندگی و امرار معاش راهی کشور قطر می گردد و تحصیل در مدرسه عربی قطر ادامه می دهد و تا کلاس دوم عربی به تحصیل مشغول می شود. با علاقه مندی که ایشان به تعلیم و تربیت داشتند و متأثر از بی سوادی که در منطقه بیداد می کرد بر خود واجب دانست که به استخدام آموزش و پرورش درآید و به عنوان معلم در کوشکنار به تعلیم و تربیت فرزندان این مرز و بوم بپردازد. زمانی که مردم غرق در فقر فرهنگی بودند و از تحصیل دختران ابا داشتند و

به نوعی مانع از تحصیل و آموزش دختران خود می‌شدند ایشان فرزند دخترش «فرخنده» را به تحصیل تشویق می‌نماید که هم اکنون وی نیز به عنوان اولین معلم زن کوشکناری افتخار حضور در شغل معلمی را دارد.

وی نه تنها در زمینه دانش آموزی بلکه ایده‌های ارزشی و ورزشی به اجتماع القا نمود. او راز سلامتی و پویایی جامعه را در تکاپو و جنب جوش حرکت‌های اجتماعی یافته بود و گامی شایسته در خصوص ورزش آن زمان برداشت. او با وسیله شخصی خود جوانان را جهت رقابت با تیم‌های قدری چون ملوان از شهرستان کنگان ترغیب و تشویق و همراهی می‌نمود.

او چون گلی بود که علیرغم یورش خزان هرگز پژمرده نشد و تا آخرین نای و نفسش به تدریس مشغول بود. سرانجام در دوازدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و شصت و سه در حال تدریس اجل نقش خود را بازی می‌کند و مردمی را از فقدانش به سوگ می‌نشانند.

منوچهر پور فر

حقیر منوچهر پورفر در سال ۱۳۲۸ ه. ش در محله‌ی احشام شهرستان پارسیان متولد شد، تحصیلات ابتدایی در دبستان اتحادیه‌ی احشام که ساخت آن مدرسه به همت معنوی مرحوم پدرم «عبدالله رادمنش» و مساعدت

و همکاری جمعی از اهالی احشام صورت گرفته بود به پایان رساندم. قبل از پایان تحصیلات ابتدایی، مرحوم پدرم در سال ۱۳۴۲ به رحمت ایزدی پیوست که فقدان ایشان ضایعه‌ای بزرگ برای من و دیگر برادران و خواهرانم بود. پدرم از سرشناسان معروف و مورد اعتماد و در عین حال متمول بوده‌اند، در آن زمان که مردم از نظر مادی در وضعیت نامساعدی زندگی می‌کردند ایشان اغلب مستمندان را زیر پوشش

و حمایت مالی خویش قرار داده بودند. بعد از وفات مرحوم پدرم زندگی خانوادگی ما دگرگون شد و حلقه‌ی مشکلات و گرفتاری‌های زندگی بر ما نیز تنگ گردید زیرا اکثر ثروت پدرم نزد بدهکاران باقی ماند و با توصیه‌ی وصیت ایشان همه‌ی بدهکاران را مورد ببخش قرار داده بودند.

به علت عدم دبیرستان در گاوبندی (پارسیان) چند سالی ترک تحصیل نمودم و جهت تأمین معاش به اتفاق برادر بزرگترم به کار فعالیت‌های اقتصادی پرداختم تا اینکه در سال ۱۳۴۴ دوره‌ی اول دبیرستان در گاوبندی با ۹ نفر دانش‌آموز که من هم یکی از آنها بودم و دو نفر معلم دیپلمه تأسیس گردید دوره‌ی سه ساله اول دبیرستان به پایان رسید و به اتفاق یکی از همکلاسی‌هایم به نام علی توکلی در آزمون دوره‌ی تربیت معلم دانشسرای مقدماتی بندر عباس پذیرفته شدیم و بعد از اتمام دو سال دوره‌ی دانشسرا عملاً نسل دومی معلمان بومی منطقه را تشکیل دادیم و حقیر به عنوان مدیر آموزگار دبستان اتحادیه احشام اولین سال معلمی خویش را تجربه نمودم و سپس به خدمت مقدس سربازی فراخوانده شدم و در پادگان سپاه ترویج آبادانی کرج دوره‌ی شش ماه آموزشی را گذراندم و به عنوان سپاه ترویج آبادانی کشاورزی بقیه‌ی خدمت سربازی در گاوبندی سپری گردید. بعد از اتمام این دوره مجدداً شغل معلمی را ادامه دادم، به علت علاقه‌ای که به تحصیل داشتم به طور داوطلب متفرقه موفق به اخذ مدرک تحصیلی دیپلم از شهرستان شیراز شدم و در کنکور سراسری در رشته مهندسی کشاورزی دانشگاه ساری پذیرفته گردیدم اما به علت تعهدات خدمت معلمی و مشکلات دیگر اضطراراً ادامه شغل معلمی را بر ادامه تحصیلات عالی ترجیح دادم و به منظور پر کردن این خلاء همچنان مصمم به ادامه تحصیل بودم و بلاخره دوره‌ی کاردانی و کارشناسی را در شهرستان شیراز ادامه داده و موفق به اخذ لیسانس مدیریت گردیدم. دوران خدمتی اینجانب در مقاطع تحصیلی مختلفی اعم از ابتدایی، راهنمایی، دبیرستان و اداره سپری گردید. مدت ۱۷ سال مدیریت مدرسه‌ی راهنمایی ۱۷ شهریور گاوبندی به عهده داشتم که یکی

از دوران سخت و طاقت فرسای خدمتی اینجانب به حساب می‌آید به طوری که بدون وجود معاون و دفتردار این آموزشگاه را با حدود ۳۰۰ نفر دانش‌آموز مختلط دختر و پسر و بعضاً در دو مقطع راهنمایی و دبیرستان اداره می‌نمودم و علاوه بر آن چند ساعتی نیز به تدریس می‌پرداختم برای رفع این معضل مجبور بودم روزها به رتق و فتق امور آموزشگاه بپردازم و شب‌ها کارهای دفتری که کلاً یدی و حجیم بود را انجام دهم.

مدت چند سال نیز مدیریت دبیرستان علامه طباطبایی به بنده محول گردیده بود که در این مدت از نظر قبولی و موفقیت دانش‌آموزان در دانشگاه‌های کشور یکی از دوران شکوفایی تحصیلی فرزندان این منطقه به حساب می‌آید. در سال ۱۳۷۳ در آزمون اعزام به خدمت معلمان در خارج از کشور شرکت نمودم و در بین ۱۲۰۰ نفر داوطلب رشته مدیریت با اخذ رتبه ششم در این آزمون پذیرفته شدم و در همان سال به کشور قطر اعزام و به عنوان معاون پرورشی مدارس جمهوری اسلامی ایران در قطر و بحرین و کشورهای آفریقایی به مدت سه سال خدمت نمودم و بعد از پایان مأموریت به شهرستان شیراز منتقل و معاونت دبیرستان خرسندیان که یکی از دبیرستان‌های معروف شیراز می‌باشد تا پایان دوره خدمتی خویش به عهده اینجانب محول گردید. سرانجام در سال ۱۳۷۸ به درجه بازنشستگی نایل آمدم.

حاصل عمر اینجانب علاوه بر دانش آموزانم که الحمدلله موفقیت‌های چشمگیری داشته‌اند و توفیق خدمت خصوصاً در شهرستان پارسین را به دست آورده‌اند دارای پنج فرزند می‌باشم که همگی دوران تحصیلات عالی را در دانشگاه‌های شیراز به اتمام رسانده‌اند.

دخترم لیلا که بزرگترین فرزندم می‌باشد فارغ‌التحصیل رشته مهندسی گیاه پزشکی می‌باشد که در حال حاضر در جهاد کشاورزی پارسین مشغولند، پسرانم به ترتیب سن محمد رضا مهندس معماری و در تهران اشتغال به کار دارند، محمدهادی کارشناس

ارشد رشته مهندسی سازه، عمران و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد هستند، محمد باقر نیز مهندس معماری و بالاخره محمد علی مهندس مکانیک می باشند.

بعد از بازنشستگی در بخش خصوصی به عنوان مدیر عامل کارخانه آرد نصر لامرد که دفتر آن در شیراز می باشد به فعالیت مشغول و به زندگی ادامه می دهد.

نصرت نصوری

نصرت نصوری فرزند حسن در سال ۱۳۳۸ هـ. ش در تبرستان

پارسیان متولد شد. او از جمله دخترانی بود که در سال ۱۳۶۷ در دبستان پسرانه‌ی نصوری به تحصیل پرداخت در حالی که در شرایط آن روز اکثر خانواده‌ها به علت تعصبات دینی

خود حاضر به تحصیل فرزند دخترشان در دبستان پسرانه نبودند. وی تا کلاس چهارم ابتدایی به صورت مختلط تحصیل نمود. و پس از تأسیس دبستان دخترانه پایه پنجم ابتدایی را در آن دبستان سپری نمود و به دلیل مشکلات ترک تحصیل نموده اما پس از دو سال پایه ششم ابتدایی را به صورت متفرقه گذراند.

دبیرستان دخترانه وجود نداشت. دوره سه ساله دبیرستان (سیکل اول) به صورت متفرقه به پایان رساند و در مهر ماه سال ۱۳۵۳ هـ. ش به دلیل عشق و علاقه به شغل شریف معلمی به صورت پیمانی به استخدام آموزش و پرورش درآمد. در اولین سال خدمت، آموزگاری خود را در دبستان اتحادیه احشام آغاز کرد و در سال بعد به دبستان پسرانه‌ی نصوری منتقل شد و از سال بعد به مدت هفت سال در دبستان دخترانه رقیه نصوری به تدریس در پایه‌های مختلف اشتغال داشت.

در مهرماه سال ۱۳۶۲ به سمت مدیر مدرسه‌ی راهنمایی دخترانه‌ی طالقانی گاویندی (پارسیان) منصوب شد.

خدمات ارزنده‌ی او در دستگیری از نیازمندان و بینوایان را سرپرستی کردن از

صفات بارز اوست.

سرانجام با تقاضای خود در سال ۱۳۸۰ با ۲۷ خدمت به افتخار بازنشستگی نایل گردید.

او می‌گوید: «پس از سپری کردن عمر ۳۰ ساله‌ام در آموزش و پرورش افتخارم بر این است که بهترین دوران زندگی‌م صرف شغل معلمی نمودم و امروز دلخوش‌ایم به این است که جمعی از شاگردان خود را در مشاغل مهم منطقه می‌بینم.»

تعدادی دیگر از پیشکسوتان فرهنگی پارسیان

برادران: علی خواجه، حمزه شهابی، سید موسی صالحی، یوسف قاسمی، احمد صمدی، احمد فربودی، علی قاسمی، یعقوب پاسلار، ابراهیم شهابی، خزعل عبیدلی، احمد روشناس، محمد کتابت، ملک کریمی، محمد علی جهرمی، یعقوب سرور.

خواهران: مهله ریسی، سکینه آبرن، ام کلثوم ابطحی، مرضیه نصوری، بدیعه نصوری، فرخنده عبدالهی، مهین جهرمی، آمنه سلیمانی، ذلیخاه دس، حلیمه احمدپور، هاجر بدیعی، فخری کاظمی.

تعدادی از معلمان غیر بومی شاغل در آموزش و پرورش پارسیان از سال

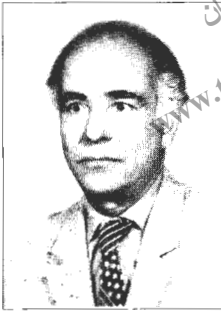
۱۳۱۴ الی ۱۳۵۰

برادران: عیسی قدسی، حسن طیبی، علی محمد ضیا، بصیری، رحمت الله سوری، رحمت‌الله رحیمی، عباس آور، حسن عسکری، عباس عسگری، محمد صادق امامی، محمدرضا قنادی، سید عیسی ابطحی، امانی، غلام پور، مدیر زاده، غلام حسین سوری، عزیزالله احسانی، قنبر بلالی، محمود ایزدخواه، الیاس افضلی، عباس مهتری، الیاس گودرزی، حبیب‌الله ضمیری، محمد درّی، مراد کاظمی، علی اصغر قناعت پیشه، علی صفری، حبیب‌الله فرزانه، ابول صحرا باغی، محب، هدایت صادقی، مهدی یوسفی، علی عادل فهمیده، عزیزالله فرح بخش (دا)، حسن اسکندری،

محمد عباسیان، رسول بخش ملا زهی، یوسف علی ممقانی، حسین سلیمی، غلام
علی فرخ نیا، هلال نجف بیگی، اصغرپور، مهتاب روشن، جمشید رخشان، حقیقت،
حسین مصدری درگاه، الیاس داد حسن پور، علی تیموری، غلامحسین کوهکن،
حسن جهان نورد، محمد مشت زن، موسی صراف زاده، حسین ادیبی، سامانی، ابراهیم
جلالی، عبدالرسول شیروانی، مهدی امراللهی، محمدعلی عطارزاده، ایرج لاهوتی پور.
خواهران: فرنگیس جوکار، فاطمه بحرانی، شوکت الزمان فهیمی، مهر انگیز
حسین زاده، طوبی حق شناس، زهرا خمسه ای، ماه منظر پرهیزگار، طاهره عسکری.

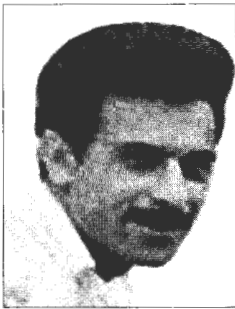
www.tabarestan.info

زندگی نامه تعدادی از سرپرستان، نمایندگان، رؤسا و مدیران آموزش و پرورش پارسیان

غلامعباس مهتری نماینده‌ی فرهنگ پارسیان

شادروان غلامعباس مهتری متولد بندر لنگه از پیش کسوتان آموزش و پرورش بندر لنگه، از سال ۱۳۳۷ در آموزش و پرورش این منطقه مشغول به خدمت گردید ابتدا مدیریت دبستان نصوری مرکز بخش، و از مهرماه ۱۳۳۸ تا مهرماه ۱۳۴۰ مسئولیت نمایندگی فرهنگ پارسیان را به عهده داشت. وی در مهرماه ۱۳۴۰ به بندر لنگه منتقل گردید.

الیاس افضلی نماینده‌ی فرهنگ پارسیان

الیاس افضلی لیسانس مدیریت متولد ابرکوه از سال ۱۳۳۹ در آموزش و پرورش پارسیان مشغول به خدمت بوده، ایشان از مهرماه ۱۳۴۰ تا مهرماه ۱۳۴۲ مسئولیت نمایندگی آموزش و پرورش گاوبندی را بر عهده داشته است و پس از آن به بندر لنگه منتقل و به سمت ریاست آموزش و پرورش این شهرستان منصوب گردید. وی در سال ۱۳۵۷ ریاست آموزش و پرورش میناب را به عهده داشت.

رحمت الله رحیمی نماینده‌ی آموزش و پرورش پاریس

اینجانب رحمت الله رحیمی دارای شناسنامه شماره ۱۳۱۹ متولد ۱۳۰۴ اهل و ساکن شهر لارستان کهن در سال ۱۳۲۶ یکم مهرماه در اداره آموزش و پرورش شهرستان لار به شغل آموزگاری استخدام در همان سال طبق ابلاغ اداره مربوطه به نمایندگی فرهنگ بندرلنگه منتقل و مدت ۵ سال متوالی در دبستان دولتی پهلوی لنگه در کلاس دوم ابتدایی تدریس نمودم. وظایف محوله به طور رضایت بخش اداره مربوطه انجام وظیفه نموده و در تاریخ ۱۳۳۰/۷/۳۰ تا تاریخ ۱۳۳۶ بنا به پیشنهاد آموزش و پرورش بندر لنگه بنا به درخواست آقای شیخ علی حمادی شیخ بندر مقام از بندر لنگه به روستای بوچیر جهت تأسیس مدرسه چهار کلاسه به سمت مدیر و آموزگار اعزام و مشغول ثبت نام بچه‌های روستای ذکر شده گردیدم. پس از زحمت زیاد دبستان دائر نموده وظایف محوله انجام داده و تا پایان سال تحصیلی ۱۳۳۶، ۱۳۳۷ در بوچیر معلم بوده ام. از مهر ماه ۱۳۳۷ از بوچیر به روستای بهده تابع بخش گاوبندی انتقال یافتم و مدت ۶ سال متوالی در بهده انجام وظیفه نموده و دبستان چهار کلاسه بهده به شش کلاسه موافقت آن از آموزش و پرورش بندرلنگه گرفته و رضایت اهالی بهده را فراهم آوردم. از تاریخ ۴۴/۶/۳۰ طبق ابلاغ شماره ۲۶۶۶ مورخ ۴۴/۶/۳۰ آموزش و پرورش بندرلنگه به سمت نماینده فرهنگ گاوبندی منصوب و در تاریخ ۱۳۴۴/۷/۳ به محل مأموریت خود رفته و اموال و اثاثیه نمایندگی طبق یک برگ صورت جلسه تحویل اینجانب گردید. پس از مدت یک ماه آقای شیخ یاسر نصوری و تعدادی از معتمدین در نمایندگی حاضر و درخواست تأسیس دبیرستان را نمودند. پیشنهاد آنان فوراً تلگرافی از اداره مربوطه خواسته شد و پس از چندین مکاتبه با اداره آموزش و پرورش بندرلنگه مجوز تأسیس پایه‌های اول و دوم دبیرستان (هفتم و هشتم) صادر شد و فوراً نسبت به ثبت نام دانش‌آموزان واجد شرایط اقدام گردید و از تعداد ۱۰ نفر دانش‌آموز ثبت نام به عمل آمد و با ارسال آمار دانش‌آموزان به بندر لنگه دبیرستان (سیکل اول) در این منطقه تأسیس گردید. این خدمت یک ساله

اینجانب در گاوبندی بوده و سال بعد هم به لنگه منتقل و تا سال ۱۳۴۸ مدیر دبستان سعدی بندر لنگه بوده ام، بعد از این تاریخ به درخواست خودم به آموزش و پرورش لارستان کهن انتقال یافتم. «رحمت الله رحیمی»

محمود ایزدخواه نماینده‌ی آموزش و پرورش پارسین

شادروان محمود ایزدخواه فرزند محمد علی متولد ۱۳۱۲ هـ. ش لارستان فارس در مورخه ۱۳۴۶/۶/۲۷ طی حکمی از سوی آموزش و پرورش شهرستان بندرلنگه به سمت نماینده‌ی آموزش و پرورش پارسین منصوب گردید. زمانی که نامبرده مسؤلیت نمایندگی آموزش و پرورش

را پذیرفت در پارسین ۱۹ واحد آموزشی وجود داشت که ۱۸ واحد آن ابتدایی بود و تنها منطقه دارای یک دبیرستان آن هم فقط کلاس‌های هفتم و هشتم در آن دایر بود و دانش‌آموزان می‌بایست جهت اخذ مدرک نهم یا سیکل اول خود به شهرهای لنگه یا بوشهر می‌رفتند. که این امر موجب شده بود تعداد زیادی از دانش‌آموزان ترک تحصیل نمایند و تنها تعداد اندکی از خانواده‌ها که دارای بضاعت مالی خوبی بودند می‌توانستند فرزندان خود را جهت ادامه‌ی تحصیل به شهرهای دیگر بفرستند. لذا ایشان از همان ابتدای کار دایر نمودن کلاس نهم را در سر لوحه کار خود قرار می‌دهد و با هماهنگی آموزش و پرورش بندرلنگه با وجود تعداد ۱۰ نفر دانش‌آموز در مهر ماه ۱۳۴۶ کلاس نهم را دایر می‌نماید که این کار ایشان موجب خرسندی خانواده‌ها می‌شود. در سالهای بعد بچه‌های عاشق تحصیل مناطق همجوار جهت ادامه تحصیل راهی منطقه پارسین شدند.

برای اولین بار دو نفر از دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل همین دبیرستان به نام‌های منوچهر پورفر و علی توکلی جهت تحصیل در رشته‌ی معلمی وارد دانشسرای

مقدماتی شدند و در مهرماه ۴۹ به عنوان معلم در همین منطقه به استخدام آموزش و پرورش در آمدند و این اولین جرقه‌ای بود که شوق به تحصیل در جوانان را به وجود آورد. در سال‌های بعد تعداد زیادی از بچه‌های درس خوان راهی دانشسرای مقدماتی شدند و به شغل شریف معلمی روی آوردند و ثمره‌ی آن، امروز در جای جای این استان جوانان پارسیانی را در عرصه‌ی تعلیم و تربیت می‌بینیم.

نامبرده تا مورخه ۵۲/۹/۲۵ در منطقه مشغول به خدمت بود و در این مدت فضاهای آموزشی در روستاها توسعه یافت و همه‌ی مردم از عملکرد وی بسیار خرسند بودند. وی در تاریخ ۵۲/۹/۲۵ با ابلاغی غیره منتظره از سوی اداره‌ی آموزش و پرورش بندرلنگه از پارسیان به بخش بستک منتقل می‌نماید. انتقال ایشان موجب نارضایتی عده‌ی زیادی از مردم می‌شود.

مرحوم شیخ یاسر نصوری که همیشه پیگیر مسائل فرهنگی و خواسته‌های به حق مردم بود این نارضایتی مردم را به استان انتقال می‌دهد. ایشان در تابستان سال ۵۳ در سفر وزیر وقت آموزش و پرورش خانم دکتر فرخ روی پارسا به بندرعباس نارضایتی مردم پارسیان از این عمل آموزش و پرورش لنگه به وزیر اعلام می‌دارد، در همان جلسه وزیر دستور پیگیری می‌دهد. در پی این دستور در تاریخ ۵۳/۹/۱۵ مجدداً وی را به پارسیان برگرداندند و تا ۳ سال بعد یعنی تا مورخه ۵۶/۶/۵ وی نمایندگی آموزش و پرورش منطقه را به عهده داشت.

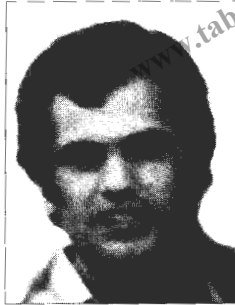
از طرفی آقای ایزدخواه از فعالان برگزاری مراسمات مذهبی بود. به خصوص هر ساله مراسم عید غدیر به طرز باشکوهی برگزار می‌کرد و بعضاً خود سخنران آن مراسم بود. او فردی لایق و کاردان بود، فن بیان بسیار خوبی داشت، در ایام محرم با سخنرانی‌های خود مردم را از فلسفه‌ی قیام عاشورا آگاه می‌ساخت و در مراسم شادی و غم مردم حاضر می‌شد.

نسبت به اعتقادات مذهبی خود راسخ و استوار بود و در محافل به هر شکلی از

این اعتقادات مذهبی دفاع می‌کرد.

او فردی خوش کلام، خوش اخلاق و مهیمان نواز بود و با تواضع توانسته بود در قلب مردم جای بگیرد. خوشحالی و شادمانی خود را در خدمت به مردم می‌دانست برای خدمت گذاری در امر آموزش از بذل جان و مال دریغ ننمود و با چه زحمات شبانه روزی باعث پیشرفت آموزشی منطقه و توسعه‌ی فضاهاى آموزشی در روستاها شد که این خدمات ایشان باعث جلب رضایت همگان نسبت به آموزش و پرورش گردید. لذا می‌توان گفت او هنوز در بین مردم زنده است چون دل‌های مردم جای دارد.

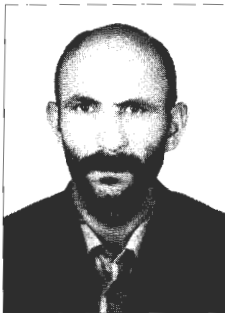
زندگی نامه تعدادی از سرپرستان، نمایندگان، رؤسا و مدیران آموزش و پرورش پارسیان

هلال نجف بیگی نماینده‌ی آموزش و پرورش

پارسیان

هلال نجف بیگی لیسانس ریاضی متولد ارومیه دوران سربازی خود را در کسوت سپاهی دانش در این منطقه سپری نمود و پس از آن با مدرک دیپلم ریاضی به استخدام آموزش و پرورش بندر لنگه درآمد و در آموزش و پرورش گاوبندی مشغول به کار شد. مدتی در دبیرستان ۲۵ شهریور به عنوان دبیر ریاضی اشتغال داشت، به علت استعداد و علاقه‌ای که به ریاضیات داشت موفق به اخذ لیسانس در این رشته گردید. ایشان از تاریخ ۱۳۵۵/۶/۵ لغایت ۱۳۵۶/۳/۲ مسئولیت نمایندگی آموزش و پرورش پارسیان را به عهده داشت. وی در تیرماه ۱۳۵۶ به زادگاه خود ارومیه منتقل گردید.

احمد صمدی کفیل آموزش و پرورش پارسیان

حاجی احمد صمدی فرزند محمد متولد ۱۳۳۱ محله احشام فارغ التحصیل دانشسرای مقدماتی بندر لنگه، پس از پایان خدمت سربازی در بخش شیبکوه به استخدام آموزش

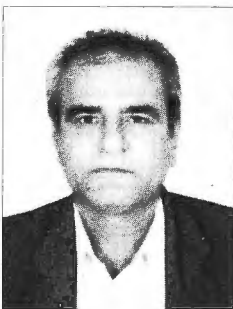
و پرورش درآمد و از بدو استخدام تا تاریخ ۱۳۵۴/۶/۳۱ به عنوان مدیر و آموزگار در دبستان‌های شبیکوه مشغول به خدمت گردید. در مورخه ۱۳۵۴/۷/۱۳ با ابلاغ ریاست آموزش و پرورش بندر لنگه به عنوان راهنمای تعلیماتی شبیکوه و جزایر برگزیده شد. ایشان در مهرماه ۱۳۵۵ به گاوبندی منتقل شدند و از تاریخ ۵۵/۷/۲۱ از طرف نمایندگی آموزش و پرورش پارسیان به سمت متصدی سپاه دانش و تربیت بدنی انتخاب گردیدند.

از تاریخ ۵۶/۳/۲ با ابلاغ ریاست آموزش و پرورش بندر لنگه کفالت آموزش و پرورش پارسیان را برعهده گرفتند.

در تاریخ ۵۷/۸/۹ به بندر لنگه منتقل شدند و تا ۵۹/۳/۲۹ نمایندگی آموزش و پرورش شبیکوه را سرپرستی نمودند.

در تاریخ ۵۹/۳/۲۹ به گاوبندی انتقال یافته و در پست کارپردازی آموزش و پرورش پارسیان به خدمت اشتغال داشتند.

ایشان سرانجام در دبستان یاسر نصوری به کار تدریس مشغول شدند و باقیمانده‌ی خدمت خود را به عنوان معاون همین آموزشگاه به پایان رساندند و پس از ۳۰ سال خدمت در مهرماه ۱۳۷۸ به افتخار بازنشستگی نایل شدند.

احمد فرودی سرپرست آموزش و پرورش پارسیان

بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در بهمن ماه سال ۱۳۵۷ با استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی تغییرات در سراسر کشور اسلامی به وقوع پیوست و مسئولینی که در نظام گذشته به هر دلیلی تقریباً موجبات دلخوری ساکنان

حوزه خدمتی فراهم آورده بودند یکی پس از دیگری جای خود را به انقلابیون داده و خود صحنه را ترک کردند که گاوبندی و نمایندگی آموزش و پرورش هم از این

امر مستثنی نبوده و شاهد این تحولات بود که در فروردین ماه سال ۱۳۵۸ با بدرقه آقای محمد صالحی نماینده وقت آموزش و پرورش و انتخاب جانشین برای ایشان قرعه فال به نام اینجانب رقم خورد و در جلسه‌ای اکثریت خیلی بالایی از معلمان و دبیران گاوبندی اصرار در قبول مسئولیت بنده در سمت سرپرستی نمایندگی آموزش و پرورش منطقه را داشته معاونت آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان آقای محمد شریف نحوی قبول این مسئولیت از وظایف شرعی تلقی و در تاریخ ۵۸/۱/۲۵ رسماً با دریافت ابلاغ از ایشان در این مهمت شروع بکار نمودم در شرایطی که تنها مدرسه‌ی راهنمایی موجود در منطقه ۱۷ شهریور بود و لاغیر و به علت عدم دسترسی نوجوانان روستاهای بخش به دلایل متعدد از جمله نبود راه، وسیله نقلیه، بعد مسافت، تعصبات دینی به خصوص در مورد دختران، شاهد بودیم که چه استعدادهای با ارزش و ذی قیمتی بعد از پایان ابتدایی خانه نشین شده و از تحصیل محروم می شدند، لذا افتتاح مدارس راهنمایی در روستاهای پرجمعیت را سرلوحه‌ی کار خود قرار داده و در تابستان مقدمات کار را فراهم آوردم.

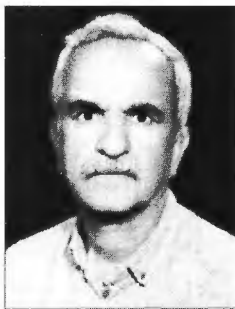
البته با وجود مشکلات عدیده، امکانات خوبی هم بود، مثلاً علاقه و همکاری مردم روستاهای مورد نظر در واگذاری محل موقت و همکاری و از همه مهمتر همکاران فداکار و ایثارگری که منتظر اشاره و پیشنهاد بودند تا هرچه در توان دارند در طبق اخلاص ریخته و این دانش آموزان را در روستاهای کوشکنار، دشتی، بهده، بوچیر، دخترانه طالقانی به کلاس بکشانند و محیطی سرشار از عشق و علاقه به تحصیل فراهم آورند که همکاران گرانقدر، سلطان محمدی در کوشکنار، عبدالله دریایی در دشتی، عبدالله قاضی زاده در بهده و عباس یزدان پناه در بوچیر از پرچمداران این کار بودند. البته سایر همکاران هم نباید فراموش کرده به خصوص جوان ناکام مرحوم یوسف نصوری که به عنوان راهنمای تعلیماتی با ده گردشی‌های خود و دقت و تیزبینی که خاص خودش بود همه موارد، محرومیت‌ها، نیازها، راهکارها را مد نظر داشت و بازوی راست من مسئول بود اما حیف که عمرش کوتاه

بود روانش شاد و جنت مأوایش.

نیروهای آموزشی جوان، پرکار و فداکار منطقه با تلاش شبانه روزی خود آن چنان با عشق و تدبیر این نهال را عالمانه کاشتند و آبیاری کردند که شاخ و برگ آن در جای جای میهن اسلامی امروز به وضوح می بینیم.

ناگفته نماند علاوه بر تلاش و پیگیری همکاران و اولیاء دانش آموزان همکاری و تایید اداره کل به خصوص آقای محمد شریف نحوی و حمایت مسئول وقت اداره آموزش و پرورش بندرلنگه آقای حسین فرجمندی که با حمایت‌های مادی و معنوی خود همواره ما را یاری می دادند نباید از نظر دور داشته و قابل تقدیر است.

بدیهی است که رشد تعلیم و تربیت و شکوفایی استعداد‌های درخشان و کیفیت نسبتاً خوب رشد تحصیلی در منطقه افتخارش متعلق به بنده نیست و قسمت عمده‌ی این افتخارات متعلق به افرادی است که هم اکنون بازنشسته شده اما از بهترین استعداد‌های منطقه در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ بودند که به دلایل مختلف و عدم دسترسی به تحصیلات دانشگاهی جذب آموزش و پرورش شده و در کسوت معلمی با بار علمی خوب و فداکاری زیاد این نهال را شکوفا و بارور ساختند امیدوارم اگر از نظر دورند ولی به دلها راه داشته باشند و جامعه قدرشناس آنها باشد.

عبدالله دلشاد نماینده و رییس آموزش و پرورش

پارسیان

شادروان عبدالله دلشاد فرزند عبدالله متولد ۱۳۰۸ دوران ابتدایی را در گاوبندی گذراند و موفق به اخذ مدرک ششم ابتدایی شد و در سال ۱۳۴۳ به عنوان معلم به استخدام رسمی آموزش و پرورش در آمد. وی بخشی از خدمت خود را به عنوان معلم و مدیر در دبستانهای بمبری، ستلو و دبستان نصوری مرکز بخش گذراند و از سال ۱۳۵۶ به

عنوان مسئول امور دفتری در نمایندگی آموزش و پرورش مشغول به کار شد.

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در مورخه ۵/۱۱/۶ در جلسه‌ای که با حضور دکتر علی شهبازی مدیر کل وقت آموزش و پرورش استان هرمزگان در دبستان نصوری مرکز بخش تشکیل شد با پیشنهاد جمع کثیری از فرهنگیان به عنوان نماینده‌ی آموزش و پرورش منصوب شد و ابلاغ اولیه وی در همان جلسه توسط مدیر کل نوشته و به او داده شد و بعداً ابلاغ وی توسط ریاست وقت آموزش و پرورش بندرلنگه آقای حسین فرجمندی صادر و به وی ابلاغ گردید.

ایشان چون از محبوبیت خوبی در منطقه برخوردار بود توانست با همکاری همکاران دلسوز و متعهد، آموزش و پرورش را در آن زمان سامان دهد.

از ابتدای کار رشد و توسعه‌ی فضاهای آموزشی را سرلوحه‌ی کار خود قرار داد. ایشان با هماهنگی اداره‌ی آموزش و پرورش بندرلنگه آقای حبیب کریمی را به عنوان معاون انتخاب نمود پس از توسعه مدارس با همکاری معاون و دیگر کادر اداری زمینه‌ی ارتقاء آموزش و پرورش از نمایندگی به منطقه‌ای را فراهم نمود سرانجام با پیگیری‌های مستمر در سال ۱۳۵۹ اداره آموزش و پرورش پارسیان از نمایندگی به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

نامبرده تا مورخه ۱۳۶۰/۶/۱ مسئولیت اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان را به عهده داشت و بعد از این تاریخ در سمت‌های ذیل انجام وظیفه نمود.

مدیر دبستان شهید رجایی، سرپرست مدرسه راهنمایی دخترانه طالقانی، معاونت دبستان عمار یاسر، مدیر دبستان عمار یاسر، دفتردار دبیرستان شهید بهشتی.

سرانجام وی در تاریخ ۷۲/۱۲/۱۶ در یک سفری که به دیدار فامیل خود به گله‌دار رفته بود دچار عارضه‌ی قلبی شد و دعوت حق را لیبیک گفت.

لازم به ذکر است ۳ فرزند وی معلم و در خدمت آموزش و پرورش هستند.

محمد کاتبی بناب رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان

آقای محمد کاتبی بناب از چهره‌های فرهنگی و نام‌آشنایی هستند که در اوایل مهرماه ۵۹ قدم به منطقه‌ی گاوبندی آن روز و پارسیان امروز گذاشتند، او جوانی بسیار شاداب، انقلابی، شوخ طبع و بذله‌گو بود، رشته‌ی تحصیلی او در دانشگاه زیست‌شناسی بود و به همین لحاظ تدریس درس زیست‌شناسی را در دبیرستان شهید بهشتی برعهده گرفت. شخصیت او نسبت به سایر فرهنگیان غیر بومی، شخصیت متفاوتی بود چرا که او روحانی زاده‌ای بود که سالهای جوانی و نوجوانی اش را در شهر مذهبی نجف گذرانده و بنا به نقل خودشان جزو مجاهدین عراقی بودند که توسط دولت مستبد وقت عراق از آن کشور اخراج و به ایران بازگشتند و ساکن قم مقدس شدند.

او که آذری زبان بود به علت سالها سکونت در کشور عراق به زبان عربی نیز تسلط کامل داشت خاطر م هست در سال ۵۹ در مراسم تشییع جنازه‌ی شهید سالم زارعی دومین شهید این منطقه در جنگ تحمیلی در زادگاهش تنبو شمالی به زبان عربی از مقام شهید و مکتب شهادت با شور و احساس تجلیل و توصیف کردند و از طرف مشایعت کنندگان که از مسیرهای دور و نزدیک آمده بودند به خانواده آن مرحوم تسلیت گفتند.

آقای کاتبی ایده‌های انقلابی داشت، پایبند و دلبسته به مکتب حیات بخش اسلام و نظام نوپای جمهوری اسلامی بود، با اینکه رشته تخصصی اش زیست‌شناسی و کارش صرفاً تدریس درس زیست‌شناسی بود، اما همچون یک مربی پرورشی و شاید پرکارتر از یک مربی پرورشی به کارهای مذهبی و فرهنگی می‌پرداخت، چرا که رسالت معلمی خود را، دفاع از ارزشهای اسلامی و انقلاب برآمده از آن می‌دانست.

او آرمانی فکر می‌کرد و در صدد ایجاد تشکل‌های فرهنگی اجتماعی بود تا دانش‌آموزان و حتی فرهنگیان منطقه را در مسیر واقعی انقلاب نوپای اسلامی قرار

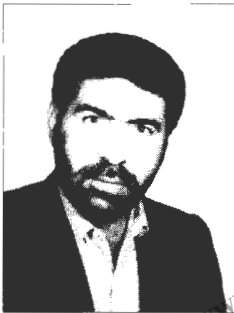
گیرند و در دام گروهک‌های تازه شکل گرفته و به ظاهر انقلابی نیفتند. به همین منظور طرح تشکیل انجمن اسلامی معلمان در ذهنش بود و برای ایجاد آن تلاش فراوانی کرد که متأسفانه به نتیجه قطعی نرسید. همایش‌هایی با موضوع بزرگداشت بزرگان ادب فارسی همچون سعدی، مولانا و حافظ را با حضور دانش‌آموزان و معلمان در سالن اجتماعات دبیرستان شهید بهشتی از فعالیتهای دیگر ایشان است.

در آن ایام هیچ یک از نشریات رسمی کشور به جز چند نشریه متعلق به گروهک‌ها در این منطقه توزیع نمی‌شد، آقای کاتبی به لحاظ علاقه‌ای که به تنویر افکار عمومی نسبت به مسایل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی داشت خود شخصاً روزنامه کیهان را زیر بغل می‌گرفت و گاهی بر ترک موتور سواری می‌نشست و در سطح شهر توزیع می‌کرد.

نکته دیگری که نباید در معرفی شخصیت انقلابی ایشان از نظر دور داشت، دقت در شناخت و معرفی چهره‌های شاخص نظام بود که آن روزها مسئولیت‌های مهم سیاسی و فرهنگی را در سطح کلان مملکتی بر عهده داشتند و در واقع گلوگاه مسایل فرهنگی و سیاسی در دست آنان بود.

ایمان و اعتقاد مذهبی و تلاش‌های انقلابی او سبب شد تا در شهریور ۱۳۶۰ مسئولان وقت اداره کل آموزش و پرورش هرمزگان او را به ریاست اداره‌ی تازه استقلال یافته آموزش و پرورش پارسیان منصوب نمایند. هر چند او علاقه‌ای به این امور نداشت، منتهی با مشورتی که با دوستانش در سطح استان داشت این مسئولیت را پذیرفت و تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۶۱ عهده دار این مسئولیت بود. مدتی هم مسئولیت آموزش و پرورش شهرستان رودان در شرق استان را پذیرفتند و به علت اختلافاتی که با بعضی از مسئولین اداره‌ی کل داشتند پس از چند هفته، استعفای خود را به اداره کل تسلیم نمودند و به پارسیان بازگشتند. پس از شرکت در آزمون اعزام فرهنگیان به خارج از کشور و قبولی در این آزمون از همین جا عازم امارات متحد عربی شدند.

پس از بازگشت از امارات مجدداً به منطقه پاریسیان عزیمت کردند و به مدت ۲ سال دیگر به تدریس در این منطقه مشغول شدند و نهایتاً در سال ۱۳۶۵ از این منطقه به شهرستان قم منتقل شدند.

علی اقلیمی رییس اداره‌ی آموزش و پرورش

پاریسیان

علی اقلیمی فرزند قربان در سال ۱۳۳۲ در بخش خفر

از توابع شهرستان جهرم متولد شدم. پس از استخدام در آموزش و پرورش و انتقال به استان هرمزگان به مدت سه

سال عهده دار نمایندگی آموزش و پرورش در بخش شیبکوه شهرستان بندر لنگه بودم و از تاریخ ۶۱/۱۲/۲۲ از طرف اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان مامور خدمت در آموزش و پرورش منطقه گاوبندی گردیدم. قبل از عزیمت به منطقه مذکور به منظور شناخت بیشتر و آشنایی کامل با فرهنگ بومی و جو سیاسی و انقلابی منطقه با استفاده از ارشاد و رهنمودهای مفید و موثر محمد رضایی سردره مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان و کسب فیض از محضر روحانی بزرگوار حضرت حجه الاسلام والمسلمین حاج آقا رکنی امام جمعه محترم شهرستان بندر لنگه، با قلبی سرشار از عشق خدمت به انقلاب و مردم با استعانت از خداوند متعال و عنایت به رسالتی که در این برهه از انقلاب بر دوش داشتم و با اندیشه‌ی اینکه دل سوختگان دیار علم و معرفت را سودایی جز سوختن و ساختن نیست، راهی بخش گاوبندی شدم. سالهای سخت و دشواری بود. درخت نوپای انقلاب در حال رشد و نمو و از طرفی درگیر جنگ تحمیلی و گروهکهای ضد انقلاب داخلی بود. بیشترین اهتمام آموزش و پرورش در بوجود آوردن محیطی اسلامی و انقلابی و تقویت روح وحدت طلبی و پرورش دهنده و آموزنده‌ی منطبق با موازین اسلامی و اخلاقی در زمینه شکوفا

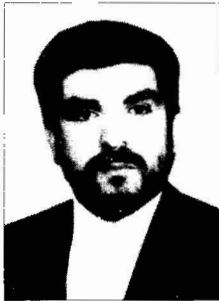
شدن استعدادهای خلاق فکری کارکنان اداری و آموزشی خلاصه می‌شد. آموزش و پرورش منطقه‌ی گاوبندی فاقد ساختمان اداری بود و در یک ساختمان قدیمی واحد آموزشی در مرکز بخش به فعالیت خود ادامه می‌داد. مضاف بر هوای گرم و سوزان، اکثر روستاهای بخش فاقد آب یکی از معضل و مشکلات اصلی آموزش و پرورش تأمین آب شرب دانش‌آموزان مدارس بود که این مهم به وسیله‌ی یک دستگاه تانکر آب رسانی توسط یکی از همکاران صبور و تلاشگر به نام آقای ملک کریمی انجام می‌گرفت. زحمات این عزیز قابل قدردانی و امید است که نزد حق تعالی ماجور باشد. برادر عزیز ارزشمند دیگری به نام آقای عباس کریمی مسئول محترم آموزش و امتحانات و سالی هم در سمت معلم راهنما و مسئول انجمن اولیاء و مربیان مدارس، در آن سال‌های سخت و دشوار که آموزش و پرورش با کمبود شدید بودجه‌ی عمرانی مواجه بود با تبلیغات موثر و مفید و نامه‌نگاری با افراد خیر و نیکوکار در جمع آوری کمکهای مردمی به مدارس تلاش و افری داشت.

شایان توجه است که در تمامی روستاهای بخش با امکانات کم و محدود واحد آموزشی دایر بود. به منظور کمک به دانش‌آموزان استثنایی از اداره‌ی کل متبوع مجوز تأسیس مدرسه استثنایی در روستای قاسمعالی به نام معلم بزرگ جبار باغچه‌بان همراه با یک‌دستگاه مینی بوس اخذ که با مدیریت آقای حبیب کریمی خدمت رسانی به این عزیزان در منطقه انجام می‌گرفت. تنها یک دبیرستان پسرانه در مرکز بخش دایر بود. دانش‌آموزان متوسطه از روستاهای مختلف برای ادامه‌ی تحصیل می‌بایست در دبیرستان شهید بهشتی مرکز بخش ثبت نام و به تحصیل خود ادامه دهند که با مشکلات سرویس ایاب و ذهاب مواجه بودند. به منظور کمک به این عزیزان و رفع مشکل آنان در کوشکنار یکی از روستاهای پرجمعیت بخش با همکاری و مدیریت آقای یوسف زندگی زاده دبیرستان ضمیمه مدرسه راهنمایی شهید مطهری تأسیس گردید.

آموزش و پرورش از همکاری خوب ادارات و ارگانها و نهادهای انقلابی و دولتی مستقر در مرکز بخش برخوردار بود.

کارکنان آموزش و پرورش افراد بومی و متعهد و دلسوز منطقه بودند همکاری جدی و صمیمانه‌ای با اداره داشتند و به منظور ارتقاء سطح علمی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان آن چنان کوشا بودند که آموزش و پرورش گاویندی در شمار یکی از مناطق بارز و ممتاز استان محسوب می‌شد. خداوند متعال را شاکرم که مدت دو سال و نیم توفیق خدمت‌گذاری به مردم خوب و فرهنگدوست دنیار پاریسیان را نصیب نمود. خاطرات سراسر صفا و به یاد ماندنی و محبت همکاران و مردم خون‌گرم و مهربان آن منطقه را هرگز از یاد نخواهم برد.

در تاریخ ۱۳۶۴/۶/۱۹ به استان فارس منتقل و به سمت رئیس آموزش و پرورش بخش خفر شهرستان جهرم منصوب شدم. چند سالی هم در امتحانات اداره کل آموزش و پرورش فارس مشغول به خدمت بودم و سرانجام در سال ۱۳۸۷ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم.

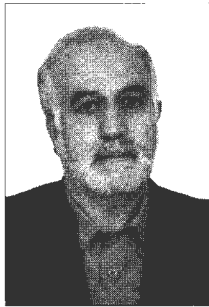

حبیب فرهمند فرد کفیل آموزش و پرورش پاریسیان

حبیب فرهمند فرد فرزند حسن متولد ۱۳۳۹ محله احشام شهرستان پاریسیان لیسانس مدیریت آموزشی در سال ۱۳۵۸ از مرکز تربیت معلم شهید پاک نژاد یزد فارغ‌التحصیل شد و به استخدام آموزش و پرورش درآمد. ایشان تا تاریخ ۶۲/۴/۲۱

به عنوان آموزگار مشغول به خدمت بود. در تاریخ ۶۲/۴/۲۲ در زمان ریاست آقای علی اقلیمی به سمت معاون آموزش و پرورش پاریسیان منصوب شد. پس از چهار سال و نیم خدمت در این سمت در تاریخ ۱۳۶۶/۱۱/۱۵ مدیریت مدرسه‌ی راهنمایی ابوذر احشام به وی واگذار گردید.

از تاریخ ۶۹/۷/۱ تا ۷۲/۱۰/۱۸ در پست معاونت دبیرستان شهید بهشتی انجام وظیفه نمود. در تاریخ ۷۲/۱۰/۱۹ با ابلاغ آموزش و پرورش استان هرمزگان به سمت معاون اداره آموزش و پرورش بستک منصوب شد و در مرداد سال ۷۳ به مدت یک سال سرپرستی آموزش و پرورش بستک نیز به ایشان واگذار گردید. نامبرده در تاریخ ۷۴/۴/۱۰ به پارسیان منتقل شد و به مدت سه سال در پست کارشناسی انجمن اولیاء و مربیان مشغول به خدمت بود و از تاریخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۵ تا ۱۳۷۹/۶/۳۱ مسئولیت کارگزینی و امور اداری آموزش و پرورش عهده دار بود. از مهرماه سال ۱۳۷۹ تا پایان خدمت برای دومین بار به سمت معاون آموزش و پرورش پارسیان منصوب شد و سرانجام در مورخه ۱۳۸۸/۱۲/۱۲ به افتخار بازنشستگی نایل گردید.

ابراهیم اسلامی رییس اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان

ابراهیم اسلامی در سال ۱۳۲۷ هـ. ش در شهرستان مرند دیده به دیدار این جهان گشود. او پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه و انجام خدمت سربازی در کسوت سپاهی دانش، در رشته‌ی زمین شناسی دانشگاه تبریز (آذربادگان) پذیرفته شد و پس از فراغت از تحصیل در یک شرکت معتبر خصوصی (تهران بر کلی) متناسب با رشته تحصیلی و با حقوق مکفی مشغول به کار شد. به دلیل علاقه‌ی شخصی به تدریس در سال ۱۳۵۷ به استخدام آموزش و پرورش در آمد. او مدت ۱۴ سال از عمر خدمتی خود را در استان هرمزگان (شهرستان پارسیان) سپری کرد. از این مدت یکسال به عنوان دبیر، شش سال به عنوان رییس دبیرستان و حدود هفت سال به عنوان رییس آموزش و پرورش منطقه فعالیت نمود و در سال ۱۳۷۱ به آموزش و پرورش شهرستان مرند منتقل گردید. مدتی به عنوان دبیر زمین شناسی دبیرستانهای مرند به تدریس مشغول شد و

در سال ۱۳۷۸ به مدیریت دبیرستان و پیش دانشگاهی نمونه دولتی ابوریحان مرند منصوب شد. در طول دوران خدمت خود یک بار به عنوان دبیر نمونه و یک بار نیز به عنوان مدیر نمونه انتخاب گردید. او در طول خدمت خود، ۵۳ بار از سوی آموزش و پرورش منطقه، ۱۹ بار توسط سازمان آموزش و پرورش و ۳ بار توسط مسئولین وزارتی مورد تشویق قرار گرفته است. وی پس از ۳۱ سال خدمت، در سال ۱۳۸۶ حمایل افتخار بازنشستگی را به دوش آویخت.

روزهای سخت لذت بخش

«دلی سربلند و سری سر به زیر»

همچو فرهاد بود کوه کنی پیشه‌ی ما کوه ما سینه‌ی ما، ناخن ما تیشه‌ی ما
شور شیرین زبس آراست‌ره جلوه‌گری همه فرهاد تراود، زرگ و ریشه‌ی ما
بهر یک جرعه‌ی می منت ساقی نکشیم اشک ما باده‌ی ما، دیده‌ی ما شیشه‌ی ما
عشق شیریست قوی پنجه‌ومی گویدفاش هر که از جان گذرد، بگذرد از بیشه‌ی ما

هنگامی که در ساعت ۲ بعد از ظهر مورخ ۵۷/۷/۱ سوار تنها اتوبوس منطقه‌ی گاویندی شدم، از تعداد تخته سه لاهی که به جای شیشه در اتوبوس نصب شده بود، پی به محرومیت منطقه بردم. در غروب همان روز وارد منطقه شدم و محرومیت را به وضوح لمس کردم.

از شب همان روز توسط همکاران محترمی که در منطقه حضور داشتند و ملاقاتی دست داد با کم و کیف مسائل آموزشی منطقه و محرومیت شدید آن آشنا شدم و از فردای همان روز بود که کم‌کم به وضعیت آموزشی منطقه پی بردم.

به دلیل کمبود دبیر در دروس مختلف مشغول به تدریس شدم. آغاز کار من در آموزش و پرورش مقارن بود با حرکت‌های انقلابی مردم در سراسر کشور علیه طاغوت و استکبار. رفته رفته با تلاش دانشجویان و فرهنگیان متعهد و مردم فهیم اعتراضات

در آن منطقه نیز شدت گرفت و منجر به تعطیلی اعتراضی مدارس گردید. به دنبال آن جامعه‌ی معلمان منطقه تشکیل شد و اعتراضات گسترش یافت. در راهپیمایی‌ها همیشه برادران اهل تسنن و تشیع در کنار هم و با وحدت، همکاری می‌کردند که موجب دلگرمی می‌شد.

بعد از پیروزی انقلاب با دستور سراسری امام علیه السلام، همانند سایر نقاط کشور در محل کار حاضر و مشغول خدمت شدم. ناگفته نماند که در طول این ماه‌ها توسط یکی از دوستانم که در شرکت تهران برکلی با هم کار می‌کردیم شغلی در شرکت آب و فاضلاب استان فارس برای من فراهم شد اما به لحاظ نیاز دانش‌آموزان منطقه و احساس مسئولیت وجدانی اشتغال در آن شرکت را نپذیرفته و احساس کردم که ضرورت دارد به شغل معلمی در منطقه پارسیان ادامه دهم.

هر چند این منطقه هم همانند بعضی مناطق کشور از فعالیت‌های انحرافی گروهک‌ها در امان نماند اما به لطف خدا و آگاهی مسئولان و مردم، از نیت افراد ضد انقلاب، این فتنه‌ها گسترش چندانی نیافت و خاموش گردید.

سال تحصیلی ۵۷-۵۸ به هر نحوی بود پایان یافت. در مورخه ۵۷/۱۲ طی تلگراف ارسالی از آموزش و پرورش لنگه مدیریت تنها دبیرستان منطقه به اینجانب واگذار شد.

علی‌رغم تلاش‌های مدیریت قبلی دبیرستان، آقای علی توکلی، کارهای زیادی می‌بایست انجام می‌شد که در اولین مرحله گشایش سال چهارم دبیرستان بود که نبود آن دانش‌آموزان را مجبور به ادامه تحصیل در شهرستانهای دیگر و یا مجبور به ترک تحصیل می‌کرد و این در حالی بود که حتی چند نفر از دبیران محترم و دلسوزی که از مقطع راهنمایی در دبیرستان تدریس می‌کردند از منطقه منقل شده بودند و هیچ آمیدی به ورود نیروی جدید نبود. اما تلاش شد با حضور در آموزش و پرورش بندر لنگه در جذب نیرو فعالیت شود.

با شروع انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاه‌ها فرصتی پیش آمد که عده‌ای از دانشجویان متعهد و انقلابی وارد منطقه شوند که سروسامانی به وضع آموزش داده شد و به لطف خداوند تلاش و دلسوزی همکاران سال تحصیلی ۵۸-۵۹ با وضعی نسبتاً بهتر از سالهای قبل به پایان رسید. مدیریت اینجانب در دبیرستان حدود ۷ سال طول کشید و با مطرح شدن انتقال آقای علی اقلیمی ریاست وقت آموزش و پرورش منطقه گاویندی، همکارانی از اداره‌ی کل به منطقه آمدند و پذیرفتن ریاست منطقه را به اینجانب پیشنهاد کردند که بنده بنا به دلایلی قبول نکردم که این مسئله منجر به کفالت آقای حبیب فرهمند فرد به مدت یکسال شد.

در شهریور ۶۵ که از مرخصی تابستانی به منطقه برگشتم آقای فرهمند فرد یادداشتی از آقای نعمت الله فرهنگ مدیر کل وقت آموزش و پرورش هرمزگان به دستم دادند که درخواست شده بود جهت پاره‌ای مذاکرات در محل اداره کل حضور یابم.

در مورخه ۶۵/۶/۲۷ در یک بعدازظهر گرم شهر یور ماه در اتاق کار آقای مدیر کل حاضر شدم و پس از شنیدن پیشنهاد ریاست منطقه با شرایطی که مطرح کردم و مورد قبول آقای مدیر کل واقع شد مسئولیت منطقه را پذیرفتم که این مسئولیت تا ۷۱/۷/۵ ادامه داشت.

در طول خدمت در اداره چون از وضعیت آموزشی منطقه اطلاع کافی داشتم سعی بر آن شد که از روزمره‌گی خارج شده و کارهای اساسی در منطقه انجام شود. البته تمامی همکاران محترمی که مسئولیت اداره را در طول سالهای بعد از انقلاب به عهده داشتند تلاش‌های مستمر و دلسوزانه‌ای انجام داده بودند لیکن محرومیت منطقه آنقدر شدید بود که با همه‌ی تلاش‌های زیاد همکاران باز هم نیاز به کار بود.

با افزایش پوشش تحصیلی در سالهای پس از انقلاب و استقبال خانواده‌ها به تحصیل دختران خود، نیاز شدیدی به فضای آموزشی جدید در مقاطع راهنمایی و دبیرستان احساس می‌شد. اولین قدم پیش‌بینی فضای مورد نیاز در آینده بود که با

توجه کامل همه‌ی همکاران ذیربط در اداره که ضرورت دارد از همه آنها تشکر کنم، این کار صورت گرفت که منجر به ساخت چندین مدرسه راهنمایی و دبیرستان از طریق جذب کمک‌های مردمی شد:

از نظر نیروهای آموزشی، خوشبختانه هر روز وضع بهتر می‌شد، علاوه بر نیروهای متعهد خدمت سایر مناطق کشور، از دانش‌آموختگان محلی نیز که فارغ‌التحصیل و در منطقه حضور پیدا کرده بودند استفاده می‌شد.

در بعد آموزشی، افزایش پوشش تحصیلی و ارتقاء کیفیت آموزشی و کسب رتبه‌های اول امتحانات نهایی استان هرمزگان در سه مقطع تحصیلی و افزایش درصد قبولی و افزایش راهیابی فارغ‌التحصیلان سال چهارم در مراکز آموزش عالی محقق شد. در سال ۱۳۷۰ اقدام به تأسیس مدرسه راهنمایی شبانه‌روزی دخترانه در منطقه گردید که احساس می‌شد یکی از کارهای اساسی و ضروری منطقه باشد. تا از محرومیت تحصیلی تعدادی از دختران در روستاهای پراکنده جلوگیری شود.

در سال ۱۳۷۱ به دلیل شرایط سخت زندگی خانوادگی تقاضای انتقال به شهرستان مرنده را نمودم که مورد پذیرش واقع شد و پس از رضایت آقای حسندخت به پذیرش مسئولیت آموزش و پرورش گاوبندی و دریافت ابلاغ، اینجانب در مورخه ۷۱/۷/۷ به شهرستان مرنده منتقل و بقیه عمر خدمتی خود را در محل تولد خود ادامه دادم.

سخن آخر اینکه ترک کار قبلی‌ام در شرکت تهران برکلی با همه‌ی حقوق و مزایای قابل توجه اش و تصمیم به انتخاب استخدام در آموزش و پرورش و حضور در منطقه‌ی محروم گاوبندی به دلیل کنجکاوی و یا دل بستگی به مناطق محروم یا هر انگیزه‌ی دیگری که داشته باشد، ادامه حضورم در آنجا فقط به دلیل ایمان شخصی‌ام به انقلاب و رفع نیاز منطقه بود.

در طول خدمتم در منطقه علیرغم بی‌مهری‌های چندیدی که از طرف بعضی‌ها صورت می‌گرفت، خانواده‌ها و اشخاص محترم و دلسوز و قدرشناسی بودند که ما

را در ادامه راهمان و انجام وظیفه‌ی مان یاری می‌کردند و مشوق ادامه‌ی خدمت در منطقه بودند.

آموزش و پرورش منطقه از ابتدای سال ۵۷ تا ۷۱ که من در خدمت مردم خونگرم آن بودم، به طور چشمگیری تغییر کرده بود و این به برکت وجود انقلاب و تلاش همه افراد دلسوز اعم از بنیان‌گذاران اولیه و خدمت‌کنندگان بعدی و اهداکنندگان زمین و هزینه‌کنندگان و افراد خیر و بی‌ادعایی که در جذب کمک‌های ایرانیان مقیم شیخ نشین‌های حاشیه خلیج فارس و تمام مسئولین و فرهنگیان دلسوز منطقه بود.

هر آنچه انجام شده وظیفه خود می‌دانم. اگر خدای قادر متعال قبول کند لطفی برای این ناچیز بوده است و اگر قصوری در انجام وظیفه شده از مردم منطقه و از خداوند متعال تقاضای عفو و بخشش دارم. احتمال می‌دهم بعد از خانواده‌ی محترم آقای رخشان بنده تنها غیر بومی بودم که نصف عمر خدمتی خود را در گاوبندی سپری کردم. در طول ۱۴ سال، خود و خانواده‌ام ناملايمات زیادی متحمل شدیم.

مردم فهیم منطقه خود شاهد پیشرفت‌های آموزشی و فرهنگی و در زمینه‌های دیگر هستند. اما نسل امروز منطقه نیز باید در گذشته خود مطالعاتی داشته باشند.

بنده تحولات سال‌های بعد از سال ۷۱ را در منطقه مشاهده نکرده‌ام ولی تا آن اندازه که به صورت شفاهی با بعضی از دوستان قدیمی از منطقه مطلع می‌شوم موجب خوشحالی‌ام می‌شود و آرزوی پیشرفت و ترقی بیش از پیش منطقه‌ای را که بخش قابل توجه‌ای از عمر خدمتی و خاطرات خود را در آنجا سپری کرده‌ام از خداوند متعال خواهانم.

هر چند امروز من در دامنه‌های خوش آب و هوای کوه‌های «میشو» و منطقه ییلاقی «پیام» و پایین دست آن، شهر مرند زندگی می‌کنم اما امواج زیبا و خروشان خلیج فارس همیشه مرا به یاد آن منطقه می‌اندازد و شوق دیدار از آن جا آن قدر برای من جذاب و دلنواز است که آرزو دارم باز هم آن جا را بینم و این ریشه از اعتقاد من

بر «همه ایران سرای من است» نشأت می‌گیرد یعنی برای من مرند به عنوان زادگاهم هیچ فرقی از نظر دلبستگی با «تبن»، «تنبو» و «حمیران» ندارد.

روزهای سخت گذشته هر چه بوده سپری شده و من با همه مشکلات جسمی که ناشی از اقامت طولانی‌ام در آن منطقه بوده راضی‌ام.

من مرتباً اخبار مربوط به استان هرمزگان را پیگیری کرده و از مشاهده مسئولین منطقه‌ای و استانی که روزی به عنوان شاگردانم در یک محیط بسته‌ای به نام کلاس با هم بودیم انبساط خاطر پیدا می‌کنم.

سراپا اگر زرد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم
 چو گلدان خالی، لب پنجره پراز خاطرات ترک خورده ایم
 اگر داغ دل بود، ما دیده ایم اگر خون دل بود، ما خورده ایم
 اگر دل دلیل است، آورده ایم اگر داغ شرط است، ما برده ایم

گواهی بخواهید اینک گواه! همین زخم‌هایی که نشمرده ایم
 دلی سربلند و سری سر به زیر از این دست عمری به سر برده ایم
 «قیصر امین پور»

حمزه حسندخت رییس اداره‌ی آموزش و پرورش

پارسیان

در پاییز سال ۱۳۳۷ و در ماه آذر در محله احشام متولد شدم. سالهای کودکی در دامن مادری مهربان و با ایمان رشد کردم. دوران ابتدایی در دبستان اتحادیه‌ی احشام به پایان رساندم. تا کلاس نهم در دبیرستان شهر پارسیان درس خواندم و پس از آن برای

ادامه تحصیل همراه با برادر و مادرم به بندرلنگه رفتیم و در رشته طبیعی در دبیرستان آن شهر مشغول به تحصیل شدم و در خرداد ماه ۱۳۵۶ موفق به اخذ دیپلم طبیعی گردیدم. در مهر ماه همان سال وارد دانشسرای راهنمایی در بندر عباس در رشته علوم انسانی شدم. سال دوم تحصیل در دانشسرا با قیام ملت ایران بر علیه نظام طاغوت تقارن یافت و دانشسرا تعطیل شد و من هم همراه با سایر اقشار مردم در راهپیمایی‌ها و تظاهرات حضور یافتم. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ماه به دانشسرا برگشتم و در خرداد ماه ۱۳۵۷ مدرک فوق دیپلم در رشته علوم انسانی از دانشسرای راهنمایی گرفتم. در سال ۱۳۷۳ مدرک کارشناسی در رشته مدیریت آموزشی از مرکز ضمن خدمت شیراز دریافت نمودم.

در اولین مهرماه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی وارد آموزش و پرورش پارسیان و در مدرسه راهنمایی ۱۷ شهریور مشغول به تدریس شدم. در سال ۱۳۵۹ با تعدادی از دوستان و همفکران در شکل گیری جهاد سازندگی پارسیان اقدام نمودیم و با شروع جنگ تحمیلی، متولدین ۱۳۳۷ برای خدمت احضار و با چند نفر از دوستان مدت یکسال در جبهه‌های حق علیه باطل حضور داشتم و آزاد سازی خرمشهر در عملیات بیت المقدس از بیاد ماندنی ترین خاطرات آن دوران می باشد. در سال ۱۳۶۴ پس از انتصاب آقای ابراهیم اسلامی به ریاست آموزش و پرورش پارسیان به جای ایشان مسئولیت دبیرستان شهید بهشتی به عهده گرفتم. با توصیه دوستان مسئولیت پایگاه مقاومت شهید رجایی را قبول کردم و حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل در دوران دفاع مقدس از خاطرات به یاد ماندنی آن ایام است. پس از چهار سال مسئولیت در دبیرستان با ابلاغ رئیس آموزش و پرورش مسئول آموزش اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان شدم و پس از انتقال آقای اسلامی رئیس آموزش و پرورش وقت در زمان مدیر کلی جناب آقای محمد جعفری در مهر ماه ۱۳۷۱ و با ابلاغ ایشان مسئولیت اداره‌ی آموزش و پرورش پارسیان به اینجانب واگذار شد. در طول مدت قریب به هفت سال خدمت در مدیریت آموزش و پرورش پارسیان با استفاده از تجربیات

و همکاری‌های ارزشمند همکاران فرهنگی و با حمایت و مساعدت مردم عزیز شهرستان و عنایت و لطف خداوند متعال موفقیت‌های چشمگیر در مقاطع مختلف تحصیلی از لحاظ کمی و کیفی حاصل شد که حضور صدها دانش‌آموز در دانشگاه و در رشته‌های مختلف نشانگر تلاش همکاران در این دوران می‌باشد. ساخت مدارس و افتتاح مدارس راهنمایی و متوسطه در روستاها و توجه به آموزش دختران و به تساوی کشاندن پوشش تحصیلی دختر و پسر در مقاطع مختلف تحصیلی از نتایج حاصل شده این سال‌ها می‌باشد.

از برنامه‌های تحقق یافته این مدت می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بر اساس نیازمندیهای جامعه در رشته‌های مختلف از پزشکی، مهندسی، آموزشی و...
۲. بومی کردن نیروهای آموزش و پرورش در مقاطع تحصیلی شهرستان.
۳. اهمیت و جایگاه آموزش و پرورش در جامعه و کشاندن آن به درون خانواده‌ها.
۴. زیر پوشش قرار دادن واجب‌التعلیم‌ها و کاهش افت تحصیلی و محدود کردن تکرار پایه.
۵. همسو کردن آموزش و پرورش با فرهنگ و نیازهای جامعه در شهرستان.

از عواملی که موجب رسیدن آموزش و پرورش شهرستان پارسیان به درجه‌ای از رضایتمندی و استقبال عمومی در این مدت شد به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:

الف: تکریم شخصیت معلم و توجه به مسائل و مشکلات و ارتباط مستمر با آنان.
ب: ثبات و شایستگی در مدیریت.

ج: ایجاد روابط مناسب بین خانواده و مدرسه.

د: انتخاب روشها و فنون مناسب و قابل اجرا در شهرستان.

هـ: توانایی در سازگاری و رفتار مناسب با خانواده‌ها.

و: حمایت از خلاقیت و نوآوری همکاران.

ز: قاطعیت در امور مربوط به تعلیم و تربیت و نظارت بر امور.

ح: تواضع، فروتنی و روابط صمیمی با همکاران و اولیا دانش‌آموزان.

ط: خداوند را در هر حال ناظر بر اعمال خود دانستن.

سرانجام این سالهای خدمت و به یادماندنی برای اینجانب در تیر ماه ۷۸ و در دوران مدیر کلی آقای اکبر سعیدی با انتصاب فرد شایسته‌ی دیگری به نام آقای مسعود کریمی به پایان رسید و اینجانب باقیمانده‌ی دوران خدمت در آموزش و پرورش را مدتی به عنوان مشاور در مرکز پیش‌دانشگاهی علامه طباطبائی و چهار سال هم در مدیریت دبیرستان شهید بهشتی سپری کردم و پس از ۳ سال خدمت در مهر ماه ۱۳۸۷ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم.

مسعود کریمی مدیر آموزش و پرورش شهرستان

پارسیان

مسعود کریمی فرزند محمد متولد ۱۳۴۱ شهرستان

پارسیان فوق لیسانس مدیریت آموزشی. کار اداری را از جهاد

سازندگی شروع نمود. به اتفاق جمعی از جوانان و انقلابیون

شهرستان از سال ۱۳۵۹ در تشکیل جهاد سازندگی شهرستان پارسیان (گاو بندی سابق) مشارکت نمود و ابتدا امور مالی و اداری و فرهنگی و سپس مسئولیت بخش فرهنگی جهاد را بر عهده گرفت و در جهت ترویج فرهنگ انقلاب اقدام نمود. در همان سال همزمان به عنوان اولین مسئول نسبت به تأسیس نهضت سواد آموزی شهرستان اقدام نمود که گام‌های مؤثری در مبارزه با بی‌سوادی برداشته شد. از سال ۱۳۶۱ بعد از طی دوره‌ی تربیت معلم در روستاهای شهرستان بندر لنگه و بخش شییکوه به کسوت معلمی درآمد. سال‌های ۱۳۶۴ تا ۶۷ به عنوان نماینده آموزش و پرورش شییکوه خدمت نمود و از سال ۱۳۶۸ تا ۷۳ قریب پنج سال ریاست آموزش و پرورش بستک

ریاضی روانه شهر گچساران شدم. پس از پایان دوره‌ی دبیرستان در مهر ماه سال ۱۳۵۴ در رشته ریاضی دانشسرای تربیت معلم اهواز مشغول به تحصیل گردیدم. پس از پایان خدمت سربازی در بهمن سال ۱۳۵۷ به عنوان دبیر در اختیار آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویر احمد قرار گرفتم.

در سال ۱۳۶۱ به سمت مسئول آموزش عمومی آموزش و پرورش شهرستان بویر احمد منصوب شدم. در سال ۱۳۶۵ به عنوان معاونت مجتمع آموزشی تپ ۴۸ فتح در جبهه جنگ منصوب و در پست کارشناسی تعاون و آموزش متوسطه در بویر احمد انجام وظیفه نمودم. در مهر ماه ۱۳۷۸ به آموزش و پرورش استان هرمزگان منتقل و به سمت معاونت آموزش و پرورش شهرستان بستک منصوب شدم که در آن شهرستان همگام با دوستان خوب فرهنگی تلاشهای فراوانی برای امر خطیر آموزش و پرورش انجام دادم. در تاریخ ۱۳۷۹/۴/۲۴ با ابلاغ جناب آقای اکبر سعیدی گراغانی مدیر کل وقت آموزش و پرورش استان هرمزگان به سمت رئیس آموزش و پرورش بخش شیبکوه (چارک) منصوب شدم و در آن منطقه محروم نیز همگام با دیگر مسئولان بخش جهت پیشرفت آموزش و پرورش تلاش نمودم. در تاریخ ۱۳۸۲/۶/۲۸ از طرف آقای مهدی سیاری ریاست سازمان آموزش و پرورش استان هرمزگان به سمت رئیس آموزش و پرورش بخش گاوبندی که بعدها به شهرستان ارتقاء و به پارسیان تغییر نام یافت منصوب شدم و تا تاریخ ۱۳۸۷/۴/۳۰ در خدمت آموزش و پرورش و مردم خوب، مهربان و فرهنگ‌دوست شهرستان پارسیان بودم و در تاریخ ۱۳۸۷/۴/۳۱ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم و به دیار خود یاسوج باز گشتم.

بخشی از برنامه‌های تحقق یافته در زمان تصدی مدیریت آموزش و پرورش

پارسیان:

الف: با همکاری و حمایت تعدادی از مسئولین و فرهنگیان دلسوز و پیشکسوتان

آموزش و پرورش کتابچه‌ای به عنوان (چراغ راه مدیران) تهیه و تدوین نمودم و فعالیت‌های آموزشی و عمرانی خود را بر اساس آن تنظیم کرده و مشغول به کار شدم. ب: برگزاری جشنواره خیرین مدرسه ساز و تهیه دو جلد کتابچه به نامهای (باقیات و صالحات یک و دو) که عمده کارهای صورت گرفته خیرین از ابتدا در آن ثبت شده بود.

ج: با همکاری و مساعدت شوراهای اسلامی روستاها، ائمه جمعه و جماعات و مدیران مدارس ستاد پشتیبانی مدارس در روستاها تشکیل شد.

د: تشکیل کمیته نیازسنجی مدارس.

ه: تشکیل کمیته بهبود کیفیت آموزشی.

و: تشکیل همایش‌هایی با حضور اساتید فن.

ز: فعالیت در ساخت و ساز فضاهای آموزشی با جلب نظر خیرین مدرسه ساز.

ح: تشکیل ستادهای مردمی بزرگداشت مقام معلم در روستاها.

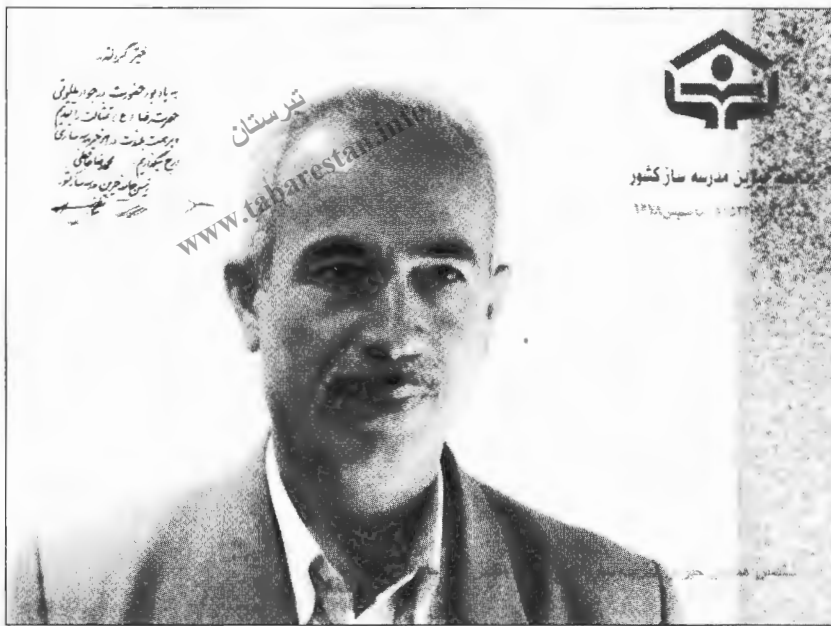
ط: تسریع در ساخت باشگاه فرهنگیان.

ی: پیگیری درخواست فرهنگیان در واگذاری زمین در دو مکان و شروع به کار ساخت و ساز مسکن مهر.

ک: گرفتن تجهیزات رفاهی و آموزشی از سازمان آموزش و پرورش و خیرین.

انسان آن روز که متولد می‌شود چشم به دنیای پر هیجان زندگی می‌گذارد اختیارات و اجبارات خاصی در زندگی دارد و چه زیباست آن زمانی که همه جای ایران را سرای خود بدانیم و همه بچه‌ها را بچه‌های خود بنامیم و از صمیم قلب برای آینده‌شان تلاش کنیم تا برای همیشه حتی با رفتن از این دنیا در دلها زنده بمانیم و این نام نیک زیباست.

خیرین مدرسه ساز شهرستان پاریسیان

عباس کریمی

رئیس مجمع خیرین مدرسه ساز شهرستان پاریسیان

عباس کریمی فرزند عبدالله در سال ۱۳۳۵ در روستای قاسمعالی شهرستان پاریسیان دیده به جهان گشود. دوره‌ی ابتدایی را در دبستان کریمی روستای خود که به همت پدرش میر عبدالله کریمی ساخته شده بود به پایان رساند. دوره‌ی دبیرستان را در دبیرستان ۲۵ شهریور سپری نمود و در سال ۱۳۵۱ با تشویق پدر و برادرش اسماعیل کریمی که «اولین معلم شهرستان پاریسیان بود» و علاقه‌ی خود به شغل شریف معلمی، وارد دانش سرای مقدماتی بندرعباس شد.

پس از فارغ التحصیل شدن از دانشسرا در مهرماه ۱۳۵۳ اولین تجربه‌ی آموزشی خود را در دبستان خرد روستای مراغ بخش شیبکوه آغاز نمود. در آبان ۱۳۵۴ به خدمت سربازی اعزام شد و پس از طی دوره‌ی شش ماهه آموزشی در پادگان ساری خدمت سربازی خود را در کسوت سپاهی عدالت در دادگستری سیرجان سپری نمود. بعد از پایان خدمت سربازی در سال ۱۳۵۶ به عنوان معلم در مدارس حمادی بوچیر، ابن سینا یرد خلف و یاسر نضوری پارسیان در خدمت دانش‌آموزان بود.

با شروع جنگ تحمیلی در مهرماه سال ۱۳۶۰ پس از گذراندن دوره‌ی آموزشی کوتاهی در پادگان کرمان به منطقه‌ی جنگی غرب کشور اعزام و مدت شش ماه در منطقه‌ی عملیاتی سرپل ذهاب در جبهه‌های جنگ حضور داشت. پس از مراجعت از جبهه در سمت‌های مدیر مدرسه‌ی راهنمایی طالقانی، مدیر دبستان دخترانه‌ی بنت‌الهدی و مدیر دبستان نضوری عهده‌دار خدمت بود. در سال ۱۳۶۲ به سمت مسئول آموزش و امتحانات اداره‌ی آموزش پرورش منصوب شد.

در سال ۱۳۶۷ مسئولیت انجمن اولیا و مربیان به ایشان واگذار گردید. با علاقه‌ای که نسبت به این مسئولیت داشت و با آگاهی از روحیه بلند و همت بالای مردم توانست تحول بسیار خوبی در امور مربوط به انجمن اولیا و مربیان به وجود آورد. حضور مداوم در جلسات عمومی اولیای دانش‌آموزان، برگزاری منظم و مستمر کلاس‌های آموزش خانواده، حضور مستمر و مؤثر در جلسات استانی و کشوری و هم‌فکری با کارشناسان ذیربط تجربه‌ای بود تا ایشان بتواند مساعدت‌های اولیای دانش‌آموزان و خیراندیشان منطقه به مدارس را ساماندهی نماید.

با توجه به شرایط و امکانات موجود در آن سال‌ها، توقع مردم در جهت توسعه فضاهای آموزشی و ارتقای سطح علمی دانش‌آموزان راه سختی را در پیش روی مسئولین آموزش و پرورش و افراد علاقه‌مند و خیراندیشان قرار داده بود. ایشان با همت و تلاش مضاعف خود و مساعدت مدیران مدارس و افراد خیراندیش توانست

با برنامه ریزی‌های منظم انجمن اولیا و مربیان و حضور مستمر در جمع خیرین منطقه، کمک‌های آنان را جهت دهد و انتظارات مردم را برآورده نماید. این امر میسر نبود جز با تشویق و ترغیب مردم و وارد نمودن آنان در این امر خیر که در این امر مهم تلاش و فعالیت‌های این برادر بزرگوار بر هیچ کس پوشیده نیست.

به گونه‌ای که افراد خیر در جهت ساخت مدرسه، احداث نمازخانه، احداث سرویس‌های بهداشتی، توسعه‌ی کلاس‌های درس، ساخت سالن ورزشی، خرید وسایل کارگاهی و آزمایشگاهی و... از هم‌دیگر گوی سبقت می‌گرفتند.

با همه‌ی علاقه‌ای که آقای کریمی در مسئولیت خود نسبت به خدمت به آموزش و پرورش و نونهالان این مرز و بوم داشت با پیشنهاد جمعی از دوستان در سال ۱۳۷۲ با ابلاغ وزارت کشور به سمت بخشدار اشکنان منصوب شد. انتصاب ایشان به عنوان بخشدار باعث شد که از آموزش و پرورش منطقه فاصله بگیرد اما در کنار مسئولیت بخشداری همواره سعی داشت به آموزش و پرورش محل مأموریت خود نگاه ویژه داشته باشد به گونه‌ای که عملکرد وی در بخش اشکنان امروز بر هیچ کس پوشیده نیست.

در سال ۱۳۷۷ با پایان مأموریت در وزارت کشور دوباره به آموزش و پرورش پارسیان بازگشت و مورد استقبال همه‌ی اقشار مردم به ویژه فرهنگیان قرار گرفت و دوباره مسئولیت خطیر انجمن اولیا و مربیان آموزش و پرورش به ایشان واگذار گردید. لازم به ذکر است در غیاب ایشان این مسئولیت به عهده نگارنده بوده است.

با توجه به نگاه ویژه‌ی مسئولین به مشارکت‌های مردمی همواره سعی نمود بر اساس نیازهای جدید و با ساماندهی مشارکت‌ها کارهای اجرایی را ارتقا بخشد.

با تشکیل مجمع خیرین مدرسه ساز به عنوان مسئول مجمع خیرین مدرسه ساز پارسیان انتخاب شد و از طرفی به عنوان عضو هیأت مدیره مجمع خیرین مدرسه ساز استان هرمزگان در خدمت خیرین منطقه بود.

سرانجام پس از ۳۰ سال تلاش و خدمت صادقانه در آموزش و پرورش در سال

۱۳۸۱ به افتخار بازنشستگی نایل شد.

او هیچ گاه خود را بازنشسته تلقی نکرده و همواره در همه‌ی عرصه‌های اجتماعی به ویژه در رابطه با برنامه‌های آموزش و پرورش از جمله مجمع خیرین مدرسه ساز، شورای آموزش و پرورش و انجمن اولیا و مربیان حضوری فعال و چشمگیر دارد. ایشان می‌فرماید: «اگر کاری کرده‌ام جزء الطاف الهی بوده و در پرتو هم فکری‌ها و همکاری‌های فرهنگیان و خیراندیشان و مردم فهیم و فرهنگ دوست پارسیان میسر گردیده است و اگر امروز آموزش و پرورش پویایی داریم حاصل نگاه عمیق مردم پارسیان به آموزش و پرورش است.»

حاجی احمد رستمی خیر و نماینده‌ی برادران خیر

رستمی

دبیرستان ۶ کلاسه حاج محمد رستمی شهر دشتی

راهنمایی ۶ کلاسه عبدالواحد رستمی مغان

راهنمایی ۳ کلاسه عبدالواحد رستمی بستانو

راهنمایی ۳ کلاسه عبدالله رستمی ستلو

ساختمان آموزشی دبستان ۵ کلاسه خاتم الانبیاء دمیر شمالی

مشارکت در ساخت ساختمان آموزشی دبستان پسرانه قدس دشتی (۳۰٪)

مشارکت در احداث مدرسه راهنمایی حافظ برکه دوکا (۳۰٪)

ساخت ۲ کلاس درس در دبستان شهید مصطفی خمینی فومستان

ساخت ۲ باب کارگاه در هنرستان کاردانش حضرت رقیه علیها السلام

ساخت نمازخانه در مدرسه راهنمایی حاج احمد طاهر به صورت مشارکتی (۸۰٪)

ساخت ۴ چشمه سرویس بهداشتی در دبستان شهید مصطفی خمینی فومستان

حاجی علی حیدری تولد ۱۳۰۶ تحصیلات مکتبی شغل کاسب

ساخت دبستان ۵ کلاسه دخترانه حاج علی حیدری و
توسعه ۲ کلاس در آن.

ساخت ساختمان آموزشی مدرسه راهنمایی ۶ کلاسه
پسرانه نمونه دولتی حاج علی حیدری

ساخت ساختمان آموزشی دبیرستان ۶ کلاسه حاج علی
حیدری

حاجی عبدالرحیم اکبری

احداث مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه پسرانه معلم
روستای عمانی

احداث مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه دخترانه حجاب
روستای عمانی به صورت مشارکتی (۸۰٪)

ساخت نماز خانه جنب دبیرستان شهید بهشتی

ساخت نماز خانه مدرسه‌ی راهنمایی ابوذر احشام

ساخت نماز خانه مدرسه‌ی راهنمایی معلم عمانی

ساخت نماز خانه دبستان رحمت عمانی

مشارکت در ساخت نماز خانه دبستان بنت الهدی شهر پارسیان (۷۰٪)

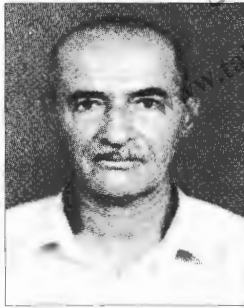
مشارکت در ساخت نماز خانه مدرسه‌ی راهنمایی عصمت روستای

قاسمعالی (۵۰٪)

حاجی حسن یوسف کوشکناری

ساخت مرکز پیش دانشگاهی ۶ کلاسه کوشکنار
ساخت دبیرستان ۱۰ کلاسه حاج حسن قاسم
کوشکناری

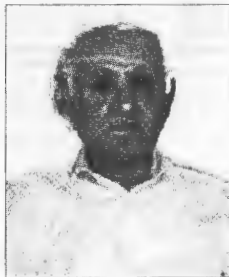
حاجی محمد پاسلار

ساخت ۲ کلاس در دبیرستان شهید مطهری کوشکنار تبرستان
احداث مدرسه‌ی راهنمایی ۶ کلاسه امام حسن
مجتبی ع.ا.ع. مرکز شهر پارسیان
اجراء فنداسیون و ستونهای نمازخانه مدرسه

حاجی علی عباس القبند

ساخت دبستان ۵ کلاسه دخترانه حاج علی عباس شهر
دشتی و توسعه کلاس درس
ساخت نمازخانه مدرسه‌ی مذکور
ساخت کارگاه در مدرسه‌ی سعدی دشتی

شیخ حارب نصوری

احداث مدرسه‌ی استثنایی حارب نصوری مرکز شهر

حاجی احمد طاهر

ساخت مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه احمد طاهر مرکز

شهر

حاجی محمد سالم زاده

ساخت مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه نور روستای

سروباش

حاجی حمد دلگرم

ساخت مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه روستای حمیران

حاجی حسن بحری

ساخت مدرسه‌ای در روستای بندر زیارت

مشارکت در ساخت دبستان شهید فهمیده روستای قاسم

آباد ۲۰٪

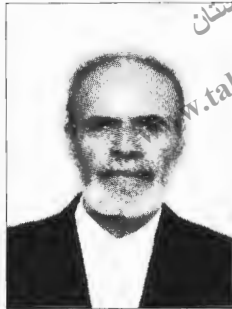
تبرستان
www.tabarestan.info

صقر غانم با مشارکت حاجی جاسم غانم

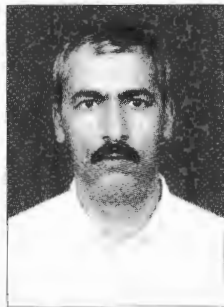
ساخت مدرسه‌ی راهنمایی علی ابن ابیطالب فارسی

اکبری

حاجی محمد قاسم

ساخت دبستان ۳ کلاسه روستای خوضو

خلف رخینه

ساخت مدرسه‌ی راهنمایی ۳ کلاسه محمدیه روستای

فارسی اکبری

حاجی جاسم زینی

ساخت دبیرستان ۶ کلاسه پروین اعتصامی کوشکنار

ساخت ۲ سالن در دبیرستان مزبور

حاجی ملا عبدالرحمن ملک

ساخت مدرسه‌ی راهنمایی ملا عبدالرحمن ملک کوشکنار

بازنشستگان آموزش و پرورش پارسینان، عکس: سال ۱۳۸۴

بازنشستگان آموزش و پرورش پارسینان، عکس: سال ۱۳۸۶

کارکنان اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان پارسین سال ۱۳۷۰

ایستاده از راست: عبدالله برادر، یوسف بیرامی، عبدالله روان، محمد خنجی، محمد یوسفی، حمزه حسندخت، حبیب اکبری، نصرالله کریمی، مختار بدیعی، یعقوب سرور، ابراهیم اسلامی (رئیس)، محمد علی جهرمی، غلامرضا بدیعی، علی خواجه، عباس کریمی، علی مصلی نژاد، غلامحسین سالمی

نشسته از راست: حمزه رنجبر، عبدالنبی جهرمی، ناصر مصلحی زاده، حسین زارع، احمد رحمانی، محمد پژمانفر، ملک کریمی، احمد کامران، یوسف عارف نیا، حسن رئیسی

تصویری از تیم والیبال آموزش و پرورش پارسیان در سال تحصیلی ۵۱-۵۲
 ایستاده از راست: علی طاهری، مرحوم علی قاسمی، ماشاالله جمعه فرسنگی، علی عطار زاده و
 محمد ایرانخواه
 نشسته از راست: یوسف قاسمی، احمد خنجی و جمعه سالاری

دبستان روستای میلیکی شهرستان پارسیان سال تحصیلی ۴۶-۴۵
 ابراهیم مدنی (عکاس) عبدالمجید فهیمی (معلم)

رتبه سوم مکانیک

عنوان طرح:
شناور خوراک ریز خودکار

چکیده طرح:

در روش سنتی بخش خوراک در استخرهای پرورش میگو، کارگران در بیرون استخر راه می روند و به طور سنتی خوراک را با تریلی درون استخر می پاشند. در این روش، هزینه کارگران بسیار بالاست و ورزش باد نیز باعث پراکندگی خوراک در زمین بیرون استخر می گردد.

در پروژه حاضر، روش سنتی دستی تبدیل به روش اتوماتیک شده است. یک قایق کوچک با ابعاد ۶۱ x ۱۱۴ سانتی متر با یک سیستم پمپ به جلو رانده می شود و در مسیری که قبلاً توسط ریل های دو طرف قایق کار گذاشته است، حرکت می کند. سیستم با شش خوراک از یک مخزن قیفی و یک موتور تشکیل شده است که خوراک را به زیر قایق هدایت می کند.

خلاقیت، نوآوری و نکات برجسته طرح به شرح زیر می باشد:

سادگی طرح، تعیین مسیر ریلی، کاهش هزینه نیروی انسانی و تلف نشدن خوراک در صورت ورزش باد.

مبتکران:
صالح خلیلیان
محمد مهبی
استان:
هرمزگان
سطح:
دکتر آموزی
واحد آموزشی
مرکز پیش دانشگاهی علامه طباطبایی
پارسیان
دبیرستان ولایت پارسیان

فرصت های برگزیده

نهمین جشنواره جوان خوارزمی

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل چهارم

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش
استان بوشهر

تبرستان

www.tabarestan.info

آموزش پرورش شهرستان بوشهر

در آن لحظه‌ای که تاریخ ایران زمین از مدرسه‌ی «دارالفنون» استقبال می‌کرد. مردمان جنوب که همواره تشنه‌ی نشستن بر ساحل دریای علم بودند و در مکتب‌خانه‌های سنتی تنورشان داغ بود خود را مدیون می‌دانستند که سرکی به دارالفنون نکشند، داشتن چنین ذائقه‌ی علمی، پیر و جوان را بر آن داشت که در سال ۱۲۷۸ ه.ش مدرسه‌ای به نام «سعادت» در شهر بوشهر بنا کنند و با چنین نامی، سعادت و نیک بختی را در خطه‌ی جنوب بر سفره‌ی جنوبیان کشند و نگینی دیگر بر حلقه‌ی سبز خلیج همیشه فارس بنشانند و چنین ادعایی نمایند که مدرسه‌ی سعادت «مادر مدارس جنوب ایران» است.

این ادبستان پرورشگاه آزادی خواهانی شد که اندیشه را از حد و ثغور، فراتر برد و توانست زنگ دانایی را در سطح استان و فراتر تا کرانه‌ی بندر عباس، لنگه و خرمشهر به صدا درآورد و با طلوع فرزند دیگر بنام «دبیرستان سعادت»، تا آخرین‌های تاریخ، نی نوای کند.

نگارنده به مختصر، مدارسی را که از این مام زاده‌اند به چشم و نگاه شما تقدیم می‌کند.

مکتب خانه احمدیه اولین مدرسه قدیمی بوشهر

«اولین مدرسه در بوشهر مدرسه احمدیه است که به مدیریت شخصی به نام

«شیخ احمد» افتتاح گردید و شخص دیگری به نام «شیخ مرتضی» معلمی آن را برعهده داشت. مدرسه یا مکتب خانه احمدیه در سال ۱۲۵۹ هـ. ق آغاز به کار کرد. مواد درسی آن قرآن، مسایل دینی و دیوان حافظ بود. مدیر مدرسه «شیخ احمد» در همان سال وفات کرد، در نتیجه سرپرستی مدرسه را شیخ «محمد باقر بهبهانی» به عهده گرفت. شیخ محمد باقر تا حدودی توفیق یافت تا تغییراتی در برنامه درسی مدرسه ایجاد کرده...» (۱)

مدرسه پروتستان‌های مسیحی در بوشهر

«مرحوم محمد علی خان سدید السلطنه در رساله «ضمیمه اللطیفه» از تأسیس مدرسه‌ای دیگر به نام «مدرسه پروتستانی در بوشهر» یاد می‌کند، که قدمت آن بیش از مدرسه سعادت بوده است. او در این باره می‌نویسد:

«فنون ادبیه نزد حقایق مآب استاد الاساتید میرزا حسین معتقد آموختم. علوم عربیه و مقدمات فقه و اصول از جناب شریعت مآب قطب العلماء حاج شیخ محمد امام جمعه و جناب سید جواد آموختم. در سال ۱۳۰۳ هـ. ق دانشور فرزانه و هنرمند یگانه (مرحوم سید جمال الدین اسد آبادی) مهمان ما بود، صحبت آن فقیه خبیر را غنیمت دانستم، مقدمات ژغرافیا (جغرافیا) و اصول علم فیزیک از او یاد گرفتم. در سال بعد (۱۳۰۴ هـ. ق) پروتستان‌ها مدرسه‌ای در بوشهر ایجاد نموده، شش ماه در آن مدرسه، به تحصیل زبان انگلیسی پرداختم. عاقبت علماء اعلام افتتاح آن مدرسه را و سوسه ملت اسلام دانسته، احکام شرع مطاع آن به توقیف آن صادر شد.»

همان گونه که مرحوم سدید السلطنه کبابی می‌نویسد، مدرسه پروتستان‌ها یک سال بعد از ورود سید جمال الدین اسد آبادی به بوشهر تأسیس شد (۱۳۰۴ هـ. ق)، و با توجه به این که مدرسه سعادت مظفری در سال ۱۳۱۷ هـ. ق تأسیس گردید، مدرسه پروتستان‌ها در بوشهر قریب ۱۳ سال قبل از مدرسه سعادت افتتاح گردید. براساس

۱. تاریخ آموزش و پرورش شهرستان بوشهر، سازمان آموزش و پرورش استان بوشهر، ص ۲۵

نامه مورخ ۲۹ حوت ۱۳۰۳ شیخ محمد حسین سعادت کفیل اداره معارف کل بنادر جنوب که مشتمل بر گزارش صورت مدارس دولتی حوزه مأموریت وی است، و برای وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه ارسال گردیده، مرحوم سعادت متذکر می‌شود که مدرسه آرامنه بوشهر در سال ۱۳۲۸ هـ. ق تأسیس و در سال ۱۳۳۲ هـ. ق منحل گردید.»^(۱)

مدرسه سعادت اولین مدرسه‌ی نوین شهرستان بوشهر

«میرزا علی خان امین الدوله پس از چند ماه حکومت در آذربایجان در سال ۱۲۷۵ هـ. ش، بر مسند صدارت ایران تکیه زد. وی در تأسیس و راه‌اندازی مدرسه سعادت بوشهر نیز نقش بسزایی داشت. (از جمله تحولات سیاسی بوشهر در فاصله این سال‌ها انتصاب احمد خان به حکومت و دریا بیگی بندر بوشهر، دشتی، دشتستان است.) از جمله اقدامات مهم احمد خان دریابیگی در عرصه‌ی فرهنگ، فراهم آوردن زمینه‌های تأسیس مدرسه سعادت بوشهر بود. وی خود در رشته مهندسی دارالفنون تهران تحصیل و زبان فرانسه را به خوبی می‌دانست و ترجمه می‌کرد.

در این زمان (۱۲۷۷ هـ. ش) شیخ محمد حسین سعادت در دارالمعلمین تهران به تدریس و تکمیل معلومات مشغول شد و دروس الهیات و ادبیات عرب را نیز تدریس می‌کرد. تحولات فرهنگی و اجتماعی در آن دوران سبب شد تا وی با احمد خان دریا بیگی در زمینه تأسیس مدرسه‌ای به سبک جدید در جنوب ایران همکاری کند. همکاری مستمر این دو، از زمینه‌های اصلی تأسیس مدرسه سعادت بوشهر محسوب می‌شود که در سال ۱۲۷۸ هـ. ش تأسیس شد. قبل از مدرسه سعادت، اولین موسسه آموزشی که در بوشهر شروع به کار کرد، مکتب خانه احمدیه با مدیریت شیخ احمد بود. در این مکتب شاگردان علوم دینی، قرآن و حافظ می‌آموختند که پس از درگذشت شیخ احمد، سرپرستی امور مکتب خانه را شیخ محمدباقر بهبهانی به عهده گرفت.

احمد خان دریا بیگی، حکمران بوشهر و بنادر خلیج فارس برای ایجاد سیستم جدید تربیتی از نظر مادی و معنوی به شیخ محمد باقر بهبهانی کمک‌های مؤثری کرد. دریا بیگی بنیان نهادن مدرسه مورد نظر را با تغییراتی در همین مکتب خانه آغاز کرد و حمایت مادی و معنوی از این کانون فرهنگی را خود بر عهده گرفت. میرزا حسین فاضل اهرمی و میرزا آقا به ترتیب برای سرپرستی و آموزگاری بیست دانش‌آموز تهیدست از اهالی دشتی و تنگستان که در این مکتب‌خانه گرد آورده بودند، انتخاب شدند. این دانش‌آموزان را در خانه‌ای بزرگ نزدیک محله کازرونی مستقر کردند. اغلب آنها تهیدست و بی سرپرست بودند، بعدها در محل مدرسه به طور شبانه روزی به سر بردند و هزینه غذا و دیگر مخارج آنها از طرف دریاییگی پرداخت می‌شد.

احمدخان دریاییگی در نامه‌ای به انجمن معارف تهران که به تازگی با پشتیبانی میرزا علی خان امین الدوله صدر اعظم تشکیل شده بود، اعزام معلمی آشنا به سبک جدید آموزش را به بوشهر درخواست کرد. وزیر علوم و معارف وقت، شیخ حسین سعادت را که معلم ادبیات فارسی مدرسه افتتاحیه تهران و خود نیز از دیار جنوب بود به بوشهر اعزام کرد. شیخ محمد حسین، در اواخر ذی‌قعدة ۱۲۷۸ ه. ش از تهران به شیراز عزیمت کرد و برادر خود شیخ عبدالکریم را که در مدرسه سید علاء الدین حسین در شیراز به علوم و ادبیات اشتغال داشت، برای کمک و همراهی با خود به بوشهر آورد. مدرسه از آن پس «سعادت مظفری» نامیده شد. آوردن کلمه مظفری بعد از سعادت از ابتکارات دریاییگی به منظور گرفتن کمک‌های نقدی از مظفر الدین شاه قاجار بود.

در ابتدا برادران سعادت برای دانش‌آموزان به تناسب سن و معلومات، با کتاب‌های جدید و تازه کار آموزش را آغاز کردند و کلاس‌ها را به ابتدایی، اول و دوم تقسیم کردند. مواد درسی مدرسه «سعادت مظفری» شامل مطالبی از جمله حروف الفبا، کلمات، جملات آسان و روان، حساب، نماز، نصاب و حکایاتی شیرین از «انوار سهیلی» و

درس جغرافی بود. بنا بر اعلام سالنامه فرهنگ بنادر جنوب، تعداد دانش آموزان مدرسه «سعادت مظفری» در سال ۱۲۷۸ هـ. ش بیست نفر بود. نخستین سند آماری موجود و بایگانی در دبیرستان سعادت به سال ۱۲۸۰ باز می گردد که نشان می دهد تعداد دانش آموزان مدرسه در آن سال ۷۸ نفر بوده است. از مسائل مالی و مکتوب مربوط به این دانش آموزان در سال ۱۲۸۰ این گونه استنباط می شود که مسئولان مدرسه از دانش آموزان بی بضاعت شهریه تحصیلی دریافت نمی کردند، اما از دانش آموزانی که از خانواده های متوسط و مرفه بودند، شهریه تحصیلی دریافت می شد. بر طبق آمارهای مکتوبی که موجود است هر سال تعداد زیادی از دانش آموزان مشتاق به تحصیل در مدرسه «سعادت» حضور پیدا می کردند. افزایش تعداد داوطلبان تحصیل در این مدرسه موجب شد تا متولیان امر، اقدام به ساخت یک ساختمان دیگر کنند. در این دوران تاجران، آگاهی از یک زبان بیگانه را برای ایجاد ارتباط با مردم دیگر کشورها ضروری می دانستند. بنابراین اولیای مدرسه سعادت، درخواست تعلیم زبان انگلیسی را برای دانش آموزان خود کردند و برای جلوگیری از مخالفت برخی اشخاص، از محضر آیات عظام آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و آقا شیخ عبدالله مازندرانی در مورد تعلیم زبان انگلیسی استتاق شد. مراجع فوق به استناد به ادله فقهی، با آموزش زبان های بیگانه در این مدرسه موافقت کردند.

پس از افتتاح ساختمان جدید مدرسه سعادت، تعداد کلاس ها افزایش پیدا کرد. از محتوای مدارک موجود در بایگانی مدرسه چنین به نظر می رسد که مشکلات مالی از مهمترین مسائلی بوده که همواره توجه مؤسسان و مدیران مدرسه را در دهه های نخستین آغاز به کار به خود جلب کرده است که این موضوع با عزل احمدخان دریابگی و انتصاب رضا قلی خان نظام السلطنه مافی به عنوان حکمران بوشهر و بنادر خلیج فارس آغاز شد.

بر اساس اسناد موجود حکمران جدید بر خلاف دریابگی علاقه چندانی به

اداره امور مدرسه سعادت نداشت، بنابراین متولیان امر انجمنی مرکب از تجار و دیگر مقامات محلی را تشکیل دادند. بعد از دوران مدیریت برادران سعادت، میرزا علی دشتی، به مدت شش سال ریاست مدرسه را بر عهده گرفت. در این دوران مدرسه با تحولاتی چون ایجاد آزمایشگاه، تولید واکس و صابون و راه اندازی دوره متوسطه همراه بود. گزیده اسناد موجود در بخش بایگانی مدرسه شامل: ۱- صورت جلسات هیأت امناء (۱۲۹۵-۱۲۸۴ ه.ش) ۲- دفتر امتحانات ۳- گزارش هفتگی دانش آموزان ۴- دفتر احصائیه (آمار) ۵- کتاب و کتابخانه ۶- صورت مخارج مدرسه است.

اطلاعات آماری دقیق این اسناد که بخشی از آنها با خط زیبای نستعلیق و توسط منشیان مدرسه به نگارش در آمده‌اند، بیانگر توجه و دقت مسئولان امر در انجام امور اداری می‌باشد. تمامی اطلاعات در اسناد ذکر شده با ثبت روز، ماه و سال همراه بوده و کیفیت و ارزش علمی اسناد بسیار بی نظیر است چراکه با گذشت بیش از یک قرن هنوز مانند زمان نگارش سالم باقی مانده‌اند. این تحولات مدرسه سعادت را در زمره مدارس دولتی در دوره پهلوی اول ۱۳۱۳ ه.ش ایجاد کرد. آنچه در طول این مدت بیش از هر چیز قابل توجه است، نقش مدرسه سعادت در مبارزات مردم و دفاع مقدس است. به گفته مدیران وقت مدرسه سعادت و شاهدان عینی، راهپیمایی‌ها و تظاهرات مردمی و دانش‌آموزی در آن زمان در بوشهر از مدرسه سعادت هدایت می‌شده است.

صورت جلسات هیأت امناء

از جمله با ارزش‌ترین اسناد موجود در بایگانی مدرسه سعادت، دفتر صورت جلسات هیأت امنای این مدرسه مربوط به سال‌های ۱۲۸۴ تا ۱۲۹۴ است. اولین هیأت امنای این مدرسه در سال ۱۲۸۰ انتخاب شد و به مدت دو دهه با تغییر اندکی در اعضا آن فعالیت داشت که نخستین اعضای آن عبارت بودند از: حاج عبدالرسول رئیس‌التجار، حاج سید محمدرضا کازرونی، حاج میرزا غلامحسین کازرونی، حاج

یحیی صاحب تاجر بهبهانی، سروش الملک رئیس پستخانه بوشهر، میرزا یانس معاون گمرک و میرزا عبدالوهاب.

این هیأت هفته‌ای یکبار آن هم در روزهای چهارشنبه با حضور شیخ محمدحسین و شیخ عبدالکریم سعادت و آقا محمد باقر بهبهانی تشکیل جلسه می‌دادند. اعضای هیأت امنای جلسات خود را در ماه رمضان در روز پنج‌شنبه برگزار می‌کردند و این جلسات متقارن با مناسبت‌های ملی مذهبی برگزار نمی‌شد. اعضای هیأت امنای در خصوص مسائل و مشکلات داخلی مدرسه جمع‌آوری اعانه و مسائل خارجی مربوط به مدرسه به تبادل نظر می‌پرداختند، در پایان تصمیماتی می‌گرفتند و آنرا اجرا می‌کردند و خلاصه مذاکرات و تصمیم‌گیری‌های هیأت امنای در دفتر مخصوص ثبت می‌شد. اگرچه اسناد صورت جلسات سال‌های نخستین تأسیس مدرسه (۱۲۸۳-۱۲۸۰ ه. ش) در طول زمان از بین رفته است، اما با این وجود اسناد موجود در سال‌های (۱۲۹۵-۱۲۸۴ ه. ش) وضعیت مدرسه سعادت را به خوبی نشان می‌دهد. مطالب و موضوعاتی که در این اسناد بیان شده است شامل: امور مالی، امور اداری، مسائل عمرانی و تعمیرات، نحوه سیاست‌گذاری در سیستم مدیریت مدرسه، عزل و نصب‌های مقامات محلی و کشوری، مدرسه محوری و مسائل تربیتی که در هیأت امنای مطرح و تصمیم‌نهایی درباره آنها گرفته شد.

عزل و نصب هر یک از کارکنان مدرسه با نظارت مستقیم هیأت امنای مدرسه صورت می‌گرفت. این هیأت بر شیوه مدیریت و چگونگی اداره مدرسه نظارت کامل داشت به گونه‌ای که مدیر مدرسه بدون درخواست مرخصی از اعضای هیأت امنای نمی‌توانست مدرسه را ترک کند. وی باید تقاضای خود را با درخواست کتبی به این هیأت اطلاع می‌داد و بعد از موافقت هیأت امنای و تعیین جانشین موقت مدرسه را ترک می‌کرد و این امر درباره سایر کارکنان مدرسه نیز صادق بود.

مدیر مدرسه ضمن تدریس، بر وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان نیز نظارت کامل

داشت. دانش‌آموزان برتر را مورد تشویق قرار داده و مشکلات آنانی که به هر دلیل از ادامه تحصیل انصراف می‌دادند را مورد بررسی قرار می‌داد. بعضی از نوشته‌ها نیز دلالت بر حمایت مالی حکمرانان ایرانی و نمایندگی‌های خارجی از مدرسه دارد. هیأت امنای مدرسه با توجه به مناسبت‌هایی مانند انتصاب مقامات محلی و کشوری با ارسال پیام ضمن تبریک به این مقامات، خواستار مساعدت مالی آنان می‌شدند. از جمله اسناد جالب به جا مانده در مدرسه سعادت، اسنادی است که با اقدامات و فعالیت‌های هیأت امنای مدرسه در زمینه تأسیس و راه‌اندازی مدارس چون «جاوید» در بندر عباس، «خزعلیه» در خوزستان و «اخوت» در کاظمین، مدرسه بهبهان و لنگه اختصاص دارد.

این هیأت با اعزام معلم و مساعدت مالی به مدارس یاد شده در زمینه فرهنگی، خدمات ارزشمندی را انجام می‌دادند. هیأت امنای بر مسائل آموزشی مدرسه نظارت مستقیم داشتند، از جمله این موارد نظارت بر مواد درسی دانش‌آموزان، تفکیک دانش‌آموزانی که موظف به پرداخت شهریه بودند و دانش‌آموزانی که به طور رایگان به تحصیل اشتغال داشتند، تهیه جوایز و انعام به دانش‌آموزان، استخدام متخصص و نظارت بر فعالیت آموزشی آنان بود.

هیأت امنای بر وضعیت تدریس دروس نظارت کامل داشته، بدین صورت که اگر برای دانش‌آموزان قابل فهم نبود، آن را تعطیل می‌کردند و به فراخور نیاز در طول سال تحصیلی در موارد درسی دانش‌آموزان تغییراتی صورت می‌گرفت. هیأت امنای، بازرسان ویژه‌ای به نام «مفتش» داشتند که وظیفه آنها بازدید مخفیانه و بدون هماهنگی از مدرسه و وضعیت آموزشی آن بود. در سال‌های اولیه بازگشایی مدرسه با همکاری احمدخان دریاییگی و تشویق اهالی، از طریق مساعدت‌های مالی نیازهای مدرسه بر طرف می‌شد، اما بعد از احضار حکمران وقت بوشهر به تهران و رکود کمک‌های ثروتمندان شهر، مدرسه با مشکلات حاد مالی روبرو شد. مسئولان مدرسه چاره

اندیشی کردند برای حل این مشکل انجمنی به نام «وکلاهی مجلس» تشکیل دهند که وظیفه این انجمن جمع آوری اعانه و کمک‌های مردمی برای تداوم «سعادت» بود. بنابراین از پادشاه وقت، مظفرالدین شاه قاجار تقاضای کمک مالی کردند. پادشاه قاجار مبلغ یک هزار تومان برای مخارج مدرسه در اختیار آنان قرارداد و هر یک از وکلای مدرسه نیز موظف به پرداخت مبلغی برای کمک به مدرسه شدند. اما همچنان با مشکل مالی مواجه بودند که هیأت امنای مدرسه اقدام به تشکیل انجمنی به نام «انجمن خیریه» کردند. این انجمن علاوه بر جذب کمک‌های مردمی و دولتی و افراد خارجی در صدد برآمد تا برای رفع نابسامانی‌های مالی مدرسه از واردات گمرک، عدلی یک شاهی (یک بیستم قران) و کالاهای صادراتی، عدلی نیم شاهی (یک چهارم قران) به عنوان اعانه به مدرسه سعادت اختصاص داده شود. با اختصاص اعانات گمرکی و کمک‌های مالی مردمی، بعد از گذشت چند سال مدرسه وضعیت بهتری پیدا کرد.»^(۱)

نکاتی خواندنی پیرامون مدرسه‌ی سعادت

- «مدرسه‌ی سعادت در سال ۱۲۷۸ هـ. ش تأسیس شد
- ساختمان مدرسه‌ی سعادت در سال ۱۲۸۰ مورد بهره برداری قرار گرفت.
- آمار دانش‌آموزان مدرسه در سال ۱۲۷۹ هـ. ش ۶۳ نفر بوده است.
- معلمین نسل اول این مدرسه به غیر از تعطیلات رسمی مرخصی نداشته‌اند و ایام غیبت آنان در طول سال تقریباً صفر بوده است. در طول ۱۲ ماه سال به غیر از تعطیلات رسمی کشور مفتوح بوده و فعالیت داشته است برنامه درسی آن ۶ ساعت کامل ۶۰ دقیقه‌ای، ۴ ساعت در صبح و ۲ ساعت در بعد از ظهر.
- استراحت‌های ۳۰ دقیقه‌ای میان ساعات کلاسها نیز از نظر نوع برنامه‌های

تفریحی و هنر و ورزش، خود کلاس پر نشاط و آموزنده و پرخاطره بود.
- امتحان دانش آموزان مدرسه سعادت در حضور جمیع صاحب منصبان و رؤسا
و اعیان و تمام اجزا مدرسه برگزار می شد.^(۱)

مدرسه‌ی سعادت بوشهر هفت درجه دارد، ابتدایی و شش درجه دیگر

متعلمین درجه ابتدایی ۸۰ نفر، درجه اول ۵۰ نفر، درجه دوم ۵۰ نفر، درجه سوم
۴۰ نفر؛ درجه چهارم ۳۰ نفر، درجه پنجم ۲۰ نفر، درجه ششم ۱۵ نفر
در این مدرسه تدریس فارسی، عربی و انگلیسی می نمایند.

موجب هیأت مدرسه

شیخ محمد حسنی مدیر ۵۰ تومان، مگرویح معلم انگلیسی ۳۵ تومان، میرزا علی
اکبر دشتی درجه اول ۱۷ تومان، میرزا علی معلم ابتدایی ۱۹ تومان، آقا محمد کریم
معلم ۱۵ تومان، آقای حسنی معلم ۹ تومان، آقا عبدالمجید معلم ۸ تومان، ۵ تومان
مخارج متفرقه از آب، فراش

- این مدرسه‌ی نوین از همان آغاز کار خود اقدام به اشتراک نشریات آن زمان
می کند که همین اقدام نیز نشانه‌ای از نظام علمی ارتباطی این کهن ترین مدرسه نظام
نوین منطقه است.

- مرحوم سدید السلطنه از قرائت خانه بوشهر در محل مدرسه سعادت نیز بازدید
کرده و نوشته است که: قرائت خانه بوشهر در سال ۱۳۲۴ هـ. ق (۱۲۸۴ هـ. ش) در
محل مدرسه سعادت تأسیس شده است و شامل ۲۸۰ جلد کتاب فارسی، ۴۰ جلد
کتاب عربی، ۷۰ جلد انگلیسی و ۶۰ جلد فرانسوی می باشد.^(۲)

در مدرسه‌ی سعادت

معلم درس ابتدایی به ابتدایی معروف بوده مانند میرزا علی ابتدایی

۱. وقایع نگار جبل المتین

۲. برگرفته از سایت حوزه هنری استان بوشهر علی حق شناس

معلم درس ریاضی به ریاضی معروف بوده مانند سید محمد علی ریاضی
معلم درس نقاشی به نقاشی معروف بوده مانند آقا علی نقاش
معلم درس مشق به مشاق معروف بوده مانند میرزا علی اکبر مشاق
در مدرسه‌ی سعادت همه معلمین و محصلین یا معمم یا ملبس به قبا بوده‌اند و
یا کلاه بر سر داشته‌اند.

اسنادی از مدرسه سعادت (۱)

سندی پیرامون توجه به امور معنوی دانش آموزان

چون مشهود می‌شود که غالب اطفال بعد از آن که هنگام ظهر از مدرسه به خانه
رفته به موقع صحیح مراجعه نمی‌کنند که به نماز ظهر و عصر برسند، قرار شد فعلاً
قبل از آنکه اطفال به خانه بروند اولاً نماز بخوانند.

سندی درباره گزینش دینی و اخلاق معلمین

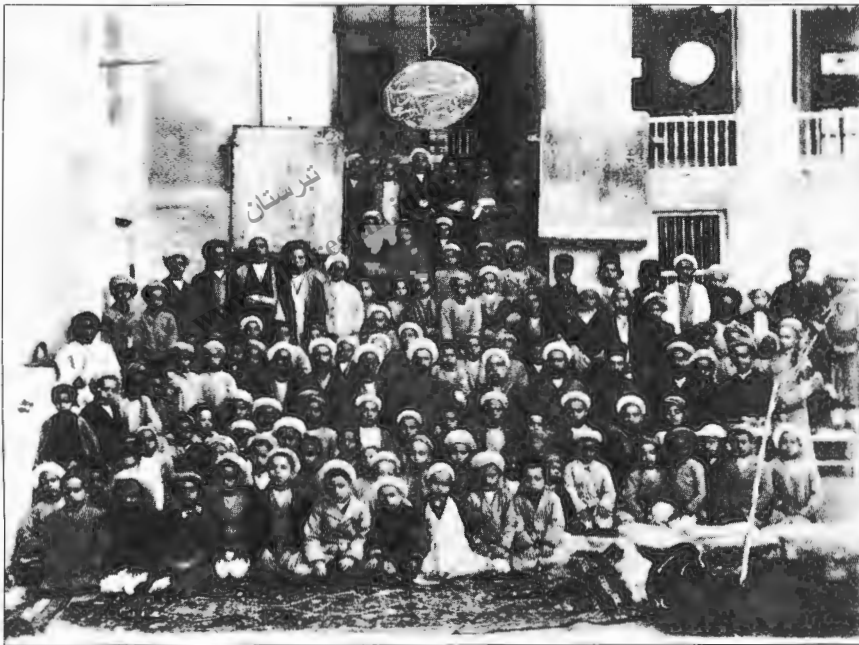
«بعضی مذاکرات در خصوص اخلاق شیخ یحیی یا اخلاق هر کسی که باید
استخدام شود در میان آمد و به اکثریت آرا تصویب شد که هر کس باید گرفته شود
می‌بایست اولاً تحقیقات لازمه در خصوص اخلاق و آداب وی شود و در این مورد
نهایت دقت و مواظبت مرعی گردد.» «قرار شد چون اخلاق عبدالمجید که چندی
قبل به سمت معلم در مدرسه پذیرفته شده محل شبهه است. خوب است عذر ایشان
خواسته شود.»

سندی در خصوص پیوند اولیاء و مدرسه

«مقرر شد خطی به آقای ملا حاجی آقا نوشته شود که بعد از این تنبیهات مولمه
خارج از قانون ننمایند. زیرا که اولیای اطفال شکایت می‌کنند»

سندی در مورد تامین معلم برای مدارس داخل و خارج از کشور:

«مقرر شد خطی به جهت انجمن اخوت کاظمین مبنی بر تشکر و تبریک از افتتاح مدرسه و اظهار تشکر و مسرت از خواستن معلم از مدرسه سعادت و اشاره به فرستادن آقا محمد به جهت معلمی مدرسه کاظمین نوشته و ارسال شود.»

مدرسه سعادت

معلمین و شاگردان مدرسه سعادت یکی از قدیمی ترین تصاویر آن مدرسه است که احتمالاً محل مدرسه نزدیک برجه کازرونی منزل حاجی محمد حسین آل صفر بوده است. در این تصویر مرحومان شیخ عبدالکریم سعادت، شیخ محمد حسین سعادت، محمد باقر بهبهانی و میرزا حسین معتقد اهرمی دیده می شوند. سال ۱۳۱۸ هـ. ق
عکس: از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

مدیران ، معلمان و دانش آموختگان مدرسه‌ی سعادت

مدیران مدرسه‌ی سعادت

شیخ محمد حسین سعادت، محمد باقر بهبهانی، میرزا علی دشتی، محمد تقی فیلسوف روانشاد، محمد طاهر شفیق شهریاری، عباس جلیلی، علی نقی صحت زاده،

سید ضیال‌الدین بلا‌دی، یدالله مظهر عباسی (الست فعلی)، منوچهر بیضایی، عبدالرسول
مجد، رجب پور، ناصر میگلی نژاد، مهدی درجه (کفالت)، نصرالله اسدی، نجف
آهوچهر، حسین وردیانی، خلیل مرادزاده، داریوش پوربھی

معلمان مدرسه‌ی سعادت

شیخ محمد حسین سعادت، شیخ عبدالکریم سعادت، محمد علی منشی، میرزا
محمد، میرزا حسین معتقد اهرمی، عبدالحسین آل مذکور سید غلامحسین، خسرو
مؤدب، شفیق شهریاری، سید فخرالدین سراوی، میرزا علی اکبر سراوی، میرزا علی
دشتی (معارف)، شیخ عبدالعلی آل عصفور، یدالله مظهر عباسی، عبدالمجید، میرزا علی،
محمود دوانی، محمد کریم نواب، سید محمد علی، محمد کریم آل شریف، سید محمد
طاہر دشتی، سید احمد سعادت، میرزا محمود پیشداد، ابراهیم مزارعی (صدیق)، سید
حمید علی، میرزا علی پرورش، عبدالعلی کاویانی، میرزا احمد کیفر، میرزا عبدالحسین
مہاجری، سید اسما عیل ہاشمی، عبدالعلی ہورمزدی

دانش آموختگان مدرسه‌ی سعادت

سید محمد علی ریاضی، دانش آموخته و معلم
مصطفی خجسته، دانش آموخته و معلم
رسول پرویزی، دانش آموخته و معلم

حجة الاسلام والمسلمین سید محمد حسن نبوی، دانش آموخته و معلم

دکتر احمد سعادت، صادق چوبک، اسماعیل رایین، محمد علی شریف بوشهری،
محمد مهدی فرصت، عبدالرحیم جعفری، میرزا احمد صالحی، اسماعیل نوری زاده‌ی
بوشهری، حسینقلی انگالی، دکتر سید علی طیب، میرزا محمد احمد خان بہادر، دکتر
سید محمد ریاضی، منوچهر آتشی، محمد رضا نعمتی زاده

مدرسه سعادت بوشهر، مہد معلمان و دانش آموختگان بسیاری بوده است کہ

هر یک به نوعی منشأ خدمات ارزنده‌ای در زمینه‌های علمی، ادبی و فرهنگی زمان خود بوده و هستند. در میان این دانش‌آموختگان بزرگانی وجود دارند که زمینه‌ساز دگرگونی و باعث پیشرفت در فرهنگ و علوم مختلف کشور عزیز ایران شده‌اند. حتی گروهی از این دانش‌آموختگان، از جمله‌ی بنیان‌گذاران سبک‌های ادبی و پی‌افکنان بنیان‌های فرهنگی می‌باشند.»^(۱)

احمد خان دریا بیگی

تعدادی از مدارس اولیه شهرستان بوشهر^(۲)

مدرسه فردوسی

«دومین مؤسسه آموزشی جدید بوشهر مدرسه چهار کلاسه فردوسی نام دارد که به سال ۱۳۰۰ ه. ش به همت میرزا ابراهیم صدیق و با کمک مالی محمود پور رضا فارغ التحصیل علم اقتصاد از آلمان و از علاقه‌مندان به فرهنگ بنیان‌گذاری شد. در

۱. احمد دشتی، نگاهی به تاریخچه مدرسه‌ی بوشهر، صص ۲۵-۲۶، ۳۱-۳۵، ۲۰۷-۲۲۵

۲. دکتر عبدالکریم مشایخی، بندر بوشهر پیشگام مدرسه‌سازی جنوب ایران

کتاب تاریخ آموزش و پرورش بوشهر تاریخ تأسیس این مدرسه ۱۲۹۸ قید شده است.

دبستان فردوسی بوشهر

عکس از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

نظامنامه داخلی دبستان ملی فردوسی بوشهر، به نقل از کتاب تاریخ آموزش و پرورش

شهرستان بوشهر ص ۵۹ و ۶۰

«باید معلمین در آخر هر هفته دفتر کلاس خود را بابت هفته گذشته و هفته نو مرتب کنند. در جلسه هایی که هفته ای یک مرتبه منعقد می شود، معلمین در باب کارهای کلاس خود با هم مشورت و تبادل فکر می کنند و ناظم قانون مدرسه را برای آنها شرح می دهد.

معلمین باید به طور آرامی تدریس کنند، به طور آرامی با شاگردان سلوک نمایند، و همچنین باید مواظبت کامل کنند که محصلین در کلاس راست و به قاعده بنشینند، در کلاس زیاده از لزوم حرف نزنند، خارج از موضوع مطلبی نپرسند و مزاح نکنند.

معلمین و کارکنان دبستان باید در اوقات مدرسه همیشه کلاه سیاه ایرانی و لباس معمول مدرسه و کفش پاشنه دار و پاشنه نخوابیده بپوشند.

هر شاگردی که داخل مدرسه می‌شود، روز دخول باید لباس رسمی دبستان که عبارت از کت و شلووار است با کلاه ایرانی پوشیده باشد، و ظرف آب خوری (پیاله آلومینیوم) داشته باشد، یا همان وقت وجه قیمت لباس و کلاه و ظرف تسلیم صندوق مدرسه کند، تا از طرف مدرسه برای او تهیه شود. در اطاق درس شاگردان جلو معلمین یا اشخاص دیگر بر نخیزند. هر وقت مدیر وارد اطاق درس جهت تفتیش می‌شود معلم جلو او برخیزد همچنین برای اشخاصی که جهت دیدن درس بیایند، معلم که ریاست اطاق را دارد بر می‌خیزد.

محصلین هر روز عصر بعد از فراغت از درس قریب یک ساعت و نیم مشغول ورزش از قبیل فوتبال، هاکی، ژیمناستیک و مشق نظام می‌شوند پس از آن زنگ تعطیل زده، مدرسه تعطیل می‌شود.»

دبستان ملی دشتی (دبستان و دبیرستان پهلوی بوشهر)

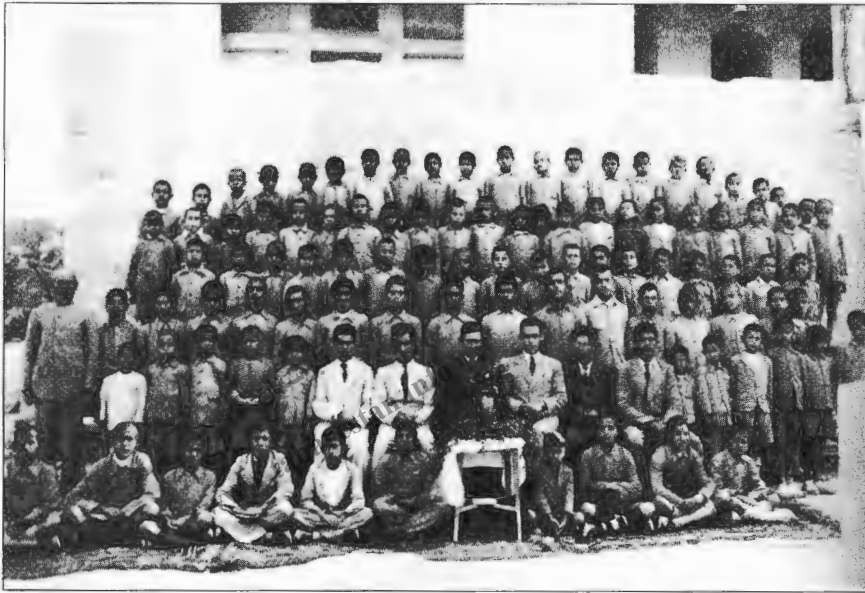
در پانزدهم شعبان ۱۳۴۰ برابر با ۲۳ فروردین ماه ۱۳۰۱ ه. ش با موافقت اداره فرهنگ در زمان ریاست مرحوم میرزا علی شریف به همت مرحوم آقا شیخ علی مجتهد دشتی و مساعدت و همکاری آقایان فقیه محمد خان ابوالقاسم دبیر، محمد دشتی، میرزا عباس شریفی، حاج حسین دباش، حاج حسین دشتی و عبدالرسول چوک مدرسه چهار کلاسه‌ای به نام مدرسه ملی دشتی در کوی جبری تأسیس و مخارج آن از عواید شهریه دانش‌آموزان و مبلغی هم از صدی سه شهرداری (نواقل) و همچنین مساعدت مالی مؤسسين تامین گردید. مدرسه ملی دشتی جبری سومین مؤسسه آموزش جدید بوشهر به شمار می‌رود....»

دبستان و دبیرستان پهلوی بوشهر
عکس از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

دبستان پور سینا

از دبستانهای قدیمی با سابقه بوشهر می باشد که به نوشته سالنامه فرهنگ بوشهر در سال ۱۳۰۱ ه. ش در حومه بوشهر در محل امام زاده به همت مرحوم شیخ حسین خان چاه کوتاهی با نام مدرسه سالاریه تأسیس شد. در این مؤسسه آموزشی مانند دیگر آموزشگاههای بوشهر سازمانهایی مانند سازمان جوانان شیر و خورشید، شورای دانش آموزی، انجمن ورزشی و سازمان پیشاهنگی فعالیت داشته است. دبستان پور سینا با ساختمان جدید در کنار مقبره شیخ حسین خان چاه کوتاهی در محله امامزاده بوشهر به فعالیت آموزشی مشغول است.

دبستان پورسینا بندر بوشهر
عکس از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

دبستان معینی اولین مؤسسه آموزشی دخترانه بوشهر

دبستان معینی در سال ۱۳۰۲ هـ. ش در ساختمان هدایی معین‌التجار بوشهری که به اداره فرهنگ اهدا کرده بود کار خود را شروع کرد. براساس اسناد و مدارک موجود نام مدرسه «بنات نسوان» بود که در کنار مسجد شیخ سعدون در محله کوتی قرار داشت...»

مدرسه اخوت اسلامی بوشهر تأسیس ۱۳۰۲ هـ. ش

با استناد به مقاله ایرانشهر تا زمان تأسیس مدرسه اخوت اسلامی بوشهر، بندر بوشهر دارای چهار مدرسه بوده که اطفال شهری در آن مدارس به تحصیل اشتغال داشتند.

دبستان اخوت اولین مؤسسه آموزشی جدید است که به همت میرزا یوسف اخوت در قریه بهمنی بوشهر برای تحصیل اطفال بومی و مناطق همجوار بوشهر تأسیس گردید...»

دبستان شاهدخت بوشهر

«یکی دیگر از بنیان گذاران مدارس دخترانه بوشهر خانم شوکت سلامی است که در خانواده‌ای مذهبی و متوسط الحال در شهر همدان چشم به جهان گشود. پس از تحصیلات اولیه در زادگاهش و تحصیلات تکمیلی در نجف اشرف همزمان با انقلاب مشروطه به بوشهر آمده. و با همکاری و معاضدت جمعی از تجار و بازرگانان بوشهری مقدمات تأسیس دومین مدرسه دخترانه به سبک نوین در بوشهر را فراهم نمود.

علیرغم مخالفت جدی افراد قشری، خانم شوکت سلامی با حمایت برخی از مجتهدین طراز اول بوشهری از جمله آیت الله سید عبدالله بلائی بوشهری توانست، زمینه تحصیل دختران بوشهری را فراهم نماید.

به دلیل عدم توان مالی بسیاری از دختران دانش آموز، مدرسه با مشکلات مالی جدی روبرو گردید؛ اما با حمایت افرادی چون مؤسس خان ارمنی که یکی از شخصیت‌های فرهنگ دوست بوشهر بود مدرسه سرانجام بحران مالی را سپری نمود. یک سال بعد از به قدرت رسیدن رضا شاه و توسعه مدارس نوین در بوشهر، بانو شوکت سلامی به سال ۱۳۰۵ دومین دبستان دخترانه به نام دبستان شاهدخت را دایر کرد.

این دبستان در آغاز دو کلاس داشت؛ لیکن در سال ۱۳۱۴ تعداد کلاس‌های آن به شش عدد رسید. که به دلیل افزایش تعداد دانش آموزان و ارتقاء کیفی معلومات دانش آموز دختر در سال ۱۳۱۵ اقدام به تأسیس کلاس اول دبیرستان گردید. بدین سان بانو شوکت سلامی مدیر اولین دبیرستان دخترانه بوشهر نیز شد.

بانو شوکت سلامی که از زنان تحصیل کرده و آگاه زمان خود بود، در توسعه و ترویج مسایل فرهنگی و اجتماعی در بوشهر تلاش‌های جدی نمود و همان گونه که استاد سید قاسم یا حسینی در کتاب «صد سال مطبوعات بوشهر» آورده، با انتشار روزنامه نورافشان توجه محافل فرهنگی زنان در سال‌های ۱۳۱۱ - ۱۳۰۹ را به خود

جلب کرد. بانو شوکت سلامی پس از سال‌ها خدمت در آموزش و پرورش بوشهر سرانجام بازنشسته شد و بعد از یک بیماری طولانی در سال ۱۳۴۸ دیده از جهان فرو بست. و در شیراز به خاک سپرده شد.

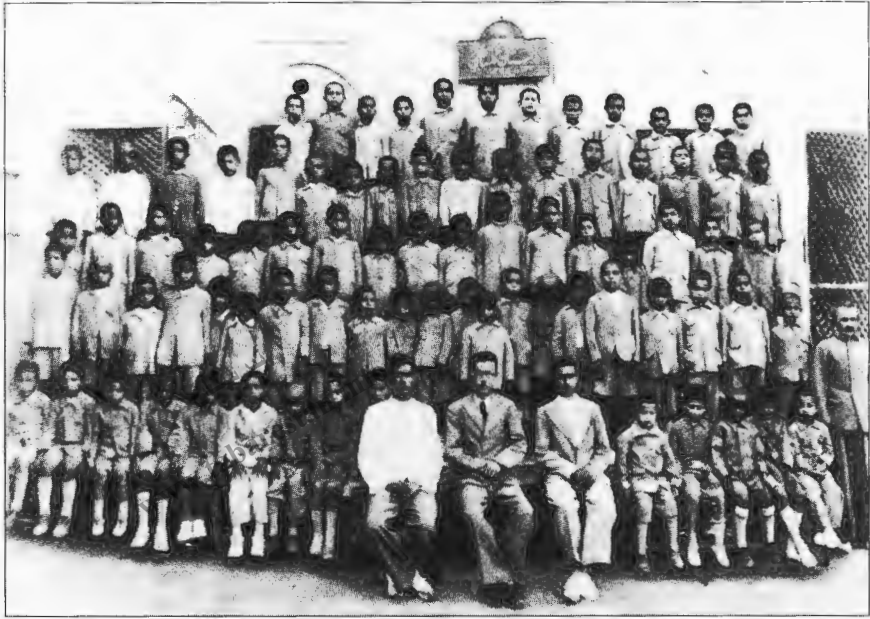
دبستان شاهدخت بندر بوشهر
عکس از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

دبستان دولتی دخترانه ایراندخت بوشهر

«این مؤسسه آموزشی در سال ۱۳۱۳ توسط اداره فرهنگ بوشهر در محل سنگی تأسیس شد. دبستان مذکور در آغاز دو کلاس درس داشت که مدیریت آن به عهده بانو جهان بخش واگذار گردید. ...»

دبستان گلستان

«در مهر ماه سال ۱۳۱۸ به دستور وزارت فرهنگ دبستان دولتی گلستان با مدیریت مرحوم علی باش موجی در منزل آقای محمد امین اکابریان درکوی شنبیدی در کوچه شمال مسجد سید الشهداء با سه کلاس درس (اول تا سوم ابتدایی) شروع به کار کرد...»

دبستان گلستان بوشهر
عکس از کتاب بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران

دبستان باقری

«این مؤسسه آموزشی که در سال ۱۳۲۶ به همت حاج محمد حسن بهبهانی فرزند حاج محمد باقر بهبهانی از تجار سرشناس بوشهر تأسیس شد، یکی از آموزشگاههای قدیم بوشهر بوده که کفالت آن به عهده آقای غلامرضا برازجانیان واگذار شد...»

دبستان مهران

«این مؤسسه آموزشی در سال ۳۰-۱۳۲۹ در محل «بن مانع» بوشهر با مدیریت مرحوم خلیل وادی تأسیس شد.

دبستان مذکور در سال تحصیلی ۱۳۳۳ هـ. ش به نام دبستان «حافظ» نامگذاری شد ولی طولی نکشید که به دستور اداره فرهنگ وقت، نام آموزشگاه به مناسبت تشکیل کنکره فرهنگیان کشور که با ریاست آقای احمد مهران مدیر کل فنی وزارت

فرهنگ در شیراز تشکیل شد به نام دبستان دولتی مهران نامگذاری شد.
 دبستان مهران در سال‌های بعد به محله سنگی نقل مکان یافت و در سال‌های
 آغازین انقلاب اسلامی به نام دبیرستان زینبیه و سرانجام دبیرستان نمونه امام خمینی علیه السلام
 تغییر نام یافت.»

رؤسای فرهنگ بندر بوشهر از سال ۱۲۹۹ تا ۱۳۵۷ هـ. ش

۱	حسن ناجی	۱۸	نورالدین امامی
۲	میرزا علی شریف	۱۹	سید محمد تقی مرتضوی
۳	شیخ محمد حسین سعادت	۲۰	سید حسین بطحی
۴	سید محمد کاظم بهبهانی	۲۱	محمد علی جناب
۵	سید محمد نوربخش	۲۲	کاظمیان (سرپرست)
۶	سید محمد تقی فخر داعی	۲۳	صادقین سرپرست
۷	ابوالقاسم فیوضات	۲۴	عبدالمجید فیوضاتی حق
۸	سید محمد فرزانه	۲۵	قهرمانی
۹	علی نقی صحت زاده	۲۶	حسن ناصر مستوفی
۱۰	سید محمد با خدا	۲۷	سیاوشی
۱۱	باقر جدلی	۲۸	فریدون امیر پازوکی
۱۲	عباس شوقی	۲۹	احمد صفاری
۱۳	عبد الحمید تقوی	۳۰	عبدالمحمد عزیزی
۱۴	محمد مهدی سعادت	۳۱	محمد امیر جلالی (سرپرست)
۱۵	عبد الحمید تقوی	۳۲	ایرج مجد
۱۶	ابوالحسن فیاضی	۳۳	عبدالحسین داوودی
۱۷	مهدی مؤید		

آموزش و پرورش شهرستان عسلویه

دبستان فرهنگ عسلویه

«مردم بندر عسلویه مدت‌ها بود که با مراجعات حضوری و ارسال نامه و طومار مضرانه درخواست داشتند که مدرسه‌ای در محل آنها تأسیس گردد. در جلسه‌ای با حضور محمد حسن مهیمنی نماینده‌ی وقت فرهنگ کنگان متقبل شدند که زمینی جهت ساخت مدرسه اهدا نمایند و دستمزد کارگران را نیز بپردازند. علاوه بر این متعهد شدند چوب برای سقف مدرسه و درب و پنجره را نیز خود تهیه نمایند و در اختیار نمایندگی فرهنگ قرار دهند. در سال ۱۳۳۸ اداره‌ی فرهنگ شهرستان بوشهر با تأسیس مدرسه در عسلویه موافقت کرد به شرط اینکه زمین را خود مردم عسلویه تهیه نمایند. آقای آل حرم ضابط عسلویه زمینی با مساحت ۱۰ هزار متر مربع به نمایندگی فرهنگ کنگان اهدا نمود. اداره‌ی فرهنگ بوشهر ساخت مدرسه را در عسلویه در دستور کار خود قرار داد و پس از هماهنگی با مقامات بالاتر مبلغ چهل هزار تومان بودجه برای ساخت دبستان عسلویه قرار داد. در تاریخ ۱۳۳۹/۱۲/۲۱ طی مراسمی کلنگ احداث مدرسه توسط آقای محمد پژمان بخشدار وقت کنگان بر زمین زده شد. کار ساخت مدرسه در نیمه اول ۱۳۴۰ به پایان رسید و سرانجام دبستان عسلویه در تاریخ ۱۳۴۰/۷/۳۰ با تعداد ۶۷ نفر دانش‌آموز با آموزگاری آقایان سید ابراهیم حسینی گله داری و حسین اکبر با نام «دبستان فرهنگ» شروع به کار کرد. کار ساخت مدرسه‌ی عسلویه با مشقت و سختی بسیار زیاد همراه بود به گونه‌ای که سنگ به وسیله شتر از کوشکنار به بندر حاله آورده و از آنجا با موتور لنج به عسلویه حمل می‌شده است.

دبستان فرهنگ عسلویه در سال ۶۱-۱۳۶۰ به «دبستان شهید باهنر» تغییر نام

یافت.» (۱)

۱. حسن عبد‌الهی، قدم‌های مهر، ص ۸۹

«دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۷۰ و دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۷۴ در عسلویه تأسیس شد.

اولین معلم بومی عسلویه آقای علی پلنگی از روستای بستانو می باشد.

از دیگر پیشکسوتان آموزش و پرورش عسلویه می توان از افراد ذیل نام برد:

علی زاهدی، مسعود خیری، راشد سلطان دوستی

زینب خلیلی و فاطمه مقدسی (چاه مبارک)

فاطمه سلیمی (نخل تقی) زهرا امینی نژاد (هاله)

نماینده آموزش و پرورش در عسلویه در سال ۱۳۸۰ با مسئولیت آقای امین

محمدزاده تأسیس شد و در سال ۱۳۸۳ با ریاست آقای حسین صفایی به اداره ارتقا

یافت.»

شماره عمومی
شماره خصوصی
ذک شماره پیش
جزودان پر دهنه

وزارت فرهنگ
 اداره فرهنگ بناد جنوب (بوشهر)
 اداره

نوع پیش نویس
موضوع پیش نویس
بیعت
پاکتویس کننده

تاریخ آگوش ۱۱ / آریه پاکتویس ۱۳ / تاریخ نش ۱۳

۱۴۵۸
(۱۳۳۶)

اداره فرهنگ بوشهر در خصوص درخواست تجدید نظر در خصوص...
 محترم این جانب در تاریخ بیستم اسفند ماه ۱۳۳۶...
 پس از عمل مصالحه قانونی بجهت آموزشگاه دولتی...
 پیش از این خود ارباب نامی از طرف وزارت معارف...
 مأموران دولتی در این زمین زده شده...
 معارف بوشهر...
 که این جانب مدت چند روز در دانات...
 در شش جهت کشف کوشش فرایم نموده...
 که از عمل فرهنگ را در دسترس...
 پس رسید چاره با عمل ساختمان...
 این نامتطلب است که این فایده...
 نیامده ایم و درم که پس از این کار...
 ز چنانچه در این امر بیست...
 فرهنگ را با نفع...
 دارد و نیز...
 بر طریقت...
 در دست...
 بعضی...
 راه...

نامیده فرهنگ بناد جنوب بوشهر
 ۲۹/۱۰/۳۶

آموزش و پرورش شهرستان عسلویه

اداره فرهنگ شهرستان بوشهر و بنادر جنوب^(۱)

محترماً این جانب در تاریخ بیستم اسفند ماه جاری جهت شروع کار آموزشگاه بندر عسلویه به آن محل حرکت نموده، پس از حمل مصالح ساختمانی به محل آموزشگاه در تاریخ ۳۹/۱۲/۲۱ کلنگ دبستان جدید البنا وسیله آقای محمد پژمان بخشدار به نام نامی اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه محبوب بین قاطبه اهالی و ماموران دوایر دولتی به زمین زده شد. پی کنی آموزشگاه همان روز آغاز گردید و حالیه آقای استاد اسماعیل ابراهیمی ^{معماران} آموزشگاه کنگان به طور لاینقطع مشغول انجام کار ساختمانی بندر عسلویه می باشد. ضمناً به عرض می رساند که این جانب مدت چند روز در دهات های بندر عسلویه ایاب و ذهاب نموده، تا اینکه موفق شدیم تعدادی (شتر) جهت سنگ کشی فراهم نموده، به کار بگماریم. توضیح اینکه نحوه ی ارسال سنگ این طور است که از محل قصر (کوشکنار) سنگ را وسیله ی شتر به بندر آورده و از بندر حاله وسیله موتور لنج به ساحل بندر عسلویه و سپس وسیله ی چهارپا به محل ساختمان حمل می گردد و اضافه می نماید که موقعیت محل قریه ی عسلویه به اندازه ای نامطلوب است که این نمایندگی مثل اینکه می خواهد این ساختمان را در صد سال پیش درست نماید. امیدوارم که پس از انجام کار، ریاست محترم فرهنگ شخصاً به بندر عسلویه تشریف فرما شده، زحماتی که در انجام پیشرفت آموزشگاه آن قریه متقبل شده است ملاحظه فرمایند و توجه ریاست فرهنگ را به این نکته متوجه می سازد که اتمام این چنین آموزشگاهی در بندر عسلویه که نه راهی وجود دارد و نه وسیله که کارها را تسهیل نماید، معجزه آسا بوده و با زحمت خارق العاده ای کلیه موانع را برطرف و امیدوارم که قادر لایزال ما را توفیقی عنایت فرماید که در چنین شرایط سختی در نهایت امانت و درستکاری بتوانم دستورات اداره ی محترم متبوعه خود را اجرا نموده، خدمتی بنمایم. مضافاً خواهشمند است مبلغی دیگر جهت هزینه ی سفر اینجانب تأمین و حواله فرمایند زیرا مبلغی که

۱. گرفته شده از کتاب قدم های مهر حسن عبداللہی « سند شماره ی: شیوه ساخت دبستان عسلویه

قبلاً ارسال فرمودند برای حرکت به عسلویه خیلی ناچیز خواهد بود. نماینده فرهنگ
بخش کنگان - احقاق ۳۹/۱۲/۲۹

دبستان احمدیه ی نخل تقی

«مردم بندر نخل تقی هم مثل ساکنان دیگر روستاهای منطقه ی کنگان مکرراً از
نمایندگی فرهنگ کنگان خواستار تأسیس مدرسه در روستای خود شدند. نامه نگاری ها
و درخواست های مردم سرانجام در سال ۱۳۲۸ به ثمر نشست و نمایندگی فرهنگ
کنگان با تأسیس مدرسه ای در بندر نخل تقی موافقت نمود مشروط به اینکه اهالی
محل ساختمان مناسبی را جهت تأسیس مدرسه به نمایندگی فرهنگ اهدا نمایند.
مرحوم شیخ عبدالرسول نصوری ضابط نخل تقی خانه ای را از یکی از اهالی نخل
تقی به نام ناخدا محمد حسن خریداری کرد و پس از تعمیر به نمایندگی فرهنگ
کنگان اهدا نمود. سرانجام در تاریخ ۱۳۲۹/۱/۱۴ دبستان نوین یاد نخل تقی با آموزگاری
آقای غلامعلی حسین زاده با ۴۶ نفر دانش آموز افتتاح گردید. نام مدرسه را به پاس
خدمات شیخ عبدالرسول به نام فرزند او احمد «احمدیه» گذاشتند. این واحد آموزش
در سال تحصیلی ۶۱-۱۳۶۰ به «دبستان شهادت» نخل تقی تغییر نام یافت.»^(۱)

دبستان آیت الله خانی بید خون

اولین مدرسه در بید خون در سال ۱۳۴۶ با نام دبستان «آیت الله خانی» با آموزگاری
محمد رضا موذنی تأسیس شد. ابتدا کلاس درس در حسینیه ی روستا دایر بود. در
سال بعد توسط اداره ی فرهنگ کنگان ساختمان مدرسه احداث گردید. این مدرسه
بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به نام «دبستان آیت الله سعیدی» تغییر نام
یافت.

اولین معلم مرد در بید خون علی زاهدی می باشد و از سرکار خانم مرضیه

۱. حسن عبدالهی، قدمهای مهر، ص ۸۲

بیدخونی می‌توان به عنوان اولین معلم زن بومی بیدخون نام برد. روستاهای اخند، دهنو اخند، کلات و خیارو از نظر تقسیمات کشوری تا سال ۱۳۶۲ تابع بخش گاوبندی (پارسیان) شهرستان بندر لنگه استان هرمزگان بوده، در این سال از هرمزگان منتزع و تابع شهرستان کنگان استان بوشهر گردید. مدارس روستاهای مذکور تا سال ۱۳۶۴ تابع آموزش و پرورش پارسیان بوده است.

آموزش و پرورش شهرستان کنگان

«دبستان عنصری کنگان»

«اولین مدرسه در کنگان در سال تحصیلی ۱۳۱۱/۱۲ با مدیریت سید علی شهرداری تأسیس شد. این مدرسه قبلاً در سال ۱۳۰۵ ه.ش با مدیریت میرزا عبدالکریم سعادت و آموزگاری میرزا عباس در دیر تأسیس شده و تنها مدرسه منطقه بود و به علت کمبود دانش آموز به کنگان انتقال یافت.

دبستان کنگان تا اواخر سال اول تحصیلی نامی بر خود نداشت و به عنوان مدرسه دولتی «نمره هفت» کنگان از آن یاد می‌شد. در سال ۱۳۱۲ از طرف اداره‌ی معارف و اوقاف بنادر جنوب در بوشهر نام «دبستان عنصری» برای آن برگزیده شد. در سال اول تأسیس مدرسه فقط کلاس‌های اول و دوم دایر شد. آقای شهرداری از دانش‌آموزانی که سن شان از بقیه بیشتر بود و قبلاً در مکتب خانه‌ها الفبا و قرآن را یاد گرفته بودند، امتحان گرفت و آنهایی را که موفق به پاسخ‌گویی به سؤالات امتحانی شده بودند در کلاس دوم ثبت نام کرد و سال بعد کلاس سوم و سال بعد از آن کلاس چهارم و در سال تحصیلی ۱۳۱۶-۱۷ کلاس پنجم در این مدرسه دایر شد.

در سال تحصیلی ۱۳۱۷-۱۸ شش نفر در کلاس ششم دبستان عنصری درس خواندند. این شش نفر در امتحانات نهایی آن سال در خورموج شرکت کردند و اولین کسانی بودند که در کنگان موفق به دریافت گواهینامه‌ی پایان تحصیلات ابتدایی شدند.

نزدیک‌ترین محلی که امتحان نهایی دوره ابتدایی در آن برگزار می‌شد، خورموج بود و تا سال‌ها دانش‌آموزان کنگانی برای شرکت در امتحان نهایی و فارغ‌التحصیلی از مقطع ابتدایی با الاغ و قاطر خود را به خورموج می‌رساندند و در امتحانات نهایی آنجا شرکت می‌کردند.

دبستان عنصری چند سالی در حسینیه‌ی عجم‌ها و چند سالی در ساختمانی که متعلق به حاج عبدالله دشتی مطلق بود و در محله‌ی کوزه‌گری کنگان قرار داشت، اطفال کنگانی را در کلاس‌های خود پذیرا می‌گشت. در سال ۱۳۲۶ مرحوم شیخ سلیمان نصوری یک باب ساختمان نوساز را که دارای شش اتاق و یک ایوان بود به نمایندگی فرهنگ کنگان اهدا نمود. نمایندگی فرهنگ کنگان پس از کسب موافقت اداره‌ی فرهنگ شهرستان بوشهر در اواخر سال ۱۳۲۸ به پاس این خدمت شیخ سلیمان، نام دبستان را از عنصری به «سلیمانیه» تغییر داد.

با انتقال دبستان سلیمانیه به ساختمان دولتی در تاریخ ۱۳۳۹/۸/۸ نماینده‌ی فرهنگ کنگان از اداره‌ی بنادر جنوب (بوشهر) و آن هم به نوبه‌ی خود از تهران درخواست اختصاص نام به مدرسه جدید کنگان کردند. در همین اثنا یعنی اوایل سال تحصیلی ۴۰-۱۳۳۹ آقای شهروان مدیرکل فرهنگ فارس در بازدیدی که از منطقه داشتند از مدارس کنگان نیز دیدن کردند. ایشان پس از بازدید از مدرسه تازه تأسیس پیشنهاد کرد که نام آن را دبستان «پهلوی» بگذارند بنابراین در اوایل سال تحصیلی ۴۰-۱۳۳۹ نام دبستان جدید بنای کنگان پس از بازدید آقای شهروان تا نزدیک به اواخر سال تحصیلی نام «دبستان پهلوی» بر این مدرسه اطلاق می‌شد سال تحصیلی رو به اتمام بود که پاسخ درخواست نام از تهران به نمایندگی فرهنگ کنگان رسید وزارت خانه نام «دبستان اختر» را برای مدرسه‌ی کنگان برگزیده بود. از همان زمان نام «دبستان پهلوی» کنار گذاشته شد و از آن پس دبستان کنگان با نام «دبستان اختر» یاد می‌شد. اولین دبیرستان کنگان در سال ۱۳۴۴ ه.ش با نام دبیرستان آریا مهر با مدیریت جابر غربی

تأسیس شد و مدرسه‌ی راهنمایی در این منطقه هم‌زمان با دیگر نقاط کشور در سال تحصیلی ۵۱-۱۳۵۰ تأسیس گردید که ابتدا به نام مدرسه‌ی راهنمایی آریا مهر بود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به مدرسه راهنمایی «شریعتی» تغییر نام یافت. مدرسه‌ی راهنمایی دخترانه کنگان نیز در سال تحصیلی ۵۹-۵۸ تأسیس شد.^(۱)

پیشکسوتان آموزش و پرورش کنگان

برادران: سید کوچک قاهری، ملا علی خوش بین، احمد بحرینی، اسماعیل سلامی، سید ابراهیم حسینی گله داری، باقر فرخ غلامعلی رایانی، علی سیف زاده، علی مؤذنی، علی نهاری، عبدالحمید مظلومی، احمد مظلومی، منوچهر طیبی، حسن کریمی، عظیم عظیم پناه

خواهران: فاطمه شیر کانی، بمانی خوش‌آبی، سکینه عوض پور، حلیمه پور زائر
نماینده‌ی فرهنگ در کنگان در سال تحصیلی ۱۳-۱۳۱۲ با مسئولیت آقای محمد صادق نبوی تأسیس و در سال تحصیلی ۶۰-۱۳۵۹ با ریاست آقای حسین حیدری به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

شیخ حسن نصوری

شیخ حسن نصوری فرزند یوسف متولد ۱۳۰۵ ه.ش اولین فردی بود که از دیار پارسیان جهت سواد آموزی راهی کنگان شد و در دبستان عنصری آن شهر به تحصیل پرداخت.

دبستان نصوری بندر سیراف

«در سال ۱۳۲۵ مردم بندر سیراف با مکاتبات و مراجعات مکرر به نمایندگی فرهنگ کنگان خواستار تأسیس مدرسه‌ای در این بندر شدند. چون نمایندگی فرهنگ

۱. حسن عبدالمهی، قدمهای مهر، ص ۳۸-۴۴

شرط تأسیس مدرسه را اهدای ساختمان مناسب قرار داده بود آقای شیخ ناصر نصوری در سال ۱۳۲۶ ساختمان نوسازی را به اداره‌ی فرهنگ اهدا نمود. سرانجام در تاریخ ۱۳۲۸/۱۰/۱۱ طی مراسمی با حضور اهالی و معتمدین دبستان بندرسیراف با نام «دبستان نصوری» با ۴۲ نفر دانش آموز و دو کلاس درس با آموزگاری سید ابراهیم حسینی گله داری توسط آقای علی اصغر اسدی نماینده‌ی وقت فرهنگ کنگان افتتاح گردید. در سال ۱۳۵۸ این دبستان به «دبستان ۱۳ آبان» تغییر نام یافت.^(۱)

ساختمان ویرانه معروف به مدرسه سیراف از نمای شرقی - عکس از: کتاب کرمان تا بندرعباس

آموزش و پرورش شهرستان جم

اولین مدرسه دولتی در شهرستان جم به همت یکی از اهالی فرهنگدوست منطقه به نام آقای عبدالله کامران در سال ۱۳۱۷ هـ. ش با مدیریت شخصی به نام آقای نعمتی زاده و آموزگاری آقای محزون درمحل «ولایت» تأسیس شد. در اولین سال تحصیلی

۱. حسن عبدالمهی، قدمهای مهر، ص ۶۶

این مدرسه فعالیت آموزشی خود را با ۳۰ نفر دانش آموز در ۵ پایه تحصیلی آغاز کرد. در سال بعد مدرسه‌ای با مصالح خشت و گل توسط عبد الله کامران احداث و به اداره‌ی فرهنگ کنگان واگذار شد. به پاس این اقدام فرهنگی آقای کامران مدرسه به نام دبستان «کامران» نامگذاری گردید. پس از چندین سال فعالیت آموزشی این مدرسه تعطیل گردید. در سال ۱۳۳۹ این واحد آموزشی دو با همین نام در چهار پایه‌ی تحصیلی و تعداد ۷۰ نفر دانش آموز با مدیریت آقای عبدالحسین بختیاری آزاد در محلی به نام «مهمانخانه» که متعلق به شخصی به نام آقای منوچهری بوق راه اندازی شد. از آقایان ده قاعدی، حکیمیان، قنبر پور، محمدی و فریبرز می توان به عنوان معلمان اولیه این مدرسه نام برد. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی نام این واحد آموزشی به دبستان «ولیعصر» تغییر یافت.

دبستان دخترانه جم در سال با نام «فاطمه زهرا علیها السلام» با مدیریت سرکار خانم عزت رضایی تأسیس گردید.

مدرسه راهنمایی جم با نام مدرسه راهنمایی فاضل جمی در سال ۱۳۵۵ با ۲۵ نفر دانش آموز با مدیریت آقای عبدالله حیدری تأسیس شد. مدرسه راهنمایی دخترانه جم در سال ۱۳۷۰ با نام «خدیجه کبری» تأسیس گردید.

دبیرستان جم در سال ۱۳۶۰ بانام «دکتر علی شریعتی» با ۱۱ نفر دانش آموز در پایه اول و مدیریت حاجی علی رفیعی پور تأسیس شد.

دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۷۲ با نام دبیرستان «حضرت مریم» با ۲۲ نفر دانش آموز و مدیریت سرکار خانم زهرا شبانکاره راه اندازی شد.

نماینده‌ی آموزش و پرورش جم در سال ۱۳۵۸ با مسئولیت آقای سید علی حسین زاده تأسیس شد و در سال ۱۳۷۱ به ریاست آقای حاجی علی رفیعی پور به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقا یافت.

پیشکسوتان آموزش و پرورش جم

برادران: حسین رضایی، علی رفیعی پور، سید ضیاء موسوی، سید اکبر موسوی،
علی رفیعی.

خواهران: عزت رضایی، صدیقه منتظر القائم، فاطمه رهبر، صدیقه رهبر.

آموزش و پرورش شهرستان دیر

«... اولین مدرسه در دیر در سال ۱۳۰۴ ه. ش. با تقاضای مکرر اهالی در یکی از خانه‌های گلی بندر با مدیریت مرحوم عبدالکریم سعادت و آموزش‌گاری مرحوم سید کوچک قاهری و مرحوم جواد سعادت با نام دبستان شماره هفت دولتی آغاز به کار کرد. حدود ۲۰ نوآموز، دانش‌آموز این مدرسه را تشکیل می‌دادند. این مدرسه در سال ۱۳۱۲ بر اثر اختلافات محلی و دلایلی که مشخص نیست و شکایت و گزارش و فراخواندن مدیر و آموزگاران به بوشهر تعطیل گردید. این تعطیلی تا سال ۱۳۱۹ به طول انجامید. در آن سال دبستان داریوش دیر تأسیس گردید. در طی این مدت تعطیلی بنا به درخواست مردم، کار تدریس دانش‌آموزان به صورت افتخاری توسط آقایان سید کوچک قاهری، سید محمد طاهر قاهری و حیدر اسدی انجام می‌گرفت. کلیه هزینه‌های دایر بودن مدرسه توسط اهالی تقبل شده بود.... دبستان داریوش تا سال ۱۳۴۵ تنها دبستان دیر بود که دانش‌آموزان دختر و پسر به صورت مختلط در آن درس می‌خواندند. در آن سال دبستان دخترانه ششم بهمن تأسیس شد.

لازم به یادآوری است که در سال ۱۳۲۷ اولین مدرسه دولتی در بردخون نو بنام دبستان فولادی تأسیس گردید. ساختمان این مدرسه تا چند سال پیش نیز در محل فعلی آموزش و پرورش بردخون به صورت مخروبه‌ای وجود داشت. مدیریت این مدرسه به عهده آقای بهرامی بود و مرحوم حاج ابراهیم طاهری نیز او را یاری می‌کرد. البته در این راه آقای حامدی نیز محتمل زحماتی شدند.

تأسیس نمایندگی آموزش و پرورش دیر

در سال ۱۳۴۲ نمایندگی آموزش و پرورش بخش دیر و کاکلی به مرکزیت دیر در محل دبستان داریوش با مسئولیت یکی از فرهنگیان مقیم شیراز بنام آقای اسکندری گشایش یافت. این نمایندگی در سال ۱۳۵۰ به علت تغییر نام بخش دیر و کاکلی به بخش دیر به نمایندگی آموزش و پرورش بخش دیر تبدیل گشت. که حوزه ماموریت آن به علت گسترده‌گی محدوده جغرافیایی بخش دیر تا روستاهای ریز و نشان و... در منطقه جم و ریز و روستاهای خانی و بی‌کسان در منطقه کاکلی محدود گردید.

نمایندگی آموزش و پرورش بخش دیر با تبدیل بخش به شهرستان در سال ۱۳۵۸ به اداره آموزش و پرورش شهرستان دیر مبدل شد. در سال ۱۳۶۱ نمایندگی آموزش و پرورش بخش بردخون به عنوان زیر مجموعه آموزش و پرورش شهرستان دیر تأسیس گردید.

تا اسفند ماه ۱۳۷۷ کلیه مدارس شهرستان تحت پوشش اداره آموزش و پرورش شهرستان دیر بود که با توجه به تصویب وزارت متبوع، اداره آموزش و پرورش منطقه بردخون تأسیس و از آن تاریخ، شهرستان دارای دو آموزش و پرورش، شهرستان دیر و منطقه بردخون گردید.^(۱)

پیشکسوتان آموزش و پرورش دیر

سید کوچک قاهری، سید محمد طاهر قاهری، شیخ احمد بحرینی، حاجی ابراهیم طاهری، حیدر اسدی، شیخ محمد فرخ زاده، فتح الله توفیقی، علی دشتی، محمد حسن بحرینی، حسین رنجبر، حسین بردستانی، منصور فیروز پور، عبدالمهدی فولادی، ناصر شنبدی، حاجی احمد یوسفی، محمد بحرینی، اردشیر انبارکی مطلق، پروین زنده بودی، سیده زینب حسینی، رباب سالمی

۱. عبدالحسین بحرینی نژاد وحیدر دوراهکی، بندر دیر نگینی بر ساحل خلیج فارس، ص ۱۶۹ - ۱۷۳

خلیل عمرانی «پژمان دیری»

استاد خلیل عمرانی شاعر پیشکسوت عرصه‌ی آیینی و دفاع مقدس، نویسنده، پژوهشگر و کارشناس ارشد ادبیات، در سال ۱۳۴۳ در روستای لمبدان بندر دیر دیده به جهان گشود.

در سال ۱۳۶۳ به عنوان معلم وارد دنیای معلمی شد. زنده یاد عمرانی یکی از شاعران ارزشی و از زحمت کشان عرصه‌ی هنر دینی و انقلابی و از معلمان دلسوز جامعه‌ی ادبی بود. استاد خلیل عمرانی مرد جنگ بود و دلداده‌ی انقلاب و سربازی فداکار به ارزشهای والای اسلامی.

مسئولیت‌های فرهنگی شادروان خلیل عمرانی

دبیر دبیرستان‌های دیر، مدرس رسمی شعر وزارت آموزش و پرورش، معاونت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر، مدیر کل آفرینش‌های ادبی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ایران، مدیر کل آموزش و پرورش استان هرمزگان، مشاور وزیر آموزش و پرورش، رییس انجمن شعر بسیج هنرمندان کشور، رئیس سازمان مدارس دولتی - توسعه‌ی مشارکت‌های مردمی و خانواده وزارت آموزش و پرورش.

آثار منتشر شده‌ی استاد خلیل عمرانی

«ترنم حضور»، «مروارید فراموش شده»، «ساعت به وقت شرعی دریا»، گزینه ادبیات فارسی، «دلمویه‌های بم».

اگر معلمی را مستلزم علم، تجربه و هنر بدانیم هر سه عنصر در وجود ایشان یافت می‌شد.

سال‌ها باید که تا یک سنگ اصلی ز آفتاب

لعل گردد در بدخشان یا عقیق اندر یمن

سرانجام این معلم فرهیخته و شاعر فرزانه پس از سال‌ها تلاش خالصانه در عرصه‌های مختلف فرهنگی در روز نوزدهم آذر ماه سال ۱۳۹۱ هـ. ش رخ در نقاب خاک کشید. فقدان او ضایعه‌ای بزرگ برای جامعه‌ی فرهنگیان، شاعران و دیگر اقشار مردم به ویژه مردم فرهنگدوست استان بوشهر بود.

«فریبا زاد، در عالم تنهایی زیبا مرد و تنهایی تنها غریبان» شعر میلاد مرگ را سرود و در قصیده‌ی خاک بلند بندر دیر تخلص نمود.»

دنيا غزل حضور دلتنگی داشت با درد و سکوت و غم هماهنگی داشت
دل سوخته درسیاستی روشن بود مردی که نگاه سبز فرهنگی داشت

«شعر: سید علی اصغر ابراهیمی»

دانش‌آموزان دبستان داریوش بندر دیر در یکی از سالهای پیشین (معلمان شیخ احمد بحرینی و اسماعیل سلامی)

معلم و شاعر آیینی استاد خلیل عمرانی «پژمان دیری» از دیار جنوب
«در سایه سبزترین غزل»

آن سبزترین

برخیزی و فریادرسی را برسانی	کی می شود ای عشق سکوتی بتکانی
یک چشمه غزل از ورق صبح بخوانی	در نورترین آئینه کی می شود ای خوب
ما را به بلندای شکفتن بکشانی	در سبزترین فرصت رؤیایی ممکن
بابونه‌ای از بوسه‌ی باران بنشانی	بر زخم عطشهای زلالی که سرودیم
کی می شود آن سبزترین را برسانی	ای عشق غریبیم در این زردی ممتد

خلیل عمرانی «پژمان دیری»

اداره آموزش و پرورش منطقه کاکي

«اولين مدرسه دولتي منطقه کاکي در سال ۱۳۲۵هـ.ش در منزل شخصي سيد فرج الله حسيني راه اندازي شد. اين مدرسه به دلايل نامعلومي پس از مدت يك سال تعطيل گرديد. بعد از گذشت ۱۶ سال سرانجام در سال ۱۳۴۱هـ.ش دبستان کاکي با نام عنصري تاسيس شد. آقاين جلالی و ذکاوت اولين مديران اين مدرسه بودند. مدرسه براي مدتي در منزل سيد فرج الله حسيني بود و پس از آن به قلعه حسين خان و بعد از ان به ساختمان پاسگاه انتقال يافت نام مدرسه بعد از پيروزي شکوهمند انقلاب اسلامي به دبستان «شهيد منفرد» تغيير نام يافت اکنون مدرسه شاهد مي باشد و با همين نام فعاليت آموزشي دارد.

مدرسه راهنمايي کاکي در سال ۱۳۵۵ با نام مدرسه راهنمايي ارشاد به مديريت آقاي حسن صداقت تاسيس شد.

اولين دبیرستان کاکي در سال ۱۳۶۰ با نام دبیرستان «شهيد بهشتي» به مديريت آقاي سيد محمد سعیدی افتتاح شد.

دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۶۳ با نام دبیرستان (خديجه کبري) با مديريت سرکار خانم هاجر حیدري تاسيس گرديد.

نماینده‌گی آموزش و پرورش در کاکي از سال ۱۳۴۲هـ.ش با نام نمایندگی بخش دیر و کاکي فعاليت داشت که در سالهاي بعد به نام نمایندگی آموزش و پرورش دیر تغيير نام يافت. (به نظر مي رسد سال ۱۳۵۰ باشد)

در سال ۱۳۶۰ نمایندگی آموزش و پرورش کاکي با مسئوليت آقاي کرم حیدري تاسيس شد و در سال ۱۳۷۴ با رياست آقاي حاجي سيد محمد سعیدی به اداره آموزش و پرورش ارتقا يافت.

پيشکسوتان فرهنگي کاکي

برادران: عبدالعلي دهقان، محمد زارع زاده، احمد زارع زاده، علي اندايش، حاجي

سید محمد سیدی.

خواهران: پریوش ابراهیمی، سکینه خدری، سکینه حیدریان، بانو احمدی، هاجر حیدری.

آموزش پرورش شهرستان دشتی

«از بانیان اصلی مدرسه در خورموج سید مصطفی بهزادی فرزند سید محمد طاهر است. وی با همت والای خود بزرگان خورموج را گرد آورد و با کمک آنان اولین مدرسه غیر دولتی را در سال ۱۳۰۰ ه.ش با ۲۵ نفر دانش‌آموز راه اندازی نمود این مدرسه به نام «سید مصطفی» نامیده شد.

آموزگاران اولیه مدرسه سید مصطفی

مرحوم آقا میرزا علی معلم، مرحوم آقا سید حیدر سجادی، مرحوم ملاحسن مهاجری معلم خط - مرحوم میرزا محمود حامدی

این مدرسه غیر دولتی بعدها به نام‌های «مصطفوی»، «دولتی خورموج»، «دبستان ادب» تغییر نام داد و اکنون تحت نام «شهید کللی» فعالیت می‌کند به پاس اقدام فرهنگی مرحوم سید مصطفی، بانی اولین مدرسه در خورموج یکی از مدارس ابتدایی شهر به نام «مصطفوی» نام گذاری شده است.

اولین سال ششم ابتدایی قدیم در سال ۱۳۱۶ تأسیس شد.

دومین مدرسه در خورموج مدرسه وراوی بود که در سال ۱۳۲۵ به همت مرحوم علی میر محمد حسینی راه اندازی شد. این مدرسه پس از چهار سال تعطیل و اموال آن به مدرسه فقیه احمدان انتقال یافت.

دبستان دولتی فقیه حسنان در سال ۱۳۲۸ به همت نیرو فقیه دایر شده است و به احترام پدر ایشان «دبستان احمدی» نامیده شد. «سالنامه فرهنگ ۱۳۳۷ سال تأسیس

را ۱۳۲۷ می‌نویسد» دبستان علوی چاوشی در سال ۱۳۲۹ به همت حاج سید محمد صادق نبوی تأسیس شد.

- دبستان خسرو لاور ساحلی به همت سروان خسروی فرمانده گارد مسلح آن جا در سال ۱۳۲۹ هـ. ش تأسیس و به اسم او نامگذاری شد.

- دبستان دولتی حیدری فقیه احمدان به همت کدخدای آن محل آقای علی حیدری در سال ۱۳۲۸ تأسیس شد.

- اولین دبستان دخترانه با نام سپهر در مرکز شهر خورموج در سال ۱۳۳۳ تأسیس شد. در سال ۱۳۳۳ هـ. ش بنا به گزارش فرهنگ خورموج اداره فرهنگ و بنادر جنوب موافقت به تأسیس یک باب دبستان دخترانه که تمام بودجه آن از طرف دولت تأمین می‌شود نمود. این دبستان برای دو سال با نام دبستان دخترانه «عفت» به مدیریت آقای صفدری در منزل شخصی آقای حامدی فعالیت آموزشی داشت.

پس از دو سال دبستان عفت به دبستان «سپهر» تغییر نام یافت و از منزل آقای حامدی به منزل آقای اسدی انتقال داده شد.

- اولین دبیرستان در خورموج در سال ۱۳۳۷ با نام «ادب» شروع به کار کرد و اکنون دبیرستانی با همین نام در خورموج دایر شد.

- اولین ساختمان دولتی در سال ۱۳۳۸ ساخته شد و در اختیار مدرسه ادب قرار گرفت.

- اولین معلم زن در خورموج در سال ۱۳۳۸ به نام خانم صدیقه جوانمردی از فیروز آباد فارس به دبستان سپهر منتقل و شروع به کار نموده است.

- تا سال ۱۳۲۵ هـ. ش فقط دو مدرسه ابتدایی در شهرستان دشتی وجود داشت.

- در سال ۱۳۳۰ با احتساب بردخون و دیر ۷ دبستان در بخش خورموج وجود داشته است.

در سال ۱۳۵۰ در بخش خورموج ۲۹ باب دبستان یک مدرسه راهنمایی مختلط،

یک دبیرستان فعالیت آموزشی داشته‌اند.

- در مهرماه سال ۱۳۵۷ دو دبیرستان دخترانه و پسرانه، ۱۱ مدرسه راهنمایی و ۵۹ مدرسه ابتدایی در خورموج بوده است.

- در سال ۱۳۶۲ اولین هنرستان فنی افتتاح شد.

- در سال ۱۳۶۳ دانشسرای تربیت معلم و در سال ۱۳۶۴ مرکز تربیت معلم در این شهرستان تأسیس گردید.

- در سال ۱۳۷۰ تعداد ۹۳ مدرسه ابتدایی با ۱۱۷۴۳ دانش آموز ۲۲ مدرسه راهنمایی با ۴۲۲۴ دانش آموز و ۸ دبیرستان و یک هنرستان با ۱۸۶۳ دانش آموز و دانشسرای با ۲۲۰ نفر و مرکز تربیت معلم با ۱۰۱ دانشجو جمعاً ۱۸۱۵۵ نفر مشغول به تحصیل بوده‌اند.

- از سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۲۷ مدیران مدارس با حفظ سمت مدیری به عنوان نمایندگی فرهنگ انجام وظیفه می نمودند.

- از سال ۱۳۲۸ تا ۱۳۵۸ نمایندگی به صورت مستقل امور مدارس شهرستان دشتی را به عهده داشت (اولین نماینده فرهنگ سید علی اکبر بهزادی) در سال ۱۳۵۸ نمایندگی آموزش و پرورش دشتی با مسئولیت آقای سید عبدالرسول موسوی نژاد به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

پیشکسوتان فرهنگی

برادران: محمد حسن حامدی، ملا حسن مهاجری، میرزا علی اصغر اسدی، میرزا علی میر محمد حسینی، حاج نامدار منصوری

خواهران: سلطان حیدری، مدینه رضوانی، سکینه خواجه گانی، سکینه دلجو،

کبری درم سرا، کبری خواجه زاده، فرخنده جهانگیری»^(۱)

۱. حسین زارعی، دست نوشته‌ای با عنوان «از حوزه و مکتب تا مدرسه»

آموزش و پرورش شهرستان تنگستان

«اولین مدرسه در اهرم دبستان نوشیروان است که در سال ۱۳۱۰ هـ. ش با مدیریت عبدالحمید حاجیانی و آموزگاری محمد فرزانه با چهار کلاس درس و سی و پنج نفر دانش آموز در یک محل استیجاری با نود ریال کرایه ماهانه تأسیس شد. محل دبستان در ساختمان سه اتاقه متعلق به مرحوم سید علی امین تعیین شد. در اواخر سال ۱۳۱۱ هـ. ش محل مدرسه به خانه‌ی حاج احمد برازجانی که گنجایش بیشتری نسبت به محل قبلی داشت انتقال دادند.

دبستان نوشیروان تا سالیان متمادی در این مکان با هر تعداد دانش آموز و بدون هیچ گونه مضیقه‌ای به کار خود ادامه داد. مکان بعدی دبستان نوشیروان که مدرسه‌ای دولتی بود و از گچ و سنگ و چنندل با درب های تخته‌ای ساخته شده بود در شرق اهرم و منطقه‌ای خالی از سکنه بود در سال ۱۳۳۸ هـ. ش احداث شد. در حال حاضر نام دبستان نوشیروان دبستان «شهید مدرس» است.

دبستان دخترانه پروین اعتصامی

در مهرماه ۱۳۳۳ پس از بیست و سه سال از تشکیل اولین مدرسه در اهرم دبستان دخترانه با دو کلاس درس و چهل و پنج نفر دانش آموز در یک خانه‌ی اجاره‌ای با مدیریت آقای حاج محمد حسین زاده به نام «شهناز» تأسیس شد. این نام در مدت کوتاهی در همان سال با آمدن تعدادی از بازرسان آموزش و پرورش اعزامی از تهران جهت بازدید از مدرسه دستخوش تغییر گردید. زیرا از نگاه آنان با توجه به وضعیت نامطلوب ساختمان مدرسه نام شهناز (دختر محمد رضا شاه) برای این مدرسه بزرگ بود و دستور داده شد که در همان سال تحصیلی اسم آن به نام «پروین اعتصامی» تغییر دهند اولین مکان مدرسه در خانه‌ای استیجاری متعلق به آقای محمود آرمن به مدت چهار سال بود و به مدت چهار سال دیگر مدرسه در خانه‌ی اجاره‌ای متعلق به آقای سید حسین زاهدی برپا بود تا اینکه در سال ۱۳۴۱ هـ. ش ساختمان مدرسه احداث گردید.

اولین معلمان مدرسه دخترانه خانم‌ها عزیزه عماری، سمین بدر عطارزاده و آقای محمد جواد عطار زاده بودند.

دبیرستان اهرم :

در سال تحصیلی ۳۸-۱۳۳۷ دوره سیکل اول دبیرستان با مدیریت آقای علی اکبر بهزادی به نام دبیرستان نوشیروان تأسیس شد.

مدرسه‌ی راهنمایی

در سال تحصیلی ۵۱-۱۳۵۰ همزمان با سراسر کشور مدرسه راهنمایی اهرم به صورت مختلط با نام راهنمایی نوشیروان با مدیریت آقای محمد حسین زاده تأسیس گردید. در سال ۱۳۵۸ نام مدرسه به مدرسه راهنمایی «دکتر مصدق» تغییر داده شد و باز در سال ۱۳۶۱ به نام مدرسه راهنمایی «شهید رضا حسینی» تغییر نام یافت.

مدرسه راهنمایی دخترانه اهرم در سال تحصیلی ۵۸-۱۳۵۷ با نام مدرسه راهنمایی نو بنیاد و با مدیریت سرکار خانم کیمیا مهرآور تأسیس شد. پس از مدتی در زمان مدیریت حاج احمد عبدالهی نام مدرسه به نام صدیقه رضایی تغییر داده شد. در زمان تصدی مدیریت سرکار خانم سکینه ملاح مدرسه به نام «وحدت» نامگذاری شد. در زمان تصدی مدیریت سرکار خانم غیدا رفاهی نام مدرسه از وحدت به نام «فاطمه زهرا علیها السلام» تغییر یافت.

دبیرستان نوشیروان

دبیرستان نظام جدید در سال تحصیلی ۵۶-۱۳۵۵ با یک رشته تحصیلی علوم انسانی به صورت مختلط با چهل و پنج نفر دانش‌آموز با مدیریت آقای حاج مصطفی افخمی تأسیس شد.

در سال ۱۳۵۷ دبیرستان نوشیروان به «دبیرستان آیت الله طالقانی» تغییر نام یافت. سرانجام دبیرستان دخترانه سمیه در سال تحصیلی ۵۹-۱۳۵۸ با مدیریت حاج احمد عبدالهی تأسیس گردید.

در سال ۱۳۱۴ هـ. ش آموزش و پرورش اهرم با مسؤولیت شیخ اسماعیل عارف آزاد به نمایندگی معارف و اوقاف تبدیل شد.
در سال ۱۳۲۰ هـ. ش نمایندگی معارف اهرم با مسؤولیت آقای شیخ عبدالله یزدانی به اداره‌ی فرهنگ ارتقا یافت

اولین مدارس روستایی

در سال ۱۳۱۹ مدرسه روستایی بنه گز و در سال ۱۳۲۸ مدرسه روستایی باغک بازگشایی شدند.

تأسیس مدارس دلواری

اولین مدرسه در منطقه دلواری در سال ۱۳۴۰ هـ. ش با نام دبستان دلواری با ۸۰ تا ۹۰ دانش‌آموز در چهار کلاس درس با مدیریت احمد رستم زاده و آموزگاری سید مهدی فرهی و شیخ غلامحسین صدیق در منزل مسکونی حاج غلامحسین دلواری تأسیس شد.

در سال ۱۳۴۴ ساختمان مدرسه احداث گردید و پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی نام مدرسه به دبستان «رئیس علی دلواری» تغییر یافت.
مدرسه راهنمایی رودکی دلواری در سال ۱۳۵۴ و دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۶۱ تأسیس شد.

نمایندگی آموزش و پرورش دلواری در سال ۱۳۶۰ با مسؤولیت آقای غلام رضا حاجی نژاد شکل گرفت و در سال ۱۳۶۵ به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

پیشکسوتان فرهنگی تنگستان

برادران: عطا الله صدری اهرمی، حاجی مصطفی افخمی، عباس میگلی، داریوش تنگستانی، حاج محمد حسین زاده، حاج غلامرضا پولادی، حاج علی یزدانی، حاج ماشاالله پور جماد، محمد تنگستانی زاده، عبدالرسول (خورشید) بنه گزی، محمد

فروزانی، حاجی محمد علی آزادمنش، عبدالحمید حاجیانی، سید عبدالحسین زاهدی،
حاج احمد عبدالهی، عوض شبگرد،:

خواهران: خیری شکاری، فاطمه قاسمی، کیمیا مهر آور، روشن مهر آور» (۱)

جمعی از دانش آموزان یکی از مدارس قدیمی تنگستان

دانش آموزان دبستان بوالخیر تنگستان در سال های پیشین

اولین گروه سپاه دانش که برای تدریس در مدارس وارد تنگستان شدند ۱۳۴۲/۹/۱۳
 مأخذ: کتاب یاد ایام، مرتضی کرمی

«رسول پرویزی در سال ۱۳۰۰ هـ. ش بدینا آمد او در اصل تنگستانی است و از مادری کازرونی و پدری تنگستانی متولد شد. پدرش محمدعلی اهرمی از اهالی اهرم بود سالهای کودکی و جوانی را در دشتستان و شیراز گذراند. نویسنده داستانهای کوتاه و طنز آمیز مقالات و انتقادی بود. آثار پرویزی به علت اصالت ذوق و ابداعی که در آنها بکار رفته در نوع خود تاثیر گذار بوده است. او نماینده دشتستان در مجلس شورای ملی بود و با داشتن منصب حکومتی (سناتوری) به نوشتن نیز علاقه مند بود. در سال ۱۳۳۶ نخستین و شاید معروفترین داستان خود را با نام «شلوارهای وصله دار» منتشر کرد. این کتاب بیست حکایت دارد حکایتها بر گرفته از زندگی مردم جنوب ایران است که یکی از آنها به نام «قصه عینکم» در کتاب ادبیات فارسی دوره پیش دانشگاهی چاپ شده است پرویزی در سال ۱۳۵۶ هـ. ش در سن ۵۸ سالگی درگذشت. مأخذ: «کتاب یاد ایام، مرتضی کرمی، صفحه ۹۸»

آموزش و پرورش شهرستان دشتستان

«... در خصوص تأسیس نخستین مدرسه در دشتستان گفته‌ها و نوشته‌های متعدد و گاه متفاوتی وجود دارد. علت این امر نیز تعطیلی مکرر مدرسه به لحاظ کمبود جمعیت دانش آموزی بود. پیش از آنکه به بیان آن گفته‌ها و نوشته‌ها بپردازیم. لازم است یادآور شویم که پیش از تأسیس نخستین مدرسه در دشتستان، میرزا محمد خان غضنفر السلطنه (حکمران و ضابط برازجان) در سال ۱۳۳۴ هـ. ق برای تعلیم فرزندان خود معلمی را از کازرون دعوت کرده بود. در این خصوص در مقاله‌ای با عنوان «تاریخچه آموزش و پرورش برازجان» به قلم آقای عبدالحمید خزاعی (۱۳۶۸) آمده است: «مرحوم غضنفر السلطنه برای تعلیم فرزندان خود و خویشان و نزدیکان و نیز اهالی برازجان در سال (۱۳۳۴ هـ. ق) شخصی به نام شیخ مهدی از اهالی کازرون را به عنوان معلم سرخانه به خدمت گرفت. شیخ در خانه محمد خان به کار تعلیم مشغول شد. در سال ۱۳۳۵ هـ. ق (۱۲۹۵ هـ. ش) که انگلیسی‌ها به برازجان دست یافتند غضنفر السلطنه در جنگ و گریز برابر قوای متجاوز به کوه‌های اطراف برازجان پناهنده شد و به این سبب مدرسه منحل گردید.» از این تاریخ تا سال ۱۳۰۱ هـ. ش در

هیچ کتاب یا دست نوشته‌ای اشاره به وجود مدرسه در دشتستان نشده است، اما در این سال به گفته آقای عبدالحمید خزاعی «آقای محمد حسن اقلیدس مأمور تأسیس اداره فرهنگ و مدرسه در منطقه دشتستان گردید. نامبرده با همراهی های سلطان احمد اخگر - نماینده اسبق مجلس شورای ملی - که در آن زمان حکمران دشتی و دشتستان بود، یک باب مدرسه دولتی در برازجان و دو باب دیگر در روستای احمدی و دالکی، همگی با یاری و استعانت مردم محل، دایر کرد. این دبستان‌ها هم یک سالی بیش نپایید و با رفتن آقای اقلیدس، دبستان‌ها نیز منحل شدند».

در سال ۱۳۰۲ ه. ش مجدداً یک باب مدرسه دولتی در برازجان گشایش یافت که آن نیز عمرش به درازا نکشید و تعطیل گشت. اما در سال ۱۳۰۵ ه. ش به اعتبار چند سند معتبر، اولین مدرسه رسماً شروع به کار کرد و ادامه یافت. از جمله اسنادی که به این موضوع اشاره دارد، مقاله‌ای است که در سال ۱۳۴۲ ه. ش در سالنامه آموزش و پرورش استان بوشهر به قلم آقای حسن برازجانی درج شده است. در این نوشته آمده است: «در اواسط این سال (۱۳۰۵ ه. ش) مرحوم سید محمد کاظم بهبهانی عهده دار اداره فرهنگ بوشهر گردید. آقای سید کاظم بهبهانی با کمک آقای علی دشتی نماینده پارلمان (مجلس) وقت اعتباری مکفی از وزارت فرهنگ اخذ و به تأسیس مدارس چهار کلاسه در نقاط، جاسک، چاه بهار، میناب، بندر ریگ، بندر دیلم، برازجان، خورموج، و دیر اقدام کرد.» در همین خصوص در سالنامه فرهنگ برازجان (۴۵-۱۳۴۴) نوشته شده است: «آخر الامر مرحوم شیخ محمد حسین مجاهد (برازجانی) رهبر آزادی خواهان دشتستان با مشکل‌هایی که به سبب اتفاق وقایع جنگی در پیش داشت. در آن حال مصلحت اندیشی کرده، عده‌ای علاقمند را برای تأسیس مدرسه‌ای آبرومند تشویق و در نتیجه در سال ۱۳۰۵ ه. ش که گسترش علم و دانش در استان‌ها و شهرستان‌ها و بخش‌های مملکت معمول گردیده، آموزشگاه‌های نیز در برازجان به مدیریت مرحوم شیخ عبدالله یزدانی دایر شد.» این آموزشگاه چهار کلاسه بود و ۷۵ نفر دانش آموز داشت. در میان اسناد بدست آمده پیرامون نخستین

مدرسه در دشتستان، مقاله‌ای یافت شد مربوط به سال ۱۳۳۸ هـ. ش که توسط آقای سید اصغر سجادی نگاشته شده بود. نویسنده در آن مقاله اشاره می‌کند که: «دبستان فرخی که در سال ۱۳۳۴ هـ. ق تأسیس یافته در ابتدا مدرسه «اخوت» نام داشته است، زیرا به سعی جمعیتی به نام «اخوت» بنیاد گردیده بود، البته به صورت ملی اداره می‌شد و در حقیقت مکتب خانه بود. پس از آنکه بودجه‌ای از طرف معارف بنادر جنوب (فرهنگ) به آن اختصاص یافت، مدرسه نمره سه دولتی گردید و در سال ۱۳۰۵ هـ. ش نامش به دبستان فرخی تغییر یافته»

... با وجود اسناد متفاوت پیرامون نخستین مدرسه در دشتستان، بدون شک، نخستین مدرسه رسمی دولتی، به نام فرخی بوده و مدیر آن نیز (شیخ عبدالله یزدانی)، که در واقع دومین مدیر فرهنگ (آموزش و پرورش) نیز به شمار می‌آمد، تا مدتی (حداقل ۷ سال) اداره در یکی از اتاق‌های همین دبستان مستقر بود. ریاست آن، مدیریت مدرسه را نیز به عهده داشت. دبستان فرخی به مدت ۷ سال تنها آموزشگاه شهر بود. در سال ۱۳۱۲ هـ. ش اولین دبستان دخترانه و دومین مدرسه شهر برازجان، گشایش یافت. این دبستان در محله «دلگشا» مستقر بود و تا سه سال به صورت مختلط (دانش آموز پسر و دختر) فعالیت می‌کرد. در سال ۱۳۱۴ هـ. ش کودکانی نیز به آن اضافه گردید.

... در پی تأسیس مدارس جدید در شهر برازجان، در سایر مناطق شهرستان نیز مدارس متعددی دایر گردید. در سال ۱۳۱۲ هـ. ش مدرسه «سعدی» در سعد آباد تأسیس شد. پیش از آن نیز در سال ۱۳۰۸ هـ. ش دبستان «بهرام» در چاه کوتاه راه اندازی شده بود که البته عمر چندانی نداشت. همچنین در سال ۱۳۰۹ هـ. ش دبستان‌های فریدون و ساسان کنار تخته (که در حوزه فرهنگی برازجان بودند) راه اندازی گردید. این مدارس در سال ۱۳۲۸ طی حکمی که به مرحوم غلامحسین محمودی حسابدار و کارگزمین اداره داده شد، به فرهنگ کازرون تحویل شد و از آن به بعد جزء حوزه فرهنگی آن شهر گردید. دالکی در سال ۱۳۱۹ هـ. ش اولین مدرسه

چهار کلاس را دارا شد. در منطقه شبانکاره در شهر آب پخش اولین مدرسه با نام «کشاورزی» در سال ۱۳۲۹ هـ. ش تأسیس گردید.

آموزش و پرورش دشتستان در طول عمر خود مراحل مختلفی را طی کرده است «تا سال ۱۳۳۳ هـ. ش به شکل نمایندگی فرهنگ تحت نظر شهرستان بوشهر اداره می‌شد. از سال ۱۳۳۴ هـ. ش از نمایندگی به صورت فرهنگ شهرستان درآمد و جزو یکی از حوزه‌های استان فارس گردید. مدتی بعد یعنی تا آخر سال ۱۳۴۲ هـ. ش از نظر سازمانی فرهنگ شهرستان درجه ۳ محسوب می‌شد. ولی با کوشش‌هایی که در راه توسعه آن به عمل آمد از سال ۱۳۴۲ هـ. ش از درجه ۳ به درجه ۲ ارتقا یافت.»

مکان اداره از ابتدا با تأسیس دبستان فرخی در ساختمان مدرسه بود. «اولین ساختمان مستقل آموزش و پرورش، ساختمانی بود در محله دلگشا، که متعلق به مرحوم آیت الله شیخ محمد حسین مجاهد برازجانی (روحانی معروف و مبارز) بود.»

راه اندازی دبستان دخترانه در برازجان به علت تعصبات مذهبی مردم، با دشواری صورت گرفت، به همین جهت فاصله تأسیس اولین دبستان پسرانه با دبستان دخترانه ۷ سال به طول انجامید. اما با وجود این با رشد و توسعه فرهنگ عمومی و وجود کارمندان اداری غیر بومی که برای ادامه تحصیل فرزندان‌شان دل‌نگران بودند، سرانجام دبستان دخترانه امید در سال ۱۳۱۲ هـ. ش راه اندازی شد، و پس از چند سال نخستین گروه دانش‌آموزی که تعداد شان ۸ نفر بودند مدرک معتبر ششم ابتدایی را دریافت نمودند.

... در سال ۱۳۱۴ سیکل اول دبیرستان با همان نام فرخی شروع به کار کرد و در سال ۱۳۲۹ هـ. ش سیکل دوم گشایش یافت پس از دبیرستان فرخی، دبیرستان فردوسی پسران و سپس آزر (اولین دبیرستان دخترانه) تأسیس شدند از آن پس مدارس یکی پس از دیگری راه اندازی شد.

... در سال ۱۳۳۷ آموزش و پرورش منطقه سعد آباد تبدیل به نمایندگی می‌گردد و در سال ۱۳۵۷ نیز این نمایندگی به اداره ارتقا می‌یابد.

- اولین مدرسه در بخش آرم در سال ۱۳۳۶ با نام کوثر در منزل آقای عبدالحسین هاشمی تأسیس شد.

- نمایندگی آموزش و پرورش بخش ارم در سال ۱۳۶۹ تأسیس شد.

- اولین دبستان بخش بوشکان در سال ۱۳۱۳ با نام دبستان جم به کوشش مرحوم میرزا علی محمد توکلی با مدیر آموزگاری سید علی شهبازی راه اندازی شد.

- نمایندگی آموزش و پرورش بوشکان در سال ۱۳۶۲ تأسیس گردید.

- دانشسرای روستا معلم در مهرماه ۱۳۵۷ در برازجان تأسیس شد.

- مرکز تربیت معلم شهید رجایی برازجان در سال ۱۳۶۲ راه اندازی شد.

- مرکز آموزش عالی فرهنگیان شهید رجایی برازجان در مقطع کاردانی در بهمن

ماه ۱۳۶۸ تأسیس شد.

- دانشسرای مرکز تربیت معلم دخترانه علم المهدی در سال ۱۳۷۰ با مدیریت

خانم عصمت صفایی تأسیس گردید.

دانش آموزان دبستان فرخی برازجان سال ۱۳۱۰

تعدادی از پیشکسوتان فرهنگی دشتستان

محمد رضا انصاری مجرد، علی مراد فراشبندی، دکتر احمد برازجانی، مرتضی عارف، همایون بحرانی، غلامرضا ملکی، اسماعیل سپهر سبزی، سید فضل الله مساوات، داوود آرچین، سروش اتابک زاده، محمد جواد فخرایی، خانم قاضی زاده (نام کوچک ایشان خانم است)»^(۱)

آموزش و پرورش بندر ریگ

اولین مدرسه بندر ریگ دبستان (مبارکه) است که در سال ۱۳۰۵ ه.ش با مدیریت سید احمد سعادت و آموزگاری سید عبدالکریم سعادت با ۳۹ نفر دانش آموز و چهار کلاس درس در منزل شخصی حاجی محمد حسین تأسیس گردید. پس از مدتی به دبستان «منوچهری» تغییر نام یافت و اکنون نام این آموزشگاه دبستان «شهید ملک نیا» می باشد.

شیخ عبدالوهاب جواهری و... انصاری از معلمان اولیه دبستان مبارکه بندر ریگ می باشند. احمد آخوند سبز علی کادر خدماتی دبستان بوده است دبستان مبارکه از ابتدا تأسیس تا زمانی که ساختمان دولتی احداث شده در مکان‌های مختلف فعالیت آموزشی داشته که عبارتند از:

منزل شخصی محمد حسین - منزل مرشدی - منزل ابراهیم نبی قاسمی - منزل حاجی محمد حسین - میدان طاق منزل خان - منزل محسنی زاده - منزل حاج محمد حسن رضائی - منزل محسنی زاده - منزل حاج محمد حسین

در یکی از سال‌های ۱۳۴۳ یا ۱۳۴۴ ساختمان دولتی دبستان در کنار دریا احداث گردید و مدرسه به آن محل انتقال یافت و اکنون با نام دبستان شهید ملک نیا فعالیت آموزشی دارد.

۱. تاریخ آموزش و پرورش دشتستان، داوود آرچین و حبیب قاسمی، ص ۵۴-۴۶

دبیرستان بندر ریگ در اوایل دهه چهل با نام دبیرستان ۲۵ شهریور تأسیس شد بعد از پیروزی انقلاب اسلامی «به ۱۷ شهریور» تغییر نام یافت و نام فعلی آن دبیرستان امام خمینی می باشد.

آموزش و پرورش بندر ریگ سالهای متمادی با آموزش و پرورش بندر گناوه با عنوان نمایندگی آموزش و پرورش بندرگناوه و بندر ریگ و در سال ۱۳۴۲ با عنوان اداره آموزش و پرورش بندر گناوه و بندر ریگ اداره می شده است.

در یکی از سالهای ۱۳۴۴ یا ۱۳۴۵ نمایندگی آموزش و پرورش بندر ریگ تأسیس شد و مسئولیت آن به عهده فردی به نام حاج نجف نجفی بود. در اوایل پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به اداره آموزش و پرورش منطقه بندر ریگ ارتقاء یافت.

پیشکسوتان آموزش و پرورش بندر ریگ

حاجی نجف نجفی، نعمت الله محمدی، اسماعیل محمدی، عبدالغنی دریانوردی، عبدالحسین عظیمی، عباس عظیمی، شهیدا عظیمی.

آموزش و پرورش شهرستان بندر گناوه

اولین دبستان در بندر گناوه در سال ۱۳۱۱ با نام دبستان «دانش» با دو کلاس درس با مدیریت میرزا عبدالکریم سعادت و آموزگاری عبدالله سعادت در منزل شخصی حاج نوشاد داوودی فعالیت آموزشی خود را آغاز نمود. پس از چندی در ساختمان استیجاری حاج محمد هلالی با ماهی صد ریال که در محله سر خور واقع بود استقرار یافت. مدیریت مدرسه به آقای سید احمد سعادت واگذار شد و تا سال ۱۳۲۰ در همان ساختمان قرار داشت. در این سال کلاس های سوم، چهارم و پنجم راه اندازی شد. معلمان مدرسه در آن سال عبارت بودند از: محمد علی سنایی، ناصر بحریمیا،

عبدالنبی بحر پیما، عباس یزدانی و احمد صفدری

تا سال ۱۳۲۲ ه. ش. مدرسه «دانش» تنها مدرسه‌ای بود که در گناوه وجود داشت و تا مقطع ششم ابتدایی به صورت مختلط فعالیت آموزشی داشت.

در سال ۱۳۲۲ دبستانی با نام حافظ در چهار روستایی تأسیس شد اما پس از چندی این مدرسه تعطیل و به بندر گناوه منتقل و در خانه‌ای کنار پمپ بنزین قدیم با چهار کلاس تأسیس می‌شود که دومین دبستان گناوه محسوب می‌گردد.

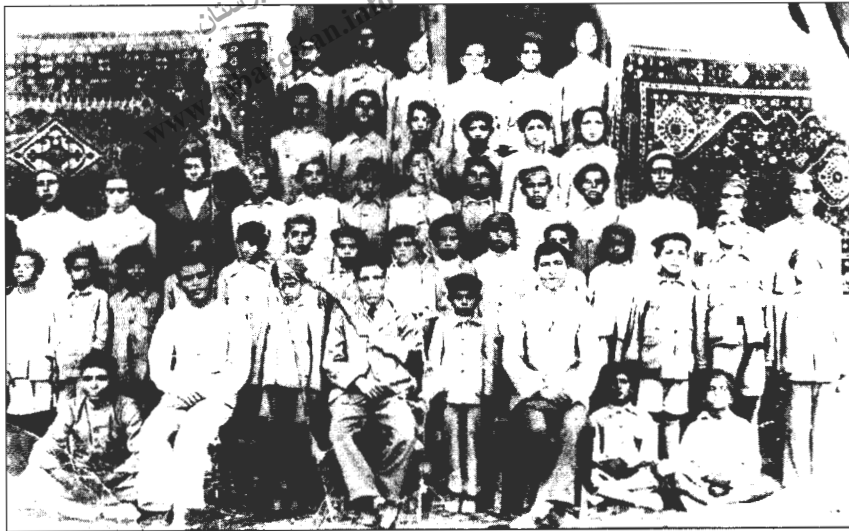
در سال ۱۳۳۴ کلاس هفتم که نخستین کلاس از دوره‌های اول سیکل اول دبیرستان بود در دبستان دانش تأسیس شد.

در سال ۱۳۳۶ سیکل اول دبیرستان ضمیمه این دبستان کامل گردید.

در سال ۱۳۴۱ اولین دبستان دخترانه با نام دبستان «زهره» با شش پایه‌ی تحصیلی که محل آن غرب میدان امام خمینی کوچه شهید ناصر داوودی بود تأسیس شد. متأسفانه چند سال بعد به علت کمبود دانش‌آموز این دبستان تعطیل گردید ولی با نوشتن نامه و شکایات به مقامات بالاتر مجدداً این مدرسه فعالیت آموزشی خود را از سر گرفت.

دبستان دیگر گناوه در سال ۱۳۵۰ در بابا علی شاه تأسیس شد. در سال ۱۳۴۸ کلاس دهم یا چهارم طبیعی توسط ریاست آموزش و پرورش وقت گناوه آقای طیب دایر شد اما سال بعد به علت کمبود دبیر تعطیل شد در سال ۱۳۵۴ اولین دوره‌ی نظام جدید دبیرستان تأسیس شد و در سال تحصیلی ۵۸-۱۳۵۷ اولین دوره دیپلم نظام جدید از گناوه فارغ التحصیل شدند پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی دبیرستان خوارزمی گناوه به دبیرستان «دکتر علی شریعتی» تغییر نام داد، اما در سال ۱۳۶۱ پس از حمله فتح المبین و شهید شدن عده‌ی کثیری از دانش‌آموزان این دبیرستان در جبهه جنگ تحمیلی به دبیرستان «شهدای فتح المبین» تغییر نام یافت.

دبیرستان دخترانه گناوه که در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ضمیمه دبیرستان پسرانه بود. در سال ۶۰-۱۳۵۹ با نام دبیرستان دخترانه «فاطمیه» مستقل شد. آموزش و پرورش گناوه تا سال ۱۳۴۲ به صورت دفتر نمایندگی فرهنگ گناوه و ریگ اداره می‌شد. در سال ۱۳۴۲ با ریاست آقای حسین علی کتبی به اداره‌ی فرهنگ گناوه و ریگ ارتقاء یافت.» (۱)

معلمان و دانش‌آموزان دبستان دانش‌بندر گناوه سال ۱۳۱۹ ه. ش.

آموزش و پرورش شهرستان بندر دیلم

«اداره‌ی فرهنگ دیلم در سال ۱۳۰۶ ه. ش. و برای مقابله با مکتب خانه‌ها دایر شد. در این سال مدارس به صورت موقت در دیلم و روستاهای بزرگ مانند روستای امام حسن و حصار راه اندازی گردید. اداره فرهنگ در ابتدا در خانه‌ای اجاره واقع در زیر گذر فروتن معروف به غار فروتن دایر شد و در همان سال‌ها اداره فرهنگ

۱. عباس عباسی، گناوه قریه‌ی خور خلیل، ص ۱۰۰-۱۰۶.

و مدرسه در یک مکان بوده و اداره می‌شد. اداره مزبور چند سال بعد در منزل مرحوم حاج علی کبتان در شرق زیرگذر حاج بشیر بشیری معروف به غار حاج بشیر به صورت اجاره‌ای و در ادامه در منزل مرحوم محمد زمردی و به صورت اجاره‌ای اداره می‌شد. بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در یکی از ساختمان‌های مدارس دولتی مستقر بود و در سال ۱۳۷۵ در ساختمان فعلی آموزش و پرورش به صورت مستقل استقرار پیدا کرد. اولین دبستان به صورت رسمی دبستان هدایت بوده که در سال ۱۳۱۰ هـ. ش در منزل مرحوم حاجی عبدالله معتدل و در جنوب غربی مسجد جامع امام خمینی (مسجد مرحوم حاجی علی ستانقی) راه‌اندازی شد و دارای چهار کلاس بود. در ابتدا شخصی از بهبهان برای اداره‌ی آن به دیلم اعزام شد و بعد شخصی به نام آقای کشاورز از بوشهر عهده دار مدیریت آن گردید. مدرک تحصیلی اکثر آموزگاران در آن زمان ششم ابتدایی بود. پس از چند سال دبستان مذکور به منزل مسکونی رضا دیلمی در کنار دریا روبروی اداره‌ی گمرک فعلی انتقال داده شد. در سال ۱۳۳۳ هـ. ش سطح معلومات آموزگاران در حد ششم ابتدایی، سیکل و دیپلم بود. از سال ۱۳۳۶ هـ. ش دبستان هدایت دارای شش کلاس شد و در سال ۱۳۴۰ در یک ساختمان دولتی در کوچه‌ی «شهید ذورقی» فعلی در خیابان شریعتی شمالی استقرار یافت و از حالت اجاره‌ای بیرون آمد.

اکنون این واحد آموزشی با نام دبستان «شهید محمدی» فعالیت آموزشی دارد در ص ۴۵۶ کتاب هفت شهر لیراوی و بندر دیلم تاریخ تأسیس اولین دبستان دیلم سال ۱۳۰۵ هـ. ش قید شده است. «در اواسط سال ۱۳۰۵ هـ. ش مرحوم سید محمد کاظم بهبهانی عهده دار فرهنگ بوشهر گردید. آقای سید کاظم بهبهانی با کمک آقای علی دشتی نماینده پارلمان وقت اعتباری مکفی از وزارت فرهنگ اخذ و به تأسیس مدارس چهار کلاسه در نقاط جاسک، چابهار، میناب، بندر ریگ، بندر دیلم، برازجان، خورموج و دیر اقدام گردید.»

نماینده‌گی فرهنگ دیلم در سال ۱۳۰۶ هـ. ش با مسئولیت آقای محمد میرزا تأسیس شد. و بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در یکی از سالهای ۱۳۵۷ یا ۵۸ با ریاست آقای عبدالحسین پرویزی به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

«پیشکسوتان فرهنگی دیلم»

برادران: جبل اشرف، جابر عباسیان، ابراهیم شفیعی، سید علی فاطمی، سید عیسی فاطمی، علی اکبر اسدی، غلامرضا کبتان، جابر یگانگی، سید عبدالرسول اشرف، حیدر شفیعی، مصطفی تاج الدینی، ایرج اسدی، علی اصغر اشرفی، سید باقر هاشمی، سید محمود هاشمی، نجات ترک زاده، سید محمد مهدوی، غلامعلی گلگه گیری زاده.

خواهران: حمایل بشیری، مریم شفیعی، طلعت دامغانی، ناهید نیک پور دیلمی، طلعت بشیری، رباب موسوی، نسرین نیکوپور دیلمی.»

(معلمان مدرسه راهنمایی هدایت)

ایستاده از راست: نعمت الله سینایی، جعفر توکلی، مصطفی تاجدین، عبدالحسین صبوری، محمدتقی سلیمانی، ابراهیم شفیعی، کربلایی مختار بابایی.

نشسته از راست: محمد عابدی، عبدالله زاده، هاشم فریبود.

دبستان هدايت (منزل رضيه گله گير مادر مرحوم حاجي حميد گله گير)
 نشسته از راست : عبدالوهاب اسدي، يوسف فياضی، جابر يگانگی، عبدالمجيد پيرو، حاجي
 محمود صابري، عبدالحسي جعفري، حاجي فتح الله اصغري و مصطفى حق شناس.
 ردیف میانی از راست : حاج سيد علی فاطمی صادق فرهمند، عبدالله حاجتی، حاجي غلامحسین
 عباسیان، حاج ابوالقاسم قارونی.
 ایستاده از راست : اشتیاقیان، حاجي عبدالمجيد اکبری، حاج احمد کریمی نژاد، ابراهيم شفيعی،
 حاج عباسعلی افتخاری، محمدعلی خرمایی، حسين بشیري، حاجي سلمان شاکر مطلق،
 مهمنی.

شرح احوال شيخ محمد حسين سعادت مدير مدرسه ی سعادت

«شيخ محمد حسين سعادت نخستين فرهنگ سازان پیشرو در سرزمین فارس
 بود، که به سال ۱۲۸۲ هـ. ق در نجف اشرف به دنیا آمد.

جد اعلای او شيخ عبدالعلی از اهالی شبانکاره فارس با خانواده اش به بوشهر
 رفت و در آنجا رحل اقامت افکند. پدرش شيخ محمد علی و جدش شيخ عبدالکریم
 از مجتهدین مورد احترام بوشهر به شمار می رفتند. شيخ محمد علی چون مدت بیست
 و دو سال در کازرون به تدریس علوم دینی و ترویج شرع مبین پرداخته به کازرونی
 هم شهرت یافته است. شيخ محمد حسين در نجف اشرف به تحصیل فقه و اصول و

حکمت الهی و ادبیات فارسی اشتغال ورزیده و پس از کسب فضائل به تهران رفت و در سال ۱۳۱۶هـ. ق به تدریس ادبیات در مدرسه تازه تأسیس افتتاحیه مشغول شد و در سال ۱۳۱۷هـ. ق از طرف وزارت علوم و معارف مأمور تأسیس مدرسه به سبک جدید در بوشهر گردید. و مدرسه سعادت مظفری را در آنجا بنیان گذاشت و مدت ۱۶ سال آن مدرسه را در کمال نظم و قدرت اداره کرد.

شیخ محمدحسین با حفظ سمت مدیریت مدرسه مظفری و مدت چهار و نیم سال از اواسط سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۳۴هـ. ق ریاست اداره معارف بنادر جنوب را به عهده داشت.

در سال ۱۳۳۴هـ. ق به شیراز آمد و به خدمات فرهنگی خود ادامه داد.

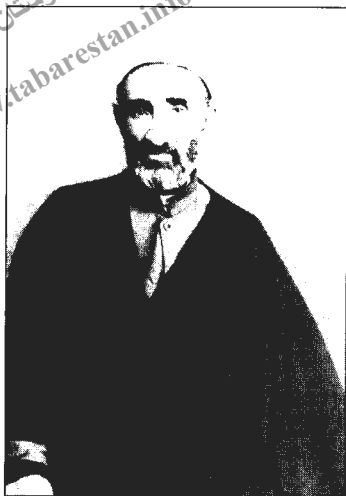
در سال ۱۳۴۲هـ. ق در دوره چهارم مجلس شورای ملی از طرف مردم لارستان به نمایندگی انتخاب گشت. پس از آن به ریاست اداره معارف بنادر جنوب منصوب شد و در سال ۱۳۴۶هـ. ق ریاست مدرسه متوسطه و ابتدایی شعاعیه به او واگذار شد و در سال ۱۳۴۹هـ. ق به عضویت اداره تحقیق فارس در آمد و در ضمن به دبیری دبیرستان‌ها اشتغال داشت.

او چندین بار در مقام کفالت اداره معارف فارس انجام وظیفه کرده و در تیر ماه ۱۳۱۲هـ. ش که مرحوم فیوضات به تهران منتقل شد شیخ محمد حسین به کفالت اداره معارف فارس پرداخت و در همین سمت بود که ناگهان در گذشت و با تشییع و تجلیل هر چه تمام‌تر در محوطه شرف آرامگاه شاه داعی‌الی‌الله رخ در نقاب خاک کشید. مرحوم جواد کمپانی شاعر شیرازی در قطعه‌ای تاریخ وفات سعادت را که مصادف با دوم شوال ۱۳۵۴هـ. ق بوده است چنین سروده است:

شیخ محمد حسین سعادت اهل فارس رفت و به همراه او سعادت و علم رفت
«جواد» طرز «وقار» سر ز ارادت برآر به سال فوتش بگو: سعادت و علم رفت
شیخ محمد حسین سعادت چند کتاب تألیف کرده از جمله: تاریخ خلیج فارس،

رساله‌ای در منطق که هنوز این دو تألیف به چاپ نرسیده است. سومین تألیف او تاریخ مختصر ایران است که برای تدریس در مدارس به صورت سؤال و جواب و از روی تاریخ ایران آقاخان کرمانی تنظیم شده و در بمبئی به چاپ رسیده است و سالها در مدارس تدریس می‌شده است.

مرحوم سعادت فاقد دست‌چاپ بوده. زیرا به علت مرضی که در آن بروز کرده به هندوستان رفته و آن را قطع کرده بودند.^(۱)

شیخ محمد حسین سعادت

مدیران کل آموزش و پرورش استان بوشهر از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۱

سید محمد حسن نبوی، عباس عباسی، غلامرضا کیانی، خلیل دادور، علی داوری زاده، غلامحسین حیدری، سعید زرین فر، عبدالرسول عمادی، حسین بختیاری آزاد، علی حاجی زاده، خلیل رضایی.

۱. حسن امداد، تاریخ آموزش و پرورش فارس، ص ۲۵۳-۲۵۶

تبرستان
www.tabarestan.info

فصل پنجم

آموزش و پرورش تعدادی از
شهرستان‌های جنوبی استان فارس

تبرستان

www.tabarestan.info

آموزش و پرورش شهرستان لارستان

«در سال ۱۳۰۴ ه.ش به همت سید محمود کشفی نخستین دبستان پسرانه با ۴۰ نفر دانش آموز در شهر لار تأسیس گردید. مدیریت این واحد آموزشی با آقای کشفی بود. در سال ۱۳۰۷ دبستان دخترانه با نام دبستان «نسوان» با ۲۵ دانش آموز که بعداً به نام «دبستان اجتهادیه» نامگذاری شد به همت خانم طغوز بیگم که مؤسس و مدیر مدرسه بودند در شهر لار تأسیس گردید. این دو واحد آموزشی از سوی معلمان دلسوز و متدینی همچون میرزا ابوالحسن مجتهدی، رضا علی غفوری، سید سبغه الله کشفی، سید محمد طبیان، خانم اجتهادی، و خانم تاج سعیدین اداره می شد که جا دارد از آنان به عنوان بنیان گذاران آموزش و پرورش لارستان نام برد.

نخستین دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۱۵ به نام دبیرستان «صحبت لاری» و نخستین دبیرستان دخترانه به نام دبیرستان «ثریا» در سال ۱۳۴۱ در شهر لار تأسیس شد. به منظور تأمین کادر آموزشی دانشسرای مقدماتی دختران در سال ۱۳۴۷ و دانشسرای مقدماتی پسران در سال ۱۳۴۸ در لار تأسیس شد.

در سال ۱۳۱۲ ه.ش اداره‌ی فرهنگ و اوقاف و صنایع مستظرفه در شهرستان لار تأسیس گردید.

در سال ۱۳۲۷ اداره‌ی فرهنگ لارستان دارای یک اداره و چهار نمایندگی، «گاوبندی، بستک، اوز و بندر لنگه» بود.^(۱)

در کتاب آموزش و پرورش فارس نوشته حسن امداد آمده است که «اولین مدرسه در لارستان در سال ۱۲۹۶ با مدیریت حسن عرب تأسیس شد و در مورد مدرسه

۱. عبدالمحمد طاهری، فارسنامه دوم، ص ۸۴۸ - ۸۴۹

دخترانه عنوان شده است که دبستان دخترانه در یکی از سالهای ۱۳۱۲ الی ۱۳۱۴ به مدیریت خانم احترام پوشتن تأسیس شده است.»

رؤسای آموزش و پرورش لارستان از سال ۱۳۱۲ تا ۱۳۳۸

ردیف	نام رؤسا	تاریخ انتساب
۱	محمد باقر ادیبی	۱۳۱۲
۲	عبدالحسین دبستانی	۱۳۱۴
۳	عبدالحسین نوری زاده	۱۳۱۴
۴	علی اصغر منصوری	۱۳۱۵
۵	احمد خان اقتداری	۱۳۲۶
۶	علی اصغر سیف	۱۳۲۸
۷	عنایت الله امام	۱۳۲۹
۸	علی اصغر منصوری	۱۳۳۲
۹	ناصر کجوری	۱۳۳۴
۱۰	ناصر ابولخانی	۱۳۳۵
۱۱	سید محمود بدری	۱۳۳۸

آموزش و پرورش بخش اوز

«در سال ۱۳۰۷ هـ. ش اولین دبستان رسمی چهار کلاسه به نام دبستان شماره ۲۹ اوز در منزل یکی از افراد محلی به نام مرحوم خواجه رضا افتتاح شد. عنوان دبستان شماره ۲۹ به معنای آن است که دبستان اوز بیست و نهمین مدرسه‌ی تأسیس شده در

ایران است. در سال ۱۳۱۱ مرحوم محمد علی بدری ساختمان بسیار جالب و عظیمی که به منظور مدرسه‌ی دینی ساخته بود در اثر کوشش و تقاضای گروهی از فرهنگ دوستان به اداره‌ی معارف آن زمان اهداء کرد و دانش‌آموزان مدرسه‌ی ۲۹ به این ساختمان نقل مکان کردند.

از آقای «عبدالرشید فانی» می‌توان به عنوان اولین معلم رسمی در اوز نام برد.

دبستان دخترانه اوز در سال ۱۳۲۵، دبیرستان پسرانه اوز در سال ۱۳۲۹ و دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۴۰ تأسیس گردید.

نمایندگی فرهنگ در اوز در سال ۱۳۲۹ تأسیس شد و در سال ۱۳۵۵ به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت و آقای محمد صدیق پیرزاد اولین رئیس آموزش و پرورش اوز می‌باشد.» (۱)

پیشکسوتان آموزش و پرورش اوز

محمد امین کمالی، محمد صدیق پیرزاد، عبدالله رجایی، محمد سعید صمدی، پروین ریاحی، طلعت بالانجی، زیبا صمدی

آموزش و پرورش شهرستان خنج

«اولین مدرسه در خنج مدرسه‌ای به نام کوبی بود که در سال ۱۳۱۱ فردی به نام شیخ عین‌الدین کردستانی (کوبی) که از طرف رضا شاه برای تحقیق در مورد موقوفات به خنج آمده بود آن را بنا کرد. حدود ۶۰ دانش‌آموز داشت و دو آموزگار آن را اداره می‌کردند. مدیر مدرسه فردی به نام محمد ابراهیم مقدسی اهل شهرستان فسا بود. مدرسه‌ی راهنمایی در سال ۱۳۵۰ و دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۵۶ در خنج تأسیس گردید.» (۲)

۱. عبدالمحمد طاهری، فارسنامه دوم، ص ۸۶۵

۲. همان، ص ۹۰۵

پیشکسوتان آموزش پرورش خنج

زینل اتباعی، عبدالله قهرمانی، تیمور اتباعی، محمد سعید اتباعی، محمد طاهر احمدی آزاد غلامرضا حافظی. محمد نور نوری و عبدالعزیز دانیالی.

نماینده‌گی آموزش و پرورش خنج با مسئولیت آقای زینل اتباعی تأسیس شد و در سال ۱۳۷۱ ه.ش با ریاست آقای سید علی اکبر موسوی به اداره ارتقا یافت و تاکنون آقایان آزادیخواه، غفوری، فتحی و کریمی مسئولیت آموزش و پرورش در این شهرستان به عهده داشته‌اند.

تبرستان
www.tabarestan.info

آموزش و پرورش شهرستان گراش

«نخستین دبستان پسرانه دولتی در سال ۱۳۱۹ در محل دبستان اسدی که حدود ۱۵۰ سال پیش به منظور استفاده طلاب علوم دینی و به عنوان مدرسه علمیه‌ی دینی به همت حاج اسدالله یکی از خیر اندیشان معروف گراش ساخته شده بود دایر گردید. در همان سال ۱۵ دانش آموز در این مدرسه مشغول به تحصیل بودند.

نخستین مدیر و آموزگار مدرسه فردی به نام علی سینایی اهل فسا بوده است بعدها در سال ۱۳۴۰ دبستان دخترانه در محل حسینیه‌ی سنگ آبی دایر شد و نخستین مدیر زن هم بانویی به نام اعظم مقتدری از اهالی گراش بود.

مدرسه‌ی راهنمایی دخترانه در سال ۱۳۵۲، دبیرستان پسرانه در سال ۱۳۴۳ و دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۵۹ تأسیس شد.

دانشسرای پسرانه تربیت معلم در سال ۱۳۶۳ با حدود ۷۰ دانش آموز معلم در گراش تأسیس شد که تا سال ۱۳۷۲ وجود داشت.

دانشسرای دخترانه تربیت معلم نیز در سال ۱۳۶۰ با ۶۰ دانش آموز معلم تأسیس شد و تا سال ۱۳۷۴ ادامه داشت.

آموزش و پرورش گراش که از سال ۱۳۶۲ به صورت نمایندگی بود در نیمه دوم

سال ۱۳۶۸ به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت. آقایان محمد رضا راد مرد اولین نماینده آموزش و پرورش و سید عباس جهانبانی اولین رییس اداره بوده اند.» (۱)

آموزش و پرورش بخش بیرم

اولین مدرسه ابتدایی در بیرم در سال ۱۳۲۸ به نام «دبستان طوسی» با آموزگاری ابوالحسن ارشادی فسایی و عباس ندیم تأسیس شد. سالهای زیادی کلاس درس در امام زاده سید عقیف الدین دایر بود تا اینکه به همت مردم در سال ۱۳۴۵ مدرسه‌ای به سبک نوین احداث گردید. در سال ۱۳۵۴ دبستان دخترانه راه اندازی شد.

مدرسه راهنمایی در سال ۱۳۵۲ با ۸ نفر دانش آموز تأسیس گردید و دبیرستان در سال ۱۳۶۸ با ۶۸ نفر دانش آموز، ابتدا به صورت ضمیمه‌ی مدرسه راهنمایی ولیعصر (عج) تأسیس و بعد از دو سال با نام دبیرستان رازی مستقل گردید.

نمایی از ایوان و کلاسهای درس دبستان طوسی بیرم سال تأسیس ۱۳۲۸
در تصویر فوق دو تن از کارکنان و دانش آموزان دیده می شود

آموزش و پرورش بیرم ابتدا تحت نظر اداره‌ی فرهنگ لارستان بود، در سال ۱۳۵۸ تابع آموزش و پرورش لامرد گردید، در سال ۱۳۶۷ نمایندگی آموزش و پرورش در بیرم با مسئولیت آقای علی اکبر رضا نیا تأسیس شد و در سال ۱۳۷۶ به ریاست آقای حیدر رستمی به اداره ارتقاء یافت. (۱)

اولین معلم بومی در بیرم جواد جوادی است و اولین معلم زن، زیبا نصیری می‌باشد. سرکار خانم نصرت ابراهیمی هم در امر سوادآموزی زنان در سالهای پیشین نقش به سزا و ارزنده‌ای داشته است. از معلمان قدیمی بیرم می‌توان از آقایان احمد حقانی، فنونی، حمیدیان و ارغوانی نام برد.»

آموزش و پرورش شهرستان لامرد

در شهرستان لامرد قدیم که به بیخه جات تراکمه معروف بوده و شهرستان مهر و بخش بیرم نیز در بر می‌گرفته است دیر زمانی نیست که پای مدارس نوین به آن باز شده است.

با توجه به سختی معیشت در آن زمان و صعب‌العبور بودن منطقه امکان تحصیل در مدارس نوین برای فرزندان این مرز و بوم وجود نداشت، طالبان علم سواد خواندن و نوشتن را همراه با یادگیری قرآن در مکتب خانه‌ها می‌آموختند. در مکتب خانه‌ها همراه با تعلیم قرآن روخوانی کتابهایی مانند دیوان حافظ، گلستان و بوستان،... آموزش داده می‌شد. در بعضی مناطق مدرسه‌ی دینی وجود داشت و کسانی که خواستار تحصیل علوم معارف و دینی بودند پس از ختم قرآن در مکتب خوانه‌ها و کسب اندک سواد خواندن و نوشتن راهی مدارس دینی می‌شدند. از مدرسه‌ی دینی فال می‌توان به عنوان قدیمی‌ترین مدرسه‌ی دینی در جنوب نام برد.

مردم لامرد به خصوص مرکز بخش، خواستار بازگشایی مدرسه‌ی نوین بودند.

۱. حسین خادم، اصغر کریمی، بیرم در گستره تاریخ، ص ۱۱۸-۱۱۹

میر امان الله کریمی بخشدار وقت لامرد که تنها کارمند دولت در منطقه بود ضمن انعکاس درخواست مردم در خصوص بازگشایی مدرسه به اداره‌ی فرهنگ لارستان، با پیگیریهای مستمر خود مجوز تأسیس مدرسه را از اداره‌ی فرهنگ لارستان اخذ نمود. نقل از معمرین اولین مدرسه در لامرد در مهرماه سال ۱۳۲۷هـ. ش به صورت مختلط با مدیر آموزگاری محمد صادق امامی با نام دبستان دولتی لامرد تأسیس گردید که خوشحالی و خرسندی همه مردم منطقه نیز به دنبال داشت. این دبستان در سال بعد به «دبستان فایز» نامگذاری شد و بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران به «دبستان ۱۳» آبان تغییر نام یافت.

در بعضی از پژوهشهای صورت گرفته توسط فرهنگیان منطقه و در کتاب فارسنامه دوم تألیف عبدالمحمد طاهری تاریخ تأسیس اولین مدرسه‌ی لامرد سال ۱۳۳۷هـ. ش قید شده است. با توجه به تحقیقات به عمل آمده از اولین فارغ التحصیلان تاریخ مذکور صحیح نمی‌باشد.

دومین مدرسه، دبستان «اتحادیه کهوردان» است که در مهرماه سال ۱۳۳۰ با مدیریت آموزگاری به نام زرگر پور تأسیس گردید. محل احداث آن مدرسه محل فعلی هنرستان فنی کار و دانش فاطمه زهرا علیها السلام می‌باشد. واحد آموزشی مذکور با تشریک مساعی همه اهالی روستا ساخته شده و به همین علت به «دبستان اتحادیه» نامگذاری شده است. نام این دبستان بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به «دبستان شهید صفایی» تغییر یافت. اکنون به علت پایین بودن آمار دانش آموزان ابتدایی در روستای کهوردان این دبستان با دبستان هجرت روستای خندق ادغام شده است.

تنی چند از فارغ التحصیلان این مدارس در سالهای بعد به علت کمبود معلم به عنوان معلم افتخاری با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند و در نزد مردم به معلم معروفند که از آن جمله می‌توان از افرادی چون «محمد باقری، حسین راستی، عبدالحسین کرامت، عبدالرضا منصوری، سید محمود موسوی عبدالرحیم اختری

(خواجه حسنی)، سید محمد موسوی، حسن دلشاد، حبیب عباسی و سلیمان منصوری» نام برد.

پس از تأسیس این دو دبستان مردم روستای اطراف هم خواستار تأسیس مدرسه در روستای خود شدند که باز هم میرامان الله با پیگیری‌های مستمر خود موفق شد در سال ۱۳۴۲ در اولین سال تشکیل سپاه دانش تعداد ۴۰ نفر سپاهی دانش را از آموزش و پرورش لارستان به منظور تدریس در روستاهای بخش لامرد جذب نماید.

میرامان الله کریمی بخشدار منطقه شخصاً جهت استقبال از سپاهیان دانش به بیرم رفت، شخصی به نام مهدی زاده سرپرست سپاهیان دانش لارستان همراه آنان بود، از صبح روز بعد بخشدار همراه سپاهیان دانش به روستاها می‌رفت و ضمن معرفی آنان به مردم، به کدخدایان نیز در خصوص همکاری با سپاهی در امر سواد آموزی و مهیا نمودن جا و مکان وی سفارش لازم را می‌نمود.

چنانچه ذکر شد میرامان الله در جهت ایجاد مدارس در منطقه و ارتقا سواد و دانش مردم در کنار فعالیتهای سیاسی اجتماعی خود از هیچ کوششی دریغ ننموده است. او جوانان را تشویق به ادامه تحصیل تا سطح عالی می‌نمود. لازم به ذکر است با توجه به شرایط سخت تحصیل دختران در آن زمان خانواده‌ها را تشویق می‌کرد تا دختران هم از امر تحصیل باز نمانند و خود نیز در این مورد پیشگام همه بود به طوری که دختر ایشان «ایران خانم کریمی» اولین دانش‌آموز دختر شهرستان لامرد می‌باشد. (نام کوچک ایشان ایران خانم است) وی در سال ۱۳۴۷ از دانشسرای مقدماتی شیراز فارغ التحصیل و به استخدام آموزش و پرورش شهرستان بندر لنگه در آمد و در سال ۱۳۷۷ ه.ش به افتخار بازنشستگی نایل گردید.

دبستان دخترانه و مدرسه راهنمایی پسرانه «خرد» در لامرد در سال ۱۳۵۰ تأسیس گردید، دبیرستانی وجود نداشت دانش‌آموزان پس از پایان دوره راهنمایی یا ترک تحصیل می‌کردند یا می‌بایست جهت ادامه تحصیل به شهرهای دیگر بروند آن هم تنها

عده‌ای از دانش‌آموزانی که از تمکن مالی بهتری برخوردار بودند می‌توانستند جهت ادامه‌ی تحصیل به شهرهای دیگر بروند.

در سال ۱۳۴۸ سیکل اول دبیرستان (هفتم، هشتم، نهم) در لامرد راه اندازی شد.

«..... در مهرماه سال ۱۳۵۷ یعنی ۵ ماه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی اولین دبیرستان لامرد با یک کلاس درس و یک معلم برای همه دروس در مدرسه راهنمایی خرد «شهید اندرزگو فعلی» تأسیس شد.

یک دبیر لاری به نام محمدرضا مصدق مسئولیت تدریس دروس دبیرستان را به عهده داشت و علی ثقفی هم مدیر دبیرستان بود. سال بعد یعنی پس از پیروزی انقلاب اسلامی اولین فارغ التحصیلان دانشگاهی، اسد نصراللهی، محمد جعفری و محمد علی حیاتی دروس دبیرستان مذکور را تدریس می‌کردند...»^(۱)

پیشکسوتان آموزش و پرورش لامرد

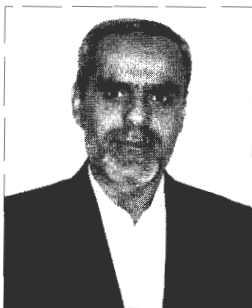
برادران: علی نقی غفاری، محمدنور نوری، خسرو اشکانی، سید علی هاشمی زاده، غلامرضا نکویی، علی عزیزی، علی ثقفی، شادروان محمد علی حیاتی، محمد جعفری، اسد نصراللهی، غلامعباس زارعی (درویش زارعی) حسین فاطمی، حسین صفایی (عبدالحسین صفایی)، عبدالرضا منصوری، غلام زارعی، قاسم سورغالی، عبدالحسین حمیدی، شهید جنگ آور.

خواهران: فریده محمدی، زهرا عباس نیا، گلبن جمیلی، لیلا منصوری

اولین فارغ التحصیلان زن دانشسرای تربیت معلم لامرد: سکینه هاشمی، سهیلا عامری، رباب رحیمی، معصومه شکیب، رباب فتاند، و مرضیه باقری.

نماینده‌ی آموزش و پرورش در لامرد در سال ۱۳۵۳ با مسئولیت آقای احمد آهنی شروع به کار نمود و در سال ۱۳۵۹ با ریاست آقای محمد علی حیاتی به اداره ارتقا یافت.

۱. حبیب صفری، لامرد دیروز، امروز و فردا، ص ۱۹

محمد علی حیاتی

شادروان محمد علی حیاتی در سال ۱۳۳۳ ه. ش در یک خانواده‌ی مذهبی در شهرستان لامرد دیده به جهان گشود. دوران ابتدایی و سیکل اول دبیرستان را در لامرد گذراند و جهت ادامه تحصیل راهی شیراز شد. در سال ۱۳۵۴ از دبیرستان «خرد» در رشته طبیعی دیپلم گرفت. کلاً همان سال با شرکت در کنکور سراسری در رشته مدیریت و بازرگانی عالی پذیرفته شد و در شهریورماه ۱۳۵۷ موفق به اخذ مدرک لیسانس گردید. مرحوم حیاتی در جریان اوج گیری انقلاب شکوهمند اسلامی کانون مبارزه علیه نظام طاغوتی پهلوی در لامرد را فعال کرد. با پیروزی انقلاب و تشکیل جهاد سازندگی همدوش با دیگر جهادگران منطقه به کارهای جهادی پرداخت. با تشکیل حزب جمهوری اسلامی در ایران این حزب را در لامرد تشکیل داد و خود نیز دبیر حزب شد.

حیاتی در سال ۱۳۵۸ به استخدام آموزش و پرورش لامرد در آمد و پس از مدتی به سمت مسئول نمایندگی آموزش و پرورش لامرد منصوب شد. در سال ۱۳۵۹ با تلاش خود باعث ارتقای نمایندگی آموزش و پرورش به اداره گردید و حکم استقلال آموزش و پرورش لامرد را از دست شهید رجایی وزیر وقت آموزش و پرورش گرفت. اولین اقدام فرهنگی ایشان که یک کار بزرگ و زیربنایی در آموزش و پرورش منطقه بود تأسیس دانشسرای تربیت معلم «امام صادق (علیه السلام)» لامرد بود. اکثر معلمان شهرستانهای لامرد و مهر دانش‌آموختگان این تربیت معلم می‌باشند. به حق می‌توان گفت: محمد علی حیاتی حق پدری بر گردن آموزش و پرورش این دو شهرستان دارد. با شروع جنگ تحمیلی عاشقانه در جبهه‌های جنگ حضور یافت، او از غواصان عملیات «الفجر ۸» بود.

روزنامه سبحان که امروز در زمره نشریات کشوری است از اقدامات فرهنگی این معلم فرهنگ دوست می‌باشد و اکنون این نشریه عمری بیست ساله دارد او خود صاحب امتیاز و مدیر مسئول این نشریه بود.

زنده یاد محمد علی حیاتی در سال ۱۳۶۹ در کنکور فوق لیسانس شرکت کرد و در تیر ماه ۷۳ موفق به اخذ مدرک کارشناسی ارشد در رشته مدیریت از دانشگاه علامه طباطبایی تهران شد.

مسئولیت‌های فرهنگی محمد علی حیاتی
رئیس آموزش و پرورش شهرستان لامرد

کارشناس تربیت معلم اداره کل آموزش و پرورش استان فارس

مدیر کل آموزش و پرورش استان چهارمحال بختیاری

صداقت، علم و سابقه خدمت این فرهنگی بزرگوار باعث شد تا در اولین دوره تشکیل شوراهای اسلامی از سوی مردم لامرد با رأی اول به عنوان مسئول شورای شهر پذیرفته شد.

با پیشنهاد مردم برای نمایندگی مجلس شورای اسلامی خود را کاندیدا کرد و سرانجام در دوره‌ی هفتم مجلس شورای اسلامی از طرف مردم شهرستانهای لامرد و مهر برگزیده شد. چون در دوره‌ی نمایندگی منشأ تصمیمات مهم در منطقه گردید مردم او را برای بار دوم در دوره‌ی هشتم به مجلس فرستادند.

در مجلس شورای اسلامی مسئولیت‌های زیر را برعهده داشت:

- مخبر و عضو هیأت رئیسه کمیسیون آموزش و تحقیقات

- مسئولیت کمیته آموزش و پرورش مجلس شورای اسلامی

- دبیر و عضو فراکسیون فرهنگیان در مجلس

- عضو هیأت رئیسه فراکسیون اصولگرایان در مجلس

- نایب رئیس فراکسیون مطبوعات در مجلس

- رئیس مجمع نمایندگان فارس

سرانجام پس از عمری تلاش خستگی ناپذیر در عرصه‌های مختلف اجتماعی ناباورانه، بر اثر عارضه‌ی قلبی در روز یکشنبه شانزده خرداد ۱۳۸۹ رخ در نقاب خاک کشید و دیوان فراق بی زمان را برای دوستاناران خویش خواند و چنین روزی را در تاریخ برای سرزمین تراکمه و جامعه‌ی فرهنگی برای همیشه سوگوار نمود. یادش بر صفحه‌ی روزگار دل مانا باد.

دبستان دولتی فایزلامرد (۱۳ آبان فعلی) سال تحصیلی ۱۳۴۵-۱۳۴۴ عکاس: حاج علی بدیعی
ایستاده از راست: اسد ثقفی- اسماعیل علیزاده- محمد علیپور - حمزه اکبری- غلام قادری-
سیدابراهیم موسوی - سیدمحمد موسوی- عیسی بدیعی - فرخ معدلی (معلم).
ردیف دوم نشسته از راست: حبیب رحیمی- حسن حیاتی- غلام اسدی- شهریار نعیمی- اکبر
حمیدی- صالح حمیدی- فتح الله الهیاری- محمد غلامی.
ردیف سوم نشسته از راست: مسعود امیری- ابراهیم رضانی- علی کرمی- غلامرضا اکبری-
غلامرضا صادقی- علی آزاد.

دبستان فایز لامرد (۱۳ آبان کنونی)

سمت راست: ردیف اول - حمزه صداقت، عبدالله هنرپیشه، اسد الله منصورى
 ردیف دوم: علی نعیمی، علی صفری، عیسی بینوا،
 ردیف سوم: عیسی امیری، علی صابری، ابوالفضل کرم نژاد
 ردیف چهارم: کرامت آشوری، محمد حمیدی، اکبر عزیزى
 سمت چپ: ردیف اول - مسعود ثقفی، سید کاظم موسوی، عبدالرضا منصورى
 ردیف دوم - امرالله نیکرو، اسد رضایی، موسی صفری
 ردیف سوم - اسماعیل حسینی، اکبر زارعی، عبدالحسین پیکایی
 ردیف چهارم - عبدالرضا حسن زاده، علی صفایی، قاسم امیری
 ردیف پنجم - حمزه واعظ زاده، حمزه فتحی، محمد نیکرو (معلم صفری)

آموزش و پرورش بخش اشکنان

به نقل از سالخوردگان اولین مدرسه در اشکنان در سال ۱۳۳۱ هـ. ش با آموزگاری فردی به نام آقای علی ایزدی لاری تأسیس گردید. ابتدا مدرسه ای وجود نداشت و کلاس درس در حسینیه تشکیل می شد. پس از مدتی مدرسه به مسجد باقرخان انتقال یافت و بعدها هم کلاس درس در منزل شخصی محمد رضا خان (کدخدا)، حاج غلام تجلی، حاجی نوروز حیدری فر دایر بود تا اینکه در سال ۱۳۴۳ مدرسه ای توسط

دولت ساخته شد (در کتاب فارسنامه دوم تألیف عبدالمحمد طاهری ص ۹۶۷ تاریخ تأسیس مدرسه دولتی در اشکنان ۱۳۴۰ قید شده است.) در کتاب کاروان عمر احمد اقتداری ریاست وقت فرهنگ لارستان آمده است که «در پاییز ۱۳۲۷ هـ. ش من برای تأسیس مدرسه گاوبندی و ایجاد مدرسه لامرد و اشکنان به اتفاق فرمانده ژاندارمری منطقه پس از تأسیس یک مدرسه دو کلاسه ابتدایی در لامرد به گاوبندی رفتم و...» با توجه به این موضوع به نظر می‌رسد تاریخ تأسیس دبستان اشکنان سال ۱۳۲۷ باشد. از معلمان قدیم مدرسه اشکنان می‌توان آقایان بهار شکانی و محمد جعفر افتخار نام برد. این مدرسه در سال ۱۳۵۷ به نام «دبستان شهید طاهری» نام گذاری شد. قبل از تأسیس مدرسه در اشکنان مردم سواد خواندن و نوشتن خود را مدیون شخصی به نام ملازائر وهب خوشنود اشکنانی می‌دانند. اولین معلم مرد در اشکنان آقای خسرو اشکنانی می‌باشد و اولین معلم زن زینب غلامی نیا، عذرا اسدی و کبری مظفری می‌باشند. در سال ۱۳۷۱ نمایندگی آموزش و پرورش در شهر اشکنان با مسئولیت آقای احمد رضایی ایجاد شد و در سال ۱۳۷۷ با ریاست خود ایشان (احمد رضایی) به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت.

عکس: مدرسه راهنمایی طالقانی اشکنان سال تحصیلی ۶۱-۶۰

۸۰٪ از دانش آموزان در این عکس ها به عنوان معلم جذب آموزش و پرورش

شدند.

شهر اهل

اولین مدرسه در اهل در سال ۱۳۴۲ با آموزگاری دو نفر سپاهی دانش به نامهای منصور کهن صدق و ایرج گل فیض تأسیس گردید. مدرسه دارای دو پایه تحصیلی بود. پایه اول در منزل شخصی «عبدالله محسن» تشکیل شد و تعدادی دانش آموز که قبلاً اندکی سواد خواندن و نوشتن را در مکتب خانه آموخته بودند در پایه دوم جای داده و کلاس درس در منزل «عبدالله حاتمی» تشکیل شد.

در سال ۱۳۴۳ با مساعدت و همکاری همه مردم مدرسه ای ساخته شد، نام مدرسه دبستان دولتی اهل بود و بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به دبستان «مولوی» تغییر نام یافت.

دبستان دخترانه اهل در سال ۱۳۵۸، مدرسه راهنمایی پسرانه در سال ۱۳۵۹، مدرسه راهنمایی دخترانه در سال ۱۳۶۰ و دبیرستان اهل در سال ۱۳۷۳ تأسیس گردید.

معلمان پیشکسوت اهل: رشید بهبود، عبدالله بهبودی فر، ناصر فتوحی، قاسم غفاری، عبدالله نوروزی، شهناز امان کاه، فاطمه حیدری و دل آرام بهبود.

آموزش و پرورش بخش علامرودشت

نخستین مدرسه در علامرودشت در سال ۱۳۴۳ با نام «دبستان چاه عینی» در یک ساختمان شخصی و با آموزگاری یک نفر سپاهی دانش به نام کامروا تأسیس شد و در سالهای بعد این دبستان به نام دبستان «بعثت» نامگذاری شد و بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی مجدداً نام دبستان به نام دبستان «شهید رفیعی» تغییر یافت. مدرسه‌ی راهنمایی پسرانه امام سجاده علیه السلام در سال ۱۳۵۸ و راهنمایی دخترانه‌ی خدیجه کبری در سال ۱۳۶۱ تأسیس شد. دبیرستان پسرانه‌ی امیرکبیر در سال ۱۳۶۴ و دبیرستان دخترانه‌ی ولایت در سال ۱۳۷۵ تأسیس گردید.

پیشکسوتان آموزش و پرورش علامرودشت

شیخ علی رستگار، سید احمد هاشمی، سید علی هاشمی، فاطمه هاشم زاده، سیده زهرا هاشمی، زینب علی پور. نمایندگی آموزش و پرورش در علامرودشت در سال ۱۳۶۱ با سرپرستی آقای سید حسین هاشمی تأسیس گردید و در سال ۱۳۷۷ با مسئولیت آقای سید علی هاشمی به اداره ارتقا یافت.

آموزش و پرورش شهرستان مهر

در سال ۱۳۴۲ اولین مدرسه‌ی مهر به نام دبستان «سپاه دانش» با آموزگاری داریوش مستقیمی و مهدی زاهدی تأسیس گردید. ابتدا مدرسه در منزل آقای سید عباس موسوی (کدخدا) دایر بود سپس به منزل حاج ابراهیم تقی زاده انتقال یافت.

دبستان به صورت مختلط بود تا اینکه در سال ۱۳۵۸ دبستان دخترانه مهر تأسیس شد. تا قبل از تأسیس دبستان در مهر تنها مکتب خانه‌ها محل سواد آموزی بودند. که از معروف‌ترین مکتب خانه‌های مهر می‌توان از مکتب خانه «سید محمد شیرازی» نام برد. چند سال بعد مردم با همکاری همدیگر اقدام به ساخت یک ساختمان گلی جهت مدرسه نمودند. آن مدرسه امروز به نام «دبستان سعیدی» فعالیت آموزشی دارد.

دبیرستان پسرانه مهر در سال ۱۳۶۸ و دبیرستان دخترانه در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد. مدرسه‌ی راهنمایی پسرانه در سال ۱۳۵۵ و مدرسه راهنمایی دخترانه در سال ۱۳۶۵ تأسیس گردید.

نماینده‌ی آموزش و پرورش در مهر در سال ۱۳۷۰ با نمایندگی آقای محمد جعفر شعبانی فرد تأسیس شد و در سال ۱۳۷۷ با ریاست آقای علی اکبری به اداره ارتقا یافت. وی از پیشکسوتان آموزش و پرورش مهر می‌باشد و از سال ۱۳۶۳ به مدت چهار سال مسئولیت آموزش و پرورش گله دار نیز عهده دار بوده است.

آقای سید احمد سجادی از اولین دانش‌آموزان مدرسه مهر و اولین معلم بومی در مهر می‌باشد. ایشان از اسفند ماه سال ۱۳۶۲ تا اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ مسئولیت اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان کنگان نیز به عهده داشته است. اولین معلم زن بومی مهر خانم زهره قانیدی می‌باشد. یکی دیگر از پیشکسوتان آموزش و پرورش مهر آقای علی کهساری است، ایشان اولین مهری است که موفق به اخذ دیپلم شده و به عنوان معلم به استخدام آموزش و پرورش درآمده است.

آموزش و پرورش بخش گله‌دار

گله دار اکنون بخشی از توابع شهرستان مهر می‌باشد. در سال ۱۳۲۷ گله دار تابع بخش کنگان بوده است. مردم این دیار هم کراراً خواستار تأسیس مدرسه در محل خود بودند. در این سال با واگذاری یک باب ساختمان توسط عباس خان بهرامی به اداره‌ی فرهنگ کنگان مجوز تأسیس مدرسه در گله دار صادر شد و سرانجام در مهر

ماه ۱۳۲۷ دبستان گله دار با آموزگاری آقایان اسماعیل سلامی و علی مجاوریان تأسیس گردید. ابتدا نام دبستان، دبستان دولتی بود و بعد به نام «دبستان قآنی» نامگذاری شد. در دی ماه سال ۱۳۲۸ با پیشنهاد آقای موید رییس اداره فرهنگ و بنادر جنوب به وزارت فرهنگ، نام دبستان گله دار به «دبستان بهرامی» تغییر یافت. در سال ۱۳۲۹ این دبستان از نمایندگی کنگان منتزع و تابع اداره‌ی فرهنگ فارس گردید. این امر موجب نارضایتی مردم شد و مردم با ارسال نامه‌ای به اداره‌ی فرهنگ کنگان خواستار شدند که دوباره این واحد آموزشی تابع نمایندگی فرهنگ کنگان شود. مدرسه‌ی راهنمایی در گله دار در سال ۱۳۵۶ و دبیرستان پسرانه جلال‌الاحمد در سال ۱۳۵۹ و دبیرستان دخترانه فاطمیه در سال ۱۳۷۴ تأسیس شد.

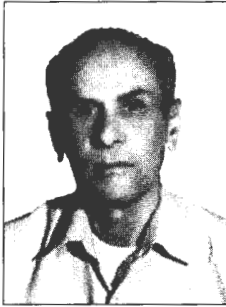
پیشکسوتان آموزش و پرورش گله دار

برادران: محمد نور نوری (اولین معلم در شهرستان مهر) اسماعیل اسدی، سید عباس واعظی، سید ناصر حسینی، الیاس مالکی، سید عبدالرسول حسینی، سید ابوالقاسم حسینی

خواهران: مهناز رهنما، لیلا محمودی، پروانه راستی، حوریه وراوی، زهرا چراغ چشم

خانم ستاره انجم‌روز هم در امر سوادآموزی زنان گله داری در سال‌های پیشین نقش ارزنده‌ای را دارا بوده است.

نمایندگی آموزش و پرورش در گله دار در سال ۱۳۵۹ با سرپرستی آقای محمد نور نوری تأسیس شد و پس از آن آقای علی نقی غفاری به عنوان نماینده آموزش و پرورش در گله دار منصوب شد. آموزش و پرورش گله دار در تاریخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۲ با ریاست آقای عبدالله مظاهری به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقا یافت.

سید ابراهیم حسینی گله داری

سید ابراهیم حسینی در سال ۱۳۰۲ ه.ش در یک خانواده‌ای مذهبی در دیار گله دار دیده به جهان گشود و به نور وجود خویش، فضای خانه را شادمان کرد.

این فرزند در آغوش گرم خانواده بال گشود و به عشق رستگاری و مکتب خانه، قرآن آموخت و با سپری کردن ایام تحصیل، به عنوان اولین معلم در بیخه‌ی تراکمه (شهرستان لامرد و مهر) در سال ۱۳۲۸ ه.ش به استخدام اداره فرهنگ کنگان درآمد.

در عنفوان جوانی و شور تدریس، هم‌عنان با ساحل آرام و امواج خروشان خلیج فارس کار تدریس را در دبستان نصوری بندر سیراف آغاز کرد و الفبا را بر تخته‌ی سیاه کلاس، برای فرزندان این بندر به ارمغان برد.

دیری نپایید که رحل خدمت فرهنگی را به مدت هفت سال متوالی در بندر نخل تقی بر نخل ماندگاری آویزان نمود. او عاشقانه شغل معلمی ادامه داد و فرزندان روستاهای همجوار چون عسلویه، تمبک و شهر کنگان را از خرمن دانش خویش برخوردار نمود.

در سال ۱۳۴۸ به بوشهر منتقل و در کنار دوستان با تجربه اش در پست‌های حسابداری و کار پردازی اداره‌ی کل آموزش و پرورش بوشهر رسالت خویش را به انجام رساند و در سال ۱۳۵۸ ه.ش عبای بازنشستگی بر تن افکند اما چنگال نا موافق شاهین مرگ، جان او را در سال ۱۳۷۰ به یغما برد. اما او رخ در نقاب خاک نکشید زیرا یادگار و دست مایه‌ی زندگی او یعنی فرزندان معلمش سید عبدالرسول حسینی، سید عبدالوهاب حسینی و سید ابوالقاسم حسینی راه پدر را ادامه دادند و جای خالی پدر را در خانه و جامعه‌ی فرهنگی پر کردند و بدین اقبال که نصیب سید ابراهیم شده

اداره‌ی فرهنگ کنگان

محترماً با کمال تأسف به عرض می‌رساند به طوری که ما اولیای نوآموزان دبستان بهرامی اطلاع یافته‌ایم، دبستان مزبور جزء دبستان‌های حوزه‌ی شیراز گردیده، چون تمایل اهالی این دهستان از هر حیث با کنگان است و از طرفی گله دار جزء بخش کنگان است، به عقیده کلیه‌ی اهالی محل، کنگان بیشتر برای این دبستان رسیدگی می‌نماید و از طرفی دیگر راه نزدیک‌تر و عبور و مرور به طور دایم می‌باشد در صورتی که از طرف لار اتفاقی در ماه یک ماشین مربوط به ژاندارمری برای پرداخت حقوق ژاندارم‌ها به گله‌دار می‌آید آن هم شش ماه تابستان و در زمستان اغلب راه مسدود و خراب است. به علاوه مأمورین کنگان کاملاً به این بخش رسیدگی می‌نمایند که رضایت عموم اهالی را جلب نموده اند. مورد تقاضا است که به این دستور تجدید نظر فرموده و رضایت ما اهلی را فراهم نمایند. عیناً رونوشت به آقای عباس خان بهرامی تقدیم گردید که اقدام بعدی نمایند.

علی اکبر مالکی - سید محمد حسینی - طاها حسینی - احمد نوری - احمد حسینی - اسد چابکی - محمد وراوی - ابراهیم قاسمی - محمود ابراهیمی - غلامرضا میرزایی - عبدالله رحمانی - ابراهیم محمدی - عبدالطیف استواری - حاجی بابا مهاجر - حاجی شفیع - محمد کمالی - قاسم صفایی - محمد طاهر رستگاری - علی فریدونی - ابراهیم فریدونی - غلامحسین شجایی - حیدر حیدری - شیرخان کوکبی - عبدالله درویشی - حسن حسینی - اسماعیل اسفندیاری - محمد شیبانی - محمد علی استواری - عبدالله خورنگ - محمد لطفی - اسماعیل برکاتی - علی قانندی - ابراهیم ابراهیمی - احمد محمودی - میرزا محمودی - علی قلی مالکی - مسعود مالکی - ابراهیم قاسمی - محمود محمودی

مدرسه گله دار- ردیف اول : محمد محمدی - حسین شفیعی - محمود باقری - احمد نور نوری -
 ابراهیم گرم سیری - عیسی حسینی - عبدالحسین رحمانی - احمد قنبری - عباس موالی
 ردیف دوم : اکبر باقری - هاشم احمدیان - احمد کشتکار - علی چهره پرواز - علی مقدم - عباس پایاب -
 حسن آدم پر - محمد طاهرشمسی - ابراهیم اکبری - حسین قائدی - تقی زادگان (معلم)
 ردیف سوم : حسین عبداللهی - حسین باقری - عباس فیروز - جاسم جاسمی - قاسم عباس پور -
 مصطفی اسفندیاری - عبدالعزیز کشیخواه - محمد احمدی پور

مدرسه راهنمایی شهید دکتر مقتح گله دار (فرخی سابق)

آموزش و پرورش در فال

«قبل از تأسیس مدرسه‌ی نوین در فال مدرسه‌ای با آموزگاری ملا فتح الله خوشنویس دایر بود. آقای خوشنویس در یاد دهی از توان بالایی برخوردار بود. در این آموزشگاه آموزه‌هایی چون قرآن کریم، زبان فارسی، خوشنویسی، آشنایی با پیش آگاهی‌های ریاضی آموخته می‌شد. هر دانش‌آموز ماهیانه پنج تومان دستمزد به معلم می‌پرداخت.

تأسیس مدرسه نوین فال

«در اسفندماه ۱۳۴۲ ه. ش بود که نخستین آموزگار سپاهی دانش به فال آمد. نامش سید رضا و شهرتش ماجدی، زادگاهش شیراز بود. کسی به نام مهدی زاده سرپرست آموزگاران سپاهی دانش لارستان همراهش آمده بود تا او را به مردم بشناساند.

امان الله کریمی بخشدار لامرد که سنش از شصت افزون، لاغر اندام ولی چست و چالاک بود، کت و شلوار سرمه‌ای بر تن و کراواتی سرخ رنگ در گردن آویخته بود و کلاه لگنی قهوه‌ای رنگی هم بر سر داشت، نیز همراهشان بود. در مسجد جامع فال مردم پیرامون بخشدار و سرپرست سپاهی دانش و آموزگار گرد آمده، ابتدا بخشدار چند پاره‌ای سخن گفت و مهدی زاده از چند و چون کار سپاهی دانش سخن راند و آموزگار را به مردم شناسانید. درب آموزشگاه پیشین فال بسته شد و آموزشگاه نوین به نام «دبستان سپاه دانش» فال کارش را آغاز کرد.

ابتدا محل دبستان حسینیه شادروان سید ابوالحسن فالی بود در سال ۱۳۴۳ ه. ش با راهنمایی و برانگیختن دانشمند فرهیخته حاج آقا سید میر عبدالوهاب کراماتی زنده یاد حاج هادی هادی زاده زمینی به مساحت بیش از ۱۵۰۰ متر مربع برای ساختن آموزشگاه بخشید و مردم با خودیاری آن را ساختند و در مهرماه ۱۳۴۳ ه. ش از آن بهره‌برداری شد. بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی دبستان فال به دو دبستان دخترانه و پسرانه تفکیک شده و اکنون با نامهای دبستان «پسرانه عمار» و دبستان

«دخترانه ایمان» در حال فعالیت آموزشی می باشد.»^(۱)

از معلمان پیشکسوت فال می توان از افراد زیر نام برد:

سید عنایت الله میر زاده، سید علی احمدی، سید عباس واعظی، لایلا امینی.

سیدعباس واعظی

حجة الاسلام و المسلمین سید عباس واعظی فالی

لیسانس معارف اسلامی در سال ۱۳۳۳ هـ. ش در یک

خانواده‌ی مذهبی، متدین و اهل معرفت در روستای فال

از توابع شهرستان مهر استان فارس دیده به جهان گشود. او

از معلمان فاضل و فرهیخته و از پژوهشگران، نویسندگان و محققین سرشناس جنوب

فارس می باشد. از وی آثاری در زمینه‌های دینی، تاریخی و جغرافیا به شرح زیر منتشر

شده است.

۱. تاریخ و جغرافیای فال فارس

۲. گوشه‌ای از انحرافات فکری در تاریخ اسلام

۳. بر بال فرشتگان

۴. گله دار دیار محبان اهل بیت علیهم السلام

۵. گل بی منت باران

۶. گذر از سر منزل عنقا

آثار منتشر نشده:

۱. دانشمندان و نام اوران فال، سیراف و کران

۲. نقش خلفای ناظمی در اعتقادات اسلامی مردم مصر

۳. سوز و گدازهای عاشورایی

آموزش و پرورش بخش وراوی

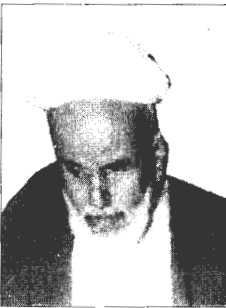
اولین دبستان دولتی در وراوی در سال ۱۳۴۱ ه. ش در یک ساختمان شخصی تأسیس شد و در سال بعد همه مردم با کمک هم دیگر اقدام به ساخت مدرسه نمودند. آن دبستان امروز با نام دبستان «امام خمینی» در حال فعالیت می باشد. در آن سالها در روستاهای اطراف مدرسه ای وجود نداشت و دانش آموزان آن روستاها جهت سواد آموزی به روستای وراوی می آمدند.

بر اساس اظهارات تنی چند از سالخوردگان قبل از تأسیس مدرسه ی دولتی در تاریخ مذکور (یکی از سالهای ۲۸ الی ۱۳۳۱) در وراوی مدرسه ملی وجود داشته و مردم از معلمی به نام ضیاء لاری یاد می نمایند و از افرادی چون غلامحسین رامشی، اکبر خواجه زاده، محمد ایزدی، محمد ریز، حسین رستگار و ابراهیم شجاعی به عنوان دانش آموزان آن مدرسه نام می برند. آن مدرسه ملی ابتدا در حسینیه روستا تشکیل شد و بعد توسط اهالی ساختمانی در محل فعلی برگزاری تعزیه احداث گردید.

اولین معلمان بومی وراوی

هاشم کریمی، خسرو تیزپا، احمد وراوی پور، خسرو حسین زاده، حسن اکبری، نرگس رنجبر و لیلا حسین آزاد.

نماینده گی آموزش و پرورش در وراوی در سال ۱۳۷۳ با مسئولیت آقای احمد پاکدل تأسیس گردید. اکنون آقای هاشم کریمی مسئولیت نمایندگی آموزش و پرورش وراوی را بر عهده دارد.

ملا اسماعیل زائری

مردم وراوی و روستاهای اطراف قبل از تأسیس مدرسه، سواد خواندن و نوشتن خود را مدیون ملا اسماعیل می دانند.

آموزش و پرورش بخش اسیر

اولین مدرسه در اسیر در سال ۱۳۳۸ با همکاری مردم ساخته شد و در مهر ماه ۱۳۴۰ با نام «دبستان حر» با مدیر آموزگاری منوچهر موریس تأسیس گردید. اولین معلم مرد در اسیر عبدالرضا شهزه و اولین معلم زن سیده راضیه موسوی می باشند.

مسئولان و مدیران کل آموزش و پرورش استان فارس از ابتدا تا سال

۱۳۴۶

۲۹-۱۳۲۶ هـ.ق	میرزا نصیر فرصت الدوله
۳۰-۱۳۲۹ هـ.ق	میرزا عبدالعلی خان
۳۴-۱۳۳۰ هـ.ق	هدایت قلی خان هدایت
۱۳۰۰-۱۲۹۷	میرزا عبدالله رحمت
۱۳۰۱-۱۳۰۰	شیخ محمد حسین حیات
۱۳۰۲-۱۳۰۱	سلطان العلما
۱۳۰۴-۱۳۰۲	حبیب الله آموزگار
۱۳۰۴	محمد علی بامداد
۱۳۱۲-۱۳۰۵	ابوالقاسم فیوضات
۱۳۱۲-۱۳	علی اشرف ممتاز
۱۳۱۳-۱۴	علی محمد پرتوی
۱۳۱۴-۱۷	سرلشکر علی ریاضی
۱۳۱۷-۱۸	احمد آرام
۱۳۱۸-۱۹	محسن حداد
۱۳۱۹-۲۰	ابوالقاسم فیوضات
۱۳۲۰-۲۱	عبدالحسین صادقی نژاد

۱۳۲۱-۲۲	علی محمد پرتوی
۱۳۲۴-۲۵	رضا مزینی
۱۳۲۵	عبدالحسین صادقی نژاد
۱۳۲۵-۲۹	رضا مزینی
۱۳۲۹	ابوالقاسم شکرایی
۱۳۳۰-۳۱	محمد ملک زاده
۱۳۳۱-۳۲	محمد تقی سجادیان
۱۳۳۲-۳۵	دکتر کریم فاطمی
۱۳۳۵-۳۶	علی اصغر عدالت
۱۳۳۷-۸	نصرالله شهروان
۱۳۴۰-۴۱	منصور منصوری
۱۳۴۱-۴۶	بهمن حبیبی

(عبدالمحمد طاهری، فارسنامه دوم، ص ۴۷)

مدیران کل آموزش و پرورش فارس در نظام جمهوری اسلامی ایران

محمد رضا ابوالاحرار، محمد فرخ روز، بهرام تاج گردون، علی جزینی، عبدالحمید معافیان، مجید روزی طلب، عبدالمحمد طاهری، حمید رضا آذری، محمد علی اکبری، محمد حسین روزی طلب.

فصل ششم

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش
تعدادی از شهرستان‌های جنوبی
استان کرمان

تبرستان

www.tabarestan.info

آموزش و پرورش شهرستان بم

«قبل از راه اندازی اولین مدرسه دولتی در بم در سیال ۱۲۸۷ هـ. ش توسط مرحوم سیدجواد عماد ملقب به عماد الاسلام که در کسوت پرافتخار روحانیت بود «مدرسه اسلامیہ عماد» به سبک مدارس نوین در شهرستان بم تأسیس گردید. مدیر مدرسه به عهده استاد شادروان احمد بهمن یار بود. آموزگاران اولیه مدرسه آقایان میرزا شیخ السلام و خواجه نعمت الله نصیری بودند. اولین مدرسه نوین در بم در سال ۱۲۹۲ هـ. ش به مدیریت حاج میرزا محمد علیخان در منزل محمد علی خان اسعد پور تأسیس گردید. در سالهای اولیه بسیاری از مردم به دلایل گوناگون از فرستادن فرزندان خود به مدرسه دولتی امتناع می نمودند. تعداد دانش آموزان بسیار اندک بود. در سال ۱۲۹۹ با همان تعداد قلیل دانش آموز مدرسه ۵ کلاسه گردید.

نمایندگی فرهنگ بم که در واقع با راه اندازی اولین مدرسه در بم با مسئولیت حاج میرزا امحمد علیخان تأسیس شده بود در سال ۱۳۲۵ به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

در سال ۱۳۰۵ دو باب مدرسه در روستاهای کروک و عزیز آباد افتتاح گردید. در سال ۱۳۰۶ اولین دبستان دخترانه بم «پروین» با ۱۲ نفر دانش آموز پایه اول با مدیریت خانم فرجاد در منزل مسکونی مرحوم کلاتری تأسیس شد. اولین معلمان این دبستان مرحوم رشاد و خانم ربابه سامی دخت بودند.

اولین دبیرستان پسرانه بم (سیکل اول) در سال تحصیلی ۱۶-۱۳۱۵ با نام دبیرستان فردوسی به مدیریت زین العابدین صالحی راه اندازی شد. سیکل دوم

دبیرستان در سال ۱۳۲۹ تأسیس شد.» (۱)

مدرسه اسلامیة عماد اولین مدرسه ملی بم،
عکس از: کتاب تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان

اولین مدرسه‌ی دولتی بم، عکس از: کتاب تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان

۱. سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، شورای تحقیقات اداره کل آموزش و پرورش

استان کرمان، محمود یوسف زاده، ص ۲۶۸

آموزش و پرورش شهرستان ریگان

«اولین مدرسه ریگان در سال ۱۳۳۲ هـ. ش در روستای عباس آباد سردار تأسیس شد.

اولین مدرسه راهنمایی پسرانه در سال ۱۳۵۴ در روستای رحمت آباد ریگان و اولین مدرسه راهنمایی دخترانه در سال ۱۳۵۵ در روستای گنبدکی راه اندازی شد. اولین دبیرستان در سال ۱۳۶۵ تأسیس گردید. نمایندگی آموزش و پرورش ریگان که قبلاً زیر نظر مأموریت اداره می شد در سال ۱۳۷۱ با مسئولیت ابراهیم شیخ بهایی به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.»^(۱)

آموزش و پرورش شهرستان نرماشیر

«اولین مدرسه دولتی نرماشیر در سال ۱۳۰۷ در روستاهای عزیز آباد و کروک توسط حاج نعمت الله تاج آبادی تأسیس شد.

(در تاریخ آموزش و پرورش بم تأسیس این در مدرسه سال ۱۳۰۵ ذکر شده) مدرسه کروک ابتدا در یک خانه شخصی با ۵ نفر دانش آموز ایجاد گردید چهار سال بعد ساختمان مدرسه تخریب و توسط ارباب زرتشتی روستا ساختمان جدیدی برای مدرسه ساخته شد.

در سالهای اولیه تأسیس مدارس ژاندارمها به اجبار بچه‌ها را جمع کرده به مدرسه می بردند در سال ۱۳۱۵ مدرسه عزیز آباد به فهرج منتقل شد.

شادروان خواجه نعمت الله خواجه نصیری بنیانگذار آموزش و پرورش نرماشیر می باشند. فرزند وی قاسم خواجه نصیری اولین معلم فهرج بوده و تا سالها مدیر و آموزگاری مدرسه را به عهده داشته است.

نمایندگی آموزش و پرورش نرماشیر در سال ۱۳۵۲ تأسیس شد و در سال ۱۳۶۳ به اداره و آموزش و پرورش ارتقاء یافت.»^(۱)

آموزش و پرورش شهرستان جیرفت

«در شهرستان جیرفت اولین مدرسه دولتی در سال ۱۳۰۵ ه. ش در سبزواران مرکز این شهرستان با نام دبستان «پهلوی» تأسیس گردید. در سال ۱۳۰۶ در بخش ساردوئیه دبستانی تأسیس شد. هم زمان با همین در گرانغان (گراغان) از روستاهای بخش جبالبارز، اسفندقه از توابع بخش ساردوئیه و اسماعیلی از توابع بخش کهنوج مدارس افتتاح گردید. مدارس حوزه جیرفت زیر نظر آموزش و پرورش کرمان اداره می شد.

در سال ۱۳۱۴ ه. ش نمایندگی فرهنگ در شهرستان جیرفت تأسیس شد. در سال ۱۳۳۲ نمایندگی آموزش و پرورش با مسئولیت آقای سید جمال الدین فاطمی به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

اولین دبیرستان در جیرفت به صورت مختلط با نام دبیرستان «امیر کبیر» راه اندازی شد و پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی با شهادت دکتر سید محمد حسین بهشتی به دبیرستان «شهید بهشتی» تغییر نام داد.»^(۲)

پیشکسوتان آموزش و پرورش جیرفت

نصرت الله سنجری، عطاالله مشایخی، ایرج رئیسی سیستانی، یدالله شریفی، حمدالله شریفی، حسن شاهرخی، حسینعلی مددی، سید جلال افضلی، خواهران: مهر انگیز ابراهیمی، رخساره عظیمی، توران باقری، طلعت شریفی، نصرت شریف، مهین سعیدی

۱. سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، ص ۳۴۲

۲. همان، ص ۳۵۷

بخش جبالبارز

«تأسیس اولین مدرسه دولتی در بخش جبالبارز همانگونه که قبلاً هم اشاره شد مدرسه روستای گراغان در سال ۱۳۰۶ می‌باشد. نقل از معمرین مدرسه گراغان اولین مدرسه در شهرستان جیرفت است در صفحه ۶۲ کتاب سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان تاریخ تأسیس مدرسه گراغان سال ۱۳۰۵ ذکر شده است. دبستان کشاورز در سال ۱۳۳۰ هـ. ش در محمد آباد مسکون راه اندازی شد که بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به نام دبستان «محمد ﷺ» تغییر نام داد. دبستان دخترانه در سال ۱۳۵۷ راه اندازی شد.

سیکل اول دبیرستان نظام قدیم در دهه‌ی چهل تأسیس گردید. نمایندگی آموزش و پرورش بخش جبالبارز در اواخر دهه‌ی چهل باریاست آقای علی اکبر معین‌الدینی تأسیس شده است.

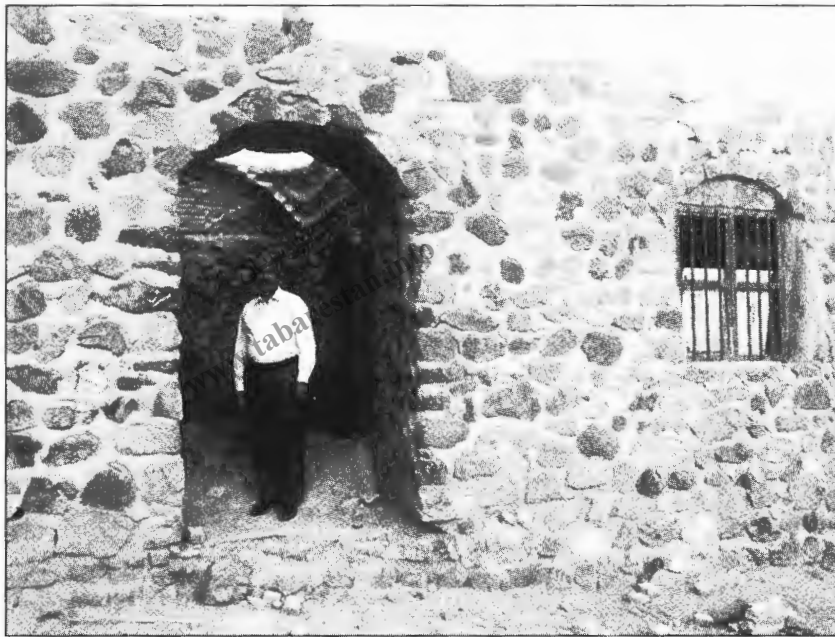
پیشکسوتان آموزش و پرورش جبالبارز

برادران: نصرت الله سنجرى، عنایت الله سنجرى، اکبر سعیدی (حسین)، انیس امیری، اسفندیار صفوی، نظر علی افتخاری، منوچهر حسام عارفی، عبدالرحمان رشیدی، محمد قاسم رشیدی، علی اصغر مشایخی، عطا الله مشایخی، حسینعلی سعیدی، عباس سعیدی (شیخ کاظم)، علی سعیدی، اکبر سعیدی گراغانی (ایشان در سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۱ مدیر کل آموزش و پرورش استان هرمزگان بوده‌اند)، اکبر صباحی، گیو صباحی، محمد امانی (حاجی)، شیرزاد جهانی، ثروت قلی شهابی، خدایار شهابی، حشمت الله سعیدی، مهدی حاتمی

خواهران: مهین سعیدی، مهر انگیز حسام عارفی، تهمینه رشیدی، اقدس کریمی و شیرین صباحی»

(نگارنده دوران خدمت سربازی خود را از اردیبهشت ماه ۱۳۵۶ تا مهر ۱۳۵۷ در

کسوت سپاه دانش در دبستان‌های «گاوکان گوران و سربند مسکون» از توابع بخش جبالبارز گذرانده است.

دبستان گاوکان گوران بخش جبالبارز محل خدمت سپاهی دانش نگارنده
عکس: مریم کریمی (شهریور ۹۰)

آموزش و پرورش شهرستان عنبر آباد

«اولین مدرسه در مرکز منطقه عنبر آباد در سال ۱۳۲۹ ه.ش با نام دبستان نظامی به مدیریت آقای حسین بنی اسدی تأسیس گردید.

(در صفحه ۶۲ کتاب سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان تاریخ تأسیس مدرسه عنبر آباد سال ۱۳۱۹ ذکر شده است.)

دومین دبستان مختلط روستایی در سال ۱۳۳۰ با مدیریت علی اصغر نجمی راه‌اندازی شد و سومین دبستان در روستای دوساری در سال ۱۳۵۴ تأسیس شد

دبیرستان عنبرآباد به صورت مختلط در سال ۱۳۴۹ با مدیریت آقای علی اصغر بهره‌مند تأسیس گردید.

در سال ۱۳۵۸ دبیرستان پسرانه با ۴۰ نفر دانش‌آموز با مدیریت غلامرضا انتظاری تأسیس شد و با پیگیری مردم سرانجام در سال ۱۳۶۱ دبیرستان دخترانه تأسیس گردید. چند سال بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی نمایندگی آموزش و پرورش عنبرآباد با مسئولیت آقای امان‌الله غلامحسین پور تأسیس شد و در سال ۱۳۷۱ با مسئولیت آقای صمدالله رئیسی به اداره آموزش و پرورش ارتقا یافت. لازم به ذکر است دو نفر از نمایندگان آموزش و پرورش عنبرآباد به نام‌های امان‌الله غلامحسین پور و محمد معتمدی در جبهه‌های جنگ ایران و عراق به درجه رفیع شهادت نائل گردید.^(۱)

پیشکسوتان آموزش و پرورش عنبرآباد

برادران: حسن اقتداری، حبیب‌الله دانشی، یحیی اقتداری، مراد رفیع پور

خواهران: فاطمه کریمی افشار، شوکت عسکری، رفعت سرحدی، فاطمه عظیمی، فاطمه امیری

آموزش و پرورش شهرستان رودبار

«نخستین مدرسه دولتی در رودبار در سال ۱۳۵۰ با دو شعبه کلاس اول ابتدایی در زیر سایه بانی درست شده از شاخه درختان با آموزگاری سپاهی دانش محمود کارگر تأسیس شد.

مدرسه راهنمایی رودبار و در سال تحصیلی ۶۰-۱۳۵۹ در روستای حیدرآباد صولوئیة واقع در ۴ کیلومتری مرکز بخش تأسیس گردید. مدرسه راهنمایی دختران در

سال تحصیلی ۶۶-۶۷ راه اندازی شد.
اولین دبیرستان در اسلام آباد با ۳۰ نفر دانش آموز در سال تحصیلی ۷۰-۶۹ دایر
گردید.
دبیرستان دخترانه در سال تحصیلی ۷۲-۷۱ با مدیریت خانم جمیله کارنما تأسیس
شد.

اولین آموزگاران بومی رودبار

حسن پیروزی، سعید براهوئی، حسین دستغوری، منصور سالمی، اکبر سالمی» (۱)

نمایی از یک مدرسه‌ی روستای در رودبار در سالهای پیشین
عکس از: کتاب تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان

آموزش و پرورش شهرستان قلعه گنج

«در بین شهرهای جنوبی استان کرمان قلعه گنج منطقه‌ای بود که دورتر از
سایر مناطق پای آموزش و پرورش نوین بدان باز شد تا سال ۱۳۳۹ مدرسه‌ای وجود
نداشت. در این سال اولین مدرسه ابتدایی در مرکز بخش قلعه گنج در یک کلاس

۱. سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، ص ۳۷۷

کپری با معلمی شخصی به نام عباس کهنه سوار فرهادی تأسیس شد. هفت سال بعد از آن در سال ۱۳۴۵ دومین مدرسه با تعداد ۶۰ نفر دانش آموز در پایه های اول تا سوم ابتدایی با آموزگاری عطاپور فتحی در روستای کشیت افتتاح گردید.

مدارس این منطقه تابع آموزش و پرورش کهنوج بود با مستقل شدن اداره آموزش و پرورش کهنوج نمایندگی آموزش و پرورش قلعه گنج در سال ۱۳۶۱ با مسئولیت فردی به نام موسی یوسف زاده تأسیس شد و در سال ۱۳۶۵ با ریاست شهید بزرگوار سید علی میر تاج الدینی به اداره آموزش و پرورش ارتقاء یافت.
مدارس راهنمایی پسرانه و دخترانه در سال ۱۳۵۶ تأسیس شد در سال ۱۳۶۸ دبیرستان دخترانه با مدیریت خانم فاطمه طاهانی راه اندازی شد.»

آموزش و پرورش شهرستان کهنوج

«قبل از شکل گیری آموزش و پرورش نوین در کهنوج در اواخر حکومت قاجاریه به همت مرحوم میرزا عبدالله پایه ی تحصیل و علم دانش در این شهر بنا نهاده و مدرسه ای به صورت نیمه رسمی در کهنوج راه اندازی گردید. معلمان مدرسه آقایان سید الاطباء و سید محمد صادق بودند. دروس زبان عربی، تجوید تاریخ و زبان انگلیسی در این مدرسه تدریس می شد.

اولین مدرسه دولتی در سال ۱۳۰۷ با آموزگاری شخصی به نام صادق خان با نام دبستان پهلوی در کهنوج تأسیس شد و تا سال ۱۳۲۹ کهنوج که در تقسیمات کشوری بخش و تابع کرمان بود. تنها همین دبستان را داشت.

در این دبستان از پایه اول تا ششم ابتدایی دانش آموزان پسر و دختر مشغول به تحصیل بودند. مدرسه دارای ۶ معلم چهار نفر زن و دو نفر مرد بود مدیریت مدرسه را آقای رنجبر به عهده داشت.

این مدرسه بعد از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به دبستان «شهید بیگلری» تغییر نام یافت.

دومین مدرسه کهنوج دبستان دخترانه شهناز بود که بعداً به «معصومیه» تغییر نام داد.

تا سال ۱۳۵۳ مدارس حوزه کهنوج زیر نظر مستقیم آموزش و پرورش جیرفت اداره می‌شد و افرادی به نام راهنمایان تعلیماتی، کار نظارت و سرکشی مدارس را به عهده داشتند.

نماینده‌گی آموزش و پرورش کهنوج در سال ۱۳۵۴ با مسئولیت آقای ارسلان میرشکاری تأسیس شد.

در یکی از سال‌های ۱۳۵۴ یا ۵۵ مدرسه راهنمایی در کهنوج راه اندازی شد. اداره آموزش و پرورش کهنوج در سال ۱۳۵۸ با ریاست آقای بختیار جلالی تأسیس شد.^(۱)

پیشکسوتان: ارسلان میرشکاری، محمد دیناری، عباس دانشور، فرخنده اسلام (اولین معلم زن در کهنوج)، زهرا سنجری

نگارنده در آبان ماه سال ۱۳۵۷ آموزگاری دبستان بنگود کهنوج را به عهده داشته است.

آموزش و پرورش شهرستان منوجان

«اولین دبستان دولتی در منطقه منوجان دبستان «حافظ» بوده است که به کوشش میرزا محمد دوراندیش از بزرگان منوجان در سال ۱۳۱۸ ه.ش با ۲۶ نفر دانش‌آموز و یک کلاس درس با آموزگاری کربلایی قنبر در یک کپر در منزل شخصی میرزا محمد در دهنو تأسیس شد. (در کتاب تاریخ آموزش و پرورش کرمان تأسیس این مدرسه

۱. سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، ص ۴۰۱

سال ۱۳۱۹ ذکر شده است.)

پس از کربلایی قنبر شخص دیگری به نام کربلایی محمد انقلابی معلمی این مدرسه را به عهده داشت. در سال ۱۳۳۷ مدیر وقت دبستان حافظ آقای حسین نخعی با کمک و مساعدت میرزا عباس دوراندیش فرزند میرزا محمد و به هزینه دولت بنای مدرسه خشت و گلی را می‌ریزد و در سال ۱۳۳۸ هـ. ش ساختمان جدید که شش کلاس درس داشت بهره‌برداری می‌شود. در این ساختمان دو اطاق به نام خانه معلمین نیز ساخته شده بود. چون مدرسه مختلط بود به علت تعصبات دینی مردم اجازه نمی‌دادند دختران خود را به مدرسه بفرستند. اولین سالی که دختران در منوجان به مدرسه رفتند سال تحصیلی ۳۶-۱۳۳۵ بود که تعداد چهار نفر دختر به نامهای صالحه دوراندیش، سکینه زارعی، مولد سالاری و مریم زارعی در کنار پسران به تحصیل مشغول شدند و در سال بعد دو دختر که فرزندان رییس پاسگاه بودند به آنان اضافه شدند. در سال تحصیلی ۴۵-۱۳۴۴ دومین مدرسه با نام دبستان «قلعه منوجان» با آموزگاری شیرین دل فرخی در روستای قلعه تأسیس شد. پس از مدتی به دبستان امیر کبیر و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به دبستان «شهداء» تغییر نام یافت. مدرسه راهنمایی پسرانه در سال تحصیلی ۵۶-۱۳۵۵ با نام مدرسه راهنمایی دوراندیش در روستای حسین آباد با مدیریت احمد پور حاتمی تأسیس شد. یکی دیگر از مدیران اولیه این مدرسه شهید محمد زید آبادی می‌باشد.

دبستان دخترانه در سال ۱۳۶۱ با نام «سمیه» به مدیری خانم زهرا شکاری تأسیس شد.

مدرسه راهنمایی دخترانه رسالت در سال تحصیلی ۶۲-۱۳۶۱ در توحید آباد منوجان با ۱۵ نفر دانش آموز با مدیریت شهناز باغی در یک اطاق خشت و گلی به صورت اجاره‌ای تأسیس شد. دبیران این مدرسه خواهران باغی بودند.

اولین دبیرستان در سال تحصیلی ۶۲-۱۳۶۱ با ۴۵ نفر دانش آموز در رشته علوم

تجربی در یک کلاس با مدیریت دانشجویی به نام شرفی به صورت ضمیمه دبستان حافظ راه اندازی شد. در سال بعد نام «حمزه سید شهداء» برای این دبیرستان انتخاب گردید و مدیریت آن به محمد مهدی برمر واگذار شد.

دبیرستان دخترانه در سال تحصیلی ۶۸-۱۳۶۷ با ۲۸ نفر دانش آموز در رشته ادبیات علوم انسانی با مدیریت خانم زهرا غفاری تأسیس شد.

مدرسه راهنمایی شبانه روزی پسران «امام حسین علیها السلام» در سال ۱۳۷۰ و مدرسه راهنمایی شبانه روزی دختران با مدیریت خانم مریم رنجبر در سال ۱۳۸۶ تأسیس شد.

دبیرستان شبانه روزی پسرانه «خاتم الانبیاء» در سال تحصیلی ۷۶-۱۳۷۵ با ۳۰ نفر دانش آموز با مدیریت رضا خیر اندیش و دبیرستان شبانه روزی دخترانه «فروغ اندیشه» با ۱۰۰ نفر دانش آموز به مدیریت خانم روحی پورزاد در سال ۱۳۸۲ تأسیس شد.

نماینده‌ی آموزشی آموزش و پرورش منوجان در سال ۱۳۶۱ با مسئولیت عیسی خیراندیش تأسیس شد و در سال ۱۳۶۴ با ریاست آقای داد عباس صالحی به اداره‌ی آموزش و پرورش ارتقاء یافت.

پیشکسوتان فرهنگی

برادران: عیسی خیراندیش، غلام سراجی نودژ، محمد دوران‌دیش، دادعباس صالحی، غلام نظری، محمد مرشدی نودژ، حسین سراجی، غلامرضا سالاری، جواد دوران‌دیش و محمود سالاری

خواهران: بلقیس مرشدی، پروین رهروان، طاهره خیراندیش، فاطمه حدادی، خاطره سالاری.

اولین فارغ التحصیلان خواهر دانشسرای تربیت معلم:

آمنه کوهی، روحی پورزاد، عالیه. (۱)

تعدادی ازدانش آموزان دبستان حافظ منوجان به اتفاق یکی از معلمین دهه ی ۱۳۴۰
عکس از: دست نوشته های علیرضا دور اندیش

تبرستان

www.tabarestan.info

تبرستان
www.tabarestan.info

بخشی از زندگی نامه‌ی فرهنگی

نگارنده

تبرستان
www.tabarestan.info

زندگینامه

نصرالله کریمی فرزند اسماعیل در آذر ماه سال ۱۳۳۶ در روستای قاسمعالی از توابع شهرستان پارسیان استان هرمزگان به دنیا آمدم. چهار سال ابتدایی را با آموزگاری مرحوم پدرم که خود جزء اولین دانش آموزان و اولین معلم بومی شهرستان پارسیان بود سپری کردم. کلاس پنجم ابتدایی را در روستای احشام که اکنون یکی از محلات شهر پارسیان می باشد با آموزگاری یوسفعلی ممقانی گذراندم. کلاس ششم ابتدایی در مرکز شهر بود و دانش آموزان همه‌ی روستاها می بایست جهت گذراندن پایان تحصیلات ابتدایی به شهر می آمدند، بنده هم همراه تعدادی از بچه‌های روستایمان کلاس ششم ابتدایی را در مرکز شهر با معلمی آقای غلامعلی فرخ نیا گذراندم و وارد دبیرستان شدم. قبل از ورود به دبیرستان زبان انگلیسی سال اول دبیرستان را نزد استاد فرهیخته آقای عبدالله فربودی که خود اولین دانشجوی پارسیان در رشته پزشکی است آموختم و همین امر باعث شد که اندکی به زبان انگلیسی آشنایی پیدا کنم. در اولین سال دبیرستان که به کلاس هفتم معروف بود تعداد ۷۱ نفر دانش آموز در یک کلاس درس می خواندیم. محل دبیرستان ساختمان قلعه‌ی شیخ یاسر نصوری بود.

در سال تحصیلی ۵۳-۵۲ بنده در کلاس نهم (سوم دبیرستان) مشغول به تحصیل بودم. در این سال، دبیران دانش آموزان را تشویق به درس خواندن و قبولی در خرداد می نمودند، چون اگر دانش آموزی در خرداد ماه قبول می شد شرایط ثبت نام در آزمون دانشسرای مقدماتی و معلم شدن را داشت. آرزوی هر خانواده‌ای این بود که فرزندش معلم شود. در آن زمان تعداد تحصیل کردگان دانشگاهی در منطقه از تعداد انگشتان یک دست هم کمتر بود و آن هم خاص یکی دو خانواده بیشتر نبود. تب معلم

شدن جامعه را فرا گرفته بود. بنده نیز در خردادماه سال ۱۳۵۳ قبول شدم و با هدایت و راهنمایی پدرم که خود معلم بود و علاقه‌ی بنده نیز به شغل شریف معلمی خوب تشخیص داده بود در آزمون دانشسرای مقدماتی شرکت نمودم (در کلاس نهم دبیر ادبیات ما خانمی به نام طاهره عسکری بود).

در اینجا لازم می‌دانم سخنان بجا و عالمانه‌ی جناب آقای بهشتی مدیر کل وقت آموزش و پرورش استان هرمزگان (البته در آن زمان استان ساحلی نام داشت) پیرامون شغل معلمی قبل از اجرای آزمون بیان نمایم.

وی تمام دانش‌آموزان شرکت‌کننده در آزمون را به محلی جمع کرد و به ایراد سخن پرداخت. یادم می‌آید لیوانی پر از آب هم در دست داشت! و گفت: «بچه‌های عزیزم در ابتدای امر می‌خواهم به شما بگویم اگر برای حقوق می‌خواهید معلم شوید از همین جا برگردید، اگر عاشق شغل معلمی هستید بمانید. معلمی هنر است نه شغل، حقوق اندکی دارد. باید قانع باشید و...»

بچه‌های من اگر کسی تشنه نباشد آیا می‌تواند با عشق لیوان آب را سر بکشد. یقیناً خیر. حال شما اگر عاشق و تشنه‌ی حرفه‌ی معلمی هستید بمانید و گرنه تا اول راه هستید برگردید.»

خدا می‌داند ما دانش‌آموزان آن روز پاریسیانی با علاقه و شناخت پا در این مسیر گذاشتیم و همین امر باعث گردید تا آخرین روز خدمت خود نسبت به کارمان علاقه‌مند باشیم.

خلاصه در آزمون ورودی دانشسرای مقدماتی شرکت کردم و پس از قبولی، دو سال دوران تربیت معلم را در شهر لارستان گذراندم. همکلاسی‌های پاریسیانی بنده در دانشسرای مقدماتی عبارت بودند از آقایان عباس یزدان پناهی (دریان)، عبدالکریم طاهری، محمد رحیمی، نعمت‌الله رحیمی، علی امامی، علی مال‌الهی، عبدالله بهبودی، علی پلنگی، محمد منفرد، جابر محمدی، عبدالوهاب دلدار، حسن فربودی، حسین

فیوضی، عثمان رسا، حسن رئیسی و احمد ملک، در مجموع از استان هرمزگان ۲۷ نفر بودیم تعدادی فرهنگیان بازنشسته در لار بودند که زمانی دوران خدمت معلمی خود را در گاویندی آن زمان گذرانده بودند. گاهی با آنها هم رفت و آمدی داشتیم از جمله آنان آقایان دکتر غلامحسین سوری، رحمت الله سوری، رحمت الله رحیمی، محمد رضا قنادی، محمود ایزدخواه... بودند.

برای رفتن به لار می بایست از مسیر بندرلنگه کهورستان می رفتیم که گاهی سه روز طول می کشید و مسافتی حدود ۵۵۰ کیلومتر بود. در طول سال تحصیلی فقط ایام نوروز و تابستان می توانستیم نزد خانواده برگردیم.

بالاخره در خرداد ۱۳۵۵ موفق به اخذ مدرک دیپلم دانشسرای مقدماتی شدم (دیپلم ناقص) و خود را جهت خدمت سربازی در کسوت سپاهی دانش مهیا نمودم. آبان سال ۱۳۵۵ همراه با تعدادی از دوستان جهت خدمت مقدس سربازی به عنوان سپاهی دانش به پادگان آموزشی گرگان معرفی شدیم.

دوستان همراه عبارت بودند از عبدالله محمدی، جاسم بهبودی، احمد رحمانی، عبدالرحیم شهابی و محمد یوسف زاده از پاریسیان و احمد حبیبی، عبدالرحیم قادری، حسن دهمشت و اکبر توانایان از بستک که در بین ما تنها آقای عبدالله محمدی متاهل بود.

شش ماه آموزشی که دو ماه آن صرفاً نظامی و چهار ماه دیگر در ساعت‌های اداری کلاسهای روش تدریس دوره ابتدایی بود گذرانیدیم. در نوروز ۱۳۵۶، ۹ روز مرخصی داشتیم که به دلیل بعد مسافت نتوانستیم برگردیم و تعطیلات خود را در تهران گذرانیدیم که آن هم خود خاطره‌ای دارد، تنها آقای عبدالله محمدی که متاهل بود توانست ایام نوروز به پاریسیان برگردد.

پادگان گرگان دارای هفت گروهان بود. گروهان یک سخت‌ترین گروهان بود. فرماندهی آن را افسری به نام ابوالمعصومی به عهده داشت. بعضی از آموزش‌ها بیشتر

جنبه‌ی تنبیه داشت نه آموزش. مثلاً ۲۰۰ نفر می‌بردند حمام با سه سوت حدوداً ربع ساعت طول می‌کشید و یا ناهار با سه سوت سه دقیقه. تازه بعد از اتمام وقت، درجه‌داران با فانوسقه از ما پذیرایی می‌کردند.

پس از اتمام دوره آموزشی شش ماهه به ما یک مرخصی ده روزه دادند. همه راهی شهرمان شدیم، مرخصی‌ها تمام شد، همه ما استان کرمان افتاده بودیم، تنها عبدالله محمدی که متاهل بود به زادگاهش پارسیان برگشت. همه می‌گفتیم: «ای کاش ما هم زن داشتیم.»

در کرمان با توجه به امتیازات کسب شده ما را تقسیم کردند. من به اتفاق دوست بسیار خوبم آقای عبدالرحیم قادری اهل جناح که هنوز هم به ایشان ارادت دارم به شهرستان جیرفت رفتیم.

ایشان گروهان یک و بنده گروهان سه بودم. فردای آن روز خودمان را به آموزش و پرورش جیرفت معرفی نمودیم. در جیرفت هم با توجه به امتیازها تقسیم شدیم باز هم بنده به اتفاق آقای عبدالرحیم قادری به بخش جبال بارز (محمد آباد مسکون) رفتیم. روستای آقای قادری دروغگویه (درودگو) در کنار جاده اصلی کرمان جیرفت و روستای بنده گاوکان گوران تا جاده اصلی ۳ کیلومتر فاصله داشت و فاقد جاده ماشین‌رو بود.

بخش «جبال بارز» دارای آب و هوایی بسیار خوب بود. در ایام تابستان سپاهیان دانش روستاهای گرمسیر به این بخش می‌آوردند.

گاوکان گوران روستای محل خدمت بنده به گونه‌ای بود که ساکنان آن هر کدام در باغ و مزرعه‌ی خود خانه‌ای داشتند، بافت آبادی پراکنده بود، مدرسه در بین روستا واقع بود. جوانان روستا برای کار و کسب راهی شهرهای جیرفت و کرمان می‌شدند. تعدادی هم در معدن زغال سنگ «زرنده» و مجتمع مس «سرچشمه» مشغول کار بودند. سالخوردگان هم در کنار خانواده‌ی خود خرده کشاورزی داشتند. حقیر با همه

آنان رابطه‌ای بسیار خوب داشتم و همیشه مورد لطف و مهربانی آنان قرار می‌گرفتم خدا می‌داند هنوز یاد و نام آنها بر زبانم جاری است. آقایان فتح الله اسحاقی، حاجی اسحاقی، عوض امانی، نصرالله مراد اسحاقی و زمان الله اسحاقی از آن جمله‌اند. مضافاً باید یادآور شوم لطف خداوند یار و مددکار ما گردید وارد منطقه‌ای شدیم که از نظر پیشینه فرهنگی می‌توان گفت از مناطق شاخص و زبانزدی بود که طبق اسناد و مدارک و تحصیل‌کردگان حاضر در منطقه تقریباً اولین آموزشگاه رسمی در روستایی به نام گراغان که در سه کیلومتری مرکز بخش آن زمان و مرکز شهر فعلی قرار دارد که عده‌ای از تحصیل‌کردگان آن آموزشگاه در زمان خدمت بنده در سنین بین شصت هفتاد سال بودند که با عده‌ای از آنها آمد و رفت و معاشرت داشتم از جمله خانواده‌های طیری‌ها، شیخ کاظم سعیدی، حسام عارفی، برادران کمالی و... که از ذکر نام تمامی آنها خودداری می‌شود. هنوز با عده‌ای از بازماندگان فامیلهای سعیدی، اسحاقی، امانی، عارفی که ساکنین همان دیارند رفت و آمد و دوستی ادامه دارد.

ضمناً یادآور می‌شوم که دومین راهنمای تعلیماتی آن زمان حسینعلی سعیدی بود. ایشان شخصی خوش خلق و مهربان بودند و دوست و آشنای دیگرم عباس سعیدی بود. ایشان نیز دوران سپاهی دانش خود را در منطقه محل سکونت نگارنده و از دوستان عمویم حاج عباس کریمی بودند. اولین بار از ایشان پرس و جو شدم، نامبرده که معاون دبستان محمد(ص) محمد آباد مسکون بودند پیدا و مقدمه‌ی دوستی آغاز گردید. دیگر دوستان شفیق و مهربان آن زمان آقایان خداکرم اسحاقی، امرالله اسحاقی، ماشاالله اسحاقی، یارمحمد اسحاقی، کرامت عارفی، خدا رحم اسحاقی، محمد امانی(حاجی)، عباسعلی اسحاقی می‌باشند. یکی دیگر از دوستان کهن آن زمان آقای اکبر سعیدی گراغانی می‌باشند که در سال‌های ۱۳۶۷ الی ۱۳۸۱ به سمت مدیر کل آموزش و پرورش استان هرمزگان در خدمت ایشان بودیم.

خدای را شاکر و سپاسگزارم که این دوستی‌ها هنوز ادامه دارد.

در این روستا (گاوکان گوران) اکثر مردم با هم فامیل و نسبت به هم رئوف و مهربان بودند. این نحوه‌ی رفتار و مردم‌داری آنان را باید ریشه در فرهنگ و اصالت آنان دانست.

ساکنین اصلی روستا را خانواده‌ی محترم اسحاقی و امانی تشکیل میدادند. آنان مردمانی مهربان و مهمان‌نواز بودند. این طایفه از این جهت مورد تایید همه طوائف و اقوام بودند که آنان دارای جدی بزرگوار به نام «حضرت مراد بن شکرالله» معروف به اجاق مراد بودند. گویا دارای کراماتی والا بوده. آرامگاه این بزرگوار در منطقه گور در ارتفاعات کوه جبال بارز می‌باشد و اکنون زیارتگاه جبال بارزی‌ها است.

عصر اولین روزی که وارد روستا شدم، آقای علی نوری معلم راهنما مرا همراهی کرد. بدو ورود آقای زمان الله اسحاقی مرا مورد لطف و پذیرش خود قرار داد. بعداً معلوم شد ایشان کدخدای روستا است، وی فردی مهربان، خوش اخلاق و میهمان‌نواز بود. تابستان در روستا زندگی می‌کرد و زمستان به دلیل تحصیل فرزندانش به بم می‌رفت. اکنون با ایشان رفت و آمد خانوادگی دارم.

طایفه‌ی دیگر در روستا امانی‌ها بودند. سالخورده این طایفه عوض امانی بود. وی که رخ در نقاب خاک کشیده و خدایش رحمت کند، در شبهای سرد زمستان یار و همدم بنده بود. او همیشه لبخندی پدر گونه بر لب داشت و مرا فرزند خود صدا می‌زد. در روستاهای همجوار نیز مردانی بودند از قبیل حسین خانعلی عارفی، عوض مرید عارفی، مونس مرید عارفی و امرالله شکرالله عارفی که همواره محبت و لطفشان اجاق جوانی مرا گرم نگه می‌داشت و بوی مهربانی به نگاه پدرانۀ آنان موجی از لحظه‌های زندگی زیبای این ایام بود.

البته رفتار همه‌ی مردم با حقیر خوب بود و اکنون که بیش از ۳۵ سال از آن زمان می‌گذرد هنوز با مردم آن دیار رابطه‌ی خود را قطع نکرده‌ام، دانش‌آموزانم مرا دوست دارند و این افتخار مرا بس که شاگردانم قدرشناس معلم خود هستند. لازم به ذکر

است بنده هم روستایی بودم و هم فرزند معلم، رفتار و برخورد با مردم را در کلاس درس پدری آموخته بودم که خود الفبای مهربانی و دوستی را در کلاس درس به من آموخت. سفارشات پدرم را در برخورد با مردم روستای محل خدمتم آویزه‌ی گوش خود قرار داده و با همه‌ی اهالی رفتاری توأم با ادب داشتم. که در این خصوص مردم آن دیار قضاوت خواهند کرد.

در هر صورت محل خدمتم روستایی بود محروم با مردمانی سخت کوش و قانع، روستا جاده نداشت. مردم حدود سه کیلومتر تا جاده اصلی پیاده می‌رفتند. در یک سفری که مرحوم پدرم به دیدنم آمده بود مرا تشویق نمود که علاوه بر فعالیت آموزشی در خصوص آبادانی روستا گامی بردارم، ایشان خود مقاله‌ای از طرف یکی از اهالی به نام خدارحم اسحاقی (رحمت الله) در خصوص نبود جاده و نیاز مردم به یک جاده‌ی ماشین‌رو تحت این عنوان «گاوکان گوران راه مال رو هم ندارد» نوشت که در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار چاپ گردید. مدتی بعد مقاله چاپ شده در دید مسئولین شهرستان قرار گرفت آقای عمرانی بخشدار وقت جبال بارز که خود نیز در دوره‌ی خدمت سربازی افسر سپاه دانش بود، بنده را دید و از چگونگی درج مقاله در روزنامه صحبت کرد، از طرفی یکی دیگر از اهالی هم به نام کرامت عارفی کارمند تعاونی روستایی دهبکری سخت پیگیر این موضوع بود. به هر حال چند روز بعد با ارسال نامه‌ی بخشداری به فرمانداری جیرفت و پیگیری فرمانداری محترم، توسط اداره‌ی راه و ترابری برای مدت دو روز بلدوزر در اختیار ما قرار داده شد تا نسبت به جاده‌سازی حد فاصل جاده اصلی به روستا اقدام شود.

ایام خدمتم در آن روستا جزء شیرین‌ترین دوران زندگی‌ام به شمار می‌رود و هر لحظه از آن زمان برایم خاطره است. از همان زمان به دنبال پیدا کردن دوست بودم. در شهریور ماه ۱۳۵۷ به اتفاق آقای حسین شهباسپاه دانش روستای سربند مسکون جهت شرکت در سمینار سپاهیان دانش به جیرفت رفتیم در جلو اداره‌ی

آموزش و پرورش آقای میرمخلصونی رییس وقت آموزش و پرورش ما را دید که بدون کلاه نظامی در خیابان ایستاده ایم ما را به دفترش احضار و پس از دعوا و مشاجره دستور داد همین الان بروید وسایل خودتان را از روستایتان بردارید و بیایید شما باید به منطقه‌ی رودبار بروید. ما هم چون نظامی بودیم و تابع دستور مافوق همین کار را کردیم ولی وقتی خودمان را به اداره معرفی نمودیم جناب سروان صدرالسادات که افسر سپاه دانش بود واسطه شد و رییس از تصمیم خود صرف نظر کرد، اما بنده نپذیرفتم چون با مردم روستای خود خداحافظی کرده بودم ولی با اصرار دوستم آقای شهباز در همان بخش جبال بارز محل خدمتتان را با هم‌دیگر عوض نمودیم و بنده برای چهل و پنج روز در دبستان سربند مسکون مشغول به خدمت شدم. این روستا هم مردمانی مهربان و خونگرم داشت و حقیر را شرمنده‌ی احسان و محبت خود می نمودند. در این روستا در منزل شخصی به نام درگوش کمالی منزل نمودم.

در ۱۵ مهرماه ۱۳۵۷ سرکار خانم ناهید کمالی سپاهی دانش که اهل همین روستا بود به جای بنده معرفی شد و به ناچار محل خدمت از بخش جبال بارز به بخش کهنوج روستای بنگود تغییر یافت که مابقی خدمت در کنار همکاران سپاهی دانش غلامعباس ایرانمنش و عزت الله یار احمدی در این روستا سپری شد و سرانجام در تاریخ ۱۳۵۷/۸/۲۲ خدمت مقدس سربازی در کسوت معلمی به پایان رسید.

آخرین باری که جهت تجدید خاطره و دیدار دوستان به روستای محل خدمت (گاوکان گوران) سفر نمودم در تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۷ به اتفاق خانواده‌ام در معیت دوستی عزیز و مهربان از همان روستا به نام کرامت امانی بود. ناهار در بزم میهمان زمان‌الله اسحاقی (کدخدای گاوکان) بودم ایشان در نهایت بزرگواری با پذیرایی گرم خود ما را شرمنده احسان خویش نمود. عصر آن روز به روستای گاوکان رفتیم. مراسم ختم مرحوم عنایت الله اسحاقی بود ابتدا در مراسم شرکت نمودیم سعادت‌تی بود که علاوه بر دیدار مردم شریف آن روستا تعدادی از دوستان قدیم خود را زیارت نماییم. شب

منزل محمود اسحاقی مهمان بودیم ایشان در دوران خدمتم، دانش آموز کلاس چهارم ابتدایی بودند، اکنون لیسانس جغرافیا و دبیر آموزش و پرورش شهرستان جیرفت می‌باشند، اما چیزی که توجه حقیر را به خود جلب کرد روستا آباد شده بود، خیلی‌ها که به دلیل شرایط کاری در شهرهای دیگر زندگی می‌کنند جهت اقامت تابستانی خود ویلایی ساخته و با توجه به کمی آب قنات مجدداً مردم اقدام به کاشت درخت نموده بودند. همان جاده خاکی آن روز آسفالت شده بود، خیلی خوشحال شدم.

دانش آموزان دبستان گاوکان گوران شهرستان جیرفت در سال تحصیلی ۵۶-۵۷
که بنده در اولین سال آموزگاری خود افتخار معلمی آنان را داشتم

کلاس اول

علی عارفی، احمد امانی، محمد رضا عارفی، محمد رضا اسحاقی، پرویز اسحاقی،
شهریار امانی، رخساره افشارپور، مژگان اسحاقی، زهره امانی، گوهر اسحاقی

کلاس دوم

محسن عارفی، عصمت اسحاقی، اقدس عارفی، صدیقه افشارپور

کلاس سوم

ناظم اسحاقی، قاسم اسحاقی، رضا امانی، احمد عارفی، عبدالحسین عارفی

کلاس چهارم

محمود اسحاقی، رضا اسحاقی، علیرضا حسام عارفی، شوکت عارفی، فریبا
عارفی، خدیجه عارفی

پس از اتمام دوران خدمت سربازی در کسوت سپاهی دانش در مورخ پنجم
آذر ماه ۱۳۵۷ جهت استخدام در آموزش و پرورش خودم را به آموزش و پرورش
میناب معرفی نمودم «چون در آزمون دانشسرای مقدماتی سهمیه میناب قبول شده
بودم» جهت پاراف‌نامه خدمت ریاست محترم آموزش و پرورش رسیدم. ایشان به

محض اینکه نامه را خواندند پرسیدند اهل گاوبندی، عرض کردم بلی. فرمودند نکند پسر اسماعیل کریمی هستید. گفتم بلی. ایشان فرمودند به احترام اینکه پدر شما از پیشکسوتان آموزش و پرورش گاوبندی است. شما را به شهرستان بندرلنگه منتقل می‌کنم. لازم به ذکر است ریاست وقت آموزش و پرورش میناب آقای الیاس افضلی بود ایشان در سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۴ نماینده‌ی فرهنگ گاوبندی بوده و بعدها رئیس آموزش و پرورش بندرلنگه شد به هر صورت به حرمت معلم بودن پدرم همان روز بنده نامه انتقالی خود را به بندرلنگه دریافت نمودم و در تاریخ ۵۷/۹/۶ خودم را به آموزش و پرورش بندرلنگه معرفی کردم. آقای شریفی ریاست وقت آموزش و پرورش بندرلنگه دستور صدور ابلاغ بنده به جزیره لاون را صادر نمودند. آقای عبدالرئوف وجدانی معاونت آموزشی اداره حقیر را شناخت و پس از مشورت با رئیس ابلاغ بنده جهت نمایندگی آموزش و پرورش گاوبندی صادر شد.

در تاریخ هفتم آذرماه سال ۱۳۵۷ خودم را به نمایندگی آموزش و پرورش گاوبندی معرفی و اولین ابلاغ خود را جهت تدریس در دبستان ستلو دریافت نمودم آقای محمد هاجری مدیر دبستان ستلو کلاسهای اول و دوم ابتدائی با ۴۲ نفر دانش‌آموز را به بنده واگذار نمود. سال تحصیلی ۵۸-۵۷ را گذراندم.

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در مهرماه سال ۱۳۵۸ توسط آقای حسین فرجمندی ریاست وقت آموزش و پرورش بندرلنگه ابلاغ دبستان اتحادیه احشام برایم صادر گردید.

در دبستان احشام در کنار مجموعه‌ای از دوستان بسیار خوب تدریس در پایه اول را با دلگرمی خاصی انجام می‌دادم. در کنار تدریس در فعالیت‌های پرورشی فعال بودم. امور پرورشی مدرسه با ابلاغ مربی پرورشی به بنده واگذار شد که در جشنواره سرود منطقه دبستان احشام مقام اول را کسب نمود. ضمناً بعد از گذشت ۱۰ سال که خودم در اداره شاغل بودم، وقتی آمار گذر تحصیلی توسط همکار بسیار خوبم آقای

مبارک خواجه دبیر ریاضی گرفته شد دبستان احشام در جدول آماری در سه دوره تحصیلی در صدر جدول قرار داشت

مجموعه‌ای از دوستانی که در آن مدرسه تدریس می نمودیم به اتفاق مدیر مدرسه جناب آقای سید موسی صالحی به فضای سبز مدرسه اهمیت می دادیم به طوری که هر سال حیاط مدرسه را شخم می زدیم و لوبیا و باقلا کشت می کردیم. دانش آموزان هم در این امر مهم ما را یاری می نمودند در این خصوص مسئولیت پذیری کادر خدماتی آموزشگاه آقایان یوسف عارف نیا (گوگی) و غلامحسین سیاسی را هم نباید از یاد برد.

کارکنان دبستان شهید باهنر: سید موسی صالحی مدیر

همکاران آموزگار: مرحوم مختار بدیعی، محمد صالح فربودی، مرحوم ناصر نصوری، احمد رشیدی، جاسم بهبودی و احمد رحمانی

پس از ۱۰ سال تدریس در پایه‌های اول و دوم ابتدایی در دبستان شهید باهنراحشام در مهرماه ۱۳۶۸ بنا به صلاحدید اداره مسئولیت ارزشیابی، بازرسی و رسیدگی به شکایات اداره آموزش و پرورش به بنده واگذار گردید و تا پایان خدمتم در این مسئولیت باقی ماندم (آذر ماه ۱۳۸۳). در کنار مسئولیت ارزشیابی مدتها توفیق خدمت در پست‌های انجمن اولیاء و مربیان، آمار و بودجه، شاهد و امور ایثارگران، طرح کاد و روابط عمومی را داشته‌ام.

خاطرات خوش و به یاد ماندنی ایام خدمتم در این ۱۵ سال آخر بود، در این مدت توانستم با یک برنامه ریزی منظم در سفرهای تفریحی، اردوهای تابستانی و بازدید از مناطق جنگی در خدمت دوستانم باشم.

بازدید مدیران و گروه‌های آموزشی از شهرها و استانهای همجوار به عنوان طلایی ترین ایام خدمتم به حساب می آید این بازدیدها به گونه‌ای بود که در سایه دوستی و ارتباط با همکاران بازرسی در مناطق صورت می گرفت و هیچگونه بار مالی

برای اداره منطقه نداشت.

عواملی که باعث شد در مسئولیت ارزشیابی موفق باشم

۱. وفای به عهد و نظم در کار و زندگی
 ۲. همشه قبل از وقت اداری در محل کارم حضور پیدا می کردم.
 ۳. به آراستگی ظاهری توجه خاصی داشتم.
 ۴. سعی ام بر این بود بر دل همکارانم حاکم باشم.
 ۵. در قضاوت بین دوستانم و دیگران تفاوت قائل نبودم.
 ۶. در بازندها جدی بودم و جزیی ترین امور مدارس را مورد ارزیابی قرار می دادم.
 ۷. در بررسی شکوائیهها دقت می نمودم تا حقی از کسی ضایع نگردد.
 ۸. در اردوهای تفریحی همکاران اداری و مدارس شرکت می نمودم.
 ۹. سفرهای آموزشی و تفریحی به شهرها و استانها راه می انداختم و خودم در سفرها خادم همکارانم بودم.
 ۱۰. با ادارات دولتی و نهادهای انقلابی روابط عمومی خوبی داشتم و این امر باعث شد تا در زمان مسئولیت حقیر دایره بازرسی اداره در منطقه جایگاه ویژه ای داشته باشد.
 ۱۱. امور محوله را تا حصول نتیجه ی نهایی پیگیری جدی می نمودم.
 ۱۲. سعی ام بر این بود شکوائیهها دوستانه حل و فصل شود و اگر ناچار می شدم جهت بررسی به استان ارجاع می دادم.
 ۱۳. در برگزاری مراسمات و شرکت در جلسات حضوری فعال و جدی داشتم.
 ۱۴. ضمن توجه به شرح وظیفه ام سعی کردم همیشه بازوی ریاست اداره باشم.
- در پایان باید عرض کنم خدای را شاکرم که در مدت ۳۰ سال خدمتم به جز ۶ روز مرخصی بدون حقوق هیچ گونه غیبت غیر موجه نداشتم و همیشه قبل از شروع

کار در محل خدمت حاضر بودم.

در ایام خدمتم ۳۵ بار از منطقه، ۱۳ بار از استان و ۱۰ بار از وزارت مورد تشویق قرار گرفتم.

تا لحظه‌ی بازنشستگی تمام وقتم وقف خدمت به آموزش و پرورش گردید و هرگز شغل دومی را اختیار ننمودم. به دلیل قناعت و توفیق مناعت طبع با حقوق اندک معلمی به بهترین وجه، روزگار را گذراندم.

حاصل دوران خدمتم، دوستان باارزشی است که در جای جای این میهن اسلامی دارم و اکثر آنها را در بوستان آموزش و پرورش یافته‌ام و این خود بزرگترین سرمایه‌ام در زندگی است و به آن افتخار می‌کنم.

به قول حافظ

درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد

نهال دشمنی برکن که رنج بی‌شمار آرد

در ۱۵ آذر ماه ۱۳۸۳ به افتخار بازنشستگی نایل گردیدم ولی خود را بازنشسته تلقی نکرده و بعد از بازنشستگی موفق به تألیف سه کتاب به نام‌های آیین همنشینی و دوستی، از ترکمن تا پارسیان و پارسیان پاسبان خلیج فارس شده‌ام.

امید که بتوانم در باقی‌مانده عمر خویش با تحقیق و پژوهش تاریخی به جامعه‌ام

خدمت نمایم.

بسمه تعالی

اداره‌ی محترم آموزش و پرورش منطقه‌ی گاوبندی

سلام علیکم احتراماً باستحضار می‌رساند با توجه به اینکه اینجانب نصرالله کریمی کارشناس ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات آن اداره در پایان آبان ۱۳۸۳ خدمت به سی سال تمام می‌رسد تقاضای بازنشستگی در تاریخ مذکور را دارم. خواهشمند است اقدام لازم مبذول فرمائید.

تبرستان
نصرالله کریمی

۱۳۸۳/۶/۸

www.tabarrestan.info

۸۳/۶/۲۶-۹۱۹۴

بسمه تعالی

مسئول محترم کارگزینی جهت اقدام لازم

آموزش و پرورش یاور صدیق و همکاری بزرگ و ارزشمند را در کنار خود در طول روزها نمی‌بیند ولی سایه‌ی لطف و محبت و صفای ایشان در جای جای مدارس و آموزش و پرورش همیشه وجود دارد. انصافاً کلمات با محبت، نظرات کارشناسانه، اخلاق حسنه و صحبت‌های شیرین این عزیز که باید در طول روزها به علت برنامه ریزی‌های دیگر و در جاهای دیگر در این عالم ارتباطات به کار مشغول شود در گوش ما زمزمه دارد. تقدیر این چنین است. این میزها، پست‌ها و عناوین به هیچکس وفادار نیست. آنچه باعث می‌شود انسان‌ها به یاد همدیگر باشند صفا، صمیمیت، محبت و اخلاق حسنه است که در وجود برادر عزیزم نصرالله کریمی بوده و هست. نوشته‌ام را با شعری تمام می‌کنم

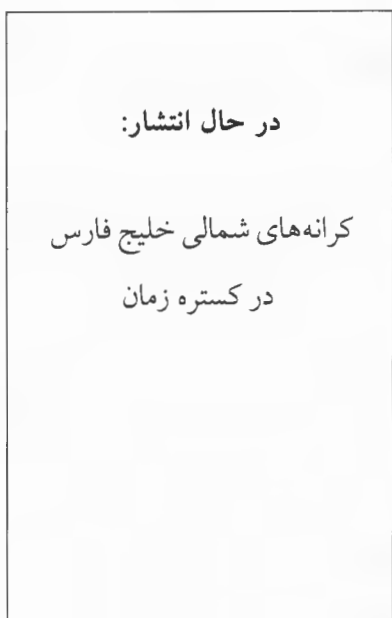
کاراگهی اگر ز کاری است هم از استادی و گه آموزگاری است

والسلام سید عبدالعبدی پور

۸۳/۶/۲۵

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش یاوران

سایر آثار نویسنده

نصرالله کریمی نویسنده کتاب

منابع و مأخذ

۱. اقتداری، احمد، کاروان عمر، چاپ اول، انتشارات علمی فرهنگی، سال ۱۳۷۲
۲. امداد، حسن، تاریخ آموزش و پرورش در فارس، انتشارات نوید، چاپ اول، سال ۱۳۸۵
۳. اداره کل نوسازی مدارس استان هرمزگان، جلوه‌های عشق و ایثار، انتشارات سوره مهر، چاپ اول سال ۱۳۸۶
۴. استاین، سراورول، از کرمان تا بندر عباس، ترجمه سید علی اصغر رییس زاده به کوشش علی نعیمی، چاپ اول، انتشارات ایلاف سال ۱۳۸۶
۵. استانداری استان هرمزگان، حوزه معاونت برنامه ریزی، دفتر آمار و اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰
۶. ابراهیمی، عبدالرحمن، شهرستان سیریک از منظر تاریخ، فرهنگ و جغرافیا، چاپ اول، انتشارات رسول، سال ۱۳۹۰
۷. آرچین، داوود قاسمی، حبیب، تاریخ آموزش و پرورش دشتستان، چاپ اول، انتشارات موعود اسلام، سال ۱۳۸۹
۸. بنیاد ایران شناسی شعبه بوشهر - کانون آگهی و تبلیغات پژوهاک، بوشهر قدیم در آینه تصویر، انتشارات شروع، چاپ اول سال ۱۳۸۵
۹. بایگانی اداره‌ی آموزش و پرورش و تعدادی از مدارس پارسیان
۱۰. بحرینی نژاد، عبدالحسین و دوراهکی، حیدر، بندر دیر نگینی بر ساحل خلیج فارس، جلد اول، چاپ اول، انتشارات نورالنور، سال ۱۳۸۳
۱۱. تاریخ آموزش و پرورش شهرستان بوشهر، چاپ دوم، انتشارات بوشهر، سال ۱۳۸۳
۱۲. خلیفه زاده، علیرضا، هفت شهر لیراوی و بندر دیلم چاپ اول، انتشارات شروع، سال ۱۳۸۲
۱۳. خادم، حسین و کریمی اصغر، بیرم در گستره تاریخ، چاپ اول سال ۱۳۸۶
۱۴. دشتی، دکتر احمد، نگاهی به تاریخچه مدرسه سعادت بوشهر، چاپ اول ۱۳۷۸
۱۵. دژگانی، فاطمه، قشم نگینی بر خلیج فارس، چاپ اول، انتشارات سیروان، سال ۱۳۸۴
۱۶. دوراندیش، علیرضا، دست نوشته‌ای با عنوان بررسی سیر تاریخی آموزش و پرورش منوجان

۱۷. زارعی، حسین، رئیس پیشین آموزش و پرورش دشتی دست نوشته‌ای با عنوان «از حوزه و

مکتب تا مدرسه» سال ۱۳۷۹

۱۸. سایبانی، احمد، از بندر جرون تا بندرعباس چاپ اول، انتشارات چیچیکا، سال ۱۳۷۷

۱۹. سایبانی، احمد، بندرعباس و هلال طلایی، چاپ اول، انتشارات زعیم، سال ۱۳۸۱

۲۰. سایبانی، احمد، جاسک در گذر تاریخ، چاپ اول، انتشارات همسایه، سال ۱۳۸۴

۲۱. سایبانی، ماندانا، در یادماندگان دیارمان، چاپ اول، انتشارات همسایه، سال ۱۳۹۰

۲۲. سعیدی، سهراب، فرهنگ مردم میناب، چاپ اول، انتشارات اتلسن، با همکاری زوفا، سال

۱۳۸۶

۲۳. صلصال، ماندنی، هشتاد سال سوادآموزی در استان بوشهر، چاپ اول، انتشارات شروع، سال

۱۳۸۸

۲۴. صفری، حبیب، لامرددیروز، امروز، فردا، چاپ اول، انتشارات حماسه قلم، سال ۱۳۹۱

۲۵. ضمیری، محمد علی، تاریخ آموزش و پرورش ایران و اسلام، چاپ هشتم، انتشارات پاییز،

سال ۱۳۸۰

۲۶. طاهری، عبدالمحمد، فارس نامه دوم، چاپ اول، جلد ۲ نشر امیدواران چاپ فرهنگ شیراز،

سال ۱۳۸۱

۲۷. طراری، بلقیس، چارک غنچه جنوب، چاپ اول انتشارات رسول سال ۱۳۹۰

۲۸. عباسی، محمد ابراهیم، اجداد و نیاکان خود را بشناسیم، جناح، چاپ اول ۱۳۸۶

۲۹. عباسی، مصطفی قلی، بستک و جهانگیریه، چاپ اول، انتشارات جهان معاصر، سال ۱۳۷۲

۳۰. عباسی، عباس، گناوه قریه‌ی خور خلیل، چاپ اول، انتشارات راهگشا، سال ۱۳۷۹

۳۱. عبداللهی، حسن، قدم‌های مهر، چاپ اول، انتشارات شروع، سال ۱۳۸۵

۳۲. قربانی، علی اکبر، تاریخ مدرسه سعادت بوشهر، چاپ اول، انتشارات بوشهر، سال ۱۳۸۸

۳۳. کرمی، مرتضی، تاریخچه آموزش و پرورش تنگستان، چاپ اول، انتشارات ستاره جنوب،

سال ۱۳۸۸

۳۴. کرمی، مرتضی، یاد ایام، چاپ اول انتشارات بهارستان بوشهر، سال ۱۳۹۱

۳۵. مشایخی، دکتر عبدالکریم، بندر بوشهر پیشگام مدرسه سازی جنوب ایران، چاپ اول، انتشارات

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر، سال ۱۳۹۰

۳۶. محسنی زاده، یوسف، مروارید دیروز لنگه امروز، چاپ اول، انتشارات برگ رضوان، سال ۱۳۹۰
۳۷. معتمدی، عبدالهادی، رودان بهشت جنوب، چاپ اول، انتشارات چیچیکا، سال ۱۳۸۰
۳۸. واعظی، سید عباس، بر بال فرشتگان
۳۹. یوسف زاده، محمود، سیری در تاریخچه آموزش و پرورش استان کرمان، ناشر مرکز تحقیقات اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان، سال ۱۳۷۷

منابع شفاهی

۱. آموزش و پرورش شهرستان بشاگرد: عزیز عزیزی، عبدالرضا روشن ضمیری
۲. آموزش و پرورش شهرستان رودان: آقای سید محمد علی سجادی، پیشکسوت فرهنگی رودان
۳. آموزش و پرورش شهرستان حاجی آباد: آقای ناصر قاسمی نژاد، دبیر دبیرستان‌های حاجی آباد
۴. آموزش و پرورش شهرستان بندر لنگه: آقای محمد حسن تراکمه
۵. آموزش و پرورش شهرستان بندر خمیر: سید عبدالجلیل قتالی، محقق، نویسنده و پیشکسوت فرهنگی
۶. آموزش و پرورش شهرستان بستک: عبدالرحیم بهزاد معاون آموزش و پرورش
۷. آموزش و پرورش بخش شیبکوه: حسن روز خوش، معاون پرورشی آموزش و پرورش، سامیه سلیمی دبیر ادبیات
۸. آموزش و پرورش شهرستان جزیره کیش: آقای حاجی عبدالله زارعی از معتمدین جزیره کیش
۹. آموزش و پرورش جزیره لاوان: آقای بیژن کریمی مدیر دبستان جزیره لاوان
۱۰. آموزش و پرورش بندر مقام: محمد غلامپورمدیر مدرسه راهنمایی مقام
۱۱. آموزش و پرورش شهرستان پارسیان: اداره آموزش و پرورش، مدیران مدارس
۱۲. آموزش و پرورش شهرستان عسلویه: علی پلنگی معلم بازنشسته
۱۳. آموزش و پرورش شهرستان خنج: امان الله فتحی رییس پیشین آموزش و پرورش خنج
۱۴. آموزش و پرورش بخش اوز: محمد صدیق پیرزاد
۱۵. آموزش و پرورش شهرستان لامرد: سید علی هاشمی زاده رییس آموزش و پرورش پیشین

لامرد، سید حسین احمدی

۱۶. آموزش و پرورش بخش اشکنان: حسن حسن پور رییس آموزش و پرورش اشکنان، سید

عباس احمدی، سید احمد احمدی

۱۷. آموزش و پرورش شهر اهل: رشید بهبود

۱۸. آموزش و پرورش بخش علامرودشت: محمد میر، معلم محقق و پژوهشگر

۱۹. آموزش و پرورش بخش بیرم: جواد جوادی، عباس رستمی

۲۰. آموزش و پرورش شهرستان مهر: علی اکبری، رییس پیشین آموزش و پرورش مهر، علی

کھساری، سید احمد سجادی، از پیشکسوتان آموزش و پرورش مهر و رییس پیشین آموزش

و پرورش کنگان

۲۱. آموزش و پرورش بخش جناح: عبدالرحیم قادری

۲۲. آموزش و پرورش بخش وراوی: هاشم کریمی، نماینده آموزش و پرورش

۲۳. آموزش و پرورش بخش اسیر: محمد رفیع طاهری، دبیر انجمن شعر و ادب گله دار

۲۴. آموزش و پرورش بخش گله دار: علی اسدی مقدم، رییس آموزش و پرورش گله دار، محمد

نور نوری پیشکسوت فرهنگی

۲۵. آموزش و پرورش فال: سید عباس واعظی، معلم، محقق و نویسنده

۲۶. آموزش و پرورش شهرستان جم: آقای سید ضیاء موسوی، از پیشکسوتان آموزش و پرورش

جم. ایشان در دو دوره مسئولیت نمایندگی آموزش و پرورش جم را عهده دار بوده است

۲۷. آموزش و پرورش منطقه کاکي: آقای محمد حیدری، کارشناس ارزیابی عملکرد آموزش و

پرورش کاکي

۲۸. آموزش و پرورش بندر ریگ: عبدالحسین عظیمی، پیشکسوت فرهنگی

۲۹. آموزش و پرورش شهرستان دیلم: آقای فتح الله علی مرادی، محقق، نویسنده و دبیر دبیرستانهای

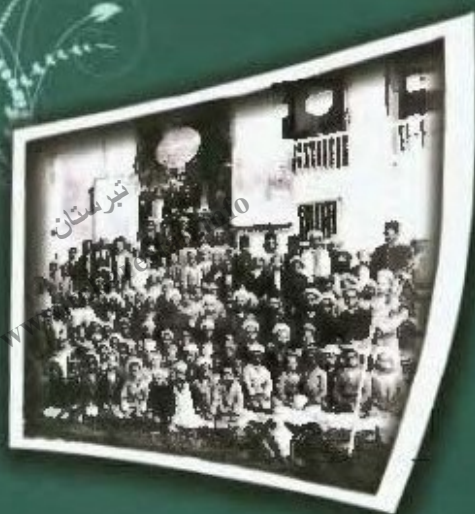
دیلم و غلامعلی گله گیری زاده، پیشکسوت فرهنگی

۳۰. آموزش و پرورش شهرستان جیرفت: حسینعلی سعیدی، محمود اسحاقی، محمد رضا

افشاری پور

۳۱. آموزش و پرورش بخش جبال بارز شهرستان جیرفت: آقایان حسین علی سعیدی، عباس

سعیدی (شیخ کاظم) و محمد امانی (حاجی) از پیشکسوتان فرهنگی بخش جبال بارز

در آن لحظه‌ای که تاریخ ایران زمین از مدرسه‌ی «دارالفنون» استقبال می‌کرد. مردمان جنوب که همواره تشنه‌ی نشستن بر ساحل دریای علم بودند و در مکتب‌خانه‌های سفتی تنورشان داغ بود خود را مدیون می‌دانستند که سرکی به دارالفنون نکشند. داشتن چنین ذائقه‌ی علمی، پیر و جوان را بر آن داشت که در سال ۱۲۷۸ هـ. ش مدرسه‌ای به نام «سعادت» در شهر بوشهر بنا کنند و با چنین نامی. سعادت و نیک بختی را در خطه‌ی جنوب بر سفره‌ی جنوبیان کشند و نکتی دیگر بر حلقه‌ی سبز خلیج همیشه فارس بنشانند و چنین ادعایی نمایند که مدرسه‌ی سعادت «مادر مدارس جنوب ایران» است.

نشر حماسه قلم

ISBN: 978-600-93329-7-7

9 786009 332977